

Deutsche Grammatik

Deutsche Grammatik

Deutsche Grammatik

Deutsche Grammatik

matik Deutsche Grammatik

Grammatik Deutsche Grammatik

Deutsche Grammatik

Deutsche Grammatik

mit Lösungen

NK
VERLAG

INHALT/ЗМІСТ

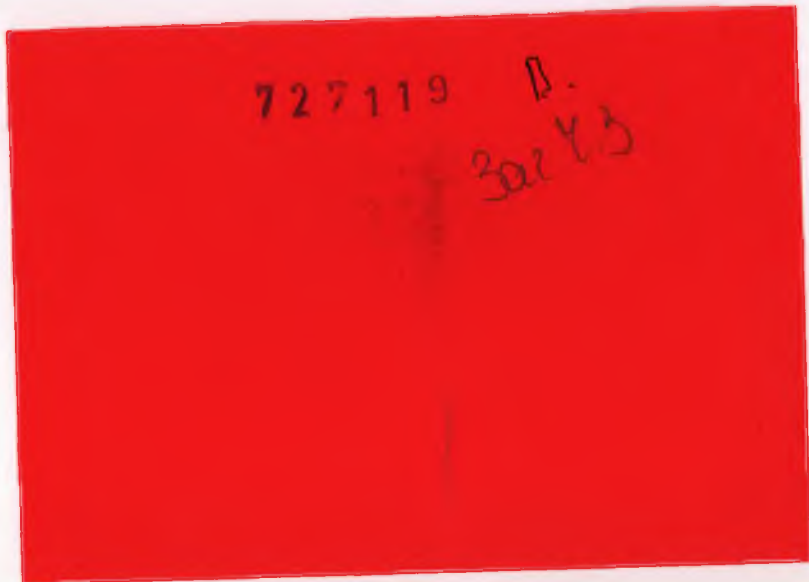
Лекція 1. Підприємство	1
Лекція 2. Підприємство	2
Лекція 3. Підприємство	3
Лекція 4. Підприємство	4
Лекція 5. Підприємство	5
Лекція 6. Підприємство	6
Лекція 7. Підприємство	7
Лекція 8. Підприємство	8
Лекція 9. Підприємство	9
Лекція 10. Підприємство	10
Лекція 11. Підприємство	11
Лекція 12. Підприємство	12
Лекція 13. Підприємство	13
Лекція 14. Підприємство	14
Лекція 15. Підприємство	15
Лекція 16. Підприємство	16
Лекція 17. Підприємство	17
Лекція 18. Підприємство	18
Лекція 19. Підприємство	19
Лекція 20. Підприємство	20
Лекція 21. Підприємство	21
Лекція 22. Підприємство	22
Лекція 23. Підприємство	23
Лекція 24. Підприємство	24
Лекція 25. Підприємство	25
Лекція 26. Підприємство	26
Лекція 27. Підприємство	27
Лекція 28. Підприємство	28
Лекція 29. Підприємство	29
Лекція 30. Підприємство	30
Лекція 31. Підприємство	31
Лекція 32. Підприємство	32
Лекція 33. Підприємство	33
Лекція 34. Підприємство	34
Лекція 35. Підприємство	35
Лекція 36. Підприємство	36
Лекція 37. Підприємство	37
Лекція 38. Підприємство	38
Лекція 39. Підприємство	39
Лекція 40. Підприємство	40
Лекція 41. Підприємство	41
Лекція 42. Підприємство	42
Лекція 43. Підприємство	43
Лекція 44. Підприємство	44
Лекція 45. Підприємство	45
Лекція 46. Підприємство	46
Лекція 47. Підприємство	47
Лекція 48. Підприємство	48
Лекція 49. Підприємство	49
Лекція 50. Підприємство	50
Лекція 51. Підприємство	51
Лекція 52. Підприємство	52
Лекція 53. Підприємство	53
Лекція 54. Підприємство	54
Лекція 55. Підприємство	55
Лекція 56. Підприємство	56
Лекція 57. Підприємство	57
Лекція 58. Підприємство	58
Лекція 59. Підприємство	59
Лекція 60. Підприємство	60
Лекція 61. Підприємство	61
Лекція 62. Підприємство	62
Лекція 63. Підприємство	63
Лекція 64. Підприємство	64
Лекція 65. Підприємство	65
Лекція 66. Підприємство	66
Лекція 67. Підприємство	67
Лекція 68. Підприємство	68
Лекція 69. Підприємство	69
Лекція 70. Підприємство	70
Лекція 71. Підприємство	71
Лекція 72. Підприємство	72
Лекція 73. Підприємство	73
Лекція 74. Підприємство	74
Лекція 75. Підприємство	75
Лекція 76. Підприємство	76
Лекція 77. Підприємство	77
Лекція 78. Підприємство	78
Лекція 79. Підприємство	79
Лекція 80. Підприємство	80
Лекція 81. Підприємство	81
Лекція 82. Підприємство	82
Лекція 83. Підприємство	83
Лекція 84. Підприємство	84
Лекція 85. Підприємство	85
Лекція 86. Підприємство	86
Лекція 87. Підприємство	87
Лекція 88. Підприємство	88
Лекція 89. Підприємство	89
Лекція 90. Підприємство	90
Лекція 91. Підприємство	91
Лекція 92. Підприємство	92
Лекція 93. Підприємство	93
Лекція 94. Підприємство	94
Лекція 95. Підприємство	95
Лекція 96. Підприємство	96
Лекція 97. Підприємство	97
Лекція 98. Підприємство	98
Лекція 99. Підприємство	99
Лекція 100. Підприємство	100

**DEUTSCHE
GRAMMATIK
MIT LÖSUNGEN**

НАКОВА БІБЛІОТЕКА
код 0212288
Мені Бабуля Сиринська
Львівський національний університет

НБ ПНУС
727119

Winnysja
NOWA KNYHA
2007

УДК 811.112.2(075.8)
ББК 81.432.4-923
Д 72

Рецензенти:

Завідувач кафедри іноземних мов та методики їх викладання Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, кандидат педагогічних наук, професор,

В. М. Махінов

Кандидат філологічних наук, доцент Київської національної академії державного управління при президенті України

Т. М. Зикова

Драб Н. Л., Скринька С., Стаброз С.
Д 72 Практична граматики німецької мови. Посібник для студентів вищих навчальних закладів та учнів старших класів спеціалізованих шкіл. Вінниця: Нова Книга, 2007. – 280 с.
ISBN 978-966-382-083-5

Цей навчальний посібник-довідник з граматики німецької мови з ключами розроблений для студентів як мовних, так і немовних ВНЗ України, учнів спеціалізованих шкіл, слухачів німецьких курсів, а також для всіх бажаючих самостійно поновити, актуалізувати, систематизувати та доповнити свої знання німецької мови.

УДК 811.112.2(075.8)
ББК 81.432.4-923

Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника
код 02125266
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
727119
ІНВ. №

© Драб Н., Lektionen 14-130, 2007
© Скринька С., Lektionen 1-13, 2007
© Стаброз С., загальне редагування, 2007
© НОВА КНИГА, оформлення, 2007

ISBN 978-966-382-083-5

Inhalt

INHALT/ЗМІСТ

Вступ	11
Lektion 1. Präsens слабких дієслів	12
Lektion 1. Übungen	13
Lektion 2. Präsens сильних дієслів	14
Lektion 2. Übungen	15
Lektion 3. Präteritum слабких дієслів	16
Lektion 3. Übungen	17
Lektion 4. Präteritum сильних дієслів	18
Lektion 4. Übungen	19
Lektion 5. Präteritum дієслів haben, sein й werden	20
Lektion 5. Übungen	21
Lektion 6. Perfekt (1)	22
Lektion 6. Übungen	23
Lektion 7. Perfekt (2)	24
Lektion 7. Übungen	25
Lektion 8. Futur I und II	26
Lektion 8. Übungen	27
Lektion 9. Plusquamperfekt	28
Lektion 9. Übungen	29
Lektion 10. Дієслова з відокремлюваними й невідокремлюваними префіксами	30
Lektion 10. Übungen	31
Lektion 11. Префікси, які можуть бути відокремлюваними й невідокремлюваними	32
Lektion 11. Übungen	33
Lektion 12. Зворотні дієслова	34
Lektion 12. Übungen	35
Lektion 13. Перехідні й неперехідні дієслова, які важко розрізняти	36
Lektion 13. Übungen	37
Lektion 14. Дієслова з додатком в Akkusativ і Genitiv	38
Lektion 14. Übungen	39
Lektion 15. Дієслова з додатком у Dativ	40
Lektion 15. Übungen	41
Lektion 16. Дієслова з додатком у Dativ і Akkusativ	42
Lektion 16. Übungen	43

Lektion 17. Дієслова з прийменниковим додатком (1)	44
Lektion 17. Übungen	45
Lektion 18. Дієслова з прийменниковим додатком (2)	46
Lektion 18. Übungen	47
Lektion 19. Сталі звороти з додатком в Akkusativ (1)	48
Lektion 19. Übungen	49
Lektion 20. Сталі звороти з додатком в Akkusativ (2)	50
Lektion 20. Übungen	51
Lektion 21. Керування дієслів (1)	52
Lektion 21. Übungen	53
Lektion 22. Керування дієслів (2)	54
Lektion 22. Übungen	55
Lektion 23. Керування дієслів (3)	56
Lektion 23. Übungen	57
Lektion 24. Керування дієслів (4)	58
Lektion 24. Übungen	59
Lektion 25. Модальні дієслова können, dürfen (Präsens)	60
Lektion 25. Übungen	61
Lektion 26. Модальні дієслова können, dürfen (Präteritum, Perfekt i Plusquamperfekt).....	62
Lektion 26. Übungen	63
Lektion 27. Модальні дієслова sollen, müssen (Präsens).....	64
Lektion 27. Übungen	65
Lektion 28. Модальні дієслова müssen, sollen (Präteritum, Perfekt i Plusquamperfekt)	66
Lektion 28. Übungen	67
Lektion 29. Модальні дієслова wollen, mögen.....	68
Lektion 29. Übungen	69
Lektion 30. Модальні дієслова для вираження суб'єктивної оцінки висловлювання	70
Lektion 30. Übungen	71
Lektion 31. Модальні дієслова з двома інфінітивами	72
Lektion 31. Übungen	73
Lektion 32. Präsens Passiv.....	74
Lektion 32. Übungen	75
Lektion 33. Präteritum Passiv	76
Lektion 33. Übungen	77
Lektion 34. Perfekt Passiv und Plusquamperfekt Passiv.....	78
Lektion 34. Übungen	79

Lektion 35. Zustandspassiv.....	80
Lektion 35. Übungen	81
Lektion 36. Futur 1 Passiv	82
Lektion 36. Übungen	83
Lektion 37. Пасив з модальними дієсловами.....	84
Lektion 37. Übungen	85
Lektion 38. Безособовий пасив.....	86
Lektion 38. Übungen	87
Lektion 39. Imperativ.....	88
Lektion 39. Übungen	89
Lektion 40. Konjunktiv 1	90
Lektion 40. Übungen	91
Lektion 41. Konjunktiv 2 сильних дієслів (тєнерішній час).....	92
Lektion 41. Übungen	93
Lektion 42. Konjunktiv 2 слабких дієслів, модальних дієслів, винятків (тєперішній час).....	94
Lektion 42. Übungen	95
Lektion 43. Konjunktiv 2 тєперішнього часу в реченнях з нерсальною умовою	96
Lektion 43. Übungen	97
Lektion 44. Konjunktiv 2 минулого часу	98
Lektion 44. Übungen	99
Lektion 45. Konjunktiv 2 минулого часу в рсчєннях з нерсальною умовою	100
Lektion 45. Übungen	101
Lektion 46. Нєрсальні порівняльні речєння (als ob, als)	102
Lektion 46. Übungen	103
Lektion 47. Артикль.....	104
Lektion 47. Übungen	105
Lektion 48. Відсутність артикля перед іменниками в однині	106
Lektion 48. Übungen	107
Lektion 49. Рід іменників	108
Lektion 49. Übungen	109
Lektion 50. Множина незапозичених іменників.....	110
Lektion 50. Übungen	111
Lektion 51. Множина запозичених іменників	112
Lektion 51. Übungen	113
Lektion 52. Сильна та жіноча відміна іменників.....	114
Lektion 52. Übungen	115

Lektion 53. Слабка та змішана відміна іменників.....	116
Lektion 53. Übungen	117
Lektion 54. Відмінювання іменників в множині	118
Lektion 54. Übungen	119
Lektion 55. Відмінювання власних назв.....	120
Lektion 55. Übungen	121
Lektion 56. Nominativ i Akkusativ	122
Lektion 56. Übungen	123
Lektion 57. Dativ	124
Lektion 57. Übungen	125
Lektion 58. Genitiv.....	126
Lektion 58. Übungen	127
Lektion 59. Відмінювання прикметників з означеним артиклем.....	128
Lektion 59. Übungen	129
Lektion 60. Відмінювання прикметників з неозначеним артиклем і присвійними займенниками в однині.....	130
Lektion 60. Übungen	131
Lektion 61. Відмінювання прикметників без артиклів	132
Lektion 61. Übungen	133
Lektion 62. Порівняльні ступені прикметників.....	134
Lektion 62. Übungen	135
Lektion 63. Посилення й послаблення значення прикметників за допомогою прислівників.....	136
Lektion 63. Übungen	137
Lektion 64. Субстантивація прикметників і Partizip	138
Lektion 64. Übungen	139
Lektion 65. Особові й зворотні займенники	140
Lektion 65. Übungen	141
Lektion 66. Присвійні займенники.....	142
Lektion 66. Übungen	143
Lektion 67. Вказівні займенники.....	144
Lektion 67. Übungen	145
Lektion 68. Безособовий займенник es	146
Lektion 68. Übungen	147
Lektion 69. Питальні й відносні займенники.....	148
Lektion 69. Übungen	149
Lektion 70. Неозначені й заперечні займенники	150

Lektion 70. Übungen	151
Lektion 71. Кількісні числівники	152
Lektion 71. Übungen	153
Lektion 72. Порядкові числівники	154
Lektion 72. Übungen	155
Lektion 73. Дробові й помножувальні числівники	156
Lektion 73. Übungen	157
Lektion 74. Позначення часу (1).....	158
Lektion 74. Übungen	159
Lektion 75. Позначення часу (2).....	160
Lektion 75. Übungen	161
Lektion 76. Прислівник	162
Lektion 76. Übungen	163
Lektion 77. Прислівники місця	164
Lektion 77. Übungen	165
Lektion 78. Займенникові прислівники	166
Lektion 78. Übungen	167
Lektion 79. Прислівники з прийменниками	168
Lektion 79. Übungen	169
Lektion 80. Прислівники способу дії з Dativ	170
Lektion 80. Übungen	171
Lektion 81. Вживання інфінітива з часткою zu	172
Lektion 81. Übungen	173
Lektion 82. Вживання інфінітива без частки zu	174
Lektion 82. Übungen	175
Lektion 83. Інфінітив I та інфінітив II	176
Lektion 83. Übungen	177
Lektion 84. Конструкція haben/sein + zu + Infinitiv	178
Lektion 84. Übungen	179
Lektion 85. Інфінітивні конструкції – „um...zu“, „ohne...zu“, „anstatt...zu“	180
Lektion 85. Übungen	181
Lektion 86. Partizip I й Partizip I + zu	182
Lektion 86. Übungen	183
Lektion 87. Partizip II.....	184
Lektion 87. Übungen	185
Lektion 88. Поширене означення	186

Lektion 88. Übungen	187
Lektion 89. Дієприкметникові звороти	188
Lektion 89. Übungen	189
Lektion 90. Порядок слів у простому реченні – рамкова конструкція	190
Lektion 90. Übungen	191
Lektion 91. Зворотний порядок слів у простому реченні	192
Lektion 91. Übungen	193
Lektion 92. Заперечення	194
Lektion 92. Übungen	195
Lektion 93. Порядок слів в реченнях з додатками в Dativ й Akkusativ	196
Lektion 93. Übungen	197
Lektion 94. Порядок слів у реченнях з обставинами й додатками	198
Lektion 94. Übungen	199
Lektion 95. Порядок слів в реченнях зі зворотними дієсловами	200
Lektion 95. Übungen	201
Lektion 96. Порушення рамкової конструкції	202
Lektion 96. Übungen	203
Lektion 97. Питальні речення	204
Lektion 97. Übungen	205
Lektion 98. Порядок слів у реченнях з однорідними членами	206
Lektion 98. Übungen	207
Lektion 99. Порядок слів у складносурядних реченнях (1)	208
Lektion 99. Übungen	209
Lektion 100. Порядок слів у складносурядних реченнях (2)	210
Lektion 100. Übungen	211
Lektion 101. Порядок слів у складнопідрядному реченні	212
Lektion 101. Übungen	213
Lektion 102. Парні сполучники “entweder...oder”, “weder...noch”, “mal...mal”, “sowohl...als auch”, “nicht nur...sondern auch”	214
Lektion 102. Übungen	215
Lektion 103. Додаткові підрядні речення – was/dass	216
Lektion 103. Übungen	217
Lektion 104. Речення з dass або інфінітивна конструкція	218
Lektion 104. Übungen	219
Lektion 105. Підрядні речення причини	220
Lektion 105. Übungen	221

Lektion 106. Підрядні речення часу (1)	222
Lektion 106. Übungen	223
Lektion 107. Підрядні речення часу (2)	224
Lektion 107. Übungen	225
Lektion 108. Підрядні речення мсти	226
Lektion 108. Übungen	227
Lektion 109. Означальні підрядні речення (1)	228
Lektion 109. Übungen	229
Lektion 110. Означальні речення (2)	230
Lektion 110. Übungen	231
Lektion 111. Підрядні речення умови	232
Lektion 111. Übungen	233
Lektion 112. Підрядні речення наслідку	234
Lektion 112. Übungen	235
Lektion 113. Порівняльні речення (1)	236
Lektion 113. Übungen	237
Lektion 114. Порівняльні речення (2) – je...desto	238
Lektion 114. Übungen	239
Lektion 115. Допустові речення	240
Lektion 115. Übungen	241
Lektion 116. Питальні речення в якості підрядних	242
Lektion 116. Übungen	243
Lektion 117. Прийменники, які вживаються з Akkusativ (bis, durch, entlang, für, gegen, ohne, um)	244
Lektion 117. Übungen	245
Lektion 118. Приймсники, які вживаються з Dativ (ab, aus, außer, bei, dank, entgegen, gegenüber, gemäß)	246
Lektion 118. Übungen	247
Lektion 119. Приймсники, які вживаються з Dativ (mit, nach, seit, von, zu, zufolge)	248
Lektion 119. Übungen	249
Lektion 120. Приймсники, які вживаються з Akkusativ й Dativ (an, auf, hinter)	250
Lektion 120. Übungen	251
Lektion 121. Приймсники, які вживаються з Akkusativ і Dativ (in, neben, über)	252
Lektion 121. Übungen	253
Lektion 122. Приймсники, які вживаються з Akkusativ і Dativ (unter, vor, zwischen)	254
Lektion 122. Übungen	255
Lektion 123. Приймсники, які вживаються з Genitiv	256

Lektion 123. Übungen	257
Lektion 124. Прийменники місця (1)	258
Lektion 124. Übungen	259
Lektion 125. Прийменники місця (2)	260
Lektion 125. Übungen	261
Lektion 126. Прийменники часу (1)	262
Lektion 126. Übungen	263
Lektion 127. Прийменники часу (2)	264
Lektion 127. Übungen	265
Lektion 128. Прийменники місця an, auf, in, nach, zu	266
Lektion 128. Übungen	267
Lektion 129. Модальні частки	268
Lektion 129. Übungen	269
Lektion 130. kennen – wissen – können – mögen – gefallen – gern haben – zu Hause – nach Hause	270
Lektion 130. Übungen	271
Додаток 1. Präteritum	272
Додаток 2	276
Нотатки	277
Нотатки	278
Нотатки	279

ВСТУП

Шановні читачі!

Цей навчальний посібник-довідник з граматики німецької мови з ключами розроблений для студентів як мовних, так і немовних ВНЗ України, учнів старших класів спеціалізованих шкіл, слухачів німецьких курсів, а також для всіх бажаючих самостійно поновити, актуалізувати, систематизувати та доповнити свої знання німецької мови.

В цьому навчальному посібнику, який складається зі 130 уроків, ми спробували детально описати всі граматичні явища: дієслово, іменник, прикметник, прислівник, числівник, інфінітив, партицип, прийменник, числівник. Кожен урок містить правила з певного граматичного явища, які ілюструються прикладами з перекладом на українську мову для полегшення їх сприйняття, та вправи як на підстановку, так і на переклад. Ви можете перевірити ефективність виконання вправ за допомогою наданих ключів. Для побудови вправ максимально були використані автентичні речення з різноманітних побутових тем. Нами була зроблена спроба максимально поживати вправи, тому ми внесли елементи гумору як до ілюстрацій навчального посібника, так і до змісту вправ.

Навчальний посібник побудований таким чином, що кожний урок освітлює окрему граматичну тему, тому ви можете виконувати вправи в будь-якій послідовності.

Ми будемо вдячні за критичні зауваження, що дозволять нам надалі покращити цей навчальний посібник. Висилайте свої зауваження на адресу: patalia_novaknyga@hotmail.com.

Сподіваємося, що робота з запропонованим нами підручником буде ефективною та цікавою. Бажасмо усніхів у вивченні німецької мови.

Präsens – теперішній час дієслова, означає дію, яка відбувається в даний момент. Дієслова в **Präsens** отримують такі закінчення:

Особа (Person)	Однина (Singular)	Множина (Plural)
1.	e	-(e)n
2.	-(e)st	-(e)t
3.	-(e)t	-(e)n
Ввічлива форма -(e)n		

Слабкі дієслова не міняють кореневу голосну й отримують закінчення відповідно до зразку:

ich	sag-e	wir	sag-en
du	sag-st	ihr	sag-t
er/sie/es	sag-t	sie	sag-en
		Sie	sag-en

Ich studiere an der Uni. – Я вчуся в університеті.

Sie sprechen schon gut Deutsch. – Ви вже добре говорите німецькою.

Ihr stellt Fragen. – Ви ставите запитання.

Слабкі дієслова, корінь яких закінчується на **-d, -t, -chn, -dn, -ffn, -gn, -dm, -tm** отримують у 2-ій та 3-ій особах однини і в 2-ій особі множини закінчення **-st, -t, -t**:

Du arbeitest heute gut. – Ти працюєш сьогодні добре.

Er arbeitet heute auch gut. – Він також працює сьогодні добре.

Ihr arbeitet heute sehr gut. – Ви працюєте сьогодні дуже добре.

Якщо корінь дієслова закінчується на **-s, -ß, -x, -z**, то **“s”** в закінченні **-st 2-ої та 3-ої осіб** випадає:

Oleg grüßt den Lehrer. – Олег вітає вчителя.

Grüßt du auch den Lehrer? – Ти також вітаєш вчителя?

Запитання

У загальному запитанні дієслово ставиться на перше місце:

Schreibst du? – Ти пишеш? Arbeitet ihr? – Ви працюєте?

У спеціальних запитаннях на перше місце ставиться питальне слово, на друге місце дієслово:

питальне слово	присудок	підмет	інші члени речення
Was (що)	schreibt	der Student	an die Tafel?
Wie (як)	arbeitet	die Sekretärin?	
Warum (чому)	sagst	du	nichts?
Wie lange	studierst	du?	
Wen (кого)	besucht	dein Freund	

1. Поставте дієслова в правильній формі:

- Du (malen) sehr gern.
- Ihr (beobachten) und dann (diskutieren) das Geschehene.
- Was (machen) Sie heute Abend?
- Wie (heißen) du, mein Junge?
- Ich (wohnen) ständig in Kyjiv.
- (studieren) Anna an der Uni oder an der pädagogischen Hochschule?
- (arbeiten) du schon lange bei dieser Firma?
- Wo (kommen) Sie her?
- Wie lange (bleiben) du noch in der Ukraine?
- (träumen) ihr von einer Dienstreise?
- Peter (schreiben) einen Brief.
- Wir (schwimmen) und (tauchen) auf der Krim.
- Ihr (beenden) heute euren Bericht nicht.
- Ich (schaffen) es. Du kannst mir glauben.
- Du (brauchen) nicht heute zu kommen.
- Der Vater (spielen) heute mit seiner Tochter.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Ми всі йдемо в кіно. Ти йдеш з нами?
- Тобі сьогодні потрібна машина?
- Наскільки добре ти малюєш картини?
- Ви п'єте чай чи каву?
- Ти танцюєш дуже добре. – Дякую, ти теж танцюєш дуже добре.
- Ви працюєте дуже погано. Чому ви не пишете цю вправу?
- Я живу в Німеччині.
- Ерік відповідає на запитання.
- Що ти там говориш?
- Ти тут відкриваєш вікно?
- Мій друг поспішає на збори.
- Я збираю марки, а мій друг збирає листівки.
- Майже всі студенти із задоволенням ходять у походи.
- Ви сьогодні проведете наших гостей!
- Чому ти так уважно розглядаєш цього чоловіка?
- Кого ви ще очікуєте? Ганна також прийде?
- Через рік ми закінчуємо школу.
- Ти із задоволенням подорожуєш на південь?
- Я вчу німецьку мову. Моя подруга вчить французьку мову.
- Письменник присвячує свою розповідь нашій дружбі.
- Ти вчиш вірш напам'ять?
- Мама кришить хліб у суп.

Сильні дієслова на відміну від слабких дієслів можуть змінювати кореневу голосну: *a*→*ä*, *o*→*ö*, *au*→*äu*, *e*→*i* або *ie*: schlafen – schläft, lesen – liest.

ich	schlafe	lese	wir	schlafen	lesen
du	schläfst	liest	ihr	schlaft	lest
er/sie/es	schläft	liest	sie	schlafen	lesen
			Sie	schlafen	lesen

Список найбільш уживаних сильних дієслів

nehmen	du	nimmst	er	nimmt
fahren	du	fährst	er	fährt
sprechen	du	sprichst	er	spricht
befehlen	du	befiehlt	er	befiehlt
halten	du	hältst	er	hält
essen	du	isst	er	isst
sehen	du	siehst	er	sieht
vergessen	du	vergisst	er	vergisst
empfehlen	du	empfehlst	er	empfeht
treten	du	trittst	er	tritt
laufen	du	läufst	er	läuft

Präsens *неправильних* дієслів

Haben		Sein		Werden	
ich	habe	ich	bin	ich	werde
du	hast	du	bst	du	wirst
er/sie/es	hat	er/sie/es	ist	er/sie/es	wird
wir	haben	wir	sind	wir	werden
ihr	habt	ihr	seid	ihr	werdet
sie	haben	sie	sind	sie	werden
Sie	haben	Sie	sind	Sie	werden

Wissen

ich	weiß	wir	wissen
du	weißt	ihr	wisst
er/sie/es	weiß	sie	wissen
		Sie	wissen

1. Поставте дієслова в необхідній формі:

- Gewöhnlich (schlafen) der Vater fest.
- Was (lesen) du denn? Einen Liebesroman oder einen historischen Roman?
- Der Bus (halten) an der Haltestelle.
- (sprechen) sie Deutsch oder Englisch?
- Sie (nehmen) die Arbeit und (lesen) den Text.
- Der Student (betreten) den Seminarraum.
- Ihr (lesen) noch schlecht, aber Peter (lesen) schon sehr gut.
- Was (empfehlen) er dir?
- Ihr (nehmen) Zeitungen und Zeitschriften.
- Du (vergessen) alles. Ich (sein) mit deiner Arbeit sehr unzufrieden.

2. Поставте дієслова *haben, sein, werden* в правильній формі:

- Ihr (haben) heute keinen Unterricht.
- (werden) ihr Arbeiter?
- Ihr (sein) sehr faul.
- Ab morgen (haben) wir einen neuen Stundenplan.
- Die Tage (werden) länger und die Nächte (werden) kürzer.
- (haben) du einen neuen Fotoapparat?
- Ich (sein) draußen. Es (sein) kalt und dunkel. Ich (haben) Angst.
- Wie alt (sein) diese Zwillinge? Sie (sein) 2 Jahre alt.

3. Перекладіть речення німецькою мовою:

- Всі знають, у тебе є ця книга.
- Ти допомагаєш всім друзям? – Ні, я допомагаю тільки Інґрід.
- Я люблю морозиво. Він любить торт. Що ви любите?
- Він дає мені свою машину на вихідні. – Ти поїдеш у Карлсруе?
- Мій друг проводить мене на вокзал і несе мої речі.
- Мені так сумно, в нього є квитки в театр, а в мене немає.
- Чому ти відразу стаєш таким сердитим?
- Ти сьогодні вдома? Мені це не подобається. Ти що, знову в депресії?
- Яку газету ти сьогодні читаєш? – Я читаю журнал.
- Чому ви такі брудні? У вас немає вдома дзеркала?
- Дірк кидає м'яч у сітку.
- Він тримає газету в руці.
- Дівчина не одержує листів від друзів, у неї немає друзів.
- Ти знаєш це? У кого ця папка?
- Дитина біжить до батьків. Хіба ти не бачиш?
- Я беру зошити, а ви берете книги.
- Міхаель читає ще погано, а ти читаєш добре.
- Я знаю це правило.

Präteritum – це форма минулого часу, що вживається в розповідях та оповіданнях про події, які відбувалися в минулому.

1. Слабкі дієслова утворюють **Präteritum** від основи дієслова з додаванням суфікса **-te** й особових закінчень:

Особа (Person)	Однина (Singular)	Множина (Plural)
1.	–	-(e)n
2.	-(e)st	-(e)t
3.	–	-(e)n
Ввічлива форма -(e)n		

ich	sag-te	wir	sag-te-n
du	sag-te-st	ihr	sag-te-t
er/sie/es	sag-te	sie	sag-te-n
		Sie	sag-te-n

2. Слабкі дієслова, основа яких закінчується на **-t, -d, -m, -n**, одержують закінчення **-(e)te**:

ich	arbeit-ete	wir	arbeit-ete-n
du	arbeit-ete-st	ihr	arbeit-ete-t
er/sie/es	arbeit-ete	sie	arbeit-ete-n
		Sie	arbeit-ete-n

3. Слабкі дієслова не змінюють в **Präteritum** кореневу голосну. Особлива група слабких дієслів, такі як **kennen, nennen**, змінюють в **Präteritum** кореневу голосну:

ich	kann-te	wir	kann-te-n
du	kann-te-st	ihr	kann-te-t
er/sie/es	kann-te	sie	kann-te-n
		Sie	kann-te-n

1. Побудуйте речення в **Präteritum**:

- In der Stadt (vermissen) das Mädchen das Meer sehr.
- Die Familie (wohnen) im Zentrum Kyjiws.
- Mit vierzehn Jahren (probieren) das Mädchen ihr erstes Bier.
- Kaum etwas in seinem Leben (machen) Sinn.
- Der Junge (sammeln) Briefmarken.
- Das Mädchen (aufräumen) in ihrer Wohnung.
- Ihre Mutter (schleppen) sie zum Zahnarzt.
- Die Studenten (pflanzen) Bäumchen.
- Der Nachbar (reparieren) mein Bügeleisen.
- Alle meine Freunde (tanzen) in der Disko.
- Die Lehrer (loben) den Studenten für seinen Fleiß.

2. Дайте відповідь на запитання:

Was machtet ihr gestern?

Ich: ein Gedicht lernen.

Irina: Briefe verschicken.

Mark: Geige spielen.

Sebastian: in der Turnhalle turnen.

Heidi: eine rote Jacke stricken.

Sven: sein Zimmer aufräumen.

Natascha: mit ihren Freunden tanzen.

Eva und Dirk: das deutsch-ukrainische Wörterbuch suchen.

3. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи **Präteritum**:

- Мій брат повернувся минулого тижня до Києва.
- Цього року я складав вступні іспити в інститут.
- Торік ми багато подорожували.
- У касі попереднього продажу ми купили квитки й відправилися в подорож.
- Вчителька виправляла наші помилки.
- Ми приготувалися ретельно й майже не зробили помилок у контрольній роботі.
- Дівчинка гірко плаче через повітряну кулю.
- Мій батько розповів мені про свої плани.
- Ви шукали нове піаніно?
- Ти танцювала, як завжди, прекрасно.
- Спортсмени тренувалися щодня перед чемпіонатом.
- Ви зробили дуже гарний переклад цієї розповіді.
- Ти називав цю людину своїм найкращим другом!
- Ми грали в настільний теніс цілий день.
- Дідусь погано себе вчора почував, тому він не грав з нами.

Сильні дієслова не мають в *Präteritum* суфікса, вони утворюють *Präteritum* шляхом зміни головних в корені слова. У 1-й і 3-й особах однини у дієслів відсутні закінчення:

ich	kam	wir	kam-en
du	kam-st	ihr	kam-t
er/sie/es	kam	sie	kam-en
		Sie	kam-en

Gestern buk ich einen Kuchen. – Вчора я спік пиріг.

Сильні дієслова, корінь яких закінчується на *s, ss, ß, z, ts, sch*, мають у 2-й особі однини *e* перед закінченням: du ass(e)st, du las(e)st.

Утворення *Präteritum* модальних дієслів дивися в *Lektionen 26, 28, 29*.

1. Побудуйте речення в *Präteritum*:

- Peter (arbeiten) im Garten.
- Anna (kommen) zum Unterricht zu spät.
- Wir (rufen) unsere Freunde um Hilfe.
- Ich (frühstücken) gut und kräftig.
- Gestern (verbringen) er viel Zeit auf dem Lande.
- Den ganzen Tag (bummeln) die Touristen durch die Stadt.
- Thomas (schenken) mir viele Bücher.
- Die Kinder (bleiben) zu Hause und (helfen) der Mutter.
- Ich (suchen) nach dem Schlüssel aber (finden) ihn nicht.
- Sybille (anrufen) ihren Freund.
- Die Fakultät (umziehen) in ein neues Gebäude.
- Ihr (absolvieren) die Schule erfolgreich.

2. Замініть в тексті дієслова в *Präsens* на дієслова в *Präteritum*:

Schiller (beginnen) einen Briefwechsel und eine Freundschaft mit Christian Gottfried Körner aufzubauen, der von 1812 bis 1816 eine Gesamtausgabe von Schillers Werken (herausgeben). Herzog Carl August (verleihen) Schiller den Titel eines Weimar'schen Rates, nachdem dieser den ersten Aufzug des „Don Juan“ während einer Vorlesung (lesen). Im April 1785 (reisen) Schiller zu Körner nach Leipzig, wo dieser ihm aus der finanziellen Notlage (helfen). Im Sommer (entstehen) im nahe gelegenen Dorf, dem heutigen Stadtteil Gohlis die „Ode an die Freude“, im Herbst (folgen) er Körner nach Löschwitz.

3. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи *Präteritum*:

- Я перегортала газети й журнали і знайшла багато цікавого.
- Позавчора Моніка написала листа своїм батькам.
- Ми зустріли своїх друзів і запросили їх у гості.
- В неділю Петер та Інга ходили в оперу.
- Алекс дав відповідь на запитання професора зовсім неправильно.
- Діти гралися в саду, а батьки сиділи в будинку.
- Влітку я їла тільки фрукти й овочі та пила багато соків.
- Лікар прописав хворому ліки від кашлю.
- Сьогодні я загубив свій проїзний квиток.
- Макс побачив свого співробітника на вулиці й привітав його.
- На зборах менеджер попросив слова.
- Я прокинувся, встав, прийняв душ, вдягнувся, поснідав і пішов на роботу.
- Мама відрізала мені шматок кавуна.
- Після вчорашньої вечірки студенти виглядали дуже втомлено.
- Раніше я говорила швидко французькою, а зараз ледь читаю.

Haben

ich	hatte	wir	hatten
du	hattest	ihr	hattet
er/sie/es	hatte	sie	hatten
		Sie	hatten

Sein

ich	war	wir	waren
du	warst	ihr	wart
er/sie/es	war	sie	waren
		Sie	waren

Werden

ich	wurde	wir	wurden
du	wurdest	ihr	wurdet
er/sie/es	wurde	sie	wurden
		Sie	wurden

Die Touristen waren müde
und kehrten ins Hotel zurück.

1. Поставте дієслова в Präteritum:

- Wieder (haben) du keine Zeit.
- Die Großeltern (werden) alt und (arbeiten) nicht mehr.
- Es (sein) heiß und alle Touristen (haben) Durst.
- Hans (sein) deprimiert. Kein Wunder, die Tage (werden) kürzer.
- Ich (sein) sehr gut in Deutsch, und du (sein) sehr gut in Englisch.
- (sein) ihr den ganzen Tag zu Hause? Ja, wir (haben) zu Hause viel zu tun.
- Schon als Kind (sein) er brutal und (haben) kein Mitleid.
- Jürgen (sein) hegab und fleißig und (werden) ein bekannter Journalist.

2. Замініть у тексті дієслова в Präsens на дієслова в Präteritum:**Vom Essen und Trinken**

Auch beim Essen muss ich mich ziemlich umstellen. Die Menschen essen drei Mal am Tag, zum Frühstück oft Brot mit Marmelade oder frische Brötchen, die man in der Bäckerei holt. Dazu trinkt man normalerweise Kaffee. Mittags kochen die Deutschen selten eine Suppe; oft essen sie Fleischgerichte mit Salat. Eigentlich ist es die einzige warme Mahlzeit am Tag. Das Abendbrot ist oft „kalt“, und man isst weniger als in der Ukraine, weil die Speisen zu Mittag sehr reichhaltig sind. Gewöhnlich isst man Brot mit Wurst, Käse oder verschiedene Brotaufstriche und trinkt Tee oder Milch.

Was mich angeht, vermisse ich die ukrainische Küche sehr. Ich glaube, dass das Essen in der Ukraine mit mehr Liebe zubereitet wird. Hier ist das Leben sehr hektisch. Man verbringt nicht so viel Zeit in der Küche, sondern man kauft oft Fertigprodukte und macht sie in der Mikrowelle warm. Das schmeckt nicht so lecker wie selbst gekocht. Ich vermisse auch Quark und saure Sahne sehr, aus denen man so viele leckere Sachen machen kann. Man kann beides wohl im Geschäft finden, aber es ist nicht das gleiche.

3. Перекладіть речення на німецьку, вживаючи Präteritum:

- Вчора я був хворий, у мене був сильний головний біль.
- У мене було велике бажання бути лікарем, і я став ним.
- В останні дні був сильний вітер, тому ми були увесь час вдома.
- Ми вчора були в кіно, а де були ви?
- Вас останнім часом ніколи не було вдома, що ви робили?
- Вчора й позавчора у тебе не було часу на мене. Мені це набридло.
- Ми всі вчилися в університеті й стали успішними фахівцями.
- Мій брат дуже добре знав фізику, не дивно, що він став інженером.
- Ви були вчора цілий день вдома, чи не так?
- На вулиці похолодало, лиєтя на деревах пожовкло.
- Студент написав твір про стан інвалідів в Україні.
- Вчора виїхали наші сусіди. Це було сумно.
- Діти гралися біля річки.

Perfekt – це форма минулого часу, яка вживається в бесідах, у діалогах, тому **Perfekt** називають розмовним часом.

Утворюється **Perfekt** за такою схемою:

haben/sein + Partizip II
(e Präsens)

Ich habe alle Fenster geputzt. – Я помив всі вікна.

Ich bin früh aufgestanden. – Я рано встав.

Partizip II слабких дієслів утворюється так:

ge + основа дієслова + (e)t

sagen – sagte – gesagt machen – machte – gemacht

Partizip II сильних дієслів утворюється так:

ge + основа дієслова + en

sprechen – sprach – gesprochen

stehen – stand – gestanden

В дієсловах з відокремлюваними префіксами префікс **ge-** ставиться між префіксом дієслова і його коренем: eingestiegen, aufgemacht

Префікс **ge-** відсутній:

a) в дієсловах з невідокремлюваними префіксами: erzählt, beschrieben;

b) в дієсловах із суфіксами **-ieren**: studiert, gratuliert.

При повному запереченні в реченнях (якщо заперечується дія дієслова) **nicht** ставиться перед **Partizip II**.

Sie haben heute **nicht** gearbeitet. – Вони сьогодні не працювали.

але: Sie haben heute **nicht viel** gearbeitet (часткове заперечення). – Вони сьогодні небагато працювали.

Дивись утворення **Partizip II** в **Lektion 87**.

Порядок слів в реченнях з **Perfekt**

В розповідних реченнях відміповані дієслова **haben/sein** займають другу позицію, а **Partizip II** займає останню позицію.

	haben/sein в н.ф.		Partizip II
Hans	hat	seinen Fotoapparat	mitgebracht.
Gestern	sind	wir zusammen	spazierengegangen.

Sie haben heute viel gearbeitet. – Вони сьогодні багато працювали.

1. Побудуйте речення в **Perfekt** із:

Haben

- Wir lernen und arbeiten viel. Wo kaufst du diese Zeitschrift? Antwortest du auf alle Fragen? Ich mache keine Fehler. Ich warte lange auf dich. Zeichnest du diese Blume? Ich spiele mit meinen Freunden Ball.
- Warum betrachtetest du das Schaufenster so aufmerksam? Ich besteige den Berg. Dieser Film gefällt mir nicht. Wann besprichst du dieses Problem mit ihm?
- Warum studiert deine Freundin so lange? Wozu gratulierst du seiner Frau? Natascha promoviert endlich.
- Was isst du zu Mittag? Leider liest er keine Gedichte von Heine. Nach dem Spaziergang schlafen wir gut. Das Mädchen gießt die Blumen. Ich verabschiede mich von meinen Freunden. Hilft dir dein Freund?
- Schaltest du das Licht ein? Wann siehst du dir diesen Film an? Warum rufst du mich nicht an? Der Junge räumt einmal pro Jahr sein Zimmer auf.

Sein

- Mit wem fährst du nach Lemberg? Kommt jemand zu dir? Geht ihr zu Fuß nach Hause? Ich gehe früh ins Bett. Ich gehe ins Kino. Die alte Dame stürzt schwer.
- Wem begegnest du im Theater? Wachst du wieder früh auf?
- Ihr geht spazieren. Ich stehe um 6 Uhr auf. Wann kehrt dein Bruder zurück? Unsere Familie zieht in die neue Wohnung ein. Der Zug fährt um 7 Uhr ab. Ich schlafe früh ein.

2. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи **Perfekt**:

Haben

- Маріанна посварилася з Клаусом.
- Ми відвідали всі визначні пам'ятки міста.
- Ти написав вправу?
- Я шукав свої квитки, але, на жаль, не знайшов.
- Що будемо робити? Вона не з'явилася.
- Я попрощався зі своїми друзями.

Sein

- Директор саме виїхав зі своєю секретаркою.
- Дитина впала в річку й втопилася.
- Я сьогодні поїхав на роботу на метро.
- Де ви вийшли (з автобуса)?
- Ви були на стадіоні?
- Чому ти так довго був в інституті?
- Сьогодні всі бутони розцвіли.
- Я сьогодні встав рівно о сьомій годині ранку.
- Поїзд прибув до Києва рівно о десятій годині.
- Я вийшов на вокзалі.

З *haben* утворюють *Perfekt*:

- a) перехідні дієслова (дієслова, які можуть мати прямий додаток): fragen, machen, hören;
- b) неперехідні дієслова: stehen, gefallen;
- c) всі зворотні дієслова: sich waschen, sich beschäftigen, sich erholen;
- d) всі модальні дієслова: wollen, können, dürfen, sollen, mögen, müssen.

Із *sein* *Perfekt* утворюють неперехідні дієслова:

a) які означають рух або зміну стану: <i>fahren, kommen, gehen, fallen, fliegen, reisen, aufwachen, einschlafen, aufblühen, entstehen, sterben, ertrinken, ersticken, umkommen</i> й ін.	b) дієслова: <i>sein, werden, folgen, begegnen, gelingen, misslingen, geschehen, bleiben, passieren.</i>
Ich bin gekommen. – Я прийшов. Er ist aufgestanden. – Він встав.	Was ist passiert? – Що сталося? Er ist ihr auf der Straße begegnet. – Вона зустріла його на вулиці. Wir sind im Theater gewesen. – Ми були в театрі.

N. B. Ich habe gut geschlafen. – Я добре поспав. Але: Ich bin eingeschlafen. – Я заснув.

Ich bin nach Hause gefahren. – Я поїхав додому. Але: Ich habe das Auto selbst gefahren. – Я сам вів машину.

Mein Freund ist gestern geflogen. – Мій друг вчора літав (на літаку). Але: Der Pilot hat das Flugzeug nach Frankfurt geflogen. – Пілот вів літак на Франкфурт.

1. Поставте *haben* або *sein*:

- a) Ich ____ gut und gern getanzt.
- b) Wann ____ Sie heute aufgestanden?
- c) Gerhard ____ seinen Urlaub im Sommer gehabt.
- d) Plötzlich ____ ich ihm im Supermarkt begegnet.
- e) Es ____ bei uns stark geregnet.
- f) Gestern ____ er zu Hause gewesen.

2. Поставте дієслова в *Perfekt*:

- a) Er ____ sich für das Geschenk (bedanken).
- b) Ich ____ den Brief schnell (schreiben).
- c) Wir ____ zu früh im Büro (ankommen).
- d) Die Blumen ____ (aufblühen).
- e) Petra ____ lange auf die Gäste (warten).
- f) Wann ____ ihr diese Zeitschriften (kaufen)?
- g) Leider ____ wir nicht alles (verstehen).
- h) Meine Mutter ____ an dieser Uni (studieren).

3. Дайте відповідь на запитання, вживаючи *Perfekt*:

- a) Wann kommen Sie zur Arbeit? – Ich ...
- b) Wann bleibt ihr zu Hause? – Wir ...
- c) Wann lernst du die Regeln? – Ich ...
- d) Wann besuchen die Touristen unsere Stadt? – Die Touristen ...
- e) Wann kommen Sie zum Konzert? – Ich ...

4. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи *Perfekt*:

- a) Я залишився сьогодні дома й відпочивав цілий день.
- b) Марина поїхала до Німеччини на автобусі.
- c) Ми вчора ходили в кафе. Мій друг пішов разом зі мною.
- d) Ти довго чкав на мене? Вибач, я трохи спізнилася.
- e) Я швидко заснула й міцно спала, тому нічого не почула.
- f) Коли Ви повернулися? – Я не почула.
- g) Що тут сталося? Що ви зробили з моїм килимом?
- h) Ви вже переклали текст? Вам хтось допомагав?
- i) Він вийшов на зупинці «Шулявська» й пішов в університет.
- j) П'яний водій їхав по вулицях і голосно співав пісні.
- k) Я купив нову книжку й поставив її на полицю.
- l) Ми переїхали на нову квартиру й відразу запросили своїх друзів на новосілля.
- m) Він підняв книгу з підлоги.
- n) Водій таксі неправильно зрозумів адресу й завіз нас на Поділ.

Утворюється *Futur I* за такою схемою:

*werden + Infinitiv
(в Präsens)*

ich	werde	wir	werden
du	wirst	ihr	werdet
er/sie/es	wird	sie	werden
		Sie	werden

***Futur I* вживається:**

- a) для позначення дії, яка відбудеться в майбутньому:
Wir werden viel arbeiten. – Ми будемо багато працювати.
Ich werde das selbst machen. – Я сам це зроблю.
- b) для вираження припущення відносно майбутнього часу:
Klaus wird bestimmt denken, dass ich ihn vermisse. – Клаус буде напевно думати, що я сумую за ним.
Er wird sicherlich dieses Auto kaufen. – Він напевно купить цю машину.
- c) для вираження вимоги виконати дію:
Du wirst jetzt die Hausaufgabe machen! – Ти зробиш зараз домашнє завдання!
Du wirst jetzt dein Zimmer aufräumen! – Ти зараз прибереш свою кімнату!

Дуже часто *Futur I* замінює *Präsens* у значенні майбутнього часу. Для цього в реченні повинні бути обставини часу, такі як: *im Sommer, in diesem Jahr, um 2 Uhr* тощо:

In dieser Woche fahre ich ans Meer. – На цьому тижні я їду на море.
Er kommt in 2 Minuten zurück. – Він повернеться через 2 хвилини.

Futur II – служить для вираження дії, що передувє іншій дії в майбутньому.
Утворюється *Futur II* за такою схемою:

*werden + Infinitiv Perfekt
(im Präsens)*

ich	werde gelesen haben	wir	werden gelesen haben
du	wirst gelesen haben	ihr	werdet gelesen haben
er/sie/es	wird gelesen haben	sie	werden gelesen haben
		Sie	werden gelesen haben

Komm um 20 Uhr! Zu dieser Zeit werde ich die Arbeit beendet haben. – Приходь о 20 години! До цього часу я вже закінчу роботу.

Вживається ця форма вкрай рідко, а заміняє її *Perfekt*.

Порядок слів в реченні з *Futur*

		2		кінець речення
Futur I	Er	wird	mir bestimmt	helfen.
Futur II	Sie	wird	das Problem selbst	gelöst haben.

1. Поставте дієслово в правильній формі, використайте, де необхідно, *Futur I* або *Präsens*:

- In diesem Jahr (fahren) wir für 2 Monate auf die Krim.
- Wir (ausruhen) uns dort gut.
- Heute Abend (gehen) ich mit meinen Freunden spazieren.
- Sie (machen) sich mit diesem Thema unbedingt vertraut.
- In der nächsten Woche (feiern) ich meinen Geburtstag.
- Ich (tanzen) viel.
- Das Kind (gehören) bestimmt seiner Mutter, wenn sie in den Urlaub fahren.
- Wir denken, dass wir diesen Vertrag mit Ihnen (verlängern).
- Entweder (kommen) Sie heute Abend zu uns oder wir (besuchen) Sie morgen Mittag.

2. Побудуйте ці речення в *Futur I*:

- Was machen Sie?
- Ich bereite mich auf den Vortrag vor.
- Er sagt, er liest dieses Buch gern.
- Wir fahren nicht in den Urlaub.
- Wann arbeitet ihr am besten?
- Sie schreibt ihre Telefonnummer auf ein Blatt Papier.
- Wann rufst du deine Eltern an?

3. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи *Futur*, де можливо:

- Вони будуть жити в Ялті у готелі.
- Ми знову поїдемо в Крим і там відпочинемо.
- Скажіть мамі, що я повернуся через 5 хвилин!
- Цього року ми всі разом поїдемо в гори й будемо там кататися на лижах.
- Як він буде жити далі без своєї родини?
- Через 2 роки я поїду в Німеччину й буду шукати там роботу.
- Коли ви повернетесь додому?
- Сьогодні ввечері ми з колегами підемо в музей.
- Завтра приїжджає мій брат із Берліна, ми заберемо його з вокзалу о 18⁰⁰.
- Ми обов'язково здійснимо цю навколосвітню подорож разом.
- Я не буду дуже рано вставати.
- Я так радію подорожі, я прямо зараз буду пакувати валізу.
- Коли ти подаєш заяву на одержання закордонного паспорта?
- Я не буду вибачатися перед нею!
- Ви там добре проведете час.
- Негайно йди гуляти з собакою!
- Через годину ти вже прибереш у кімнаті.
- Він не дзвонить, він, напевно, сам вирішить проблему.
- Я прийду через годину.

Plusquamperfekt – складна часова форма, яка утворюється за тією ж схемою, що й *Perfekt*, тільки дієслова *haben* і *sein* вживаються в *Präteritum*:

haben/sein + Partizip II
(в *Präteritum*)

ich	hatte gelesen	wir	hatten gelesen
du	hattest gelesen	ihr	hattet gelesen
er/sie/es	hatte gelesen	sie	hatten gelesen
		Sie	hatten gelesen

ich	war gewesen	wir	waren gewesen
du	warst gewesen	ihr	wart gewesen
er/sie/es	war gewesen	sie	waren gewesen
		Sie	waren gewesen

Plusquamperfekt – виражає минулий час і означає дію, що передує іншій дії в минулому. Дієслово, що означає дію в минулому, яка відбулася пізніше, вживається в *Präteritum*.

1 (дія) Plusquamperfekt + 2 (дія) Präteritum

Ich sprach gut Deutsch, weil ich in Deutschland gelebt hatte. – Я добре говорив німецькою мовою, тому що жив у Німеччині.

Утворення *Partizip II* дивися в *Lektionen 6, 87*.

Plusquamperfekt вживається в основному в підрядних реченнях часу, див. *Lektion 109*.

Als die Familie aus dem alten Haus
ausgezogen war, feierten die Gespenster
ein Fest.

1. Поставте дієслова в правильній формі:

- Nachdem wir das Museum (besuchen), (gehen) wir nach Hause.
- Nachdem wir uns so lange wie möglich an der frischen Luft (bewegen), (können) wir an dem Projekt weiter arbeiten.
- Nachdem die Ärztin dem Patienten (helfen), (können) der arme Mann wieder atmen.
- Als die Studenten die Klausur (schreiben), (einsammeln) der Lehrer ihre Arbeiten.
- Nachdem ich an dieser Diskussion (teilnehmen), (können) ich vor Heiserkeit nicht sprechen.
- Nachdem sie (verschlafen), (kommen) sie zu spät zum Unterricht.
- Als die Familie aus dem alten Haus (ausziehen), (feiern) die Gespenster ein Fest.
- Nachdem ich sie (kennen lernen), (schreiben) ich mich noch fünf Monate mit ihr.
- Nachdem Anna den Eilzug (verpassen), (sitzen) sie auf ihrem Koffer und (weinen).
- Nachdem das Volk ihn zum Präsidenten (wählen), (vergessen) er alle seine Versprechen.
- Nachdem alle Mitarbeiter am "runden Tisch" (teilnehmen) und sich (äußern), (gelingen) es uns dieses Problem zu lösen.
- Nachdem er mit der Familie auf dem Campingplatz (ankommen), (erkundigen) er sich nach den Preisen.

2. Перекладіть на німецьку мову:

- Поїзд уже пішов, коли ми прийшли на вокзал.
- Мій друг подзвонив мені вчора й розповів мені цю історію після того, як його дружина дозволила йому це зробити.
- Після того як бізнесмени дійшли згоди, вони підписали договір про співробітництво.
- Після того як стався цей нещасний випадок, я поїхав на роботу не на трамваї, а пішов пішки.
- Після того як мати насварила дітей, вони новодилися дисципліновано.
- Він повторив ще раз усе, що він вже казав.
- Після того, як наш шеф довідався про всі свіжі новини й нові цифри фінансових звітів з ранкових газет, він хотів нас усіх звільнити.
- Після того як дівчина попрощалася з гостями, вона сіла в поїзд і поїхала.
- Після того як ми подивилися цей спектакль, ми обмінялися один з одним думками й враженнями.
- Після того як ми купили квитки, ми запакували валізи.
- Прошло п'ять років до того часу, як друзі знову зустрілися.
- Після того, як він відсвяткував день народження, йому треба було прибирати вдома.
- Друзі пішли додому тільки після того, як вони проспівали всі українські пісні, які могли згадати.
- Прочитавши лист, він пішов на пошту.
- Коли він відпочив, він знову взявся за роботу.

Дієслова з відокремлюваними префіксами – це дієслова, в яких префікси відокремлюються від кореня в *Präsens*, *Präteritum* і *Plusquamperfekt*. На відокремлювані префікси падає наголос. Це такі префікси як: *ab-*, *an-*, *auf-*, *aus-*, *bei-*, *ein-*, *fest-*, *hin-*, *her-*, *los-*, *mit-*, *vor-*, *weg-*, *zu-*, *zurück-*, *zusammen-* та ін.

Ich rufe meinen Freund an. (Präsens) – Я дзвоню моєму другові.

Ich rief meinen Freund an. (Präteritum) – Я дзвонив моєму другові.

Ich habe meinen Freund angerufen (Perfekt) – Я подзвонив моєму другові.

Ich hatte meinen Freund angerufen. (Plusquamperfekt) – Я дзвонив моєму другові.

Як бачимо, відокремлювані префікси відокремлюються від дієслова й виносяться в самий кінець речення в *Präsens* і *Präteritum*. При утворенні *Partizip II* в *Perfekt* й *Plusquamperfekt* між відокремлюваним префіксом і коренем ставиться префікс *ge-*.

Дієслова з невідокремлюваними префіксами – це дієслова, в яких префікс не відокремлюється від кореня. Це такі префікси: *be-*, *ge-*, *er-*, *ver-*, *ent-*, *emp-*, *miss-*, *zer-*, на які не падає наголос, і які ніколи не відокремлюються:

Ich verstehe diesen Gedanken. (Präsens) – Я розумію цю думку.

Ich verstand diesen Gedanken. (Präteritum) – Я зрозумів цю думку.

Ich habe diesen Gedanken verstanden. (Perfekt) – Я зрозумів цю думку.

Ich hatte diesen Gedanken verstanden. (Plusquamperfekt) – Я зрозумів цю думку.

Дієслова з невідокремлюваними префіксами утворюють *Partizip II* без префікса *ge-*:
misslungen, bekommen, erzählt.

Вживання дієслів з відокремлюваними й невідокремлюваними префіксами з модальними дієсловами і в *Futur I*

	модальне дієслово/ <i>werden</i>		інфінітив (без <i>zu</i>) з префіксом
Ich	muss	meinen Freund	anrufen.
Die Dame	wird	viele Gäste	einladen.
Udo	soll	mich heute	besuchen.
Ihr	werdet	ihn mit der Zeit	verstehen.

1. Поставте дієслова з відокремлюваними префіксами в правильній формі в *Präsens*, *Präteritum* й *Perfekt*:

- Meine Schwester (sich auskennen) mit Technik schlecht.
- Sie (anrufen) Herrn Müller um 18 Uhr, denn er ist jetzt in einer Versammlung.
- Mein Freund (ausrichten) meiner Mutter, dass ich spät nach Hause komme.
- Wir (einziehen) nächste Woche in die neue Wohnung.
- Unsere Kollegen (zurückkommen).
- Der Junge (sich ansehen) gespannt den neuen Trickfilm.
- Meine Mutter hat heute Geburtstag und sie (einladen) ihre Freunde (zu Besuch).

2. Поставте дієслова з невідокремлюваними префіксами в правильній формі в *Präsens*, *Präteritum* і *Perfekt*:

- Das Liebespärchen (bestellen) sich im Restaurant Essen nach französischer Art.
- Der Arzt (verbieten) mir, viel Kaffee zu trinken.
- Das Pferd (gehorsam) dem Reiter nicht.
- Der Versuch (misslingen) den Wissenschaftlern.
- Ich (arbeiten) bei einer Firma schon lange als Manager und (verdienen) viel Geld.
- Eine ältere Dame (vergessen) ihren Regenschirm irgendwo im Park.
- Unsere Fußballmannschaft (gewinnen) das Spiel gegen einen starken Gegner.

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Відрекомендуйтеся, будь ласка!
- Я повідомлю Вам про прибуття наших гостей вже сьогодні.
- Дочка прийшла рано додому й прибрала квартиру. (Perfekt)
- Я приїхала в готель і відразу розпакувала валізи. (Perfekt)
- Коли приїжджає директор нашої фірми?
- Хлопчик сів за письмовий стіл і включив комп'ютер. (Präteritum)
- Де Ви звичайно проводите свою відпустку?
- Студент взяв участь у нашій конференції. (Perfekt)
- Де Ви будете виходити? Я виходжу на наступній зупинці.
- Відкрий валізу, я хочу взяти з собою декілька книг.
- Я одягаю дітей, і ми виходимо на вулицю.
- Я запрошую вас у гості. – Ви хочете нас запросити?
- Що Ви очікуєте від наших семінарів?
- Я думаю, виставка пройде (відбудеться) у новому будинку.
- Ми продаємо товар за вигідними цінами.
- Маклер здав нам гарну квартиру, але за високою ціною. (Perfekt)
- Я сьогодні прокинувся о шостій годині, а встав тільки о сьомій. (Perfekt)
- Подзвони завтра, мені потрібно зараз занести листа на пошту!
- Я не розумію всього того, що ви говорите.
- Рівно о дев'ятій студенти заходять в аудиторію й займають місця.
- Він мені знову сьогодні подзвонив. (Perfekt)

Lektion 11. Префікси, які можуть бути відокремлюваними й невідокремлюваними

Префікси *unter-, wieder-, durch-, um-, wider-, über-, voll-* можуть бути як відокремлюваними, так і невідокремлюваними. Якщо на префікс падає наголос, то він відокремлюється.

Der Hund holt den Ball wieder. – Собака приносить м'яч.

Die Frauen gehen mit Geld nicht besonders gut um. – Жінки не дуже добре поводяться з грошми.

Якщо ж на префікс не падає наголос, то він не відокремлюється.

Wir wiederholen täglich grammatikalische Regeln. – Ми щодня повторюємо граматичні правила.

Der Chef umgeht heute diese Frage. – Шеф обходить сьогодні це запитання.

У дієслів з відокремлюваними префіксами значення префікса зберігається.

Дієслова з невідокремлюваними префіксами одержують нові значення:

	Дієслова з відокремлюваним префіксом	Дієслова з невідокремлюваним префіксом
um	Sie geht um das Haus. – Вона обходить будинок	Sie umgeht das Problem. – Вона обходить проблему.
durch	Das Wasser dringt durch die Schuhe durch. – Вода проходить у туфлі.	Durchdenken Sie diese Idee! – Продумайте цю ідею!
über	Wir gehen zum nächsten Punkt unserer Tagesordnung über. – Ми переходимо до наступного питання порядку денного.	Ich überlege mir das alles noch einmal. – Я продумую це все ще раз.
unter	Die Sonne geht unter. – Сонце сідає.	Wir unterbrechen sie nicht. – Ми її не перебиваємо.
wieder	Heute bekomme ich das Buch wieder. – Сьогодні я отримаю назад книгу.	Ich wiederhole alles. – Я все повторюю.
voll	Tanken Sie voll! – Залийте повний бак!	Er vollbrachte Wunder. – Він творив дива.
wider	Das spiegelt die heutige Situation wider. – Це відображає сьогоднішню ситуацію.	Du widersprichst mir immer! – Ти завжди мені суперечиш!

Список найбільш вживаних дієслів

Дієслова з відокремлюваним префіксом	Дієслова з невідокремлюваним префіксом
durchbrechen – проламувати	durchbrechen – порушувати (закон)
übergehen – переходити	durchschauen – переглядати, перевіряти
überlaufen – збігати (про молоко)	durchsuchen – обшукувати
übertreten – переходити (в іншу організацію)	überführen – викривати
umbringen – убивати	übergehen – пропускати, не помічати
umfahren – наїжджати на когось, щось	überlegen – обмірковувати
umgehen – обходитися з кимсь, чимсь	überraschen – дивувати
umstellen – переставляти	überschreiten – переходити (кордон), перевищувати
untergehen – заходити (про сонце)	übersehen – ореглядати, пропускати, не помічати
unterkommen – улаштуватися	übertragen – транслювати
untertauchen – зникати, пірнати	übertreten – порушувати (закон)
voll tanken – заправляти повний бак бензину	umfahren – об'їжджати
wegwerfen – викидати	umgehen – обходити, уникати
weiterführen – вести далі, продовжувати	umstellen – оточувати
widerspiegeln – відображати	unterbrechen – перебивати
wiederholen – приносити назад	sich unterhalten – розмовляти
	unterlassen – втрачати, не робити, не виконувати
	unternehmen – вживати заходів
	unterschlagen – привласнювати (чужі гроші)
	unterschreiben – підписувати
	unterstreichen – підкреслювати
	untersuchen – досліджувати
	vollbringen – здійснювати
	widersprechen – суперечити
	wiederholen – повторювати

Lektion 11. Übungen

1. Побудуйте речення в *Präsens*:

- Beide Geschäftspartner (unterschreiben) den Vertrag über die Zusammenarbeit.
- Ich werfe dem Hund den Stock und er (zurückholen) ihn mir.
- Wir (sich unterhalten) mit unseren Kollegen aus der Firma Rostok.
- Der Vater ist gestorben und der Sohn (übernehmen) sein Geschäft.
- Der Professor hält seine Vorlesung und Sie (unterbrechen) ihn.
- Das Kind (umarmen) seine Eltern fest und winkt ihnen zum Abschied zu.
- Der Lehrer prüft die Klausuren, (übersehen) (er) aber einige Fehler.

2. Побудуйте речення в *Perfekt*:

- Die Vorgesetzten (ausklammern) alle heiklen Fragen.
- Das Schiff (untergehen) im Pazifischen Ozean.
- Meine Familie (unternehmen) einen Ausflug ins Grüne.
- Du (überraschen) mich mit deinen Fremdsprachenkenntnissen.
- Als wir heimfahren, die Sonne (untergehen).
- Ich (umschalten) das Fernsehprogramm, weil es nichts taugte.
- Beim Einrichten der Wohnung (umstellen) wir alle Möbel.
- Der Arzt (untersuchen) heute Vormittag alle Patienten.

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Я обережно об'їхав усі перешкоди. (Perfekt)
- Поліція обшукала не тільки квартиру, але й сад навколо будинку. (Perfekt)
- По телевізору транслювався футбольний матч. (Perfekt)
- Він добре обміркував своє рішення – покинути цю організацію. (Perfekt)
- Злочинець переховувався від поліції у великому місті. (Perfekt)
- У машини відмовили гальма, й водій в'їхав у дерево. (Perfekt)
- Підтримуйте один одного в складних ситуаціях!
- Обвинувачуваний вбив свого друга й цим самим порушив закон. (Perfekt)
- Підкресліть у тексті всі незнайомі слова й вивчіть їх!
- Скажи, з ким ти маєш справи, і я скажу, хто ти.
- Студенти повторили всі правила перед іспитом. (Perfekt)
- Ця людина знову перебила презентатора. (Perfekt)
- Директор ніколи не пропускав нагоди ще раз усе перевірити. (Perfekt)
- Після смерті батьків будинок переходить у власність дітей.
- Я розламаю плитку шоколаду.
- Гей, дивися уважніше, молоко збігло!
- Діти, повторіть усі граматичні правила ще раз!
- Продумайте гарно цю ідею!
- Ця розповідь відображає життя аристократії в ХІХ сторіччі.
- Мати обходить будинок.
- Поліція досліджує цю справу.

Багато дієслів вживаються зі зворотним займенником *sich*:

ich	wasche mich	wir	waschen uns
du	wäschst dich	ihr	wascht euch
er/sie/es	wäscht sich	sie	waschen sich
		Sie	waschen sich

Існує багато дієслів, які не вживаються без *sich*: sich erholen, sich aufregen, sich freuen, sich beeilen, sich interessieren, sich wenden, sich bewegen, sich gewöhnen, sich fühlen, sich ärgern, sich verabschieden, sich unterhalten, sich erinnern, sich nähern, sich beschäftigen та ін.

У деяких зворотних дієслів, які мають ще один додаток в *Akkusativ*, зворотний займенник *sich* вживається в *Dativ*:

Ich wasche mich. – Я вмиваюся.

Ich wasche mir die Hände. – Я мию собі руки.

Деякі дієслова вживаються з *sich* в *Dativ*: sich ansehen, sich aneignen, sich inbilden, sich notieren, sich merken, sich überlegen, sich anschaffen, sich vornehmen, sich nhören, sich vorstellen та ін.

ich	notiere mir	wir	notieren uns
du	notierst dir	ihr	notiert euch
er/sie/es	notiert sich	sie	notieren sich
		Sie	notieren sich

Порядок слів в реченнях із *sich*

Просте речення

В простому реченні *sich* вживається після дієслова:

Wir beeilen **uns** zur Versammlung. – Ми поспішаємо на збори.

В запитанні *sich* вживається перед підметом, якщо він виражений іменником:

Interessiert **sich** Dirk für Geschichte? – Дірк цікавиться історією?

Якщо в запитанні підмет виражений займенником, то *sich* ставиться після підмета:

Rasierst du **dich** täglich? – Ти голишся щодня?

Складнопірядне речення

У складнопірядному реченні *sich* може ставиться перед або після підмета, якщо він виражений іменником, але обов'язково після підмета, якщо він виражений займенником.

Ich glaube, dass **sich** Mark gut amüsiert. = Ich glaube, dass Mark **sich** gut amüsiert. – Я думаю, що Марко добре розважається.

Er fragt, ob **sie** **sich** erholt hat. – Він запитує, чи вона відпочила.

Порядок слів у реченнях із зворотними дієсловами дивись в Лекцію 95.

I. Поставте займенник *sich* у правильній формі:

- Ruht ihr (sich) von Arbeit aus?
- Was hast du (sich) vorgestellt?
- Wir verabschieden (sich) und freuen (sich) auf ein Wiedersehen.
- Ihr interessiert (sich) für Literatur und ich interessiere (sich) für Physik.
- Wann hast du (sich) angezogen?
- Die Kinder unterhalten (sich) über den neuen Film.
- Ich verspäte (sich) jeden Tag.
- Kinder, wascht (sich) die Hände!

2. Поставте зворотні дієслова в *Präsens*, *Präteritum* і *Perfekt*:

- Ich (sich ein neues Auto kaufen).
- Wir (sich mit dem Hund beschäftigen).
- Ihr (sich für Musik interessieren).
- Du (sich diese Frage überlegen).
- Er (sich diesen Film ansehen).
- Sie (Dirk und Alex) (sich Bier bestellen).

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Я відзначив собі цю інформацію. (Perfekt)
- Він каже, що цікавився станом хворого. (Perfekt)
- Я вмиваюся, приймаю душ і розчісуюся.
- Я не можу собі дозволити навколосвітню подорож.
- Ви були раді? А ти, ти був радий? (Perfekt)
- Вибачте, будь ласка, але я не можу собі це уявити.
- Ви помиляєтеся. Згадайте правило!
- Ми розмовляємо про новий будинок.
- Він запитує, чи Міхаель добре розважився. (Perfekt)
- Ти відпочиваєш в сауні?
- Я забороняю собі ще один шматок торта.
- Він сердиться через нашу дружбу.
- Ти боїшся темряви?
- Ви миєтеся щодня. А ваша дитина? Вона теж миється щодня?
- Я не дозволяю мені вказувати.
- Він щось собі уявив. (Perfekt)
- Він запитує, чи я добре себе почуваю.
- Я звертаюся до вчительки й прошу її про допомогу.
- Ти купуєш нову люстру!
- Одягайся, нам потрібно йти! Ми повинні поспішати!
- Де ви відпочиваєте цього року?
- Ви дуже помиляєтеся!

Перехідні дієслова, які позначають дію, вимагають доповнення в *Akkusativ*. Обставина місця передається прийменником з додатком в *Akkusativ*, що відповідає на запитання куди? (wohin?)

Неперехідні дієслова означають результат дії. Обставина місця передається прийменником з додатком у *Dativ*, що відповідає на запитання де? (wo?)

Перехідні слабкі дієслова	Неперехідні сильні дієслова
hängen – hängte – hat gehängt Die Mutter hat den Regenmantel in die Garderobe gehängt. – Мама повісила плащ у шафу.	hängen – hing – hat gehangen Das Bild hat an der Wand gehangen. – Картина висіла на стіні.
legen – legte – hat gelegt Das Mädchen hat die Bluse auf das Bett gelegt. – Дівчина поклала блузку на ліжку.	liegen – lag – hat gelegen Die Bluse hat auf dem Bett gelegen. – Блузка лежала на ліжку.
stellen – stellte – hat gestellt Ich habe das Buch aufs Regal gestellt. – Я поставив книгу на полицю.	stehen – stand – hat gestanden Das Buch hat auf dem Regal gestanden. – Книга стояла на полиці.
setzen – setzte – hat gesetzt Die Mutter setzte das Kind an den Tisch. – Мати посадила дитину за стіл.	sitzen – saß – hat gesessen Das Kind saß an dem Tisch. – Дитина сиділа за столом.
stecken – steckte – hat gesteckt Der Student hat das Buch in den Rucksack gesteckt. – Студент засунув книгу в рюкзак.	stecken – steckte (stak) – hat gesteckt Das Buch hat im Rucksack gesteckt. – Книга була засунена в рюкзак.
erschrecken (erschreckt) – erschreckte – hat erschreckt Der Wolf hat die Touristen erschreckt. – Вовк налякав туристів.	erschrecken (erschrickt) – erschrak – ist erschrocken Die Touristen sind vor dem Wolf erschrocken. – Туристи налякані вовком.
löschen – löschte – hat gelöscht Die Feuerwehrmänner haben das Feuer gelöscht. – Пожежники загасили вогонь.	erlöschen (erlischt) – erlosch – ist erloschen Das Feuer ist erloschen. – Вогонь згас.
senken – senkte – hat gesenkt Der Geschäftsmann hat die Preise gesenkt. – Бізнесмен знизив ціни.	senken – sank – ist gesunken Die Preise sind gesunken. – Ціни впали.
sprengen – sprengte – hat gesprengt Die Terroristen haben das Flugzeug gesprengt. – Терористи підірвали літак.	springen – sprang – ist gesprungen Er ist aus dem Sattel gesprungen. – Він вистрибнув із сідла.
versenken – versenkte – hat versenkt Das U-Boot hat das Schiff versenkt. – Підводний човен потопив корабель.	versinken – versank – ist versunken Er ist in Gedanken versunken. – Він задумався.
verschwenden – verschwendete – hat verschwendet Inge hat wieder ihr Geld verschwendet. – Інга знову розтратила гроші.	verschwinden – verschwand – ist verschwunden Das Geld ist verschwunden. – Гроші зникли.

1. Виберіть відповідне дієслово й поставте його в необхідній формі:

- Die Kinder haben sich auf das Sofa (sitzen/setzen).
- Der alte Mann hat etwas in der Sonne (sitzen/setzen).
- Wohin hast du meine Vase (stehen/stellen)?
- Deine chinesische Vase (stehen/stellen) wie immer auf dem Tischchen.
- Dein Hemd hat hier schon seit 3 Tagen (hängen/hängen)!
- Mein Vater hat das Bild an die Wand (hängen/hängen).
- Deine Katze (liegen/legen) wieder auf meinem Schreibtisch.
- Das Mädchen hat ihre Bluse auf den Tisch (liegen/legen).
- Du siehst so (erschrecken/erschrecken) aus. Wer hat dich (erschrecken/erschrecken)?
- Meine Liebe zu Natascha (löschen/erlöschen) nie.
- Womit können wir unseren Durst (löschen/erlöschen)?
- Der Preis von Handys (senken/sinken) von Jahr zu Jahr.
- Der Junge (senken/sinken) verschämt den Kopf.
- Der Sportler (sprengen/springen) 1m 70cm weit.
- Die Partisanen haben die Brücke (sprengen/springen).
- Warum weinst du? – Mein Hund (verschwenden/verschwinden)!
- Meine Freundin (verschwenden/verschwinden) zu viel Geld für ihre Klamotten.
- Die Touristen (versenken/versinken) bis zu den Knien im Schnee.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Будь-яку пляму можна вивести за допомогою цього засобу.
- Моя мати поставила винні кслихи на стіл. (Perfekt)
- Мій дідусь говорить, що його любов до бабусі ніколи не згасне.
- Моя сестра повісила білизну на мотузку. (Perfekt)
- Чому ти знизив ціни у своєму магазині? (Perfekt)
- Острів зник у морі після виверження вулкана. (Perfekt)
- Порансна жінка впала на землю. (Perfekt)
- Юнак хоче сидіти біля свого батька за столом.
- Я засинаю, загаси свічки!
- Ця картина вже 5 років висить у моїй кімнаті.
- Я поклав футболку в шухляду. (Perfekt)
- Сонце заховалося за хмарами. (Perfekt)
- Діти сіли перед телевизором. (Perfekt)
- Як міг цей корабель потопити танкер? (Präteritum)
- Коли ми прийшли до моря, наш друг загоряв на сонці. (Präteritum)
- Це було так гарно: з каменя з'явилися іскри. (Präteritum)
- Вона розтрачує все, що заробляє, на свого нового друга.
- Я повісила дзеркало у своїй кімнаті. (Perfekt)
- Ми сиділи на килимі. (Perfekt)
- Вона накинула шаль на плечі. (Perfekt)

Керування – одна з форм зв'язку слів у реченні. Вона характерна для дієслова, іменника й прикметника. Керування дієслів означає, що певні дієслова вимагають після себе додатку у певному відмінку. Не існує твердого правила, яке б визначало, яке дієслово яким відмінком керує. Особливо складно розрізнити дієслова з додатком в *Akkusativ* й з додатком у *Dativ*.

Ich rufe ihn an. – Я дзвоню йому.

Ich antworte ihm. – Я відповідаю йому.

Дієслова з додатком в Akkusativ:

1. Більшість німецьких дієслів вживаються з додатком в *Akkusativ*. (Див. списки найбільш уживаних дієслів в *Lektionen 19, 20*.)

Ich besuche meine Freunde. – Я відвідую своїх друзів.

Sie gießt die Blumen. – Вона поливає квіти.

2. Деякі безособові дієслова вимагають в якості підмета безособовий займенник *es* і додаток в *Akkusativ*, у більшості випадків вживається займенник в *Akkusativ*. За ним звичайно слідує підрядне речення з сполучником *dass* або інфінітивна конструкція:

Es ärgert mich, dass Peter immer zu spät kommt. – Мене сердить те, що Петро завжди запізнюється.

Es langweilt mich den ganzen Tag die Bücher zu lesen. – Мені нудно цілий день читати книжки.

3. Більшість дієслів з невідокремлюваними префіксами, найчастіше з *be-*, *zer-*, *ver-*:

Ich besuche meine Eltern jede Woche. – Я щотижня відвідую батьків.

Er hat seine Wohnung verkauft. – Він продав свою квартиру.

4. Зворот *es gibt* і дієслово *haben* як самостійне дієслово:

Hier gibt es keinen Stuhl. – Тут немає стільця.

Wir haben ein Haus. – У нас є будинок.

Деякі дієслова вживаються з двома додатками в *Akkusativ*. Найважливішими з них є: *kosten*, *lehren*, *nennen*, *schellen*, *schimpfen*:

Ich nenne Maria meine beste Freundin. – Я називаю Марію своєю найкращою подругою.

Деякі дієслова вживаються з додатками в *Akkusativ* і *Genitiv*: *anklagen*, *beziehen*, *überführen*, *verdächtigen*. Ці дієслова найчастіше вживаються в юридичній літературі:

Man klagt ihn des Mordes an. – Його звинувачують в убивстві.

Дієслова з додатком у *Genitiv* вживаються дуже рідко:

Er hat sich einer Sache angenommen. – Він взявся за справу.

1. Побудуйте речення в *Präteritum* і *Perfekt*:

- Mein/ Freundin/ zuschieben/ die Schuld/ ich.
- Die Lehrerin/ zu Rate ziehen/ das Wörterbuch.
- Der Lärm/ aufregen/ er.
- Er/ durchsuchen/ schon/ alle/ Taschen/ nach/ der Schlüssel.
- Der Kellner/ bedienen/ ein gut gekleideter Mann.
- Mein/ Tante/ haben/ gestern/ einen Herzanfall/ und/ ich/ holen/ der Arzt.
- Der Arzt/ fühlen/ ich/ der Puls.
- Ich/ schimpfen/ Peter/ ein Feigling.
- Ich/ spüren/ das Wetter/ in/ alle/ Knochen.
- Der alte Mann/ verteidigen/ sein Vermögen.
- Wir/ wünschen/ unsere Nachbarn/ einen guten Morgen.
- Die Kinder/ werfen/ der Lehrer/ in/ das Wasser.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Моя подруга здає квартиру в центрі.
- Це мене так сердить, що твій чоловік постійно порушує правила гарної поведінки.
- Ти можеш переконати свою дружину в тому, щоб вона зробила внесок у нашу справу?
- Поводься нормально, не можна перебивати старших!
- Письменник нарешті опублікував свою книгу. Я такий радий. (Perfekt)
- Ти можеш намазати трохи масла на мій хліб?
- Ми повинні втішити нашу подругу, її кішка пропала.
- Ця країна розірвала дипломатичні відносини з багатьма країнами. (Perfekt)
- Вона була такою дурною, що навіть протокол не могла скласти.
- Від болю я не можу ступити на ногу.
- Нам потрібно обов'язково усунути це непорозуміння.
- Хто буде здійснювати контроль над фірмою?
- У мого батька був час, і він провів мене до школи. (Präteritum)
- Мій батько поставив пастку. Що буде з бідною мишкою? (Perfekt)
- На жаль, політик не міг відповісти на наші запитання.
- Фірма посилкової торгівлі поставляла товари клієнтам. (Perfekt)
- Перехожий показав незнайомцеві дорогу. (Perfekt)
- Ця робота поглинає людину цілком.
- Ми спекли гарний пиріг для нашої мами. (Perfekt)
- Ти виглядаєш такою блідою, підфарбуйся трохи!
- Я не впізнала свого племінника, він постарів, і в нього виросло черево. (Perfekt)
- Мені нудно цілий день лежати на пляжі.
- Це дратує мене – проводити так багато часу з твоїми дітьми.
- Мій друг побажав мені гарного дня. (Perfekt)

Дієслова з додатком у Dativ

jemandem abraten – відрадити когось	jemandem grollen – сердитися на когось
jemandem absagen – відмовляти комусь	jemandem helfen – допомагати комусь
jemandem ähneln – бути схожим на когось	jemandem imponieren – імпонувати комусь
jemandem angehören – належати комусь	jemandem kondolieren – висловлювати співчуття комусь
jemandem anhängen – чіпляти комусь, приписувати до чогось	jemandem kündigen – звільняти когось
sich jemandem anschließen – приєднуватися до когось	jemandem lauschen – уважно слухати когось
jemandem antworten – відповідати комусь	jemandem liegen (etwas) – зачіпати когось
jemandem applaudieren – аплодувати комусь	jemandem missglücken (etwas) – не вдаватися комусь
jemandem assistieren – допомагати комусь	jemandem misslingen – не вдаватися комусь
jemandem ausgehen (etwas) – закінчуватися в когось	jemandem misstrauen – не довіряти комусь
jemandem ausweichen – уникати когось	jemandem nachgeben – уступати комусь
jemandem begegnen – випадково зустріти когось	sich jemandem nähern – наближатися до когось
jemandem befehlen – наказувати комусь	jemandem nützen – допомагати комусь, бути корисним
jemandem beitreten – погоджуватися з кимсь	jemandem passen (etwas) – підходити комусь
jemandem danken – дякувати комусь	jemandem raten – радити комусь
jemandem dienen – служити комусь	jemandem reichen – простягнути комусь
jemandem drohen – загрозувати комусь	jemandem schaden – шкодити комусь
jemandem einfallen – спадати на думку	jemandem schmecken (etwas) – смакувати комусь
jemandem entfliehen – втекти від когось	jemandem stellen – з'явитися до когось за викликом (до суду, наприклад)
jemandem entgegengehen – йти на зустріч комусь	jemandem trauen – вірити комусь
jemandem entgegen – вислизати від когось	jemandem trotzen – противитися комусь
jemandem erwidern – заперечувати комусь	jemandem unterliegen – уступати комусь
jemandem fehlen – бракувати комусь	sich jemandem unterordnen – підкорятися комусь
jemandem folgen – слідувати комусь	jemandem unterstehen – підкорятися комусь
sich jemandem fügen – покорятися комусь	jemandem vertrauen – довіряти комусь
jemandem gefallen – подобатися комусь	jemandem verzeihen – прощати когось
jemandem gegenüber sitzen – сидіти напроти когось	jemandem weichen – уступати комусь
jemandem gehorchen – коритися комусь	jemandem widersprechen – суперечити комусь
jemandem gehören – належати комусь	jemandem widerstehen – чинити опір комусь
jemandem gelingen (etwas) – вдаватися комусь	jemandem zuhören – слухати когось
jemandem genügen – вистачати комусь	jemandem zuraten – порадити комусь
jemandem gratulieren – поздоровляти когось	jemandem zureden – умовляти когось
jemandem grauen (vor etwas) – боятися когось	jemandem zuschauen – дивитися на когось
	jemandem zustehen – належати комусь
	jemandem zürnen – сердитися на когось
	jemandem zuvorkommen – випереджати когось

Im Theater begegnete ich **meinem Freund**, den ich so lange nicht gesehen habe/hatte. – В театрі я випадково зустрів свого друга, якого давно не бачив.

Das Kleid gefällt **meiner Tochter** nicht. – Моїй дочці не подобається сукня.

Дивись порядок слів з Dativ в Lektion 93.

Lektion 15. Übungen

1. Поставте іменники в правильному відмінку! Побудуйте речення в Präteritum і Perfekt:

- Ich/ ausleihen/ meine Freundin/ das Buch.
- Dieses gestreifte Kleid/ passen/ zu/ meine/ neue Schuhe/ nicht.
- Der Offizier/ befehlen/ der Soldat/ stillzustehen.
- Die Verkäuferin/ raten/ der Kunde/ eine Holzschatulle / kaufen.
- Ich/ einfallen/ dass/ wir/ ausschalten/ das Licht/ in/ das Haus/ nicht.
- Unsere Tochter/ absagen/ der Sohn/ der Bürgermeister.
- Meine Freundin/ drohen/ ich/ die Wahrheit/ alle/ sagen.
- Die Kinder/ schaffen/ es/ das Fußballspiel/ gewinnen.
- Der arme Rockstar/ können/ entfliehen/ seine Fans/ nicht.
- Wir/ die alte Dame/ nie/ grüßen/ weil/ sie/ drohen/ wir/ immer/ mit/ der Spazierstock.
- Unsere Familie/ Beileid ausdrücken/ unsere/ Freunde/ wegen/ der/ Tod/ ihr/ Großvater.
- Ich/ wollen/ etwas unternehmen/ meine Freunde/ aber/ sie/ ablehnen.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Я випадково зустрівся зі своїм другом і його дружиною в універсамі. (Perfekt)
- Я привітав свого друга з днем народження. (Perfekt)
- Жінка літнього віку подякувала мені й моєму другові за допомогу. (Perfekt)
- Директор звільнив секретарку. (Perfekt)
- Мер видав парі молодят свідоцтво про шлюб. (Perfekt)
- Мотоцикліст вирвав у дами сумочку, коли проїжджав поруч. (Perfekt)
- Ми повинні щось терміново робити. Я не можу підкорятися новому шефу.
- Я не дозволю вам розпоряджатися мною!
- Батько пообіцяв хлопчикові винагороду. (Perfekt)
- Йому не вистачає терпіння, він не може вислуховувати партнерів до кінця.
- Ти можеш зберегти таємницю в секреті? Я сподіваюся, тобі можна довіряти.
- Поліцейський сердився (Präteritum), тому що злодій втік від нього. (Perfekt)
- Я не підкорюся цьому королю, незалежно від того, що він зі мною зробить.
- Я заборонив своєму синові виходити кілька днів. (Perfekt)
- Вибач мені, будь ласка, але я не можу заперечувати своєму шефові.
- Собаці не вдалося впіймати кішку. (Perfekt) Маркіза сиділа на гілці і єхидно йому посміхалася. (Präteritum)
- Мій шеф купив своїй дружині рожевий фольксваген. Я його вмовив на цей колір. (Perfekt)
- Я не зміг встояти перед спокусою забрати в нього яблуко. (Perfekt)
- Нам сьогодні варто уникати завідувачки відділу, вона хоче сьогодні одержати звіт.
- Мені недостатньо тільки раз на місяць ходити в кіно.
- Його собака слідує за ним скрізь, добре мати таку тварину вдома.
- Ми були з ним терплячі, як з хворим.
- Ця робота йому не до душі.

Дієслова з доповненням у Dativ i Akkusativ

Jemandem etwas

abgewinnen – домогтися, добитися чогось від когось	nachschicken – посилати вслід щось комусь
abgewöhnen – відучувати когось від чогось	nehmen – відібрати щось у когось
abkaufen – купувати щось у когось	passieren – комусь пропускати щось
abnehmen – прийняти щось у когось	raten – радити щось комусь
absprechen – відмовляти комусь у чомусь	reichen – подати, підставити комусь чогось
androhen – загрожувати комусь чимось	sagen – сказати щось комусь
angewöhnen – привчати когось до чогось	schicken – подарувати щось комусь
anlasten – звалювати щось на когось	schicken – посилати щось комусь
anvertrauen – довіряти щось комусь	schreiben – писати щось комусь
ausziehen – знімати щось комусь	überbringen – передавати щось комусь
beantworten – відповідати комусь на щось	überlassen – залишати щось на когось
bedeuten – дати комусь щось зрозуміти	untersagen – забороняти щось комусь
befehlen – наказувати щось комусь	unterstellen – підкоряти когось чомусь
beibringen – вчити когось чомусь	veranschaulichen – робити щось комусь наочним
beichten – сповідатися комусь у чомусь	verbieten – забороняти щось комусь
bekannt geben – оголошувати щось комусь	verdanken – бути вдячним комусь за щось
berichten – повідомляти щось комусь	vererben – передати щось комусь у спадок
bescheiden – засвідчувати щось комусь	verleiden – псувати щось комусь
beschreiben – описувати щось комусь	vermieten – здавати в оренду щось комусь
besorgen – діставати комусь щось	verschaffen – дістати щось комусь
borgen – давати щось комусь у борг	verschreiben – приписувати щось комусь
empfehlen – радити щось комусь	versprechen – обіцяти щось комусь
erklären – пояснювати щось комусь	verübeln – ображатися за щось на когось
erlauben – дозволяти щось комусь	verwehren – забороняти щось комусь
eröffnen – відкривати щось комусь	vorlegen – пред'являти щось комусь
erzählen – розповідати щось комусь	vorlesen – читати вголос щось комусь
genehmigen – дозволяти щось комусь	vorstellen – представляти когось комусь
gestatten – дозволяти щось комусь	widmen – присвячувати щось комусь
gestehen – зізнаватися комусь у чомусь	wünschen – бажати щось комусь
gewähren – виконувати щось комусь	zeigen – показувати щось комусь
gönnen – бажати комусь щось	zubilligen – дозволяти щось комусь
glauben – вірити комусь у чомусь	zugestehen – поступитися комусь чимось
klarmachen – пояснити щось комусь	zusagen – обіцяти щось комусь
leihen – давати комусь щось у борг	zutrauen – очікувати щось від когось
liefern – поставляти щось комусь	zuwerfen – кидати щось комусь
melden – повідомляти щось комусь	zurückerstatten – відшкодувати комусь щось
missgönnen – заздрити комусь у чомусь	zurückzahlen – повертати комусь борг за щось
mitteilen – повідомляти щось комусь	
nachrufen – кричати вслід щось комусь	

Wir teilen den Freunden die Nachrichten mit. – Ми повідомляємо новини друзям.
Der Dichter widmet seiner Muse dieses Gedicht. – Поет присвячує цей вірш своїй музі.

Дивись порядок слів з Dativ i Akkusativ в Lektion 93.

1. Побудуйте речення в Präteritum ü Perfekt:

- Ich/ können/ anvertrauen/ meine Nachbarin/ die Blumen/ nicht.
- Der Vater/ schenken/ ich/ ein Parfüm/ zu/ der Geburtstag.
- Er/ anlasten/ ich/ alle Vergehen/ seine Geliebte.
- Die erschrockenen Kinder/ beschreiben/ wir/ ein großes Monster.
- Zu/ unsere große Überraschung/ genehmigen/ der Beamte/ unser Antrag.
- In/ sein Leben/ gönnen/ er/ niemand/ etwas.
- Die Mutter/ abnehmen/ die Kinder/ das Streichholz.
- Ich/ können/ überlassen/ die Schwester/ mein Auto/ nicht.
- Sie/ ausleihen/ die Freundin/ ihr Abendkleid/ für/ die Party.
- Der Großvater/ vererben/ ich/ sein Schloss.
- Das Kind/ zuwerfen/ ich/ sein Plüschtier.
- Der Lehrer/ zeigen/ die Schüler/ die Halbinsel Krim.
- Mein Bruder/ bedeuten/ ich/ alles.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Ти вже повідомила батьків про своє рішення? (Perfekt)
- Дитина з гордістю читала вголос своїм батькам казку. (Perfekt)
- Маги забороняє дітям гратися з собакою.
- Ти можеш пообіцяти мені золотий ланцюжок на Різдво?
- Неймовірно! Він виграв лотерею (Perfekt), і тепер всі його друзі й знайомі заздять його всезінню. Навіть його родичі заздять.
- Мій друг дістав мені квитки в театр. (Perfekt)
- Фірма з виробництва меблів доставила клієнтові червоний диван. (Perfekt)
- Дозвольте мені скористатися цією нагодою й описати мою ідею.
- Злий хлопчисько забрав у дітей м'яча. (Perfekt)
- Ти послала своїм батькам вітальну листівку? (Perfekt)
- Дама підставила своїй подрузі щоку для поцілунку. (Perfekt)
- Я не можу собі уявити, як це роблять.
- Марія зобов'язана своєю роботою гарним стосункам її матері із шефом компанії.
- Мені приємно співпрацювати з такими розумними людьми.
- Бандити купили мовчання свідка. (Perfekt)
- Передай своїй мамі привіт від мене!
- Ти дозволила своїй дочці палити? (Perfekt)
- Мій сусід позичив мені свій пілосос, тому що мій зламався. (Präteritum)
- Наш родич живе тепер у нас, ми повинні знайти йому роботу.
- Смішний танець дитини розсмішив нас. (Perfekt)
- Ця неприємна співробітниця відбила в нього бажання до роботи. (Perfekt)
- Я тебе ненавиджу, ти відняв у мене будь-яку надію побачити її знову. (Perfekt)
- Вона бажає мені всього найкращого.

Багато дієслів вживаються з прийменником, за яким слідує додаток у певному відмінку. Прийменник та додаток утворюють прийменниковий додаток. Оскільки не існує правила, що пояснює, яке дієслово вживається з яким прийменником, необхідно вчити дієслово з прийменником та відмінком додатку, який за ним слідує.

Після таких дієслів вживається *Akkusativ*:

achten auf – звертати увагу на	hoffen auf – сподіватися на
sich anpassen an – пристосовуватися до	sich interessieren für – цікавитися чимось
sich ärgern über – сердитися через	kämpfen gegen – боротися проти
sich beklagen über – скаржитися на	kämpfen für – боротися за
sich bemühen um – клопотати про	ankommen auf – залежати від
sich beschweren über – скаржитися на	sich konzentrieren auf – сконцентруватися на
sich bewerben um – подавати заяву щодо	sich kümmern um – піклуватися про
jemanden bitten um – просити когось про	lachen über – глузувати з
bürgen für – поручатися за	nachdenken über – міркувати про
jemandem danken für – дякувати комусь	sich rächen für – мстити за
denken an – думати про	rechnen auf – розраховувати на
sich erinnern an – згадувати про	schreiben über – писати про
jemanden erinnern an – комусь нагадати про щось	sorgen für – піклуватися про
sich freuen auf – радуватися чомусь (майбутньому)	sich sorgen um – піклуватися про
sich freuen über – радуватися чомусь (що відбулося)	sprechen über – говорити про
geraten in – прийти в (стан)	sich streiten um – сваритися через
sich gewöhnen an – звикати до	sich unterhalten über – розмовляти про
glauben an – вірити в	sich verlassen auf – покладатися на
halten für – вважати кимось, чимось	sich vertiefen in – поринати в, заглибитися в
sich handeln um – мова йде про	vertrauen auf – сподіватися на
herrschen über – управляти кимось, панувати над	verzichten auf – відмовитися від
	warten auf – чекати на
	sich wundern über – дивуватися чомусь

У таких виразах вживається *Akkusativ*:

einen Antrag stellen auf – подавати заяву на	Einfluss nehmen auf – впливати на
die Aufmerksamkeit lenken auf – звертати увагу на	sich Gedanken machen über – міркувати про
Ansprüche stellen an – виставляти претензії до	ein Gespräch führen über – вести розмову про
Bescheid wissen über – точно знати про	sich Hoffnung machen auf – сподіватися на
Bezug nehmen auf – посилатися на	Protest einlegen gegen – протестувати проти
Wert legen auf – надавати чомусь значення	ein Recht haben auf – мати право на
Widerstand leisten gegen – чинити опір проти	Rücksicht nehmen auf – брати щось до уваги
Druck ausüben auf – чинити тиск на	Verantwortung übernehmen/ auf sich nehmen/ tragen
	– брати на себе відповідальність/ відповідати за
	Vorbereitung treffen für – зробити підготовку до

Die Leute in der Ukraine legen viel Wert auf die Kleidung.
– Люди в Україні надають великого значення одягу.

1. Поставте правильний прийменник:

- Wo ___ unterhalten sie sich die Zuschauer während der Pause?
- Erinnerst du dich da ____, wie schön wir den Urlaub verbracht haben?
- Man muss Rücksicht ___ die Meinung der Bürger nehmen.
- Denkst du manchmal ___ mich?
- Die Mutter kümmert sich ___ ihr Kind.
- Der Student bewirbt sich ___ eine Stelle.
- Wo ___ hast du die alte Frau gebeten?
- Wo ___ streiten ihre Nachbarn immer?
- Die Frau beklagt sich immer ___ ihren Mann.
- Wo ___ versuchst du Dich zu konzentrieren?
- Kann ich da ___ rechnen, dass du meinen Sohn vom Kindergarten abholst?
- Wo ___ musst du für diese Arbeit verzichten?
- Ich bemühe mich da ____, dass unser Sohn dieses Stipendium bekommt.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Цей професор виставляє занадто високі вимоги до нас.
- Я можу покласти на Вас у цій справі?
- Іноді я думаю про наше майбутнє.
- За що твій син хотів помститися? (Präteritum)
- Діти сміялися з фільму. (Perfekt)
- Інга радіє канікулам.
- Через що сердиться мати?
- Дядько вів бесіду про необхідність освіти. (Präteritum)
- Хто візьме на себе відповідальність за цей вчинок?
- Партизани вчинили жорсткий опір ворогові. (Perfekt)
- Президент не міг діяти по-іншому в цій ситуації. (Präteritum) Опозиційна партія здійснила великий тиск на нього. (Perfekt)
- Я радий моїй відпустці в Карпатах.
- Діти, я хочу звернути вашу увагу на цю картину!
- На що ти сподіваєшся? Ти повинен від усього відмовитися, якщо ти хочеш вижити.
- Про що ти хотів попросити свою сестру? (Präteritum) – Я хочу, щоб вона за мене поручилася.
- Я звикла до життя в Єгипті. (Perfekt)
- Іноді я згадую прекрасні роки, які я провела в університеті. (Perfekt)
- Український народ завжди боровся за свою незалежність. (Perfekt)
- Нам потрібно здійснити підготовку до цього заходу.
- Ти подав заяву на це робоче місце? (Perfekt)
- Я сподіваюся на те, що ти мене відвідаєш ще раз цього року.
- Я вірю тільки в Бога й родину, все інше неважливо.

Після таких дієслів вживається *Dativ*:

abhängen von – залежати від	kämpfen mit – боротися з
anfangen mit – починати з	leiden an/ unter – хворіти на щось/ страждати від чогось
jemanden ärgern mit – сердити когось чимсь	etwas liegen an – залежати від
aufhören mit – покінчити з	sich rächen an – мстити комусь
sich befreien aus/ von – звільнитися від	rechnen mit – зважати на, рахуватися з кимось
jemanden befreien aus/ von – когось звільнити від	schreiben an – писати комусь
sich beschäftigen mit – займатися чимось	sich schützen vor – захистити себе від
jemanden beschäftigen mit – зайняти когось чимсь	sich sehnen nach – тужити за
sich beschweren bei – скаржитися комусь	sprechen mit/ von – говорити з/ про
sich entschuldigen bei – вибачитися перед	teilnehmen an – брати участь в
sich erkundigen bei/ nach – запитувати в/ про	jemandem raten zu – радити комусь щось
jemanden fragen nach – запитувати когось про	sich unterhalten mit – розмовляти з/ розважатися з
sich fürchten vor – боятися чогось	jemanden warnen vor – попереджати когось про
gehören zu – належати до (організації)	zweifeln an – сумніватися в
sich irren in – помилятися в	

Після таких виразів вживається *Dativ*:

Abschied nehmen von – прощатися з	Rache nehmen an – мстити комусь
Beziehungen haben zu – мати відношення до	Schritt halten mit – йти в ногу з
eine Frage stellen nach – ставити запитання щодо	Stellung nehmen zu – зайняти певну позицію в якомусь питанні
Gefallen finden an – почувати симпатію до, знаходити в чомусь задоволення	einen Unterschied zwischen etwas machen – відрізнити щось від чогось
ein Gespräch führen mit – вести розмову з	eine Verabredung mit jemandem treffen – домовитися з
die Konsequenz ziehen aus – зробити висновки з	ein Verbrechen/ einen Mord an jemandem begehen – вчинити злочин/ вбити когось
Kritik üben an – критикувати щось	
Notiz nehmen von – зауважувати щось	

Ich habe mich den ganzen Abend mit diesem Professor unterhalten.

– Я цілий вечір розмовляв з цим професором.

Ich habe nie gedacht, dass Peter einen Mord an seinem Freund begehen konnte.

– Я ніколи не думав, що Петер зможе вбити свого друга.

Ich habe mich den ganzen Abend mit diesem Professor unterhalten.

1. Поставте правильний прийменник:

- Die Entscheidung hängt ab _____ vielen Faktoren.
- Das Kind beschwert sich _____ seiner Mutter.
- Welche Stellung hast du _____ dieser Frage eingenommen?
- Fast alle Studenten unserer Fakultät nahmen _____ dieser Aktion teil.
- Hast du den Reisenden _____ der Gefahr gewarnt?
- _____ willst du deine Kollegen beschäftigen?
- Ihr wollt euch _____ der schweren Last befreien.
- Erkundige dich _____ diesem Beamten _____ diesen Unterlagen!
- Die Auslandsstudenten sehnten sich _____ ihrer Heimat.
- _____ leidet deine Nichte? Ich habe sie seit Ewigkeiten nicht gesehen.
- _____ fürchtest du Dich? Hast du Angst, dass du alles verlieren wirst?
- Ich habe keine Zweifel _____, dass dein Bruder zu spät kommt.
- Du musst _____ uns rechnen, egal ob es dir gefällt.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Ви повинні зробити висновки з цієї ситуації.
- Все залежить від того, чи ми візьмемо участь у цій демонстрації.
- На жаль, професори нашого університету не можуть йти нога в ногу з цими вченими, оскільки фінансування досліджень занадто обмежене.
- Про що ти сумуєш? Тобі не подобається в цій країні?
- Довідайся в інформаційному бюро про поїзд до Лейпцига!
- Досить з мене, я хочу покінчити з цією тяганиною!
- Дівчина сердить сусіда грою на піаніно.
- Обвинувачуваний помстився за вбиту дружину. (Perfekt)
- Перед ким вибачився наш син? (Perfekt)
- Він не звернув ніякої уваги на те, що майже всі його родичі прийшли в гості. (Präteritum)
- У мене гарні стосунки з податковою інспекцією.
- Як ми можемо захиститися від холоду?
- Ми цілу годину розмовляли про забруднення навколишнього середовища. (Perfekt)
- У мене немає ніякого сумніву в тому, що він знову залишить тебе напризволяще.
- Ти попередив свою дочку про цього божвільного? (Perfekt)
- Їхня бабуся хвора раком. Лікарі нічого не можуть більше вдіяти.
- Я належу до прихильників Анни.
- Секретарка знову скаржилася шефові. (Perfekt)
- Я хочу почати наш урок з цього запитання.
- Щодо чого ти наводиш довідки?
- Сусідка скаржить нам на свого чоловіка.
- Чим ти займаєшся?

eine Entscheidung fallen – виносити рішення	den Anfang machen – починати
ein Urteil fällen – виносити вирок	jdm. ein Angebot machen – робити пропозицію
Anerkennung finden – одержати визнання	jdm. Angst machen – лякати когось
Ausdruck finden – знаходити вираження	(mit jdm.) eine Ausnahme machen – робити виняток для когось
Beachtung/ Interesse finden – одержувати увагу/ інтерес	ein Ende machen – покласти кінець
Beifall finden – мати успіх	jdm. eine Freude machen – порадувати
Ruhe finden – знайти спокій	sich die Mühe machen – потурбуватися
Verwendung finden – знаходити застосування	eine Pause machen – робити перерву
den Beweis führen – навести доказ	Spaß machen – розважатися
ein Gespräch/ eine Unterhaltung führen – вести розмову	einen Spaziergang machen – прогулятися
Krieg führen – вести війну	einen Unterschied machen – розрізняти
eine Antwort geben – давати відповідь	einen Versuch machen – робити спробу
jdm. (eine) Auskunft geben – надавати довідку	jdm. einen Vorwurf machen – докоряти
jdm. (den Befehl) geben – віддавати наказ	Abschied nehmen – прощатися
jdm. Bescheid geben – роз'яснювати	Anteil (an jdm./etwas) nehmen – брати участь у чомусь
jdm. seine Einwilligung geben – дати згоду	Bezug (auf etwas) nehmen – посилатися на щось
jdm. die Erlaubnis geben – дати дозвіл	Einfluss (auf jdn./etwas) nehmen – впливати на
jdm. die Freiheit geben – дати волю	ein Ende nehmen – закінчитися
jdm. die Garantie geben – дати гарантію	Platz nehmen – зайняти місце
jdm. die Gelegenheit geben – дати можливість	Rache nehmen – помститися
jdm. eine Ohrfeige geben – дати ляпаса	Stellung nehmen – зайняти позицію
jdm. einen Rat/ einen Tip/ einen Wink geben – дати пораду/ підказку/ натякнути	Abhilfe schaffen – усунути проблеми
jdm. die Schuld geben – звинувачувати	Klarheit schaffen – створити ясність
jdm. einen Tritt/ einen Stoß geben – дати стусана,	Ordnung schaffen – навести порядок
jdm. Unterricht geben – дати урок	Ruhe schaffen – встановити спокій
jdm. das Versprechen/ sein Wort geben – обіцяти/ давати слово	Arbeitsplätze schaffen – створити робочі місця
jdm. seine Zustimmung geben – давати згоду	Frieden stiften – встановлювати мир
jdm. einer Sache den Vorzug geben – надавати чомусь пріоритет	Unfrieden stiften – сіяти розбрат
den Eindruck gewinnen – одержати враження	Unruhe stiften – створювати безладдя
die Überzeugung gewinnen – переконатися в чомусь	mit jdm. ein Abkommen/ eine Vereinbarung treffen – досягти домовленості
einen Vorsprung gewinnen – одержати перевагу	eine Entscheidung treffen – приймати рішення
eine Rede/ einen Vortrag/ eine Vorlesung halten – виголошувати промову/ робити доповідь/ читати лекцію	Maßnahmen treffen – вживати заходів
ein Versprechen/ ein Wort halten – тримати обіцянку/ слово	Vorsorge treffen – подбати заздалегідь
Atem holen – перевести подих	Vorbereitungen treffen – зробити підготовку
sich eine Erkältung/ eine Infektion/ eine Krankheit holen – підхопити застуду/ інфекцію/ хворобу	(zuviel) Aufwand treiben – робити великі (непотрібні) витрати
eine Arbeit leisten – виконувати роботу	Handel treiben – вести торгівлю
einen Beitrag leisten – зробити внесок	Missbrauch treiben – зловживати
Hilfe leisten – надавати допомогу	Sport treiben – займатися спортом
Zivildienst leisten – нести цивільну службу	Unfug treiben – хуліганити
Ersatz leisten – відшкодувати збитки	Erinnerungen wecken – будити спогади
Widerstand leisten – чинити опір	Gefühle wecken – розбудити почуття
	Interesse wecken – розбудити інтерес
	die Neugier wecken – розбудити цікавість

1. Побудуйте речення з прийменниками в *Präteritum* і *Perfekt*:

- Geben/ die Verkäuferin/ du/ die Garantiekarte?
- Der Direktor/ machen/ für/ wir/ eine Ausnahme/ obwohl/ es/ sein/ nicht/ üblich.
- Die arme Immigrantin/ finden/ nach/ langjährige Wanderung/ eine neue Heimat.
- Endlich/ treffen/ wir/ mit/ die Japaner/ das Abkommen.
- Wir/ treffen/ alle Vorbereitungen/ für/ die Ankunft/ unsere Tante.
- Ich/ gewinnen/ der Eindruck/ dass/ du/ lesen/ dieses Buch/ nie.
- Die Mutter/ machen/ ich/ ein Vorwurf/ weil/ ich/ nicht/ bügeln/ mein Hemd.
- Geben/ der Pförtler/ du/ die Erlaubnis/ das Haus/ betreten/ zu?
- Als/ mein Bruder/ beschimpfen/ seine Freundin/ mit/ Kuh/ geben/ sie/ er/ eine Ohrfeige.
- Der Junge/ holen/ sich/ eine Erkältung.
- Das Treffen/ mit/ meine alten Schulfreunde/ wecken/ bei mir/ viele Erinnerungen.
- Ihr Sohn/ treiben/ wieder/ Unfug/ und/ als Folge/ noch/ einbrechen/ ein Fenster.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Посилаючись на статтю, я хочу сказати наступне.
- Суддя виніс вирок (Perfekt), злочинець сяде у в'язницю.
- Ми дали можливість нашій дочці взяти участь у конкурсі краси. (Perfekt)
- Актор повинен був за сценарієм дати стусана своєму колезі (Präteritum), у нас склалося враження, що він зробив це з великим задоволенням. (Perfekt)
- Коли ти будеш робити доповідь перед радою директорів? Я буду тримати кулаки за тебе.
- Я вже прийняла рішення (Perfekt), я зроблю свою доповідь на наступному тижні.
- Ситуація в Лівані дуже критична. Політики повинні терміново вжити заходів, щоб встановити там мир.
- Добре, що в суспільстві є багато бізнесменів, вони створюють робочі місця.
- З якого часу ваша фірма займається торгівлею з німецькими фірмами?
- Тобі потрібно вплинути на свого сина й пояснити йому, що ніхто себе так у школі не поводить. Він плював на інших дітей. (Perfekt)
- Міністри часто зловживають владою. Вони беруть хабарі й крадуть народні гроші.
- Скажи мені, хто там був! Ні, я можу тільки натякнути. Ти повинен сам вгадати.
- Ти можеш зробити виняток для мене? Адже я твій друг.
- Мені дуже шкода, але за таких обставин я не можу стримати слово.
- Наш син не закрутив кран. Наших сусідів затопило, і ми повинні відшкодувати збитки. (Perfekt)
- Наш син знову підхопив інфекцію в дитячому садку. (Perfekt)
- Чому ти не хочеш разом зі мною займатися спортом?
- Завтра вранці професор проводить свою доповідь.
- Вона виконала велику роботу. (Perfekt)

eine Erklärung abgeben – зробити заяву	seine Absicht durchsetzen – реалізувати намір
eine Stimme abgeben – голосувати	seine Idee durchsetzen – реалізувати ідею
ein Urteil abgeben – висловити думку з приводу	seine Meinung durchsetzen – наполягати на своїй думці
einen Eid/ einen Schwur ablegen – принести клятву, записатися	seinen Willen durchsetzen – наполягати на своєму бажанні
ein Geständnis ablegen – зізнатися в (провині)	Beschwerde/ Protest einlegen – скаржитися/ протестувати
eine Prüfung ablegen – складати іспит	Berufung einlegen – подавати апеляцію
die Arbeit abschließen – закінчувати роботу	ein gutes Wort (für jdn.) einlegen – замовити слівце за когось
die Diskussion abschließen – завершити дискусію	einen Antrag einreichen – подавати заяву
einen Vertrag abschließen – укласти договір	Beschwerde einreichen – подавати скаргу
den Vorschlag annehmen – приймати пропозицію	einen Vorschlag einreichen – подавати пропозицію
die Bedingung annehmen – приймати умову	die Arbeit einstellen – припинити роботу
die Einladung annehmen – приймати запрошення	die Herstellung einstellen – зупинити виробництво
die Hilfe annehmen – приймати допомогу	den Betrieb einstellen – зупинити підприємство
Vernunft annehmen – оговтатися, взятися за розум	das Rauchen einstellen – кинути палити
die Wette annehmen – битися об заклад	die Untersuchung einstellen – припинити дослідження
ein Blutbad anrichten – улаштувати різанину	den Versuch/ das Experiment einstellen – припинити досліди/ експеримент
Schaden anrichten – завдавати шкоди	Besitz ergreifen (von) – оволодівати чимось
Unheil anrichten – принести нещастя	die Flucht ergreifen – кинутися навтіки
Verwüstungen anrichten – вчинити спустошення	die Gelegenheit ergreifen – скористатися з нагоди
Berechnungen anstellen – робити розрахунки	Maßnahmen ergreifen – вжити заходів
Nachforschungen anstellen – робити дослідження	das Wort ergreifen – взяти слово
Überlegungen anstellen – міркувати	Anzeige erstatten – доносити
Versuche anstellen – намагатися	einen Bericht erstatten – доповідати, звітувати
Unfug/ Dummheiten anstellen – хуліганити/ робити дурниці	einen Mord verüben – вбити
den Dienst antreten – обійняти посаду, вступити на службу	eine (böse) Tat verüben – робити поганий вчинок
die Fahrt antreten – відправлятися в поїздку	ein Verbrechen verüben – вчиняти злочин
die Regierung antreten – приймати на себе керування державою	jdm. Böses zufügen – заподіяти зло
die Arbeit aufgeben – відмовитися від роботи	jdm. Kummer zufügen – заподіяти сум
seinen Beruf aufgeben – відмовитися від професії	jdm. eine Niederlage zufügen – заподіяти поразку
den Plan aufgeben – відмовитися від плану	jdm. Schaden zufügen – заподіяти збиток
die Hoffnung aufgeben – відмовитися від надії	sich eine Erkältung/ eine Grippe zuziehen – підхопити застуду/ грип
das Spiel aufgeben – програти гру, здатися	sich Unannehmlichkeiten zuziehen – наживати неприємності
den Widerstand aufgeben – відмовитися від опору	sich eine Verletzung/ schwere Verletzungen zuziehen – поранитися/ сильно поранитися
eine Arbeit ausführen – виконувати роботу	
einen Auftrag ausführen – виконувати завдання	
einen Befehl ausführen – виконувати наказ	
einen Plan ausführen – виконувати план	
eine Reparatur/ Reparaturen ausführen – робити ремонт	
eine Dummheit begehen – зробити дурість	
einen Fehler begehen – зробити помилку	
einen Mord begehen – вбити	
Selbstmord begehen – здійснити самогубство	
Verrat begehen – зрадити	

1. Побудуйте речення в *Präteritum* і *Perfekt*:

- Endlich/ annehmen/ unser Sohn/ Vernunft/ und/ heiraten.
- Unsere Tochter/ nutzen/ die Gelegenheit/ und fahren/ nach/ Frankreich.
- Die Touristen/ antreten/ schon/ die Fahrt.
- Anstellen/ du/ alle nötigen Berechnungen?
- Diese afrikanische Maske/ anrichten/ er/ Unheil. Sein Sohn/ begehen/ ein Selbstmord/ seine Frau/ zuziehen/ sich/ eine gefährliche Infektion.
- Dieser Tornado/ anrichten/ große Verwüstungen/ in/ die USA.
- Der neue Mitarbeiter/ ausführen/ der Auftrag/ der Direktor/ glänzend.
- Die Frau/ aufgeben/ die letzte Hoffnung/ ihr Sohn/ finden.
- Während/ der Krieg/ zuziehen/ der General/ sich/ schwere Verwundungen.
- Warum/ nicht/ annehmen/ du/ die Hilfe/ dein Freund/? Er/ haben/ gute Vorsätze.
- Unsere Gäste/ bereiten/ wir/ mit/ ihre Kinder/ und/ der Hund/ viel Kummer.
- Mit/ diese Worte/ abschließen/ der Abteilungsleiter/ die Diskussion.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Ми не задоволені рішенням судді. Ми подамо апеляцію.
- Чому ти прийняв це парі, ти ж знав, що програєш? (Perfekt)
- Було б непогано, якби він зміг замовити слівце за нашу дочку. Тоді вона б одержала цю роботу.
- Студент такий щасливий. Він успішно склав свій іспит. (Perfekt)
- Офіцер кричав на солдата, тому що він не виконав наказ. (Perfekt)
- Після того, як скоротили фінансування, нам довелося припинити наші дослідження. (Präteritum)
- Після того, як мотоцикліст вирвав сумку в дами (Perfekt), він кинувся навтіки (Präteritum).
- Моя солоденька, я повинен зізнатися, що зробив поганий вчинок. (Perfekt) – Що ти маєш на увазі?
- У твого чоловіка зовсім погано з головою. Він кинув добре оплачувану роботу, тому що відчув покликання працювати чаклуном.
- Ми пішли в поліцію й повідомили (Perfekt), що вкрали мобільний Петера (Präteritum).
- Я можу взяти відповідальність на себе й виконати цю роботу, звичайно, якщо ви мені можете її довірити.
- Вона знову нажила собі неприємності зі своїм диким собакою. (Perfekt)
- Чому ти не хочеш зі мною розмовляти? Це правда, що я зробив дурницю (Präteritum), але ми всі неідеальні, необхідно бути толерантнішим.
- Марія ретельно працювала й реалізувала свою ідею. (Perfekt)
- Мені дуже шкода, що я заподіяла вам стільки турбот. (Perfekt)
- Мій друг вже зробив оголошення, що ми одружуємося в березні. (Perfekt)
- Тут не можна будувати будинок. Ми подамо скаргу.
- Вибачите, будь ласка, але я не можу виконати цю роботу.
- Ми не здалися. (Perfekt)

abhängen von D. – залежати від	Ich werde es nicht akzeptieren, dass unser Leben von seinen Entscheidungen abhängt. – Я не прийму те, що наше життя залежить від його рішень.
achten auf Akk. – звертати увагу на	Er achtet nicht auf seine Fehler, obwohl die Lehrer ihn darauf aufmerksam machen. – Він не звертає уваги на свої помилки, хоча вчителі вказують йому на них.
sich anpassen D. – пристосовуватися до	Wenn wir uns nicht gegenseitig anpassen (annähern) werden, wird es nicht möglich unsere Plane zu verwirklichen. – Якщо ми не будемо один до одного пристосовуватися, неможливо буде реалізувати наші плани.
ärgern über Akk. – сердитися через	Ich ärgere mich darüber, dass ich diese Situation nicht kontrollieren kann. – Я серджуся через те, що не можу контролювати цю ситуацію.
jemanden ärgern mit D. – когось сердити чимось	Er hat mich mit seinen Bemerkungen ernsthaft geärgert. – Він своїми зауваженнями розлютив мене не на жарт.
aufhören mit D. – припиняти робити щось	Wo haben wir das letzte Mal aufgehört? – На чому ми зупинилися минулого разу?
sich befreien von D./ aus D. – звільнитися від/ з	Jeder Lehrer muss sich von Vorurteilen befreien. – Кожен викладач повинен бути вільним від упереджень. Diesmal kann er sich aus der Gefahr nicht befreien. – Цього разу він не може уникнути небезпеки.
beginnen mit D. – починати з	Der Lehrer hat den Unterricht mit einem neuen Thema begonnen. – Вчитель почав заняття з нової теми.
sich beklagen bei D./ über Akk. – скаржитися комусь на щось/ когось	Michael beklagt sich immer bei seinem Freund über seinen Vorgesetzten. – Міхаель постійно скаржиться своєму другові на керівника.
sich bemühen um Akk. – намагатися заради чогось	Die Kollegen bemühen sich um ein gutes Betriebsklima. – Колеги докладають зусиль заради приємної атмосфери на роботі.
sich beraten über Akk. – радитися щодо	Die Frau berät sich über ihre Steuern mit dem Steuerberater. – Жінка консультиється з консультантом з податків щодо своїх податків.
sich beschäftigen mit D. – займатися чимсь	Der Wissenschaftler beschäftigt sich mit diesem Problem schon lange. – Вчений вже давно займається цією проблемою.
sich beschweren bei D./ über Akk. – скаржитися комусь на щось/ когось	Ich will mich bei dir über solche Dinge nicht beschweren. – Я не хочу скаржитися тобі на такі речі.
berichten über Akk. – повідомляти про	Worüber berichtest du deinem Abteilungsleiter jede Woche? – Про що ти доповідася своєму начальникові відділу щотижня?
sich bewerben bei D. um Akk. – подати заяву/ заявку на щось	Er bewirbt sich bei einer Firma um einen Job. – Він подас у фірму заяву з приводу найму на роботу.
bitten um Akk. – просити когось про щось	Das Einzige, worum ich dich bitte, ist Verständnis. – Єдине, про що я тебе прошу, це розуміння.
bürgen für Akk. – ручатися за когось	Mein Freund bürgt für mich. – Мій друг поручається за мене.

1. Поставте необхідний прийменник:

- Die Kinder haben sich lange _____ diese Angelegenheit beraten.
- Hast du dem Direktor _____ deine Dienstreise berichtet?
- Der neue Mitbewohner ärgert alle _____ lauter Musik.
- Hör mal auf _____ deinen Scherzen, siehst du nicht, dass es ihn irritiert!
- Alles hängt _____ ab, was du _____ machen willst.
- Ich kann mich nicht selbst _____ den Fesseln befreien.
- Er sprach weiter ohne _____ die Zwischenrufe zu achten.
- Mehrere Bühnen haben sich _____ den Regisseur bemüht.
- Der Film beginnt _____ dem Streit zwischen den beiden Partnern.
- Viele Frauen versuchen sich in der Kleidung _____ die anderen anzupassen.
- Sie beklagt sich _____ das schlechte Essen.
- Darf ich dich _____ mehr Aufmerksamkeit bitten?
- Das Kind spielt so leise, als ob es sich _____ etwas sehr Interessantes beschäftigt!
- Hast du dich _____ diese Stellung beworben?
- Sie ist _____ gewöhnt sich _____ ihrem Mann zu beschweren.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Ми сьогодні раніше припинили читати. (Perfekt)
- Про що ти хочеш порадитися цього разу?
- З чого ти хочеш почати свою промову?
- Медсестра докладає зусиль, щоб хворому було добре в лікарні.
- Він подав заяву з приводу прийняття його до клубу.
- Банк гарантує надійність нашим клієнтам.
- Якщо ти будеш сердитися через кожен дріб'язок, ти не зможеш нічого досягти.
- Вона мало займається своїми дітьми.
- Вона скаржиться поліції на шум.
- Моя племінниця попрохала мене про допомогу. Я не знаю, що тепер робити.
- Ти повинен повідомити мене про це в письмовій формі.
- Діти звичайно скаржаться на свої проблеми батькам.
- Навесні річка звільняється від льоду.
- Людина завжди пристосовувалася до навколишнього середовища. (Perfekt)
- Його майбутнє залежало від бажання цієї жорстокої людини. (Präteritum)
- За свою справу він був готовий на все й не звертав уваги на небезпеку. (Präteritum)
- Я докладаю зусиль, щоб мій син одержав гарну освіту.
- Припини це! Не можна бути таким грубим зі своїми друзями!
- Я серджуся через те, що мій чоловік знову не вибив килима. (Perfekt)
- Моя вчителька говорить, що мені треба звернути увагу на вимову.
- Дуже важко пристосовуватися до смаків публіки.
- З чого почнемо сьогодні?
- Він вийшов із скрутного становища. (Perfekt)

bedanken bei D. für Akk. – дякувати за	Die Dame hat sich vielmals für das Geschenk bedankt. – Жінка декілька разів подякувала за подарунок.
denken an Akk. – думати про	Denke manchmal an mich! – Думай іноді про мене!
sich entschuldigen bei D./ für Akk. – вибачитися перед кимось за щось	Peter hat sich beim Chef für seine Verspätung entschuldigt. – Петер вибачився перед шефом за своє запізнення.
sich/ jemanden erinnern an Akk. – згадувати про/ нагадувати про	Ich erinnere mich manchmal an den Vorfall. – Я іноді згадую цей випадок. Ich muss ihn an sein Versprechen erinnern. – Мені потрібно нагадати йому про його обіцянку.
erkennen an D. – впізнавати за	Ich erkenne ihn an der Stimme. – Я впізнаю його за голосом.
sich erkundigen bei D./ nach D. – дізнаватися в когось з приводу чогось	Er erkundigt sich bei dem Polizisten nach dem Weg. – Він запитує в поліцейського дорогу.
jemanden fragen nach D. – запитувати когось про щось	Ich habe ihn nach seinen Eltern gefragt. – Я запитав його про його батьків.
sich freuen über Akk./ auf Akk. – радіти чомусь, що було/ що буде	Wir freuen uns auf den Ausflug. – Ми з нетерпінням чекаємо екскурсії. Ich freue mich darüber, dass er endlich dieses Buch gefunden hat. – Я радий тому, що він нарешті знайшов цю книгу.
sich fürchten vor D. – боятися чогось	Viele Studenten fürchten sich vor der Prüfung. – Багато студентів бояться іспиту.
garantieren für Akk. – поручитися за	Wir garantieren für die Qualität der Waren. – Ми гарантуємо якість товарів.
gehören zu D. – належати до	Es gehört zu unserer Familie. – Це належить нашій родині.
geraten in Akk. – попадати в	Mein Freund ist wieder in Schwierigkeiten geraten. – Мій друг знову потрапив у халепу.
sich gewöhnen an Akk. – звикати до/ привчати до	Man muss die Kinder an Ordnung gewöhnen. – Дітей потрібно привчати до порядку. Keine Angst, die Augen müssen sich erst an die Dunkelheit gewöhnen! – Не бійтеся, спочатку очі повинні звикнути до темряви!
glauben an Akk. – вірити в	Ich glaube an dich. Du kannst es schaffen. – Я вірю в тебе. Ти можеш це зробити.
halten für Akk. – вважати	Das Mädchen hält sich für etwas Besonderes. – Дівчина вважає себе особливою.
halten von D. – бути думки про	Was hältst du davon? – Що ти про це думаєш?
sich handeln um Akk. – мова йде про	Es handelte sich um die Entdeckung Amerikas. – Мова йшла про відкриття Америки.
helfen bei D. – допомагати в чомусь/ з чимсь	Dieses Medikament hilft bei Kopfschmerzen. – Ці ліки допомагають подолати головний біль.

1. Поставте необхідний прийменник:

- Du musst Gott auf den Knien _____ danken, dass du noch lebst.
- Wir freuen uns _____, dass wir ihm helfen konnten.
- Dieser Dichter ist _____ Vergessenheit geraten, sehr wenige Leute erinnern sich noch _____ ihn.
- Ich fürchte mich _____ dem Gespräch _____ meinen Kindern. Was werden sie sagen, wenn ich alles ihnen erzähle?
- Er wird doch _____ mich denken.
- Ich habe mich langsam _____ seine Eigenarten gewöhnt.
- Wer fragt _____ der einsamen alten Frau?
- Erkennst du ihn _____ der Stimme?
- Der Wein gehört _____ der Spitzenklasse.
- Wir können nicht mehr _____ seine Ehrlichkeit glauben.
- Erinnerst du dich _____ diesen Menschen?
- _____ musst du dich noch erkundigen?
- Kein Wunder, dass so passiert ist, das Kind musste ja _____ die schlechte Gesellschaft geraten.
- Er hat es nicht _____ möglich gehalten dich noch einmal zu sehen.
- _____ handelt es sich bei diesem Roman?

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Я не хочу, щоб мені більше про це нагадували.
- В цьому місті я відразу запитався про дорогу. (Perfekt)
- Лікар розпізнає хворобу за її симптомами.
- Я рада цій поїздки. Я так засумувала за своїм другом.
- Він подякував за пропозицію (Präteritum), однак відхилив її. (Perfekt)
- Я завжди хотів про це запитати. (Präteritum)
- Ти повинен стеснитися за тим, щоб твоя дитина не потрапила в погану компанію.
- Мова може йти тільки про секунди.
- Ваша фірма може гарантувати якість товарів?
- Я вважаю, що найкращим буде, якщо він зараз піде й більше не прийде.
- Чоловік повинен завжди допомагати дружині по господарству!
- Тобі не треба боятися суперечки.
- Ти вже звик до роботи чи все це віриш у дива?
- Він думає тільки про себе.
- Ця парасолька належить моїй сестрі.
- Нагадай мені завтра, щоб я привітала свою матір з днем народження!
- Я вибачився перед своєю подружкою за запізнення.
- Після того, як мої очі звикли до темряви, я зміг знайти залізні двері.
- В цій статті мова йде про життя аборигенів.
- Моя дочка дуже зраділа цьому подарунку. (Perfekt)

herrschen über Akk. – панувати над	Der Diktator herrscht durch Terror über das Land. – Диктатор править країною за допомогою терору.
hoffen auf Akk. – сподіватися на	Der Kranke hoffte auf baldige Genesung. – Хворий сподівався на швидке одужання.
sich interessieren für Akk. – цікавитися чимось	Interessierst du dich für moderne Malerei? – Ти цікавишся сучасним живописом?
sich irren in D. – помилятися в	Er hat sich in seinen Angaben um einen Tag geirrt. – Він на один день помилився у своїх даних.
sich kämpfen für Akk./ gegen Akk. /mit D./ um Akk. – боротися за/ проти/ з/ за	Die beiden Rivalen kämpften miteinander um eine Frau. – Обидва суперники боролися один з одним за жінку. Die Mannschaft kämpft gegen einen sehr starken Gegner. – Команда бореться проти дуже сильного суперника.
sich konzentrieren auf Akk. – концентруватися на	Er konzentriert sich nicht auf seine Arbeit, sondern auf sein Hobby. – Він концентрується не на роботі, а на своєму хоббі.
sich kümmern um Akk. – піклуватися про	Mein Mann kümmert sich um unsere Kinder. – Мій чоловік піклується про наших дітей.
lachen über Akk. – глузувати з/ сміятися над	Über seine Nase kann man nur lachen. – Можна тільки посміятися з його штанів.
leiden an D. / unter D. – страждати від	Er litt unter dem Gefühl der Unsicherheit. – Він страждав від почуття непевності. Der alte Mann leidet an Krebs. – Чоловік літнього віку страждає від раку.
liegen an Akk. – бути причиною	Die Unfallursache liegt an einem technischen Fehler. – Причиною нещасного випадку стала технічна помилка.
nachdenken über Akk. – думати про	Über wen denkst immer wieder nach? – Про кого ти думаєш весь час?
sich rächen an D. / für Akk. – мститися комусь за щось	Er rächte sich für seinen Freund auf grausame Art. – Він жорстоко помстився за свого друга.
rechnen auf Akk. / mit D. – розраховувати на	Er ist ein Mensch, auf den man rechnen kann. – Це людина, на яку можна покластися.
sich/ jemanden schützen vor D. – захищатися/ захищати від	Wir brauchen eine Creme, wir müssen uns vor der Sonne schützen. – Нам потрібний крем, ми повинні захиститися від сонця.
sich sehnen nach D. – сумувати за	Ich war schon lange nicht in der Ukraine und sehne mich nach der Heimat. – Я давно не був в Україні й сумую за батьківщиною.
sorgen für Akk. – піклуватися про	Für Kinder und Alte muss es besonders gesorgt werden. – Про дітей і людей похилого віку необхідно особливо піклуватися.
sprechen mit D. /über Akk./ von D. – говорити з/ про	Hast du nicht gehört, wie er mit sich selbst spricht? – Ти не чув, як він сам з собою розмовляє?

1. Поставте необхідний прийменник:

- _____ müssen wir das nächste Mal sprechen.
- In diesem Land herrscht der König _____ das Volk.
- Ich habe mich anscheinend _____ dir geirrt.
- Es liegt ganz allein _____ dir, ob du an unserer Arbeit teilnimmst.
- Normalerweise interessieren sich die Frauen _____ nicht Fußball.
- Alle Leute warten _____ ein Wunder.
- Kümmere dich _____ deine eigenen Angelegenheiten!
- Wie ein Löwe hat er _____ seinem Feind gekämpft.
- Die Leute mit Herzkrankheiten leiden fürchtbar _____ dieser Hitze.
- Ich habe schon lange _____ dieses Problem nachgedacht.
- Ich hoffe, dass er diesmal nicht _____ meine Hilfe rechnet.
- _____ sehnst du dich? Das Leben ist so schön!
- Warme Kleidung soll dich im Norden _____ Kälte schützen.
- Ich halte es _____ selbstverständlich, dass die Eltern _____ die Zukunft ihrer Kinder sorgen.
- Da sie etwas Angst vor ihm hatte, konnte sie nur innerlich _____ seine Aussprache lachen.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Знову він переплутав дату, його літак полетів учора. (Perfekt)
- Багато людей боролися за об'єднану Європу. (Perfekt)
- Плавець намагався боротися з течією, але це виявилось важче, ніж він думав. (Perfekt)
- Мені шкода, але я не можу над цим сміятися.
- Мене цікавлять умови участі.
- Від кого залежить це рішення?
- Подбай про цю справу!
- Неймовірно, що він уже в його віці страждає від ревматизму.
- Експедиції довелося захищатися від небезпеки. (Präteritum)
- З тих пір, як я був у лікарні, я сумую за печивом, яке мені там давали на сніданок. (Präteritum)
- Люди на тонучому кораблі могли сподіватися тільки на Бога. (Präteritum)
- Ти не повинен турбуватися, що з ним щось станеться. Залиш це на мене!
- Подумай добре, і рішення прийде!
- У нього немає вибору, він повинен зважати на наше рішення.
- Минулого разу ми розмовляли про різні мови світу.
- Диктат і терор панують в цій країні.
- Наша команда боролася проти команди з Ганноверу.
- Не розраховуй на те, що він заплатить!
- Я хочу захистити тебе від твоїх родичів, вони хочуть відняти в тебе все.
- Солдати боролися до останньої людини. (Präteritum)

staunen über Akk. – дивуватися чомусь	Ich staune mich darüber, wie schnell du das geschafft hast. – Я дивуюся тому, як швидко тобі це вдалося.
sterben an Akk. /für Akk. – вмерти від/ за	Es ist eine Ehre für das Land zu sterben! – Це честь вмерти за країну! Die ganze Familie starb an den Folgen eines Unfalls. – Вся родина загинула через наслідки цього нещасного випадку.
sich streiten mit D./ über Akk. – сваритися/ сперечатися/боротися з/ за	Die beiden Jungen stritten sich erbittert über die wissenschaftliche Frage. – Обидва юнаки запекло сварилися через наукове питання.
teilnehmen an Akk. – брати участь в	Sie hat am Seminar teilgenommen. – Вона брала участь у семінарі.
etwas zu tun haben – мати щось спільне/ мати з кимось або чимось справу	Sie scheinen nicht zu wissen, mit wem sie zu tun haben. – Здається, вони поняття не мають, з ким вони мають справу.
sich unterhalten mit D./ über Akk. – розмовляти з/ про	Ich möchte mich mal mit Ihnen unter vier Augen unterhalten. – Я хотів би поговорити з Вами наодинці.
sich verlassen auf Akk. – покладатися на	Er verlässt sich darauf, dass du ihm hilfst. – Він покладається на те, що ти йому допоможеш.
sich verlieben in Akk. – закохуватися в	Der Junge verliebte sich in sie bis über beide Ohren. – Хлопець закохався в неї по вуха.
sich vertiefen in Akk. – заглиблюватися в	Als ob nichts passiert wäre, vertiefte er sich in seine Zeitung. – Немов нічого не сталося, він заглибився у свою газету.
vertrauen auf Akk. – покладатися на	Du musst nur auf dein Glück vertrauen. – Тобі слід покладатися лише на удачу.
verzichten auf Akk. – відмовлятися від	Ich will auf diese Reise nicht verzichten, ich habe mich darauf das ganze Jahr gefreut. – Я не хочу відмовлятися від цієї поїздки, я її цілий рік чекав з нетерпінням.
sich vorbereiten auf Akk. – готуватися до	Er hat sich gut auf diese Versammlung vorbereitet, seine Rede war ein Erfolg. – Він добре підготувався до цих зборів, його промова мала успіх.
warnen vor D. – попереджати про	Der Freund hat mich vor dieser Gefahr gewarnt. – Мій друг попередив мене про цю небезпеку.
warten auf D. – чекати чогось/ когось	Schon seit zwei Wochen warte ich auf den Brief von meinem Bruder. – Я вже два тижні чекаю листа від мого брата.
sich wenden an Akk. – звертатися до	An wen wendest du dich am Bahnhof, wenn du etwas nicht weißt? – До кого ти звертаєшся на вокзалі, якщо ти чогось не знаєш?
sich wundern über Akk. – дивуватися чомусь	Ich wundere mich nicht im Geringsten über sein Verhalten. – Я зовсім не дивуюся його поведінці.
überzeugen von D. – переконувати в/ бути переконаним в	Ich bin davon tief überzeugt. – Я в цьому повністю переконаний.
zweifeln an Akk. – сумніватися в чомусь	Ich zweifle manchmal daran, dass es gelingen wird. – Іноді я сумніваюся, що це вдасться.

1. Поставте необхідний прийменник:

- Ich staune _____ seinen Erfolg, er war immer so faul.
- Die Kinder stritten _____ der Stiefmutter _____ den Erbteil.
- Ich werde mich ins Cafe setzen und ruhig _____ dich warten.
- Die Diplomaten unterhalten sich _____ die Beziehungen zwischen den beiden Ländern.
- _____ warnt der Direktor unseren neuen Kollegen?
- Ich glaube, wir können _____ die Anwendung von Gewalt verzichten.
- Der Kranke starb _____ Krebs. Es war zu spät ihn zu operieren.
- _____ zweifelst du dich? Alles scheint in Ordnung zu sein.
- Ich bereite mich _____ das Studium an der Universität vor. Und was machst du?
- In ihrem Leben hat sie sich noch _____ niemanden verliebt.
- Bist du _____ überzeugt, dass er die Wahrheit gesagt hat?
- Wunderst du dich noch _____ das Verhalten deines Freundes? Vergiss es, du kannst sowieso nichts ändern!
- Das Buch wendet sich nur _____ Fachleute.
- Wie immer verlassen sich deine Kinder _____, dass du alles erledigen wirst.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Я нічого не можу зробити, здається, він безнадійно в неї закоханий.
- Гості прекрасно поспілкувалися один з одним на його вечірці. (Perfekt)
- Не заважай йому, він повністю поглинений своїми думками.
- Я дивуюся тому, що він, незважаючи ні на що, досяг своєї мети. (Perfekt)
- У цьому випадку не можна відмовлятися від його підтримки.
- Ти не повинен так безтурботно довірятися його словам.
- Поки ти розважаєшся, я повинен готуватися до іспитів в університеті.
- Цей пост загинув за незалежність України.
- Я хочу попередити тебе про цю людину, поки ще не пізно.
- На жаль, я повинен тобі повідомити, що ти не можеш покластися на свого дядька.
- Я більше йому не дивуюся. У нього не всі вдома.
- Вона сумнівається, що він одержав запрошення. (Perfekt)
- Ми не можемо переконати його у важливості цієї справи.
- Вони завжди лаялися через нерівноправність в родині. (Perfekt)
- Я можу звернутися до вчительки з таким запитанням?
- Він тільки й чекає нагоди, щоб помститися.
- Я хотів звернутися до директора з цим запитанням, але його не було в офісі. (Präteritum)
- Коли ми будемо готуватися до цієї поїздки? Я чекаю цього.
- Життя коротке, і я не хочу відмовлятися ні від чого, що мені приносить задоволення.
- Здається, наш син закохався в сусідку. Що будемо робити?
- До кого ти звертаєшся, коли занеджуєш?
- Він сумнівався в тому, чи він зможе справитися з цим завданням.

Модальні дієслова не вживаються самостійно, а тільки з інфінітивом без *zu*.

Розглянемо випадки вживання модальних дієслів:

a) **können** – «вміти», «могти», «мати можливість»:

Ich kann hier Kleidung zu günstigen Preisen kaufen. – Я можу купити тут одяг за невисокими цінами.

Wir können uns am Meer gut erholen. – Ми можемо гарно відпочити на морі.

Kannst du Tennis spielen? – Ти можеш грати в теніс?

b) **dürfen** – «могти», «мати дозвіл, право»:

Kinder dürfen heute im Garten spielen. – Дітям сьогодні можна грати в саду.

Sie dürfen nicht ohne Mantel auf die Straße gehen. – Їм не можна йти на вулицю без пальто.

c) **dürfen** – заборона (із запереченням)

Man darf hier nicht rauchen. – Тут не можна палити.

Man darf nicht lange in der Sonne liegen. – Не можна довго загоряти.

können/dürfen відмінюються таким чином:

ich	darf	kann	wir	dürfen	können
du	darfst	kannst	ihr	dürft	könnt
er/sie/es	darf	kann	sie	dürfen	können
			Sie	dürfen	können

Порядок слів у простих реченнях з модальними дієсловами *können* та *dürfen* у *Präsens*

	2 позиція		кінець речення
	модальне дієслово		інфінітив без <i>zu</i>
Ich	kann	gut Klavier	spielen.

Порядок слів у підрядних реченнях з модальними дієсловами *können/dürfen* у *Präsens*

Головне речення	Підрядне речення				
	сполучник	підмет		інфінітив без <i>zu</i>	модальне дієслово в н.ф.
Er weiß,	dass	ich	Deutsch	sprechen	kann.
Sag ihm,	dass	er	hier nicht	bleiben	darf.

1. Поставте модальні дієслова в правильній формі:

- Ich (können) heute lange schlafen und einfach nichts tun.
- Der Arzt (können) dem Kranken nicht helfen.
- (Dürfen) wir in diesem Raum rauchen?
- (Dürfen) ich Sie fragen?
- (Können) Sie die Aufgabe noch einmal wiederholen?
- (Dürfen) dieser Zuhörer dem Redner widersprechen?
- Der Angeklagte (können) dem Richter seine Unschuld beweisen.
- Die Trockenheit (können) den Blumen schaden.

2. Підставте в речення дієслова *können* або *dürfen*:

- _____ Sie mir helfen, bitte?
- Die Kinder _____ auf die Straße gehen.
- Hier _____ man nicht laut sprechen.
- In der Prüfung _____ man nicht abschreiben.
- Ich _____ Ihre Bitte unserem Vorgesetzten ausrichten.
- Viele Kinder _____ gut Schach spielen.
- _____ Sie mir sagen, wo die nächste Bushaltestelle ist?
- In den USA _____ junge Leute Alkohol erst ab 21 Jahren trinken.
- Ich _____ Sport nicht treiben. Das hat mir der Arzt gesagt.

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Я можу добре грати в теніс.
- Мій друг вільний сьогодні ввечері, й ми можемо піти погуляти.
- Що Ви можете сказати про роботу наших фахівців?
- Я можу переночувати у твоєї тітки? – Боюся, що тобі не можна залишитися.
- Тут не можна палити! Тобі теж не можна тут палити!
- Пацієнтові дозволено сьогодні виходити на вулицю.
- Сьогодні я можу відпочити й почитати газети й журнали.
- Ви можете поміряти мені тиск?
- Я можу почекати менеджера з персоналу в цій кімнаті?
- Він говорить, що не може тебе зрозуміти.
- Ти не можеш зараз ходити в спортклуб, у тебе мало часу.
- Вона знає, що я можу запитати його про це.
- Шкода, що ви не можете нас відвідати.
- Мені не можна пити каву, лікар забороняє мені це.
- Я можу допомогти тобі з домашнім завданням.
- Я знаю, що тобі не можна мені це розповідати.
- Марко запитує, чи ми можемо ще раз зустрітися з ним.
- Я не можу сам перемонтувати мою машину.
- Ви кажете, що можете говорити турецькою?

Lektion 26. Модальні дієслова können, dürfen (Präteritum, Perfekt i Plusquamperfekt)

Präteritum

Дієслова *können, dürfen* утворюють *Präteritum* таким самим чином, як і слабкі дієслова, але при цьому втрачають *Umlaut*. В *Präteritum* модальне дієслово стоїть на другому місці.

ich	durfte	konnte	wir	durften	konnten
du	durftest	konntest	ihr	durftet	konntet
er/sie/es	durfte	konnte	sie	durften	konnten
			Sie	durften	konnten

Ich konnte gestern nicht kommen. – Я не зміг прийти вчора.

Du durftest das ihr nicht sagen. – Тобі не можна було говорити їй це.

Порядок слів у складнопідрядних реченнях з модальними дієсловами *können* та *dürfen* в *Präteritum*

Головне речення	Підрядне речення				
	сполучник	підмет		інфінітив без <i>zu</i>	модальне дієслово
Du weißt,	dass	ich	die Hausaufgabe nicht	machen	konnte.
Sag ihm,	dass	er	hier nicht	rauchen	durfte.

Ich weiß, dass er das machen konnte. – Я знаю, що він міг це зробити.

Perfekt i Plusquamperfekt

В *Perfekt* i *Plusquamperfekt* відмінюване допоміжне дієслово стоїть на другому місці.

Er hat das nicht gedurft. – Він не посмів цього (зробити).

Якщо модальне дієслово в *Perfekt* i *Plusquamperfekt* вживається з інфінітивом, то воно вживається не в формі *Partizip II*, а у формі інфінітива.

Порядок слів у реченнях з модальними дієсловами *können* та *dürfen* в *Perfekt* i *Plusquamperfekt*

підмет	haben		інфінітив без <i>zu</i>	модальне дієслово
Er	hat	uns	besuchen	können.
Sie	hatte	das nicht	fragen	dürfen.

Wir haben das selbst machen **können**. – Ми могли це зробити самі.

Ich habe nicht viel essen **dürfen**. – Я не могла (не було дозволено) багато їсти.

Порядок слів в складнопідрядних реченнях з модальними дієсловами *können* та *dürfen* в *Perfekt* i *Plusquamperfekt*

Головне речення	Підрядне речення					
	сполучник	підмет		haben	інфінітив без <i>zu</i>	модальне дієслово
Ich glaube,	dass	er	uns gestern	hat	besuchen	können.
Es war schade,	dass	Klaus	uns nicht	hatte	besuchen	dürfen.

У підрядних реченнях допоміжне дієслово *haben* стоїть перед двома інфінітивами.

Lektion 26. Übungen

1. Поставте модальні дієслова *können* i *dürfen* в *Präteritum* i *Perfekt*:

- Ich (trinken) keinen Kaffee, weil der Arzt mir das verbat.
- Ich verstehe jetzt, dass ich mich auf ihn nicht (verlassen).
- Im Saal war es so laut, dass die Gäste einander nicht (hören).
- Das Kind (gehen) allein in den Park.
- Die Patienten des Krankenhauses (empfangen) nur bis 21 Uhr Besuch.
- Sabine wollte mit ihrer Freundin ausgehen, aber sie (erreichen) sie telefonisch nicht.
- Die alte Dame (überqueren) nicht die Straße.
- Der Kranke (einnehmen) nicht dreimal täglich Beruhigungstabletten.
- Warum (bringen) du uns nicht zum Flughafen?
- Ich (reden) stundenlang mit dem Professor über die Dissertation.

2. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи *Präteritum*:

- Vin міг пізніше взяти участь у семінарі.
- У дитинстві йому дозволялося грати з друзями після обіду.
- Ми могли майже все робити в тітки.
- Мені не дозволяли гратися з іншими дітьми.
- Ви могли допомогти їй заповнити анкету.
- Vin каже, що ти міг так зухвало говорити з директором.
- Vin каже, що, на жаль, не міг нам допомогти.
- Vin стверджує, що тобі не можна було зустрічатися з Еріком.
- Vin каже, що вчителі не змогли навчити його цьому.
- Петер каже, що не зміг проінформувати власника вдома.
- Можна було дорікнути тільки племіннику.
- Петер говорить, що не міг поремонтувати праску.
- Політикові не можна було брехати виборцям.

3. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи *Perfekt*:

- Дівчина могла допомогти дітям.
- Хлопчиків не можна було вчора читати.
- Vin міг відмовитися від своїх планів.
- Vin не міг засуджувати її.
- Діти могли довше гратися у нас.
- Vin каже, що не зміг нас відвідати.
- Лікар каже, що нам не можна було повідомляти пацієнтові про цю новину.
- Мати каже, що я ще вчора міг прибрати в кімнаті.
- Друг каже, що я йому відразу міг сказати правду.
- Шкода, що ви не можете виїхати зі своєї квартири.
- Мій тато каже, що мені не можна було йти на дискотеку зі Свенном.
- Vin думає, що я не могла донести рюкзак до автобуса.
- Я думаю, що їй не можна було читати цю книгу.

Відмінюються *müssen, sollen* таким чином:

ich	muss	soll	wir	müssen	sollen
du	musst	sollst	ihr	müsst	sollt
er/sie/es	muss	soll	sie	müssen	sollen
			Sie	müssen	sollen

Müssen

Модальне дієслово *müssen* означає:

- a) **необхідність в силу обставин або внутрішнього переконання:**
Ich muss viel und hart arbeiten. – Я повинен багато й старанно працювати.
- b) **зовнішній примус:**
Die Mutter arbeitet und ich muss ihr helfen. – Мати працює, і я повинен їй допомагати.
- c) **категоричну вимогу з боку третьої особи. Якась дія повинна бути обов'язково виконаною, незалежно від бажання виконуючого:**
Wir müssen alle Bücher in die Bibliothek abgeben. – Ми повинні здати всі книги в бібліотеку.
- d) ***müssen* + *nicht* = *brauchen* + *nicht* + *zu*:**
Ich muss nicht zur Arbeit gehen. = Ich brauche nicht zur Arbeit zu gehen. – Мені не потрібно йти на роботу.

Sollen

Модальне дієслово *sollen*:

- a) **позначає повинність, що впливає з прохання іншої особи:**
Du sollst mehr Obst essen. – Тобі слід їсти більше фруктів.
- b) **позначає прохання, яке може бути виконаним, а може й не бути (в силу якихось обставин), що відповідає українському варіанту «потрібно», «треба»:**
Ich soll zur Vorlesung. – Мені потрібно на лекцію. (Але можу й не піти.)
Du sollst zur Untersuchung kommen. – Тобі варто пройти обстеження. (Лікар сказав.)
- c) **вживається в запитаннях:**
Soll ich das abschreiben? – Мені це списати?
- d) **закон, принцип, заповідь:**
Du sollst nicht töten! – Ти не повинен вбивати!
- e) **вживається в непрямому мовленні у формі *Präsens Konjunktiv*:**
Ich habe Ihnen gesagt, sie solle arbeiten. – Я Вам сказав, вона повинна працювати.

Порядок слів у простих реченнях з модальними дієсловами *müssen* та *sollen* у *Präsens*

	2 позиція		кінець речення
	модальне дієслово в н.ф.		інфінітив без <i>zu</i>
Ich	muss	meinem Freund	helfen.

Порядок слів у складнопідрядних реченнях з модальними дієсловами *müssen* та *sollen* в *Präsens*

Головне речення	Підрядне речення				
	сполучник	підмет		інфінітив без <i>zu</i>	модальне дієслово в н.ф.
Er weiß,	dass	ich	Deutsch	lernen	muss.
Sag ihm,	dass	er	das nicht	sagen	soll.

1. Поставте *müssen* або *sollen*:

- Ich ___ mich gut auf die Prüfung vorbereiten.
- Der Fahrer ___ seinen Führerschein abgeben.
- Der Schüler ___ sich bei der Lehrerin entschuldigen.
- Wir ___ noch zum Freund ins Krankenhaus gehen.
- ___ ich den Vertrag erarbeiten?
- Wie ___ man sich in der Öffentlichkeit bewegen?
- Zweimal pro Tag ___ der Kranke Tabletten einnehmen.
- Alle Familienangehörigen ___ sparen, um ein großes und modernes Haus zu kaufen.
- Ich brauche einen Kredit und deswegen ___ ich jeden Tag zu den Banken laufen.
- Der Gruppenleiter sagt, wir ___ in einer Stunde zurrückkehren.
- Jeder ___ auf die Wünsche anderer eingehen.
- Ich ___ dir sagen, dass du dieses Problem selbst so schnell wie möglich aus der Welt schaffen kannst.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Вам потрібно спробувати гомеопатію.
- Тобі не потрібно сьогодні платити за фотоапарат.
- Нам варто вчасно подати заяву.
- Тобі не потрібно зараз годувати собаку.
- Йому потрібно негайно дати нам відповідь.
- Ви повинні негайно забрати лист.
- З нежиттю й кашлем варто йти до лікаря.
- Я повинна піклуватися про дитину.
- Ти повинна їсти багато фруктів і овочів.
- Я знаю, що потрібно вести конспект під час лекцій.
- Ви кажете, що вам потрібно їхати на таксі.
- Мати говорить, що я повинна негайно йти додому.
- Мій друг вважає, що мені не потрібно його обманювати.
- Вчителька говорить, що я завтра повинна скласти іспит.
- Шкода, що ви зараз повинні йти додому.
- Єва потовстіла. Я думаю, їй потрібно займатися спортом.
- Лікар сказав, що Ви не повинні палити?
- Ти не повинен завтра спізнитися.
- Водій говорить, що мені не потрібно з ним розмовляти. Це заборонено.
- Ти повинен послати своїй господарці повідомлення про звільнення.
- Мені залишити телевізор твоєї подрузі?
- Міністр повинен взяти на себе відповідальність.
- Тобі варто довіряти своїм дітям.
- Мій брат хворий, він повинен залишитися вдома.
- Йому це краще знати.

Lektion 28. Модальні дієслова *müssen, sollen* (Präteritum, Perfekt i Plusquamperfekt)

Präteritum

Дієслово *müssen* утворює *Präteritum* так само, як слабкі дієслова, але при цьому втрачає *Umlaut*.

ich	musste	sollte	wir	mussten	sollten
du	musstest	solltest	ihr	musstet	solltet
er/sie/es	musste	sollte	sie	mussten	sollten
			Sie	mussten	sollten

У *Präteritum* модальне дієслово стоїть на другому місці.

Порядок слів у простих реченнях з модальними дієсловами *müssen* та *sollen* в *Präteritum*

	2 позиція		кінець речення
	модальне дієслово в н.ф.		інфінітив без <i>zu</i>
Ich	sollte	es ihr gleich	sagen.

Ich sollte den Brief sofort beantworten. – Мені потрібно було відразу відповісти на лист.

Ich musste mich gestern festlich anziehen. – Я повинна була вчора святково одягтися.

Порядок слів у складнопідрядних реченнях з модальними дієсловами *sollen* та *müssen* в *Präteritum*

Головне речення	Підрядне речення				
	сполучник	підмет		інфінітив без <i>zu</i>	модальне дієслово в н.ф.
Du weißt,	dass	ich	gestern die Hausaufgabe nicht	machen	sollte.
Sag ihm,	dass	er	diesen Bericht in der letzten Woche	schreiben	musste.

Ich weiß, dass er das gestern machen musste. –

Я знаю, що він повинен був це зробити вчора.

Perfekt

Порядок слів у простих реченнях з модальними дієсловами *müssen* та *sollen* в *Perfekt*

підмет	haben		інфінітив без <i>zu</i>	модальне дієслово
Er	hat	uns	besuchen	sollen.
Sie	hat	das nicht	fragen	müssen.

Sie haben sich zur Prüfung viel besser vorbereiten sollen. –

Вам слід було краще підготуватися до іспиту.

Sie hat ihm die Wahrheit nicht sagen müssen. –

Вона не повинна була говорити йому правду.

В підрядних реченнях допоміжне дієслово *haben* стоїть перед двома інфінітивами.

Порядок слів у складнопідрядних реченнях з модальними дієсловами *sollen* та *müssen* в *Perfekt* i *Plusquamperfekt*

Головне речення	Головне речення					
	сполучник	підмет		<i>haben</i> в н.ф.	інфінітив без <i>zu</i>	модальне дієслово
Ich glaube,	dass	er	uns gestern	hat	besuchen	sollen.
Es war schade,	dass	Klaus	uns	hatte	ignorieren	müssen.

Ich denke, dass sie das nicht hat machen sollen. –

Я думаю, що їй не слід було цього робити.

Lektion 28. Übungen

1. Поставте модальні дієслова *müssen, sollen* в *Präteritum* i *Perfekt*:

- a) Du sollst viel schlafen.
- b) Was soll ich ihm berichten?
- c) Er muss Kaffee holen.
- d) Ich soll mein Wörterbuch abgeben.
- e) Rita muss Gebäck mitbringen.
- f) Ich soll meine Kinder mitnehmen.
- g) Ihr müsst heute früh aufstehen.
- h) Ich muss mit dem Bus zur Arbeit fahren.
- i) Wir müssen auf den Bus warten.
- j) Er soll sich gut ausschlafen.
- k) Er sagt, dass ich mein Haus umbauen soll.
- l) Ich weiß, dass ich mein Studium selbst finanzieren muss.
- m) Sie fragt, ob sie Obst mitbringen soll.
- n) Es tut mir leid, dass ihr 12 Stunden pro Tag arbeiten müsst.

2. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи *Präteritum*:

- a) Я повинен був їхати на автобусі.
- b) Студентам необхідно прийти раніше вчителя?
- c) Тобі треба було сидіти вдома й багато вчити?
- d) Ми повинні були відмовитися від своїх планів.
- e) Ви кажете, що вам вчора необхідно було сходити в кіно.
- f) Я знав, що я повинен був мити посуд.
- g) Куди ви повинні здати пальто?
- h) Він сказав, що мені слід було купити квитки в кіно.
- i) Ти кажеш, що повинен був прочитати цей роман.
- j) Мені слід було забрати м'яч у дітей.
- k) Я повинен був сказати правду своєму братові.

3. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи *Perfekt*:

- a) Нам треба було заздалегідь купити ці книги.
- b) Ви повинні були зробити домашнє завдання.
- c) Мені слід було прийняти ліки.
- d) Я повинен був довго тебе чекати.
- e) Тобі слід було раніше купити меблі.
- f) Я знаю, що тобі ще вчора треба було здати свою роботу.
- g) Ми думаємо, що нам слід було поїхати до Туреччини.
- h) Мати каже, що вам слід було провезти її на вокзал.
- i) Вона каже, що йому раніше слід було це зрозуміти.
- j) Тобі треба було передати привіт своїй сім'ї.
- k) Мама говорить, що шефові слід було дати відповідь на це запитання.

Präsens дієслів *wollen, mögen*:

ich	will	mag	wir	wollen	mögen
du	willst	magst	ihr	wollt	mögt
er/sie/es	will	mag	sie	wollen	mögen
			Sie	wollen	mögen

Präteritum дієслів *wollen, mögen*:

ich	wollte	mochte	wir	wollten	mochten
du	wolltest	mochtest	ihr	wolltet	mochtet
er/sie/es	wollte	mochte	sie	wollten	mochten
			Sie	wollte	mochten

Див. Кон'юнктив модального дієслова *mögen* в Лекції 42.

Порядок слів у простих реченнях з модальними дієсловами

	2 позиція		кінець речення
	модальне дієслово в н.ф.		інфінітив без <i>zu</i>
Ich	will	gut Klavier	spielen.
Ich	wollte	das nicht	besprechen.

Ich will einen Roman von Kant lesen. – Я хочу прочитати роман Канта.

Peter mag dieses Parfüm. – Петеру подобаються ці парфуми.

Ich möchte eine neue Brille kaufen. – Я хотів би купити нові окуляри.

Ich wollte diese Frage nicht beantworten. – Я не хотіла відповідати на це запитання.

Порядок слів у складнопідрядних реченнях з модальними дієсловами в *Präsens* і *Präteritum*

Головне речення	Підрядне речення				
	сполучник	підмет		інфінітив без <i>zu</i>	модальне дієслово в н.ф.
Er weiß,	dass	ich	Deutsch	lernen	will.
Sag ihm,	dass	er	selbst hier nicht	bleiben	wollte!

Perfekt дієслів *wollen, mögen***Порядок слів у простих реченнях в *Perfekt***

підмет	haben		інфінітив без <i>zu</i>	модальне дієслово
Er	hat	mir	helfen	wollen.

Die Mutter hat das Kind in den Kindergarten bringen wollen. –

Мама хотіла завести дитину в дитячий садок.

N.B! Ehrlich, ich habe es nicht gewollt! – Чесно, я не хотів цього!

Порядок слів у складнопідрядних реченнях з модальними дієсловами в *Perfekt* і *Plusquamperfekt*

Головне речення	Головне речення					
	сполучник	підмет		haben в н.ф.	інфінітив без <i>zu</i>	модальне дієслово
Ich glaube,	dass	er	uns nie	hat	besuchen	wollen.
Es war schade,	dass	Klaus	mir das nicht	hatte	sagen	wollen.

У підрядних реченнях допоміжне дієслово *haben* стоїть перед двома інфінітивами.

Ich denke, dass sie das nicht **hat** machen wollen. –

Я думаю, що вона не хотіла цього робити.

1. Поставте модальне дієслово *mögen* у правильній формі:

- Hans ___ Kaffee, und ich ___ Tee.
- Das Telefon klingelt so spät, wer ___ es sein?
- Alle ___ diesen Schauspieler.
- ___ ihr solche Filme?
- Wir ___ sie sehr gern.
- Was? ___ du dieses Parfüm nicht?
- Sie ___ Kinder nicht.

2. Поставте модальне дієслово *mögen* в *Konjunktiv 2 Präsens*:

- Ich ___ bitte ein Kilo Wurst.
- ___ du mit mir ins Kino gehen?
- ___ ihr Eis essen?
- Er ___ nicht allein in diesem Schloss bleiben.
- Wir ___ Sie heute besuchen.
- Sie (Peter und Eva) ___ alle Sehenswürdigkeiten dieser Stadt sehen.

3. Поставте модальне дієслово *wollen* у правильній формі *Präsens*, *Präteritum* і *Perfekt*:

- Ich ___ ins Kino gehen.
- Er ___ an dieser Demonstration teilnehmen.
- Wir ___ niemanden beleidigen.
- ___ ihr mit uns Ski laufen?
- Wir ___ alle Beweise vernichten.
- Sie ___ mich vom Bahnhof abholen.

4. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Я не люблю яблука й не хочу обговорювати це з тобою.
- Регіно, хочеш ще один шматок торта? – Ні, дякую, я вже наїлася.
- Діти хотіли допомогти батькові. (Perfekt)
- Тобі подобається моє нове плаття? Я хочу одягнути його сьогодні ввечері.
- Він говорить, що хотів раніше піти додому. (Perfekt)
- Хочеш розповісти про своїх батьків? – Ні, не хочу.
- Франк говорить, що не хотів образити мої почуття. (Perfekt)
- Діти, ви хочете гуляти?
- Кіра говорить, що вона хотіла завтра відправитися в дорогу. (Perfekt)
- Я його не люблю й не хотіла його бачити. (Präteritum)
- Хтось стукає в двері. Хто це може бути?
- Я хочу довірити сусідці дивитися за квітами.
- Шкода, що вона не хотіла показувати нам фотографії з відпустки.
- Ти хотів би піти на екскурсію зі своєю сім'єю?

Lektion 30. Модальні дієслова для вираження суб'єктивної оцінки висловлювання

Побудова простого речення

	модальне дієслово в н.ф.		Partizip II	haben/sein
Mein Freund	kann	die Prüfung	bestanden	haben.
Es	darf	nicht	passiert	sein.

können

Er kann uns falsch verstanden haben. – Він, можливо, неправильно зрозумів нас.

Er kann bei seiner Freundin gewesen sein. – Він, можливо, був у своєї подруги.

dürfen

Es darf nicht passiert sein. – Це не повинно було статися.

müssen

Er muss sich ein neues Auto gekauft haben. – Він, мабуть, купив нову машину.

Er muss zu seiner Tante gefahren sein. – Він, мабуть, поїхав до своєї тітки.

mögen

Er mag dein Telegramm nicht bekommen haben. – Він, можливо, не одержав твою телеграму.

sollen

Sie soll deine Nachricht ignoriert haben. – Вона, кажуть, проігнорувала твоє повідомлення.

wollen

Der Angeklagte will den Zeugen nicht gesehen haben.

– Обвинувачуваний стверджує, що не бачив свідка. (Висловлювання є недоведеним твердженням)

Порядок слів у складнопідрядному реченні

Головне речення	Підрядне речення					
	сполучник	підмет		Partizip II	haben/sein	модальне дієслово в н.ф.
Ich habe Angst,	weil	er	mich	gesehen	haben	kann.

Ich vermute, dass er dieses Buch gelesen haben kann. –

Я припускаю, що він, можливо, прочитав цю книгу.

Sie denkt, dass er uns wahrscheinlich nicht bemerkt haben soll. –

Вона думає, що він, мабуть, нас не помітив.

Lektion 30. Übungen

1. Поставте модальні дієслова в правильній формі:

- b) Die Temperatur (sollen) auf minus 2 Grad (sinken).
- c) Er (können) seine Freundin nicht (verstehen).
- d) Er (sollen) viel Geld für die Medikamente (ausgeben).
- e) Er (wollen) eine hässliche Frau (heiraten).
- f) Er (können) über Weihnachten bei den Eltern (sein).
- g) Er sagt, dass er am Morgen nicht pünktlich (sein) (können).
- h) Ich habe gehört, dass der Schriftsteller angeblich sein Leben in diesem Roman (beschreiben) (sollen).
- i) Die Frau behauptet, dass ein Irrtum (passieren) (sollen).
- j) Die Journalistin berichtet, dass dieser Politiker sein Vermögen an eine Hilfsorganisation (verschenken) (sollen).
- k) Ich weiß, dass sie sich aufgeregt (sein) (können).
- l) Ich vermute, dass sie sich wieder (streiten) (können).
- m) Ich vermute, dass er dieses Buch gelesen (haben) (können).
- n) Die Dame wusste, dass ihr Mann den Brief gelesen (haben) (können).

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- a) Можливо, він це стверджував.
- b) Я припускаю, що він тут часто бував.
- c) Можливо, він мене бачив. Він знає, що я тут можу бути.
- d) Можливо, сьогодні вночі там було не дуже холодно.
- e) Я неспокійна, тому що він, можливо, поговорив з моєю дочкою.
- f) Тітка могла помилково взяти твою сумку.
- g) Він говорить, що я могла загубити книгу по дорозі.
- h) Він, можливо, вже забув тебе.
- i) Він стверджує, що він мені не довіряв (wollen).
- j) Водій, мабуть, втратив контроль над машиною.
- k) Мати, мабуть, вже помила й погодувала дитину.
- l) Ймовірно, ця країна закопала радіоактивні відходи в землю на звалищах.
- m) Вона говорить, що, ймовірно, юнак заповнив анкету (sollen).
- n) Він думає, що вона, можливо, сховалася в шафі.
- o) Вона говорить, що її дочка, можливо, була в університеті.
- p) Студент говорить, що, мабуть, викладач не розумів його проблем.
- q) Я припускаю, що вона, можливо, все письмово пояснила.
- r) Я впевнений, що твій друг вкрав мій золотий ланцюжок.
- s) Він стверджує, що вона вийшла за нього заміж за розрахунком (wollen).
- t) Я чула, що Інга, ймовірно, звільнилася.
- u) Викладачка говорить, що письменниця, ймовірно, писала в п'ятнадцятому сторіччі.
- v) Я припускаю, що він, можливо, написав цього листа.

Побудова простого речення з двома інфінітивами в *Präsens* і *Präteritum*

	модальне дієслово в н.ф.		2 інфінітив без <i>zu</i>	1 інфінітив без <i>zu</i>
Ich	kann	jetzt nicht	schlafen	gehen.
Ich	konnte	Sie nicht	weinen	sehen.

Побудова простого речення з двома інфінітивами в *Perfekt*

	<i>haben</i> в н.ф.		2 інфінітив без <i>zu</i>	1 інфінітив без <i>zu</i>	модальне дієслово в н.ф.
Ich	habe	sie mich nicht	rufen	hören	können.
Der Mann	hat	mit mir nicht	stehen	bleiben	dürfen.

Побудова складнопідрядного речення з двома інфінітивами в *Präsens* і *Präteritum*

Головне речення	Підрядне речення					
	сполучник	підмет		2 інфінітив без <i>zu</i>	1 інфінітив без <i>zu</i>	модальне дієслово
Ich weiß,	dass	sie	sich	scheiden	lassen	will.
Ich weiß,	dass	er		essen	gehen	wollte.

Побудова складнопідрядного речення з двома інфінітивами в *Perfekt*

Головне речення	Підрядне речення						
	сполучник	підмет		<i>haben</i>	2 інфінітив без <i>zu</i>	1 інфінітив без <i>zu</i>	модальне дієслово
Ich weiß,	dass	er	sich	hat	scheiden	lassen	wollen.

1. Побудуйте речення з модальними дієсловами в *Präsens*, *Präteritum* і *Perfekt*:

- Ich helfe meinem Freund seinen Koffer packen (wollen).
- Die Kinder hören die Feuerwehr herfahren (können).
- Meine besten Freunde lassen sich scheiden (wollen).
- Wir gehen heute eine neue Wohnung suchen (müssen).
- Das Mädchen hilft der Mutter das Geschirr spülen (wollen).
- Das Auto bleibt nicht in der Mitte der Straße stehen (dürfen).
- Meine Freundin hilft mir meinen Schlüssel suchen (müssen).
- Ich sehe die Kinder im Garten spielen (können).
- Die Lampe ist kaputt. Ich gehe den Elektriker bestellen (müssen).
- Ich helfe meinem Mann unsere Wohnung putzen (können).
- Ich lasse mir einen neuen Anzug machen (wollen).
- Ich sehe die Jungen den Tisch decken (können).
- Ich lasse neue Elektroleitungen verlegen (müssen).

2. Побудуйте складнопідрядні речення з модальними дієсловами з вправи 1 в *Präsens* і *Perfekt*:
Er sagt, dass...

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Наш дах поламаний. Моєму чоловіку треба лізти на драбину.
- Моя подруга хоче покласти килими в своїй квартирі.
- Я не можу бачити, як плачуть жінки.
- Мені потрібно поремонтувати фотоапарат. Він зламався.
- Я хочу побачити, як мій друг зварить мені каву.
- Жінкам не можна довго залишатися в цій кімнаті.
- Мати не хотіла дозволити своєму синові піти. (Perfekt)
- Вона могла допомогти мені готувати. (Perfekt)
- Чоловік хотів поставити нові двері. (Perfekt)
- Я не могла піти проінформувати свого друга. (Perfekt)
- Тобі не можна було змушувати своїх клієнтів чекати. (Perfekt)
- Я знаю, що вона хоче пошити нове плаття. (Präteritum)
- Він говорить, що ми не зможемо сьогодні піти поїсти разом.
- Петер стверджує, що він повинен завжди допомагати своїй дружині готувати.
- Він знає, що ніхто не повинен дозволити використовувати себе.
- Я знаю, що він хотів піти купити квитки з нами. (Perfekt)
- Вона каже, що Свен тільки хотів допомогти їй віднести сумку до автобуса. (Perfekt)
- Мій чоловік говорить, що нам треба було покрити дах. (Perfekt)
- Свідок каже, що міг бачити, як двоє чоловіків у чорному увійшли в магазин. (Perfekt)
- Я знаю, що мій друг хоче розлучитися.
- Я хочу пошити собі нове пальто.

Passiv утворюється від перехідних дієслів, які мають додаток в *Akkusativ*.
Passiv має 6 часових форм, але 6 форма – *Futur II Passiv* – майже не вживається.

Präsens Passiv утворюється таким чином:

werden + Partizip II
(в Präsens)

Ich werde angerufen. – Мені дзвонять.

ich	werde angerufen	wir	werden angerufen
du	wirst angerufen	ihr	werdet angerufen
er/sie/es	wird angerufen	sie	werden angerufen
		Sie	werden angerufen

При утворенні *Passiv* звичайно не називається діюва особа:

Der Kranke wird heute untersucht. – Хворий обстежується сьогодні.

Але якщо уточнюється ким, виконується дія, то в цьому випадку вживається прийменник *von*:

Der Kranke wird vom Arzt untersucht. – Хворий обстежується лікарем.

Якщо ж вказується причина або посередник дії, то вживається прийменник *durch*:

Ich werde durch den Lärm geweckt. – Мене будить шум.

В німецькій мові *Passiv* вживається частіше, ніж в українській.

Порядок слів у простому реченні в *Präsens Passiv*

	werden		Partizip II
Alle Mitarbeiter	werden	vom Pressesprecher	informiert.
Der Verkehr	wird	durch Schneestürme	unterbrochen.

Порядок слів у складнопідрядному реченні в *Präsens Passiv*

Головне речення	Підрядне речення				
	сполучник	підмет		Partizip II	werden
Ich weiß,	dass	dieser Student	von den Lehrern	gelobt	wird.
Er sagt,	dass	das Kind	durch den Lärm	geweckt	wird.

1. Утворіть *Passiv*:

- Der Schüler (fragen) vom Lehrer.
- Das Haus (bauen) in der Stadtmitte.
- Viel Geld (sparen) in der Firma.
- Die Teilnehmer der Delegation (begrüßen) von uns.
- Die Gäste (bedienen) im Restaurant höflich.
- Viele Angebote (machen) von uns unseren Partnern.
- (vorschlagen) uns ins Kino zu gehen.
- Viele Waren (herstellen) in diesem Jahr.

2. Перетворіть активну форму в пасивну:

- Der Arzt operiert den Patienten.
- Die Mutter schickt dem Sohn einen Brief.
- Ich lese das Buch mit Vergnügen.
- Die Menschen kaufen täglich verschiedene Zeitungen und Zeitschriften.
- Der Bildhauer malt auch manchmal Bilder.
- Ich gebe heute Briefe und Telegramme auf.
- Ich frage einen Fremden nach dem Weg.
- Der Professor aus Konstanz hält heute Abend in unserer Universität eine Vorlesung.
- Der Direktor löst Probleme selbst in der Firma.
- Ich lade meine Mitarbeiter zur Party ein, die ich veranstalte.
- Der Lärm weckt mich täglich.

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- На окраїні міста ремонтується маленький будинок.
- В лікарню приймають 20 хворих щодня.
- У мене немає сумніву в тім, що він вражений новиною.
- В Україні Президент обирається народом строком на 5 років.
- Малярія переноситься малярійним комаром.
- Ці важливі документи підписуються директором фірми або його заступником.
- Говорять, хворий оперується головним лікарем.
- Останнім часом у нашому місті зводиться багато пам'ятників видатним людям.
- Питання до іспиту готуються викладачем.
- Книги цього знаменитого автора перекладаються на всі мови світу й продаються в Європі й Америці.
- Мати говорить, що Марка поважають і цінують.
- Наших клієнтів завжди обслуговують чсмно.
- В кухні чиститься картопля.
- В нашій країні придушується вільна думка.
- Завтра ввечері знову відкриють оперний театр.
- Іноді, на жаль, засуджують невинних.

Präteritum Passiv утворюється за допомогою дієслова *werden* в *Präteritum* і *Partizip II* смислового дієслова:

werden + *Partizip II*
(в *Präteritum*)

Ich wurde angerufen. – Мені подзвонили.

ich	wurde angerufen	wir	wurden angerufen
du	wurdest angerufen	ihr	wurdet angerufen
er/sie/es	wurde angerufen	sie	wurden angerufen
		Sie	wurden angerufen

Ich wurde heute vom Chef angerufen. – Мені сьогодні подзвонив шеф.

Während der Versammlung wurden viele Probleme gelöst. – На зборах було вирішено багато проблем.

Українською мовою *Passiv* може передаватися активним або пасивним станом. Під час перекладу необхідно звертати увагу на те, як звучить обраний варіант українською.

Порівняйте:

Das Haus wurde 1 Jahr gebaut. – Будинок будувався 1 рік.

Das Haus wurde 1975 gebaut. – Будинок був побудований у 1975 році.

Der Student wurde vom Professor gefragt. – Професор запитав студента. Студент був опитаний професором.

1. Утворіть *Präteritum Passiv* з *Präsens Passiv*:

- Ich werde von meinem Freund angerufen.
- Das Theaterstück wird bis zum letzten Platz ausverkauft.
- Warum wirst du immer von deiner Mutter kontrolliert?
- Der Opa wird durch den Lärm geweckt.
- Der Brief und zwei Telegramme werden geschickt.
- Mir wird das Buch angeboten.

2. Перетворіть активну форму в пасивну:

- Der Programmierer installierte selbst den Computer.
- Wann haben dich deine Freunde zum letzten Mal besucht?
- Alle Hörer lasen dieses Buch.
- Der Arzt untersuchte heute einen schwerkranken Patienten.
- Der Verkäufer empfahl ganz moderne Sachen.
- Der Direktor entließ viele Arbeiter.
- Der Student schrieb den Brief.
- Das Mädchen bestellte die Bücher in der Bibliothek.

3. Перекладіть речення на німецьку мову в *Präteritum Passiv*:

- Цього року було звільнено багато робітників.
- Нашими фахівцями було укладено кілька договорів.
- Всі товари були замовлені раніше.
- Багато праць цього письменника були перекладені на іноземні мови.
- Батьки були проінформовані сусідами про вчинки сина.
- Нарешті забрали права в постійно п'яного водія таксі.
- Батькові часто заважали працювати.
- Всі товари були доставлені клієнтам з фірми посилкової торгівлі.
- Діти прибрали квартиру.
- Підлеглі часто запитували шефа щодо підняття зарплати.
- Зустріч була відкладена на два дні.
- Передачу транслювали по радіо.
- Мене вчора запросили на святкування дня народження.
- Професор з Німеччини проводив лекцію.
- Батько приготував обід.
- Сьогодні було оголошено про зниження податків на 10 %.
- Будинок був зруйнований бомбами.
- Праворадикальний декан був звільнений з університету.
- Охоронець завжди носив сумку пані прем'єр-міністра.
- У студента вкрали новий комп'ютер.
- Був скоєний напад на магазин біля школи й вкрадено товарів на 10000 євро.
- Торік у Києві було побудовано 1500 квартир.

Perfekt Passiv

Perfekt Passiv утворюється за допомогою дієслова *werden* в *Perfekt* і *Partizip II* відмінюваного дієслова, але в *Perfekt Passiv* і *Plusquamperfekt Passiv* дієслово *werden* в *Partizip II* не має префікса *ge-*:

ich	bin geschützt worden	wir	sind geschützt worden
du	bist geschützt worden	ihr	seid geschützt worden
er/sie/es	ist geschützt worden	sie	sind geschützt worden
		Sie	sind geschützt worden

Plusquamperfekt Passiv

Plusquamperfekt Passiv утворюється за допомогою дієслова *werden* в *Plusquamperfekt* і *Partizip II* відмінюваного дієслова:

ich	war geschützt worden	wir	waren geschützt worden
du	warst geschützt worden	ihr	wart geschützt worden
er/sie/es	war geschützt worden	sie	waren geschützt worden
		Sie	waren geschützt worden

Порядок слів у простому реченні з *Perfekt Passiv* і *Plusquamperfekt Passiv*:

	<i>sein</i> в н.ф.		Partizip II	worden
Ich	bin	gestern	befragt	worden.
Ich	war		untersucht	worden.

Порядок слів у складнопідрядному реченні з *Perfekt Passiv* і *Plusquamperfekt Passiv*:

Головне речення	Підрядне речення					
	сполучник	підмет		Partizip II	worden	sein
Ich weiß,	dass	dieser Student	von den Lehrern	gelobt	worden	ist.
Er sagte,	dass	es	schon	geschrieben	worden	war.

Die heutige Premiere ist mit großem Erfolg gefeiert worden.

1. Утворіть *Perfekt Passiv* і *Plusquamperfekt Passiv*:

- Zeitungen und Zeitschriften werden gut verkauft.
- Alle Studenten werden in den Seminaren und Übungen gefragt.
- In dem Artikel werden Vor- und Nachteile des Reisens per Anhalter diskutiert.
- Unsere weiße Maus ist weg und sie wird erst jetzt vermisst.
- Die enormen Investitionen werden nur durch höhere Steuern finanziert.
- Die heutige Premiere wird mit großem Erfolg gefeiert.
- Die internationale Messe in Hannover wird von vielen Geschäftsleuten besucht.
- Solche Berufe, wie Mechaniker und Schlosser werden gewöhnlich von Männern ausgeübt.
- Das Arbeitsverhältnis wird durch die Kündigung des Arbeitnehmers beendet.
- Die Waren werden von dem Unternehmen geliefert.

2. Утворіть *Perfekt Passiv*:

- In der Hauptstraße (bauen) viele neue und moderne Hochhäuser und Warenhäuser.
- Der Neuling (begrüßen) in der Firma kalt.
- Die Kinokarten (einlösen) im Voraus von meinen Freunden.
- Der Salesmanager (entlassen) von dem Direktor der Firma.
- Die Telefonate (führen) von der Sekretärin.
- Man sagt, dass das Rezept dem Patienten vom Internisten (ausstellen).
- Erika sagt, dass das Zimmer von einem berühmten Designer (einrichten).
- Nicht alle Erzeugnisse (absetzen) auf dem Markt gut.
- Das Essen im Restaurant (bezahlen) von mir.
- Jeder weiß, dass in unserem Team Kreativität sehr ernst (nehmen).

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Цього студента запитували на всіх семінарах.
- Він знає, що цей вірш був написаний мною.
- Квартира була відремонтована всією сім'єю.
- Вихід зі складної ситуації був знайдений всіма співробітниками підприємства.
- Говорять, що дане рішення було прийняте шефом на вчорашньому засіданні.
- Виставка була влаштована центром ринкових досліджень.
- Вона говорить, що червоне коротке плаття було куплене мамою в Берліні.
- Торік на трасах було зареєстровано багато нещасних випадків.
- Періодична система елементів була укладена Менделєєвим.
- Радій був відкритий подружжям Кюрі.
- Америка була відкрита Колумбом.
- Пам'ятник спорудили у вісімнадцятому сторіччі.
- Недавно цей корабель поставили на ремонт.
- П'ять днів тому нами був організований концерт.
- Південний полюс вперше був досягнутий Амундсеном.

Zustandspassiv на відміну від Passiv позначає не процес дії, а його результат.

Порівнюємо:

Passiv (процес):

Der Laden wird geöffnet. – Магазин відкривається.

Der Brief wird geschrieben. – Лист пишеться.

Zustandspassiv (факт):

Der Laden ist geöffnet. – Магазин відкритий.

Der Brief ist geschrieben. – Лист написаний.

Утворення Zustandspassiv:

sein (в необхідній формі) + Partizip II

Zustandspassiv:

Präsens: Der Tisch ist gestrichen. – Стіл пофарбований.

Präteritum: Der Tisch war gestrichen. – Стіл був пофарбований.

Perfekt: Der Tisch ist gestrichen gewesen. (рідко вживається)
– Стіл був пофарбований.

1. Поставте *sein* або *werden*:

- Der Roman _____ ins Ukrainische übersetzt.
- Die Studenten bereiten sich auf die Kontrollarbeit vor, sie _____ morgen geschrieben.
- Auf der Bühne _____ im Chor gesungen.
- Ich wollte meinem Vater helfen den Teppich saugen, aber er _____ schon gesaugt.
- In der Stunde _____ die Vokabeln wiederholt, der Text _____ zu Hause gelesen.
- Hast du den Schlüssel beim Hausverwalter abgegeben? – Der Schlüssel _____ schon längst bei ihm abgegeben.
- Während wir im Saal aßen, _____ im Nebensaal getanzt.
- Kommt zu Mittag essen, die Suppe _____ gekocht, die Kartoffeln _____ gebraten!
- Im Stadion _____ täglich Fußball gespielt.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Посуд миється. Посуд помитий.
- План виконаний. План виконується.
- Речі запаковуються. Речі запаковані.
- Вікна закриваються. Вікна закриті.
- Квіти поливаються. Квіти політі.
- Телевізор ремонтується. Телевізор поремонтований.
- Стіл накривається. Стіл накритий.
- Сходи протираються. Сходи протерті.
- Таксі викликається. Таксі викликане.
- Туфлі чистяться. Туфлі почищені.
- Робиться рентген ноги. Зроблено рентген ноги.
- Вірші української поетеси перекладаються на німецьку мову. Вірші української поетеси перекладені на німецьку мову.
- Потерпілим очищують рани. Потерпілим очистили рани.
- Одяг прасується. Одяг випрасуваний.
- Кімната прибирається. Кімната прибрана.
- Речі заносяться в хімчистку. Речі занесені в хімчистку.
- Килим пилососять. Килим пропиросошений.
- Ліжка застеляються. Ліжка застелені.
- Робиться домашнє завдання. Домашнє завдання зроблене.
- Підлога підмітається. Підлога підметена.
- Слова повторюються. Слова повторені.
- Лікарняний виписують. Лікарняний виписаний.
- Сорочки перуть у пральній машині. Сорочки випрані в пральній машині.
- У квартирі прибирають. У квартирі прибрано.
- Текст перекладений. Текст перекладається.
- Вікно миється. Вікно помите.

Futur 1 Passiv утворюється за допомогою дієслова *werden* в *Präsens* і *Partizip II* смислового дієслова та інфінітива дієслова *werden*.

ich	werde gefragt werden	wir	werden gefragt werden
du	wirst gefragt werden	ihr	werdet gefragt werden
er/sie/es	wird gefragt werden	sie	werden gefragt werden
		Sie	werden gefragt werden

Порядок слів у простому реченні в *Futur 1 Passiv*

підмет	<i>werden</i> в н.ф.		<i>Partizip II</i>	<i>werden</i>
Mein Auto	wird	bald	repariert	werden.

Das Buch wird von allen Studenten gelesen werden. –

Книга буде прочитана всіма студентами

Порядок слів у складнопідрядному реченні в *Futur 1 Passiv*

Головне речення	Підрядне речення					
	сполучник	підмет		<i>Partizip II</i>	<i>werden</i>	<i>werden</i> в н.ф.
Der Lehrer sagt,	dass	die Arbeit	heute	gemacht	werden	wird.

Der Handwerker sagt, dass unser Auto schon morgen repariert werden wird. –

Робітник каже, що наша машина вже завтра буде поремонтована.

1. Побудуйте речення в *Futur 1 Passiv*:

- Bald (veranstalten) noch ein Konzert.
- Bald (operieren) unser Hund von der Tierärztin.
- Bald (aufstellen) von unseren Sportlern ein Rekord.
- Bald (abhalten) in unserer Abteilung eine Versammlung.
- Bald (korrigieren) die Übersetzung.
- Bald (reparieren) der Kühlschrank.
- Bald (schreiben) das Buch.
- Bald (verfilmen) die Geschichte unserer Liebe.
- Bald (aufführen) das neue Stück in unserem Theater.
- Morgen (besprechen) diese Frage.
- Morgen in der Stunde (wiederholen) die Grammatik.
- In einem Monat (starten) die Rakete.

2. Побудуйте речення за зразком, використайте при цьому речення із вправи 1:

Ich weiß, dass...

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Незабаром книги відомого українського письменника будуть перекладені на багато європейських мов.
- Незабаром Південний полюс буде підкорений українською експедицією.
- Завтра наша квартира буде пофарбована й прибрана.
- Мій друг говорить, що завтра його собака буде підстрижена.
- Кажуть, що у нас в університеті буде організована культурна програма для студентів-іноземців.
- Не хвилюйся, вже через годину закінчиться святкове засідання, й ми зможемо поговорити!
- Мій чоловік натякає, що наші речі тільки завтра заберуть із хімчистки.
- Незабаром буде проводитися нова політика в нашій країні.
- Завтра після вистави буде обговорюватися гра акторів.
- Незабаром мені будуть присвячені всі вірші мого чоловіка.
- Через тиждень ця робота буде виконана, і ми зможемо одержати свої гроші.
- Коли буде виправлений переклад цього тексту?
- Робітник говорить, що паркет буде покладений тільки в наступному місяці.
- Це завдання буде підраховано без лічильної машинки.
- Я сумніваюся, що на це запитання буде коли-небудь відповідь.
- Незабаром будуть опубліковані результати цього дослідження.
- Незабаром у цьому басейні будуть хлюпатися й нірнати.
- Коли зрештою буде куплена мені нова машина?
- Мою шафу завтра відремонтують.
- Це плаття куплять післязавтра.

Порядок слів у простому реченні

Präsens:

підмет	модальне дієслово в н.ф.	Partizip II	werden
Das Museum	muss	erreicht	werden.

Präteritum:

підмет	модальне дієслово в н.ф.	Partizip II	werden
Das Museum	musste	erreicht	werden.

Perfekt:

підмет	haben в н.ф.	Partizip II	werden	модальне дієслово
Das Museum	hat	erreicht	werden	müssen.

Plusquamperfekt:

підмет	haben в н.ф.	Partizip II	werden	модальне дієслово
Das Museum	hatte	erreicht	werden	müssen.

Порядок слів у складнопідрядному реченні

Präsens:

Головне речення	Підрядне речення					
Es war klar,	сполучник	підмет		P II	werden	модальне дієслово в н.ф.
	dass	das Buch	jetzt	gelesen	werden	muss.

Präteritum:

Головне речення	Підрядне речення					
Es war klar,	сполучник	підмет		P II	werden	модальне дієслово в н.ф.
	dass	das Buch	gestern	gelesen	werden	musste.

Perfekt:

Головне речення	Підрядне речення						
Es war klar,	сполучник	підмет		haben в н.ф.	P II	werden	модальне дієслово
	dass	das Buch	gestern	hat	gelesen	werden	müssen.

Plusquamperfekt:

Головне речення	Підрядне речення						
Es war klar,	сполучник	підмет		haben в н.ф.	P II	werden	модальне дієслово
	dass	das Buch	gestern	hatte	gelesen	werden	müssen

1. Утворіть з активної форми пасивну:

- Die Mutter muss das kranke Kind pflegen.
- Man darf hier die Straße nicht überqueren.
- Der Student konnte die Diplomarbeit nicht verteidigen.
- Man hat das Gepäck zum Zug tragen müssen.
- Der Polizist musste das Auto anhalten.
- Man hat die Menschen auf der Straße befragen können.
- Peter hat die Reisenden zum Bahnhof bringen sollen.
- Mein Freund musste mein Auto unbedingt versichern.

2. Утворіть з активної форми пасивну за зразком:

Ich weiß, dass...

- Man muss das kranke Kind pflegen.
- Man darf die Straße hier nicht überqueren.
- Der Student konnte die Diplomarbeit nicht verteidigen.
- Man hat das Gepäck zum Zug tragen müssen.
- Der Polizist musste das Auto anhalten.
- Man will die Menschen auf der Straße befragen.
- Peter hat die Reisenden zum Bahnhof bringen sollen.
- Mein Freund musste mein Auto unbedingt versichern.

3. Перекладіть речення, вживаючи пасив з модальними дієсловами:

- Я сподіваюся, що цей словник можна використовувати при перекладах.
- Це зрозуміло, що виставку потрібно відвідати сьогодні або завтра.
- Чому збори повинні бути проведені саме на цьому тижні?
- Я сподіваюся, що мою машину вже відремонтували.
- Стіл повинен був бути накритий півгодини тому.
- Я радий, що мого друга змогли прийняти на нову роботу.
- Передбачається, що всі телефонні розмови з партнерами з Німеччини повинні перекладатися мною.
- Я впевнена, що нашою командою повинна бути придумана нова свіжа ідея.
- В цю квартиру не дозволяється входити, тому що вона вже продана.
- Він сказав, що потрібно ще прибрати квартиру й упакувати валізи.
- Ми боялися, що будівництво нового торгового дому на центральній площі може бути заборонене.
- Мій друг стверджує, що дитину можна було врятувати.
- Очевидно, що книгу треба було прочитати ще минулого місяця.
- Лікар знав, що пацієнта необхідно було терміново оперувати.
- Це складне питання можна зараз обговорити на зборах.
- Я шкодую, що довелося його звільнити. Це була не його провина.
- Необхідно забрати й поремонтувати телевізор.

Безособовий пасив утворюється від перехідних дієслів, він вживається, коли не зазначені ні об'єкт, ні суб'єкт дії. Безособовий пасив виражає тривалпий процес:

Es wird im Saal gesungen. – В залі співають. (Невідомо, хто співає.)

Hier wird viel getanzt. – Тут багато танцюють.

Дієслово *werden* вживається з безособовим займенником *es* у 3-й особі однини. В реченнях з прямим порядком слів *es* стоїть на першому місці:

Es wird hier gespielt. – Тут грають.

При зворотному порядку займенник *es* пропускається:

Hier wird gespielt. – Тут грають.

Речення з безособовим пасивом можуть замінятися реченнями з *man*:

Порівняйте: Es wird sonntags nicht gearbeitet. – В неділю не працюють.

Man arbeitet sonntags nicht. – В неділю не працюють.

1. Утворіть безособовий пасив, де можливо:

- Man verspricht viel, aber man hält das Wort nicht.
- Man lernt fleißig in der Schule.
- Man diskutierte in der Versammlung heftig.
- Man koordinierte neue Projekte.
- Man rief ihn heute zweimal an.

2. Замініть речення з прямим порядком слів на речення із зворотним порядком слів і навпаки:

- Es wurde heute lange und lustig gefeiert.
- Es wird im Zimmer geraucht.
- Im Juni wurde schon gebadet und sich gesonnt.
- Am Wochenende wurde Sport getrieben.
- Es wird hier gescherzt und gelacht.

3. Перекладіть речення на німецьку мову, використовуючи безособовий пасив, де можливо:

- Ти знаєш, коли і як святкується Новий рік в Китаї?
- Я знаю нашого нового колегу, тому що мені його сьогодні вранці представили. (Präteritum)
- Мені сьогодні жодного разу не подзвонили. (Präteritum)
- В Києві щороку будується багато висотних будинків, торгових центрів й офісів.
- У Ганновері проводяться щорічно ярмарки й виставки, на які приїжджають бізнесмени з усього світу.
- Сьогодні на уроці багато говорили про культуру України.
- Сьогодні в нашому університеті лекції будуть читатися англійською мовою.
- Мені запропонували піти в кінотеатр. (Präteritum)
- Її застерігали від поїздки за місто (Präteritum), але вона зробила по-своєму. (Perfekt)
- Більшість магазинів у нашому місті відкриваються о 10⁰⁰ ранку, а закриваються о 20⁰⁰ години.
- Нещодавно було встановлено (Präteritum), що люди почувають себе краще, коли посміхаються.
- На нашому новому стадіоні постійно тренуються.
- Мені повідомили, що потрібно підписати документи. (Präteritum)
- Нам передали, що сьогодні відбудеться важлива зустріч. (Präteritum)
- Мені не допомогли (Präteritum), хоча я сказала (Perfekt), що в мене багато роботи і я можу не встигнути все зробити.
- На вечірці їли, пили, сміялися, співали й танцювали. (Präteritum)
- На річці багато купаються й пірнають.
- В сусідній кімнаті обговорюється новий фільм.
- В цій кімнаті палять.

Imperativ – наказовий спосіб дієслова.

Imperativ має 4 форми вживання:

1 форма – 2 особа однини

Для утворення 1-ї форми дієслово ставиться в другу особу однини, закінчення *-st* відкидається, а в слабких дієсловах може додаватися закінчення *-e*. Закінчення *-e* обов'язкове, якщо основа дієслова закінчується на *-d, -t, -n, -m*.

du machst	<u>st</u>	Mach (e)!	die Übung!	Роби вправу!
du grüßt	<u>st</u>	Grüß (e)!	deine Eltern!	Передай привіт своїм батькам!

Сильні дієслова не мають закінчення *-e*.

du gibst	<u>st</u>	Gib!	Gib das Buch her!	Дай сюди книгу!
du siehst	<u>st</u>	Sieh!	mal!	Подивись!
du fährst	<u>st</u>	Fahr (e)!	mit uns!	Їдь з нами!

2 форма – 2 особа множини

Звертання до групи осіб, з якими ми спілкуємося на ти.

Дієслово утворюється як 2 особа множини:

ihr sagt	<u>ihr</u>	Sagt!	Скажіть!
ihr lauft	<u>ihr</u>	Lauft!	Біжіть!
ihr habt	<u></u>	Habt!	Майте!
ihr seid	<u></u>	Seid	Будьте!

3 форма – ввічлива форма

Sie malen	<u></u>	Malen Sie!	Малюйте!
Sie lesen	<u></u>	Lesen Sie!	Читайте!
Sie haben	<u></u>	Haben Sie!	Майте!
Sie sind	<u></u>	Seien Sie!	Будьте!

4 форма – 1 особа множини

wir fragen	<u></u>	Fragen wir!	Давайте запитасмо!
wir gehen	<u></u>	Gehen wir!	Пішли!
wir lesen	<u></u>	Lesen wir!	Давайте прочитаємо!

1. Утворіть ввічливу форму в наказовому способі (у вигляді порад):

- Er schreibt mit Fehlern.
- Er nimmt das Buch und liest leise.
- Er übersetzt den Text falsch.
- Er ist heute so traurig.
- Er kommt zu spät zum Unterricht.

2. Побудуйте речення в наказовому способі:

- “Inge, (lesen) diesen Satz bitte noch einmal!” – sagt der Lehrer!
- Kinder, (waschen) euere Hände und (gehen) frühstücken!
- (Schreiben) Ihre Anschrift bitte auf!
- Mutti, (nehmen) dieses kleine Geschenk von mir!
- Meine Damen und Herren, (sein) sie aufmerksam auf den Straßen!
- Peter, (kaufen) Theaterkarten für heute Abend!
- (Fahren) wir in den Urlaub ans Schwarze Meer!
- Barbara, (gehen) in den kleinen Laden an der Ecke und (warten) auf uns!
- (Sein Sie) so lieb, (zeigen Sie) mir den Weg zur Post!
- Töchterchen, (haben) Geduld! Die deutsche Grammatik ist sehr schwer.

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Розбуди мене о сьомій годині ранку!
- Приходьте (Ви) завтра всі до мене на вечірку!
- Не забувайте нас і приїжджайте знову влітку!
- Підпишіть (Ви), будь ласка, тут!
- Будьте ласкаві, покажіть мені свій паспорт!
- Діти, мийте руки і йдіть спати!
- Давайте підемо сьогодні в кіно або в театр!
- Михайле, ти йдеш дуже швидко. Іди повільніше!
- Візьми свої бутерброди!
- Зробіть (Ви) перерву й пообідайте!
- Петер і Ганна, підійдіть до дошки!
- Відкрий книгу й читай текст! А ти пиши вправу!
- Покладіть ваші зошити на стіл і вийдіть з класу!
- Сядь за стіл і їж акуратно! Звикай до нового життя!
- Діти, попрощайся! Ми йдемо додому.
- Умийся, прийми душ, розчешися й одягни своє найкраще плаття!
- Поставте книги на полицю, повісьте порт'єри на вікно, поставте вазу на стіл, помийте посуд, підметіть підлогу, а потім йдіть гуляти!
- Розмовляйте на уроці тільки німецькою мовою!
- Вставай, поспіши, вже восьма година.
- Прибери в кімнаті, застели постіль і помий посуд.

У *Präsens Konjunktiv* сильні й слабкі дієслова мають суфікс *-e* й особисті закінчення, 1-а й 3-я особа закінчень не мають. У *Präsens Konjunktiv* не відбувається зміна кореневої голосної.

Порівняльна таблиця дієвідмін слабких і сильних дієслів у *Präsens Indikativ* і *Präsens Konjunktiv*

	Ind.	Konj.	Ind.	Konj.	Ind.	Konj.
ich	frage	frage	fahre	fahre	sehe	sehe
du	fragst	fragest	fährst	fahrest	siehst	sehest
er	fragt	frage	fährt	fahre	sieht	sehe
wir	fragen	fragen	fahren	fahren	sehen	sehen
ihr	fragt	fraget	fahrt	fahret	seht	sehet
sie	fragen	fragen	fahren	fahren	sehen	sehen

Порівняльна таблиця дієвідміни дієслів *haben, sein, werden* у *Präsens Indikativ* і *Präsens Konjunktiv*

	Ind.	Konj.	Ind.	Konj.	Ind.	Konj.
ich	habe	habe	bin	sei	werde	werde
du	hast	habest	bist	sei(e)st	wirst	werdest
er	hat	habe	ist	sei	wird	werde
wir	haben	haben	sind	seien	werden	werden
ihr	habt	habet	seid	seiet	werdet	werdet
sie	haben	haben	sind	seien	werden	werden

Порівняльна таблиця відмінювання модальних дієслів у *Präsens Indikativ* і *Präsens Konjunktiv*

	Ind.	Konj.	Ind.	Konj.	Ind.	Konj.
ich	kann	könne	darf	dürfe	will	wolle
du	kannst	könnest	darfst	dürfest	willst	wollest
er	kann	könne	darf	dürfe	will	wolle
wir	können	können	dürfen	dürfen	wollen	wollen
ihr	könnt	könnet	dürft	dürfet	wollt	wollet
sie	können	können	dürfen	dürfen	wollen	wollen

Präsens Konjunktiv вживається 1) для вираження здійсненого бажання: Es lebe die Freundschaft! – Хай живе дружба! 2) для вираження вказівок, в основному, в науковій і технічній літературі, в рецептах: Man beachte. – Звернути увагу на... 3) в гіпотезах: Der Winkel ABC sei gleich 60°. – Кут ABC рівний 60°. 4) при перетворенні прямої мови в непряму: Er sagt: „Ich kann es machen“. – Er sagt, er könne es machen. Sie sagt: „Sie fährt morgen nach Zschitomir“. – Sie sagt, sie fahre morgen nach Zschitomir.

1. Поставте дієслова в необхідній формі:

- Es (leben) die Unabhängigkeit der Ukraine!
- Man (mischen) alle Komponenten.
- (mögen) der Frieden in der ganzen Welt siegen!
- Der Durchmesser des Kreises (sein) 18 cm.
- Man (beachten) die Regeln.
- Man (sich merken) die Ausnahmen aus dieser Regel.
- Man (nehmen) 3 Glas Mehl, 2 Eier, 1 Glas Wasser und (verrühren) alles.
- Man (stellen) die Mischung kalt.
- Er sagt, er (kommen) sofort.

2. Перетворіть пряму мову в непряму:

Der Autor sagt:

- „Eine wichtige Voraussetzung dafür ist der Zukauf von Unternehmen, die Schlüsselpositionen in ihren Märkten besitzen.“
- „Das bessere Image bei Kunden, Lieferanten und Banken macht die AG auch für qualifizierte Mitarbeiter interessanter.“
- „Die erste Studie zeichnet ein dramatisches Bild.“
- „Gut 60% der Sitzungen werden von 80% ihrer Teilnehmer als ineffizient und unproduktiv eingeschätzt.“
- „Besprechungen sind eine gute Gelegenheit, Führungsqualitäten unter Beweis zu stellen.“
- „Visualisierung soll wie Werbeplakate wirken.“
- „Man hebt die Punkte heraus, an die sich die Zuhörer auch nach dem Gespräch noch erinnern sollen.“

3. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи *Konjunktiv I*:

- Мати говорить, що реальність однак виглядає інакше.
- Менеджер стверджує, що команда – це група людей зі здібностями, які доповнюють один одного, які переслідують одну мету, за досягнення якої кожний несе відповідальність.
- Працівник стверджує, що кожний на фірмі переслідує свою мету.
- Хай панує дружба між народами!
- Вона говорить, що йде в гості до своєї тітки.
- Газета повідомляє, що більшій частині лісів загрожує поступове вимирання через кислотні дощі.
- Диктор повідомляє, що деякі частини Австралії переживають катастрофічну посуху.
- Йорк сказав учителеві (Präteritum), що він хоче вибачитися й піти додому.
- Лікар говорить пацієнтові, що він повинен закрити рот і дихати носом.
- Пацієнт запитує лікаря, як довго він повинен приймати ліки.

Утворення форм теперішнього часу

Сильні дієслова утворюють *Konjunktiv 2* теперішнього часу шляхом додавання таких закінчень до основи дієслова в *Präteritum*:

ich	-e	wir	-en
du	-est	ihr	-et
er/sie/es	-e	sie	-en
		Sie	-en
ich	bliebe	wir	blieben
du	bliebest	ihr	bliebet
er/sie/es	bliebe	sie	blieben
		Sie	blieben

Дієслова *haben, sein* і *werden* в *Konjunktiv 2*

ich	hätte	wäre	würde
du	hättest	wärest	würdest
er/sie/es	hätte	wäre	würde
wir	hätten	wären	würden
ihr	hättet	wäret	würdet
sie	hätten	wären	würden
Sie	hätten	wären	Würden

Кореневі голосні *a, o, u* приймають *Umlaut ä, ö, ü*:

ich	käme	führe	schwöre
du	kämost	führest	schwörest
er/sie/es	käme	führe	schwöre
wir	kämen	führe	schwören
ihr	kämet	führet	schwöret
sie	käme	führen	schwören
Sie	kämen	führen	schwören

Wäre das Wetter gut, könnten wir im Garten spielen

1. Утворіть форму теперішнього часу *Konjunktiv 2* від таких сильних дієслів:

treffen	bleiben	haben	kommen
empfehlen	stehen	sein	lesen
schlafen	sitzen	nehmen	trinken

2. Утворіть форму теперішнього часу *Konjunktiv 2* від таких сильних дієслів:

ich – werden	du – fahren	er – vergessen
wissen	verlieren	schreiben
schieben	singen	genießen

wir – bleiben	ihr – gewinnen	sie – essen
kommen	erschrecken	halten
schreien	spinnen	treffen

3. Поставте дієслова в необхідній формі:

- _____ ich doch ihre Telefonnummer (wissen)!
- _____ das Buch nicht so teuer, _____ ich es kaufen (sein, werden).
- Es _____ besser, wenn du nach Hause _____ (sein, gehen).
- Wenn mein Mann zu meinem Geburtstag _____, _____ ich mich freuen (kommen, werden).
- Wenn ich Sven fragen _____, erzählte er mir von seinem Experiment (werden).
- (kommen) Sie heute Abend!
- _____ das Wetter gut, _____ ich ins Schwimmbad (sein, gehen).
- Wenn wir jetzt Ferien _____ (haben)!
- _____ es keinen Computer, was _____ du machen (geben, werden)?
- Auch wenn du mich um Hilfe _____, _____ ich dir nicht helfen (bltten, werden).
- _____ sie mehr Bücher, _____ sie mehr (lesen, wissen).
- Ich _____ jetzt gern in ein nettes Cafe gehen (werden).
- _____ es mehr Arbeitsplätze, könnten die Studenten einen Job finden (geben).
- Ich _____ gern einen Sportwagen (haben).
- Ich _____ gern auf Hawaii (sein).
- Wenn er mich zu seiner Party _____, _____ ich gern (einladen, kommen).
- Wenn meine Mutter heute einen Kuchen _____ (bringen)!
- Wenn er sich nicht so kindisch bei meinen Eltern _____ (benehmen)!
- _____ das Meer wärmer, dann _____ ich öfter (sein, schwimmen).
- _____ ich so einen Körper wie du, _____ ich mich nicht schämen (haben, werden).
- _____ mein Sohn jetzt gesund, _____ er mit mir spielen (sein, werden).
- Wenn das Wetter gut _____, könnten wir in den Garten gehen (sein).
- Wenn ich nur dieses Auto gewinnen _____ (werde)!
- _____ das Lied schön, _____ ich es singen (sein, werden).
- _____ ich etwas Zeit, _____ ich etwas Schach spielen (haben, werden).

Lektion 42. Konjunktiv 2 слабких дієслів, модальних дієслів, винятків (теперішній час)

Konjunktiv 2 теперішнього часу слабких дієслів збігається з формами *Präteritum Indikativ*. Кореневі голосні не приймають *Umlaut*:

ich	lernte	wir	lernten
du	lernstest	ihr	lerntet
er/sie/es	lernte	sie	lernten
		Sie	lernten

Модальні дієслова в *Konjunktiv 2* теперішнього часу

ich	könnte	dürfte	müsste	möchte
du	könntest	dürftest	müsstest	möchtest
er/sie/es	könnte	dürfte	müsste	möchte
wir	könnten	dürften	müssten	möchten
ihr	könntet	dürftet	müsstet	möchtet
sie	könnten	dürften	müssten	möchten
Sie	könnten	dürften	müssten	möchten

Винятки:

1. Неправильні дієслова *kennen*, *nennen*, *brennen*, *rennen*, *senden*, *wenden* мають у *Konjunktiv 2* теперішнього часу слабку форму:

ich	kennte	wir	kennten
du	kenntest	ihr	kenntet
er/sie/es	kennte	sie	kennten
		Sie	kennten

2. Дієслова *denken*, *bringen*, *wissen* приймають у *Konjunktiv 2* теперішнього часу *Umlaut*:

ich	dächte	brächte	wüsste
du	dächtest	brächtest	wüsstest
er/sie/es	dächte	brächte	wüsste
wir	dächten	brächten	wüssten
ihr	dächtet	brächtet	wüsstet
sie	dächten	brächten	wüssten
Sie	dächten	brächten	wüssten

Lektion 42. Übungen

1. Утворіть форму теперішнього часу *Konjunktiv 2* від таких дієслів:

können	sollen	mögen	bringen
wissen	nennen	müssen	denken
arbeiten	malen	studieren	zeigen

2. Утворіть форму теперішнього часу *Konjunktiv 2* від таких дієслів:

ich – beherrschen	du – können	er – denken
machen	lernen	heiraten
warten	müssen	spielen

wir – arbeiten	ihr – rennen	sie – nennen
wissen	sollen	senden
bringen	mögen	dürfen

2. Поставте дієслова в необхідній формі:

- a) Wenn er nicht so faul ____, ____, er viel bessere Leistungen erzielen (sein, können).
- b) ____ es nicht so dunkel, ____ er diese elegante Frau sehen (sein, können).
- c) Wenn ich das Diktat ohne Fehler schreiben ____ (können)!
- d) Wenn du besser ____, ____ ich nicht alles dreimal sagen (aufpassen, müssen).
- e) Wenn mir mehr Geld zur Verfügung ____, ____ ich für diese Firma nicht arbeiten (stehen, brauchen).
- f) Wenn Eva aufmerksamer ____, ____ sie weniger Fehler (schreiben, machen).
- g) Wenn ich den Termin so einfach verschleiben ____, ____ ich es machen (können, werden).
- h) Am liebsten ____ er jetzt im Urlaub, dann ____ er nicht arbeiten und ____ sein Leben genießen (sein, müssen, können).
- i) ____ wir Geld, ____ wir ins Kino (haben, gehen).
- j) Ich ____ gerne an der Uni Konstanz studieren (werden).
- k) ____ der Fernsicher nicht kaputt, ____ wir uns einen Film ansehen (sein, können).
- l) ____ du fleißiger, ____ du diesen Job bekommen (sein, können).
- m) Wenn ich den Job bekommen ____, dann ____ ich mehr Geld (werden; haben).
- n) Es ____ schön, wenn wir zuerst essen ____ (sein, gehen).
- o) Wenn du nicht so faul ____, ____ wir schon ein Haus (sein, haben).
- p) Wenn meine Freundin mir etwas Geld ____, dann ____ ich mein Problem lösen, wenigstens kurzfristig (ausleihen, können).
- q) Wenn meine Mutter da ____, dann ____ sie mir beim Streichen helfen (sein, werden).
- r) Wenn das Buch interessant ____, ____ ich es jetzt lesen. (sein, werden)
- s) ____ ich die Möglichkeit kostenlos nach Spanien fahren, ____ ich es gleich tun. (haben, werden)
- t) Wenn ich begabt ____, ____ ich lernen Klavier spielen. (sein, werden)

Lektion 43. Konjunktiv 2 теперішнього часу в реченнях з нереальною умовою

Konjunktiv 2 теперішнього часу вживається для позначення нереальної дії теперішнього часу. В реченнях без *wenn* дієслово ставиться на перше місце; якщо речення починається на *wenn*, то дієслово стоїть наприкінці речення.

Wäre ich reich! = Wenn ich reich wäre! – Якби я був багатим!

Könnte er kommen! = Wenn er kommen könnte! – Якби він міг прийти!

Würde er sich doch nicht verspäten! = Wenn er sich doch nicht verspäten würde! – Якби він не спізнювався!

Hätte ich jetzt Zeit! = Wenn ich jetzt Zeit hätte! – Якби в мене зараз був час!

Порядок слів у складнопідрядних реченнях, які починаються на *wenn*

Підрядне речення				Головне речення		
сполучник	підмет		Konjunktiv 2 т. ч.	Konjunktiv 2 т. ч.	підмет	
Wenn	ich	die Möglichkeit nach Paris fahren	hätte,	besuchte	ich	gern meine Tante dort.

або:

Підрядне речення				Головне речення			
сполучник	підмет		Konjunktiv 2 т. ч.	würden (в необхідній особі)	підмет		інфінітив без <i>zu</i>
Wenn	es	jetzt nicht so kalt	wäre,	würde	ich	gern	ausgehen.

Wenn ich die Möglichkeit nach Paris fahren hätte, würde ich es gern machen.

– Якби в мене була можливість поїхати в Париж, я б із задоволенням це зробив.

Wenn ich mich jetzt nicht beeile, könnte ich dieses Problem besprechen.

– Якби я зараз не поспішав, я б міг обговорити цю проблему.

Wenn es jetzt nicht so kalt wäre, würde ich gern ausgehen.

– Якби зараз не було так холодно, я б із задоволенням вийшов на вулицю.

Порядок слів у складнопідрядних реченнях без *wenn*

Підрядне речення			Головне речення		
Konjunktiv 2 т. ч.	підмет		Konjunktiv 2 т. ч.	підмет	
Hätte	ich	Zeit,	führe	ich	mit meiner Familie ans Meer.

або:

Підрядне речення			Головне речення		
Konjunktiv 2 т. ч.	підмет		würden (у необхідній особі)	підмет	
Wäre	sie	hier,	würde	sie	mir die Wahrheit sagen.

Hätte ich Zeit, führe ich mit meiner Familie ans Meer.

– Якби в мене був час, я б поїхав з моєю сім'єю на море.

Sprache der Professor nicht so schnell, könnte ich ihn verstehen.

– Якби професор не говорив так швидко, я б міг його зрозуміти.

Wäre sie hier, würde sie mir die Wahrheit sagen.

– Якби вона була тут, вона б сказала мені правду.

Lektion 43. Übungen

1. Утворіть форму теперішнього часу *Konjunktiv 2* від таких дієслів:

- _____ wir mehr Zeit, _____ wir nach Paris fahren (haben, können).
- _____ es nicht so traurig, _____ man lachen (sein, können).
- Wenn du deine Prüfung nicht ablegen _____ (können), was _____ du machen (werden)?
- Wenn ich genug Geld _____ (haben), _____ ich ein neues Auto kaufen (werden).
- Du _____ einen günstigeren Preis für den Teppich erreichen (können), wenn du weiter verhandeln _____ (werden).
- _____ es nicht so spät (sein), _____ ich bei dir vorbeikommen (werden).

2. Побудуйте умовні речення, вживаючи *Konjunktiv 2* теперішнього часу:

- Wenn/ die Schauspielerin/ jünger/ sein/ sie/ diese Rolle/ spielen/ können.
- Wenn/ ich/ in/ große/ Stadt/ leben/ ich/ jede Woche/ ins Theater/ gehen/ werden.
- Es/ nicht/ so/ kalt/ draußen/ sein/ müssen/ man/ nicht/ viele Sachen/ anziehen.
- Ein gutes Wörterbuch/ sie/ haben/ können/ sie/ der Artikel/ übersetzen.
- Wenn/ Maria/ mehr/ Verständnis/ haben/ sie/ noch/ zusammen/ sein.
- Er/ viel Geld/ nicht/ ausgeben/ sein/ ich/ nicht/ böse/ so.

3. Перекладіть умовні речення, вживаючи *Konjunktiv 2* теперішнього часу:

- Якби ти знав усі граматичні правила, ти б не робив стільки помилок. (wenn)
- Якби я не був таким втомленим, я б пішов з вами в кіно.
- Якби я був на твоєму місці, я б відхилив запрошення.
- Якби внесок цього клієнта становив 50 000 євро, він міг би собі дозволити купити цей будинок. (wenn)
- Якби в мене було більше часу, я б міг відпочити й розслабитися.
- Якби в неї не була така суха шкіра, їй не треба було б використовувати стільки крему.
- Якби цією зимою не панувала така холоднеча, ми б могли більше гуляти. (wenn)
- Якби в нас було більше часу, нам не треба було б бігти на поїзд. (wenn)
- Якби апарат не був з дефектами, мені б не треба було його зараз ремонтувати.
- В який театр ви б пішли, якби приїхали в Берлін?
- Якби зараз не було так пізно, ми б не пішли спати. (wenn)
- Якби в тебе був фотоапарат, ми б змогли сфотографувати цю смішну білку.
- Я б із задоволенням поїхав до Франції!
- Якби текст не був таким складним, я б зміг перекласти його без словника.
- Якби ми були зацікавлені, ми взяли б участь у дискусії.
- Якби у пасажера не було квитка, він був би повинен заплатити 20 євро штрафу.
- Було б набагато краще, якби він подбав про свої іспити.
- Якби мій чоловік знав про ці проблеми, він би мені допоміг!
- Якби я виграв в лотереї мільйон євро! (wenn)
- Якби в неї був крем, вона б ним скористалася.

Konjunktiv 2 минулого часу утворюється за допомогою допоміжних дієслів *haben* або *sein* в **Konjunktiv 2** (*hätten, wären*) й **Partizip II** основного дієслова:

ich	hätte gemacht	wäre gekommen
du	hättest gemacht	wärest gekommen
er/sie/es	hätte gemacht	wäre gekommen
wir	hätten gemacht	wären gekommen
ihr	hättet gemacht	wäret gekommen
sie	hätten gemacht	wären gekommen
Sie	hätten gemacht	wären gekommen

Порядок слів у реченнях з **Konjunktiv 2** минулого часу

Hätten/wären (у необхідній формі)	підмет		Partizip II
Hätte	ich	gestern das Buch	gekauft!

Wäre es gestern nicht so kalt gewesen!

– Якби вчора було не так холодно!

Порядок слів у реченнях з **Konjunktiv 2** минулого часу, які починаються на *wenn*

wenn	підмет		Partizip II	hätten/wären (у необхідній формі)
Wenn	ich	gestern nicht	gefehlt	hätte!

Wenn ich im Sommer in den Süden gefahren wäre!

– Якби я влітку поїхала на південь! (мається на увазі літо, що минуло)

4K

Порядок слів у реченнях з модальними дієсловами в **Konjunktiv 2** минулого часу

hätten (у необхідній формі)	підмет		інфінітив без zu	модальне дієслово
Hätte	ich	gestern	kommen	können!

Hätte meine Frau dann sein Angebot annehmen wollen!

– Якби тільки моя дружина тоді захотіла прийняти його пропозицію!

Порядок слів у реченнях з модальними дієсловами в **Konjunktiv 2** минулого часу, які починаються на *wenn*:

сполучник	підмет		hätten (в необхідній формі)	інфінітив без zu	модальне дієслово
Wenn	ich	gestern	hätte	kommen	können!

Wenn meine Frau sein Angebot hätte annehmen wollen!

– Якби тільки моя дружина захотіла прийняти його пропозицію!

Модель з *beinahe* (*fast, um ein Haar*) – ледь, тільки-но

Beinahe hätte ich mich zur Unterrichtsstunde verspätet. – Я ледь не спізнився на урок.

Fast wäre ich im Geschäft hingefallen. Ein Idiot hat Öl ausgegossen. – Я ледь не впав у магазині. Якийсь ідіот пролив соняшникову олію.

1. Утворіть форму минулого часу **Konjunktiv 2** від таких дієслів:

kommen	sprechen	umziehen	bringen
wissen	fahren	arbeiten	denken
gehen	malen	studieren	lesen

2. Утворіть форму минулого часу **Konjunktiv 2** від таких дієслів:

ich – sagen	du –	kommen	er – haben
fragen	lachen	vorschlagen	
sein	sprechen	fahren	
wir – gehen	ihr –	schreiben	sie – bestellen
nehmen	anrufen	überlegen	
putzen	zurückkommen	vorschreiben	

3. Поставте дієслова в **Konjunktiv 2** минулого часу:

- Wenn ich dieses Auto nicht ____ (kaufen)!
- ____ es nicht ____ (passieren)!
- Beinahe (ледь не) ____ er sich zu einer Verabredung ____ (verspäten)!
- Beinahe ____ die alte Dame ____ (fallen)!
- Ich ____ diese Arbeit genauso gut wie er ____ (machen, können).
- Mein Bruder ____ den Eltern ____ (helfen, sollen).
- Wir ____ dieses Thema ____ (besprechen, können).
- ____ er gestern rechtzeitig ____ (kommen)!
- Dieser Student ____ aufmerksamer ____ (sein, können).

4. Перекладіть на німецьку мову, вживаючи **Konjunktiv 2** минулого часу:

- Тобі варто було б тоді краще дивитися за дитиною!
- Якби я тільки не зробила цієї помилки!
- Ти могла б сама застелити постіль!
- Вона така неуважна, що ледве не загубила свою валізу.
- Якби ми тільки взяли таксі!
- Я ледве не сказала йому всю правду.
- Ти міг би вчора помити посуд!
- Якби я тільки міг тобі допомогти!
- Ми ледь не спізнилися на поїзд, тому що будильник не прозвонив. (Perfekt)
- Я ледь не провалив цей іспит, завдання були занадто складні. (Präteritum)
- Я ледь не впав на сходах, хтось кинув на підлогу бананову шкірку. (Perfekt.)
- Якби в мене було минулого місяця більше часу!
- Якби тільки ми могли добре говорити німецькою мовою в Німеччині!
- Якби я багато читав у школі!
- Якби тільки цей сайт не був закритий!
- Якби тільки Ганна змогла до нас вчора прийти!

- Konjunktiv 2** минулого часу вживається в реченнях з «*beinahe*» – ледь не.
Beinahe hätte ich mich für einen sehr wichtigen Termin verspätet.
– Я ледь не спізнився на важливу зустріч.
- Konjunktiv 2** минулого часу вживається для позначення нереальної дії, що відбувалася в минулому (звичайно вказується час виконання дії або висловлюється жаль щодо здійсненої або нездійсненої дії).
Wäre er gestern gekommen! – Якби він приїхав вчора!

Порядок слів в реченнях з *Konjunktiv 2* минулого часу, що починаються на *wenn*

Підрядне речення				Головне речення			
сполучник	підмет		Partizip II	hätten/ wären (в н.ф.)	hätten/ wären (в н.ф.)	підмет	Partizip II
Wenn	er	nicht im Lotto	gespielt	hätte,	hätte	er	nicht 3 Millionen gewonnen.

Wenn er nicht Lotto gespielt hätte, hätte er nicht 3 Millionen gewonnen.
– Якби він не грав у лото, він би не виграв 3 мільйони.

Порядок слів в реченнях з *Konjunktiv 2* минулого часу без *wenn*

Підрядне речення				Головне речення			
hätten/ wären (в н.ф.)	підмет		Partizip II	hätten/ wären (в н.ф.)	підмет		Partizip II
Hättest	du	mit ihm	gehandelt,	hättest	du	einen günstigeren Preis	erreicht.

Hättest du mit ihm gehandelt, hättest du einen günstigeren Preis erreicht.
– Якби ти з ним поторгувалася, ти б одержала кращу ціну.

Порядок слів у реченнях з *Konjunktiv 2* минулого часу з модальними дієсловами, що починаються на *wenn*

Підрядне речення					Головне речення				
сполучник	підмет		hätten (в н.ф.)	інфінітив без zu	модальне дієслово	hätten (в н.ф.)	підмет	інфінітив без zu	модальне дієслово
Wenn	er	nicht im Lotto	hätte	spielen	dürfen,	hätte	er	nicht 3 Mio.	gewinnen können.

Wenn er nicht im Lotto hätte spielen dürfen, hätte er nicht gewinnen können.
– Якби йому не можна було грати в лото, він не зміг би виграти.

Порядок слів у реченнях з *Konjunktiv 2* минулого часу з модальними дієсловами без *wenn*

hätten/ wären (в н.ф.)	підмет		інфінітив без zu	модальне дієслово	hätten (в н.ф.)	підмет		інфінітив без zu	модальне дієслово
Hättest	du	mit ihm	handeln	dürfen,	hätten	wir	einen günstigeren Preis	erreichen	können.

Hättest du mit ihm handeln dürfen, hätten wir einen günstigeren Preis erreichen können.
– Якби тобі можна було з ним торгуватися, ми б одержали кращу ціну.

1. Поставте дієслова в необхідній формі *Konjunktiv 2* минулого часу:

- Wenn du nicht _____ (vergessen), meinen Lottoschein abzugeben, _____ wir jetzt Millionäre _____ (werden).
- _____ mein Freund nicht so viel Schnaps _____ (trinken), _____ er keinen Unfall _____ (haben).
- Wenn ich deine Adresse _____ (haben), _____ ich dich _____ (besuchen, können).
- _____ Maria die Wahrheit _____ (sagen), _____ es nicht _____ (passieren).
- _____ er den Finger nicht _____ (stechen), _____ er wie ein Kind nicht _____ (schreien).
- Wenn wir das Taxi _____ (nehmen), _____ wir nicht so spät am Bahnhof _____ (ankommen).
- _____ er mich vom Bahnhof _____ (abholen), _____ ich das Taxi nicht _____ (nehmen, brauchen).
- _____ er nicht den verdorbenen Fisch _____ (essen), _____ es ihm nicht schlecht _____ (werden).
- _____ er mich _____ (lieben), _____ er mir ein Auto _____ (schenken)?

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Якби я прийшов вчасно, я б не пропустив це цікаве обговорення. (wenn)
- Якби не було паніки, злодії не втекли б з магазину непоміченими.
- Якби лікарі приклали більше зусиль, він би не помер від хвороби. (wenn)
- Якби йому не треба було поїхати по справах, він би взяв участь в обговоренні.
- Якби вона мене запросила, я б прийшов на день народження.
- Якби ти сказав відразу, що прийдеш о сьомій годині, я б не хвилювався.
- Якби він вчора вживав менше алкоголю, у нього б зараз не боліла голова. (wenn)
- Якби ти вибачився, вона б не пішла скривдженою з вечірки.
- Якби текст не був таким складним, мені б не довелося дивитися так багато слів у словнику.
- Якби ти не порушив правила руху, поліція б тебе не зупинила. (wenn)
- Якби я знала про твої плани, я б тебе попередила про небезпеку.
- Якби ти раніше подбав про свої іспити, ти б не одержав погану оцінку. (wenn)
- Вони повинні були б закінчити цю роботу до сьогоднішнього дня.
- Якби Ви прийшли вчора, моя асистентка змогла б Вам дати всю необхідну інформацію.
- Якби ми змогли взяти таксі, ми б не спізнилися на збори.
- Якби він вчора прийшов, ми б попередили його про торнадо.
- Якби я тоді не провалила іспит! (wenn)
- Якби в мене був твій номер телефону, я б змогла тобі подзвонити. (wenn)
- Якби не було так пізно, ми б не пішли спати. (wenn)
- Якби я бачила фільм, я б змогла взяти участь у дискусії.
- Якби ти мені вчора дала словник, я б зробив цей переклад.

1. Одночасні дії:

Порядок слів у реченнях з'ї сполучником *als ob*

Головне речення			Підрядне речення			
підмет	присудок		сполучник <i>als ob</i>	підмет		дієслово в <i>Konjunktiv 2</i> т.ч.
Sie	spricht	mit ihrem Hund,	als ob	er	sie	verstände.

Sie spricht mit ihrem Hund, als ob er sie verstände.

– Вона говорить із собакою, немов він її розуміє.

Sie trägt einen warmen Mantel, als ob es jetzt Winter wäre.

– Вона носить тепле пальто, немов зараз зима.

Порядок слів у реченнях зі сполучником *als*

Головне речення			Підрядне речення			
підмет	присудок		сполучник <i>als</i>	дієслово в <i>Konjunktiv 2</i> т.ч.	підмет	
Sie	spricht	mit ihrem Hund,	als	verstände	er	sie.

Sie spricht mit ihrem Hund, als verstände er sie.

– Вона говорить із собакою, немов він її розуміє.

Sie trägt einen warmen Mantel, als wäre es jetzt Winter.

– Вона носить тепле пальто, немов зараз зима.

2. Неодночасні дії:

Порядок слів у реченнях зі сполучником *als ob*

Головне речення			Підрядне речення				
підмет	присудок		сполучник <i>als ob</i>	підмет		<i>Partizip II</i>	<i>hätten/wären</i> (в н.ф.)
Er	sah	so schlecht aus,	als ob	er	10 km	gelaufen	wäre.

Er sieht so aus, als ob er 10 km gelaufen wäre.

– Він виглядає, немов пробіг 10 км.

Sie fühlt sich, als ob sie einen Stein verschluckt hätte.

– Вона почуває себе так, немов проковтнула камінь.

Порядок слів у реченнях зі сполучником *als*:

Головне речення			Підрядне речення				
підмет	присудок		сполучник <i>als</i>	<i>hätten/wären</i> (в н.ф.)	підмет		<i>Partizip II</i>
Sie	sieht	so aus,	als	wäre	sie	10 km.	gelaufen.

Er sieht so aus, als wäre er 10 km gelaufen.

– Він виглядає, немов пробіг 10 км.

Sie fühlt sich, als hätte sie einen Stein verschluckt.

– Вона почуває себе так, немов проковтнула камінь.

1. Побудуйте порівняльні речення, поставте дієслова в необхідній формі:

a) Sie benimmt sich, als ob sie _____ (nicht verstehen).

b) Das Mädchen sieht so aus, als ob es _____ (weinen).

c) Deine Frisur sieht so aus, als ob du deine Haare seit Ewigkeiten nicht _____ (schneiden).

d) Die Touristen sehen so aus, als ob sie einen Geist im Schloss _____ (sehen).

e) Männer tun oft so, als ob die Frauen nicht Auto _____ (fahren, können).

f) Wenn Eva die Maus gesehen hätte, hätte sie so geschrien, als ob sie ein Monster _____ (sein).

g) Der Professor legt so wenig Wert auf seine Kleidung, dass er manchmal so aussieht, als ob er ein Bettler _____ (sein).

h) Der Chef sprach mit seinen Abgeordneten, als ob sie kleine Kinder _____ (sein).

i) Sie war so festlich angezogen, als ob sie zur Hochzeit _____ (gehen).

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

a) Після моєї відповіді вона скорчила таку гримасу (*Präteritum*), немов хотіла заплакати.

b) Моя мама стільки нам приготувала (*Perfekt*), немов ми цілий тиждень нічого не їли.

c) Він знову й знову ставить це запитання, немов він ще вчора не знав відповіді.

d) Ти так говориш, немов я тебе не попереджала про це.

e) Ти поводишся, немов ти в перший раз повинна це робити.

f) Вона виглядає так злякано, немов вона чогось боїться, що ми не бачимо.

g) Він дивиться на дівчину так, немов він закохався в неї з першого погляду.

h) У мене було відчуття, немов я давно знаю цю сім'ю.

i) Ти мені це так розповідаєш, немов це щось нове для мене.

j) Вона так пишалася своїм сином (*Präteritum*), немов він щось особливе зробив.

k) Село виглядало так (*Präteritum*), наче тут вже кілька років нікого не було.

l) З тих пір як вона виграла гроші, вона проходить повз мене, наче я не існую.

m) Вона розповідає про свою поїздку в це містечко, наче це всім цікаво.

n) Його секретарка поводить себе, наче вона королева Англії.

o) Пані Н. робить вигляд, наче з нею не відбувся неприємний інцидент.

p) Мій друг вилаяв мене так, наче я зламав його машину.

q) Марко був по-справжньому в гніві. Він виглядав так, немов зараз вибухне.

r) Мої колеги говорять про мене так, наче я якась ідіотка.

s) Кішка заверещала так (*Präteritum*), немов дядько Павло знову наступив їй на хвіст.

t) Собака гавкав так (*Präteritum*), наче він забув, що я його вранці пригощав ковбасою.

u) Дівчина говорила так голосно (*Präteritum*), наче в неї погано зі слухом.

v) Дитина зробила таку гримасу, немов вона ось-ось розплачеться.

w) Хлопець був таким веселим, наче нічого не сталося.

x) Мені здалося (*Präteritum*), ніби я вже бачив цього чоловіка.

y) Село виглядало так дивно (*Präteritum*), наче там ніхто не живе.

z) Дівчина дивиться на мене так, ніби вона мене не впізнає.

В німецькій мові іменник вживається з артиклем.

Артикль буває означений (*der, die, das*) і неозначений (*ein, eine, ein*) й виражає рід, число й відмінок іменника: *der Vater* – чоловічий рід, *die Frau* – жіночий рід, *das Kind* – середній рід.

Означений артикль вживається, коли:

- іменники позначають предмети, факти, відомі слухачу: Ich muss mit **dem** Chef sprechen. (зрозуміло, що зі своїм безпосереднім шефом). – Мені потрібно поговорити з шефом. Ich komme **am** Montag zurück (зрозуміло, що мова йде про найближчий понеділок). – Я повернуся в понеділок.
- іменник позначає предмет або явище, єдине у своєму роді: **Die** Sonne scheint hell (сонце одне). – Сонце світить яскраво.
- предмет вже згадувався й тому зрозуміло, про що саме йде мова: Ich habe ein Buch gekauft. **Das** Buch ist sehr interessant. – Я купив книгу. Книга дуже цікава.
- означений артикль вживається з прикметниками в найвищому ступені порівняння: Das ist **die** interessanteste Zeitschrift für mich. – Для мене це найцікавіший журнал.

Артиклі часто зливаються з прийменниками:

bei + dem = beim	von + dem = vom
zu + der = zur	zu + dem = zum

Неозначений артикль вживається:

- коли предмет невідомий слухачам, тобто згадується вперше: Ich gebe dir **ein** Heft. – Я даю тобі зошит. Wir haben **eine** Vorlesung besucht. – Ми відвідали лекцію.
- після дієслів *haben, brauchen, zwrortu es gibt*: Hinter dem Haus gibt es **einen** Garten. – За будинком є сад.
- у складному іменному присудку: Sie ist **eine** gute Wirtin. – Вона гарна господарка.
- в *Genitiv* множини неозначений артикль не вживається, його заміняють прийменником *von + Dativ* множини;
- в запереченні вживається займенник *kein*: Ich habe **keinen** Freund. – У мене немає друга.
- у множині невизначені особи й предмети вживаються без артикля.

1. Поставте необхідний артикль у правильному відмінку:

- Heute habe ich _____ Vorlesung und _____ Seminar.
- Ich bin _____ tüchtige Studentin.
- _____ Mücke hat mich gestochen.
- In _____ Raum gibt es _____ Tisch und vier Stühle.
- Geben Sie mir bitte _____ Briefumschlag und _____ Briefmarke!
- Jeder Mensch hat _____ Recht auf Arbeit und Erholung.
- Ich brauche _____ Kugelschreiber, _____ Bleistift und _____ Heft.
- Sprechen Sie erst mit _____ Direktor über _____ Probleme!
- Wir fahren an _____ Wochenende in _____ Gebirge.
- In _____ Oktober ist _____ Wetter gewöhnlich regnerisch.
- _____ König schenkte _____ armen Mädchen _____ Leben.
- Warum bellt _____ Hund?
- Wir schenken ihr _____ Buch und _____ Regenschirm.
- Das ist _____ heutige Zeitung.
- Die Studenten machen _____ Übersetzung. Das ist _____ dritte Übersetzung in diesem Monat.
- Ist dieses Möbelstück _____ beste?
- In der Versammlung hat als erster _____ Direktor gesprochen.
- Kennst du _____ Mann? Er ist _____ erste Kosmonaut in unserem Land.

2. Перекладіть речення на німецьку:

- Сьогодні був важкий день, тому що в мене було декілька зустрічей з потенційними клієнтами.
- Як Вам подобається диван тут? Ви можете замовити його по телефону.
- Сонце сходить на сході й сідає на заході.
- Влітку я їжджу або на море, або в гори.
- Наша фірма здає квартири й будинки за вигідними цінами.
- Я одержав вчора лист. Лист лежить на столі.
- Тобі потрібний словник? Ні, мені не потрібний словник.
- Студенти ставлять запитання до тексту.
- У дівчинки є кінь. Вона годує коня три рази на день.
- У мене є брат і сестра. Сестра старша за мене, а брат молодший.
- Давай сядемо за цей столик в кутку! Звідти ми можемо милуватися морем.
- В селі є дитячий садок, школа й клуб.
- Вона успішна співачка? – Так, ця дівчина відома в нашому місті.
- Зараз ти можеш прочитати лист.
- Це сумочка цієї дівчини, а це книга мого друга.
- Сьогоднішню газету я ще не читала. (Perfekt)
- Хтось стукає. Відкрий двері, а то я не хочу вставати!
- Тут лежить газета. Візьми її! – Це не та газета, що я шукаю.
- Крісло мені не подобається.

Відсутній артикль:

a) У назвах міст, країн, континентів, осіб:

Kyjiw ist eine schöne Stadt. – Київ – гарне місто. Ich will nach Deutschland reisen.
– Я хочу поїхати до Німеччини. Natascha ist die Tochter von Olga. – Наталка – дочка Ольги.

Але: власні імена вживаються з означеним артиклем, коли перед ними є означення, виражене прикметником або іменником в Genitiv:

der berühmte Schiller, der Goethe der Weimarer Zeit, das alte Kyjiw, das Kyjiw der zwanziger Jahre, in Russland der Nachkriegszeit, der liebe Gott

Винятки: назви деяких країн і континентів вживаються з означеним артиклем:

der Libanon, der Sudan, (der) Iran, (der) Irak, die Bundesrepublik Deutschland, die Schweiz, die Türkei, die Antarktis, die Niederlande, die Vereinigten Staaten von Amerika, die USA, die UdSSR.

b) перед назвами речовин та перед абстрактними іменниками:

Man muss noch Fleisch und Brot kaufen. – Треба купити ще м'яса та хліба. Die Halskette ist aus Gold.
– Ланцюжок із золота. Ich brauche Erholung. – Мені потрібен відпочинок. Er liest das Buch mit Vergnügen. – Він читає книгу з задоволенням.

Але: якщо іменники, які означають якусь речовину, уточнюються означенням або обставиною, то вони вживаються з означеним артиклем:

das verdorbene Fleisch, die Luft in diesem Zimmer;

c) коли іменники, які є іменною частиною присудка, позначають професію, національність, належність до партії, релігії:

Er ist Kommunist. – Він комуніст. Ich bin Ukrainerin.
– Я українка. Wir sind Christen. – Ми християни.

Але: іменник вживається з артиклем, якщо він має при собі означення, виражене прикметником:

Ich bin eine gute Lehrerin. – Я гарна вчителька. Das ist der bekannte Professor Müller.
– Це відомий професор Мюллер;

d) перед іменниками після даних про міру, вагу, кількість:

Ich trinke ein Glas Wasser. – Я п'ю склянку води. Ich kaufe ein Kilo Fisch. – Я купляю кілограм риби;

d) в багатьох прислів'ях та сталих виразах: Ende gut, alles gut. – Добре те, що добре кінчається;

e) якщо перед іменниками стоять прийменники ohne, zu, nach, vor та інші:

ohne Arbeit, ohne Hoffnung;
zu Ostern, zu Weihnachten;
zu Fuß gehen, zu Besuch kommen, zu Boden fallen, zu Mittag essen;
nach Feierabend, vor Beginn, nach Ende.

1. Поставте означений, неозначений або нульовий артикль:

- _____ Student schreibt _____ Satz an _____ Tafel.
- Ich habe zu _____ Hause _____ Computer.
- Glauben Sie an _____ Gott?
- Meine Tante hat _____ Deutschen geheiratet.
- Ich habe _____ Laster. Ich rauche _____ Zigaretten.
- _____ neue Roman _____ jungen Schriftstellers hat mir gut gefallen.
- Mein neuer Freund ist _____ Arzt von Beruf.
- _____ Berlin – ist _____ Hauptstadt Deutschlands.
- Zum Frühstück trinke ich gewöhnlich _____ Tasse Tee und esse _____ belegte Brötchen mit _____ Wurst und _____ Käse.
- Ich habe _____ Buch noch nicht gelesen.
- _____ Kyjiw ist _____ Hauptstadt _____ Ukraine; _____ schöne Kyjiw ist _____ schönste Stadt _____ Landes.
- _____ Allah ist _____ Gott _____ Islams.
- In diesem Jahr fahren wir in _____ Schweiz Ski laufen.
- Ich habe viel über _____ berühmten Schiller gelesen.
- Ich bin _____ Lehrerin und muss gestehen, dass ich _____ gute Lehrerin bin.
- _____ offizielle Name von _____ Holland ist _____ Niederlande.
- Ist deine Halskette aus _____ Gold?
- _____ heutige Kyjiw kann _____ Touristen viel bieten.
- Geben Sie mir _____ Kilo _____ Fleisch, und _____ Flasche _____ Bier!

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Я голодна й хочу пити. Давай зайдемо в ресторан пообідати!
- Геніальний Леонардо да Вінчі був художником, скульптором, будівельником, математиком, дослідником. (Präteritum)
- Я приймаю Вашу пропозицію з радістю й зайду ввечері в гості.
- Він студент і вчиться в Національному університеті.
- З цілеспрямованістю можна добитися багато чого в житті.
- Молода Єрмолова дебютувала в Малому театрі.
- Я люблю прикраси зі срібла, а моя мати носить вироби з золота.
- Обвинувачуваний вчинив злочин через заздрощі до сусіда.
- Робота приносить мені радість, і я не можу уявити своє життя без роботи.
- Нарешті ми заощадили досить грошей і можемо відвідати прекрасний Париж.
- Безробітні цього міста живуть без всілякої надії.
- Я пропоную піти в бібліотеку після закінчення робочого дня.
- Пихата акторка просто проігнорувала нас. (Perfekt)
- Якщо ти голодний, зроби собі бутерброд.
- Я був у США, Нідерландах, Франції, Іраку й Туреччині.
- Рим – столиця Італії.
- Білі ведмеді добре почувуються в холод.

Для правильного вживання іменників в реченні необхідно знати артикль іменника. У німецькій мові в іменника три роди: чоловічий (*der Mann*), жіночий (*die Frau*) і середній (*das Kind*). В більшості випадків необхідно вчити артикль слова, тому що роди іменників в німецькій і українській мовах не збігаються: *der Kugelschreiber* – (кулькова) ручка (ж.р.), *der Bleistift* – олівець (ч.р.), *die Tafel* – дошка (ж.р.), *das Haus* – будинок (ч.р.).

Що стосується живих істот, то тут роди часто збігаються в обох мовах: *der Mann* – *die Frau*, *der Vater* – *die Mutter*, *der Sohn* – *die Tochter*, *der Held* – *die Heldin*, *der Löwe* – *die Löwin*, *der Wolf* – *die Wölfin*, *der Hahn* – *die Henne*, *der Kater* – *die Katze*. Молоді особи й зменшувальні іменники мають, як правило, середній рід: *das Mädchen*, *das Baby*, *das Büchlein*.

Чоловічий рід мають:

- 1) напрямки світу, пори року, місяці й дні тижня: *der Norden*, *der Süden*, *der Westen*, *der Osten*, *der Winter*, *der Frühling*, *der Sommer*, *der Herbst*, *der Sonntag*;
- 2) назви опадів: *der Regen*, *der Schnee*, *der Hagel*, *der Nebel*, *der Frost*;
- 3) назви марок машин і поїздів: *der Mercedes*, *der BMW*;
- 4) більшість назв безалкогольних і алкогольних напоїв: *der Kakao*, *der Wodka*.

Середній рід мають:

- 1) назви готелів, кінотеатрів: *das Hilton*, *das Kosmos*;
- 2) назви букв: *das A*, *das Z*;
- 3) країни, міста й континенти з визначенням: (*das*) *schöne Italien*, (*das*) *wunderschöne Kyjiw*. Винятки: *der Iran*, *der Irak*, *der Sudan*, *der Jemen*, *die Schweiz*, *die Slowakei*, *die Türkei*, *die Mongolei*, *die Ukraine*, *die Niederlande* (Pl.);
- 4) метали й хімічні елементи: *das Eisen*, *das Blei*, *das Helium*. Винятки: *der Stahl*, *der Schwefel*, *der Wasserstoff*;
- 5) сімейства тварин: *das Pferd*, *das Kalb*, *das Huhn*;
- 6) дробові: *das Viertel*, *das Drittel*;
- 7) назви фізичних одиниць виміру: *das Pfund*, *das Volt*.

Жіночий рід мають назви:

- a) кораблів і літаків: *die Titanic*, *die Antonow*, *die Boeing*, *die Queen Elizabeth II*;
- b) річок, якщо слово двоскладове. Якщо слово однокладове або багатоскладове, то назви річок мають, як правило, чоловічий рід: *die Elbe*, *der Rhein*, *der Dnepr*, *der Orinoko*;
- c) дерев, квітів, фруктів: *die Eiche*, *die Tulpe*, *die Banane*, *die Mango*. Винятки: *der Apfel*, *der Pfirsich*, *das Veilchen*, *das Vergissmeinnicht*;
- d) субстантивовані іменники, що позначають розмір і певну величину: *die Breite*.

Можна також визначити рід іменника за суфіксами:

Іменники чоловічого роду мають суфікси: *-er*, *-ler*, *-ner*, *-el*, *-ling*, *-ist*, *-ant*, *-ent*, *-et*, *-eur*, *-ier*, *-är*, *-or*, *-ismus*: *der Schüler*, *der Student*, *der Sekretär*, *der Motor*, *der Poet*, *der Gärtner*, *der Löffel*, *der Ingenieur*.

Іменники жіночого роду мають суфікси: *-in*, *-ung*, *-heit*, *-keit*, *-schaft*, *-ei*, *-ie*, *-ik*, *-ion*, *-tion*, *-tät*, *-ur*: *die Industrie*, *die Politik*, *die Freiheit*, *die Lehrerin*, *die Linguistik*, *die Union*, *die Kultur*, *die Revolution*. Також до іменників жіночого роду належать субстантивовані числівники: *die Eins*, *die Zwei*.

Іменники середнього роду мають суфікси: *-chen*, *-lein*, *-um*, *-ment*, *-al*: *das Häuschen*, *das Büchlein*, *das Museum*, *das Parlament*, *das Signal*. Також до іменників середнього роду належать:

- 1) іменники із префіксом *ge-* і суфіксом *-(d)e*: *das Gemälde*, *das Gebäude*;
- 2) субстантивовані іменники: *das Leben*, *das Essen*.

Рід складного іменника визначається за останнім словом: *die Hausaufgabe*.

Рід скорочення визначається по групі слів, з якого воно складається: *die BRD* – *die Bundesrepublik Deutschland*, *die GUS* – *die Gemeinschaft Unabhängiger Staaten*.

В німецькій мові є ряд іменників, які вживаються з різними родами й мають різні значення: *der Band* (том) – *das Band* (стрічка), *der Kiefer* (щелепа) – *die Kiefer* (сосна), *der Leiter* (керівник) – *die Leiter* (драбина), *der Moment* (момент, мить) – *das Moment* (момент, фактор), *der See* (озеро) – *die See* (море), *die Steuer* (податок) – *das Steuer* (кермо), *das Schild* (вивіска) – *der Schild* (щит).

1. Побудуйте пари слів. Наприклад: *die Mutter* – *der Vater*.

- a) *die Kusine* –
- b) *die Tante* –
- c) *die Tochter* –
- d) *die Nichte* –
- e) *die Oma* (*Großmutter*) –
- f) *die Löwin* –
- g) *die Witwe* –
- h) *die Katze* –

2. Визначіть рід іменників:

Museum, *Industrie*, *Sozialist*, *Schnee*, *Politik*, *Heldentum*, *Löffel*, *Freundschaft*, *Büchlein*, *Norden*, *Kleinigkeit*, *Montag*, *Aktivität*, *Frühling*, *Held*, *Tawrija* (Auto), *Nebel*, *Adlon*, *Antifaschist*, *Motor*, *Parlament*, *Lektüre*, *Mädchen*, *Baby*, *Gemälde*.

3. Утворіть іменники чоловічого, жіночого й середнього родів з таких дієслів. Наприклад, *reden* – *das Reden*, *der Redner*, *die Rednerin*:

a) *arbeiten*, b) *lesen*, c) *schneiden*, d) *dolmetschen*, e) *hören*.

3. Утворіть іменники жіночого роду з таких іменників:

der Arzt, *der Held*, *der Sieger*, *der Lehrer*, *der Sportler*, *der Student*, *der Feind*, *der Freund*.

4. Утворіть зменшувальні іменники з таких слів:

das Buch, *die Katze*, *der Hund*, *der Tisch*, *der Baum*, *das Haus*, *die Tochter*.

5. Назвіть артикль складних іменників:

Brieffreund, *Hausaufgabe*, *Volkslied*, *Wandzeitung*, *Fremdsprache*, *Heimatstadt*.

6. Поставте необхідний артикль в таких реченнях:

- a) _____ *Band* der Liebe vereinigt unsere Familie.
- b) _____ *Steuer* deines Autos ist wieder kaputt.
- c) _____ *Leiter* der Gruppe hat uns mit dem Programm bekannt gemacht.
- d) _____ *Band* im Haar passte der jungen Verkäuferin nicht.
- e) Ich habe _____ *Leiter* an die Wand gestellt.
- f) _____ *Bodensee* ist _____ schönste See Deutschlands.
- g) _____ *BMW* unseres Nachbarn steht wieder im Wege.
- h) In diesem Jahr fahren wir in den Süden, an _____ *See*.
- i) _____ *Winter* über bleiben wir hier.
- j) _____ *Regen* fällt den ganzen Tag.

Найпоширеніші суфікси множини:

- a) *-e* для іменників чоловічого й середнього роду: der Tag – die Tage;
 b) *-(e)n* для іменників жіночого роду: die Bluse – die Blusen.
 c) *-er* для багатьох іменників середнього роду й деяких іменників чоловічого роду: das Kind – die Kinder, der Mann – die Männer.

Іменники чоловічого роду, що мають у множині суфікси *-e* й *-er* одержують *Umlaut* кореневого голосного, іменники середнього роду не одержують *Umlaut*: der Zahn – die Zähne, der Wald – die Wälder, das Jahr – die Jahre.

Іменники жіночого роду з суфіксом множини *-(e)n* не одержують *Umlaut*: die Bluse – die Blusen. Ряд односкладових іменників жіночого роду одержують в множині суфікс *-e* й *Umlaut* кореневого голосного: die Wand – die Wände, die Hand – die Hände, die Nacht – die Nächte.

Іменники чоловічого й середнього роду з суфіксами *-er*, *-el*, *-en* і середнього роду з суфіксами *-e* (при наявності префікса *ge-*), *-chen* і *-lein* не одержують у множині суфікса. Множина таких іменників визначається артиклем. Деякі з таких іменників одержують *Umlaut*: das Gebirge – die Gebirge, der Hammer – die Hämmer, das Tischchen – die Tischchen. Два іменники жіночого роду утворюють множину за цим же зразком, тобто без суфікса, але з *Umlaut*: die Mutter – die Mütter, die Tochter – die Töchter.

Деякі групи іменників мають в множині суфікс *-(e)n*:

- a) іменники чоловічого роду з суфіксом *-e* в однині: der Genosse – die Genossen, der Name – die Namen, der Gedanke – die Gedanken, der Buchstabe – die Buchstaben, der Junge – die Jungen;
 b) такі іменники: der Mensch – die Menschen, der Held – die Helden, der Hirte – die Hirten, der Narr – die Narren, der Bär – die Bären, der Staat – die Staaten, der Strahl – die Strahlen, der Bauer – die Bauern, der Nachbar – die Nachbarn, der See – die Seen.

В іменників з суфіксом *-in* подвоюється літера *n* перед суфіксом множини *-en*: die Studentin – die Studentinnen.

В іменників з суфіксом *-nis* подвоюється буква *s* перед суфіксом множини *-e*: das Ereignis – die Ereignisse.

Тільки однину мають назви речовин та абстрактні іменники: die Butter, die Milch, der Fleiß, das Lesen.

Деякі іменники вживаються тільки у множині: die Masern, die Alpen, die Ferien.

Подвійні форми множини

das Wort	die Worte – слова мови die Wörter – окремі слова
die Bank	die Bänke – лавки die Banken – банки як установи
der Stock	die Stöcke – палиці die Stockwerke – поверхи
der Rat	die Räte – ради як адміністративні одиниці die Ratschläge – поради
der Strauß	die Strauße – страуси die Sträuße – букети

1. Утворіть множину таких іменників:

- a) der Brief, der Freund, der Tisch, der Weg, der Dialog, der Vokal, der Sekretär;
 b) der Arzt, der Ball, der Baum, der Fluss, der Saal, der Gast, der Sohn, der Stuhl, der Kopf, der Satz;
 c) der Tag, der Monat, der Laut, der Stoff, der Abend, der Punkt, der Hund, der Schuh;
 d) der Genosse, der Russe, der Junge, der Name, der Buchstabe, der Gedanke;
 e) der Narr, der Mensch, der Staat, der Strahl, der Held, der See, der Nachbar, der Hirt;
 f) der Mann, der Rand, der Wurm, der Reichtum, der Wald, der Strauch, der Gott;
 g) der Vater, der Bruder, der Vogel, der Apfel, der Garten, der Wagen, der Mantel, der Koffer, der Fehler, der Arbeiter;
 h) der Seemann, der Fachmann;
 i) das Bild, das Dorf, das Fach, das Haus, das Buch, das Lied, das Kind, das Land;
 j) das Jahr, das Heft, das Werk, das Meer, das Spiel, das Diktat, das Papier, das Plakat, das Zitat;
 k) das Bett, das Ohr, das Herz, das Insekt, das Hemd, das Auge, das Verb, das Interesse;
 l) das Lager, das Mittel, das Kissen, das Mädchen, das Büchlein, das Gebirge, das Gemälde;
 m) die Schule, die Regel, die Tür, die Zahl, die Uhr, die Stunde, die Zeitung, die Blume, die Frau, die Schwester;
 n) die Schülerin, die Studentin, die Lehrerin;
 o) die Bank, die Nacht, die Hand, die Maus, die Wand, die Stadt, die Kraft, die Macht, die Nuss, die Kuh;
 p) die Mutti, die Kamera, die Oma;
 q) die Mutter, die Tochter;
 r) das Klavier, das Zimmer, der Bauer, der Wald, das Jahr, die Kultur, das Ereignis.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- a) Багато наших студентів говорять іноземними мовами.
 b) Дівчата нашої групи беруть участь у різних змаганнях.
 c) Яких відомих людей України ти знаєш?
 d) Скільки загадок ти розгадав? (Perfekt)
 e) Ти бачив мої зошити? (Perfekt)
 f) Багато книг і ручок лежить на столі.
 g) Мій друг зробив, як завжди, багато помилок у диктанті. (Perfekt)
 h) Я не можу залишатися байдужим до цих подій.
 i) Ви знаєте всіх інженерів і робітників на вашому підприємстві.
 j) Я познайомився з журналістами цієї газети. (Perfekt)
 k) Лавки в парку щойно пофарбовані.
 l) Їй подарували багато гарних букетів на день народження. (Präteritum)
 m) Ці думки не виходять мені з голови.

Запозичені іменники чоловічого роду з суфіксами *-ant, -ent, -ist, -graph, -ot, -at* одержують у множині суфікс *-en*: der Praktikant – die Praktikanten, der Student – die Studenten, der Marxist – die Marxisten, der Paragraph – die Paragraphen, der Patriot – die Patrioten, der Potentat – die Potentaten.

Запозичені іменники чоловічого роду з суфіксами *-eur, -ier* та *-al* одержують у множині суфікс *-e*: der Ingenieur – die Ingenieure, der Brigadier – die Brigadiere, der General – die Generäle.

Запозичені іменники чоловічого роду з суфіксом *-or* одержують у множині суфікс *-en*, при цьому наголос переміщується з кореня на суфікс *-or*: der Rektor – die Rektoren.

Запозичені іменники середнього роду одержують в множині суфікс *-e*: das Plakat – die Plakate.

В іменників з суфіксом *-um* суфікс *-um* змінюється на суфікс *-en*: das Album – die Alben, das Studium – die Studien.

Деякі запозичені іменники середнього й чоловічого родів одержують в множині суфікс *-s*: der Klub – die Klubs, der Park – die Parks, das Hotel – die Hotels.

Запозичені іменники жіночого роду одержують в множині суфікс *-en*: die Fakultät – die Fakultäten.

1. Утворіть множину таких іменників:

- der Aspirant, der Marxist, der Patriot, der Student, der Paragraph, der Soldat;
- der Professor, der Traktor;
- der Klassizismus, der Typus;
- der Klub, der Chef, der Anorak, der Sputnik, der Gummi, der Boulevard;
- das Museum, das Stadion, das Drama, das Datum, das Thema;
- das Labor, das Auto, das Hotel, das Sofa, das Atelier, das Kino, das Komma, das Cafe.

2. Визначте артикль іменника й утворіть його множину:

Klavier, Junge, Mädchen, Laborant, Plakat, Fakultät, Ball, Hammer, Tau, Gehirn, Schluss, Hotel, Schwein, Konto, Irrtum, Regel, Bibel, Biss, Technikum, Land, Ente, Interesse, Held, Bummel, Duschvorhang, Bluse, Volk, Bademantel, Spagetti, Obst, Esszimmermöbel, Computer, Kind, Fernsehsessel, Herz, Fernglas, Nummer, Fahrrad, Hut, Ei, Batterie, Computerzubehör, Anzug, Bett, Graf, Apparat, Bügeleisen, Gerät, Buch, Gasherd, Mango, Fisch, Fotoalbum, Student, Instrukteur, Natur, Accessoire, Arzneimittel, Kinderuhr, Wochenende, Tag, Arbeit, Professor, Datum, Geheimnis, Schmuck.

3. Перекладіть такі речення на німецьку мову:

- Сучасні літаки розвивають високі швидкості.
- Вона зняла свої колготки й поклала їх на стілець. (Perfekt)
- Ти познайомилася з нашими новими професорами? (Perfekt)
- На базарі є сливи, цибуля, банани, яблука, персики, картопля, морква.
- Новий друг моєї сестри приніс нам гарні квіти й шоколадні цукерки. (Perfekt)
- У вітринах магазинів є тканини, плаття, штани, краватки, сорочки, туфлі, спідниці, блузки, іграшки й багато всього іншого.
- Жінки більш здібні до вираження думок.
- Численні дослідження доводять, що вчителі у змішаних класах приділяють більше уваги хлопчикам.
- Скільки загадок у цих книгах?
- Коли випадає перший сніг, жінки шукають у шафах свої теплі пальто.
- Багато колишніх російських офіцерів зараз безробітні.
- Професор критикував всіх своїх аспірантів, тому що вони, на його думку, неефективно працюють. (Perfekt)
- Клуби Києва прекрасні.
- Ти вже запакувала костюми у валізу? (Perfekt)
- Ці викладачі й професори працюють в нашому університеті.
- Я знаю всіх студентів на нашому факультеті.
- Багато плакатів висить на стіні.
- Ти перевіряв уже всі апарати? (Perfekt)
- Я купив два фотоальбоми для моїх друзів. (Perfekt)

До сильної відміни іменників належать всі іменники середнього роду (крім *das Herz*) і більшість іменників чоловічого роду.

Ознакою сильної відміни є закінчення *-es* або *-s* в *Genitiv* однини:

- a) закінчення *-es* одержують односкладові іменники або іменники, які закінчуються на *-s*, *-ß*, *-x*, *-st*, *-tz*, *-z*, *-zt*: des Arztes, des Fuchses, des Grußes;
- b) закінчення *-s* одержують багатоскладові іменники: des Vaters, des Lehrers, des Mädchens.

N.	der Arzt	der Lehrer	das Mädchen
G.	des Arztes	des Lehrers	des Mädchens
D.	dem Arzt	dem Lehrer	dem Mädchen
A.	den Arzt	den Lehrer	das Mädchen

- c) слова іншомовного походження, які закінчуються на *-us*, *-os*, *-ismus*, не мають закінчень в *Genitiv*: des Globus, des Humanismus, des Kosmos.

Ознакою жіночої відміни є відсутність закінчення у всіх відмінках однини:

N.	die Lehrerin	die Mutter
G.	der Lehrerin	der Mutter
D.	der Lehrerin	der Mutter
A.	die Lehrerin	die Mutter

N.B.! Всі іменники (незалежно від роду) одержують у множині *Dativ* закінчення *-(e)n*: den Lehren, den Ärzten.

1. Поставте іменник в *Genitiv*:

- Der kleine Zeiger (die Uhr) ist auf 9.
- Die Tapferkeit (der Tiger) ist allen bekannt.
- Das Leben (der Mensch) ist umfangreich.
- Das Outfit (die Bewerberin) zum Vorstellungsgespräch ist passend.
- Die Bremsen (das Auto) haben versagt.
- Die Einrichtung (das Zimmer) ist ganz modern.
- Die Passagiere haben von der Verspätung (der Zug) sofort erfahren.
- Ich gebe dir das Lehrbuch (das Lehrer). Bring es mir morgen zurück!
- Die Folgen (diese Entscheidung) sind wichtig.
- Alle Seiten (das Buch) sind nummeriert.
- Das Gedicht (dieser Dichter) finde ich toll.

2. Закінчіть речення:

- Die Aufgabe (der Direktor) ...
- Das Kleid (das Mädchen) ...
- Das Dach (das Haus) ...
- Die Farbe (die Tasche) ...
- Alle Bürger (der Staat) ...
- Die Möbel (das Büro) ...
- Die Kenntnisse (der Schüler) ...

3. Дайте відповідь на запитання:

- Wessen Buch hast du genommen? (der Bruder)
- Wessen Zeichnung hat dir besonders gut gefallen? (das Mädchen)
- Wessen Vortrag hat allen sehr gut gefallen? (der Professor)
- Wessen Mantel hängt in deinem Zimmer? (der Freund)

4. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Я думаю, потрібно змінити обстановку квартири.
- Я вже прочитала лист твого брата й поклала його назад в конверт. (Perfekt)
- Я завжди роблю різні позначки олівцем на сторінках книг.
- Батьки моєї подруги завжди допомагають їй.
- Експерт дав пораду всім співробітникам нашого відділу. (Präteritum)
- Ціна квитка (на літак), на мою думку, занадто висока.
- Питання вибору професії є складним і серйозним для всіх молодих людей.
- Я завжди дотримуюсь гарних порад мого дядька.
- Рівень життя в нашій країні досить низький.
- Одяг сестри мені не підходить, тому що в нас із нею різні смаки.
- Я даю дитині другу цукерку, і вона з задоволенням бере її й з'їдає.
- Іноді я звертаюся до лікаря.

Слабка відміна іменників

До слабкої відмини іменників належать тільки іменники, що позначають істот чоловічого роду. Особливістю слабкої відмини є закінчення *-en* у всіх відмінках, крім *Nominativ*.

- N. der Affe
G. des Affen
D. dem Affen
A. den Affen

До слабкої відмини іменників також належать іменники:

- a) з закінченням *-e*: der Knabe, der Junge, der Bulle.
b) односкладові іменники: der Hirt, der Prinz, der Graf, der Mensch, der Herr, der Bär, der Zar, der Held;
c) іменники з суфіксами: *-loge, -ist, -ant, -at, -ent, -soph, -graph, -and, -ik*: der Aspirant, der Polizist, der Philosoph, der Biologe, der Katholik, der Student.

d)

N.	der Prinz	der Journalist
G.	des Prinzen	des Journalisten
D.	dem Prinzen	dem Journalisten
A.	den Prinzen	den Journalisten

Сюди ж відносяться іменники, які позначають неживі істоти з таким ж суфіксами: der Automat – des Automaten, der Obelisk – des Obeliskens, der Diamant – des Diamanten, der Paragraph – des Paragraphen, der Planet – des Planeten, der Kommet – des Kommeten.

Всі іменники слабкої відмини одержують в множині закінчення *-(e)n*: der Herr – die Herren, der Präsident – die Präsidenten.

Закінчення *-n* одержують такі іменники: der Herr, der Nachbar, der Bauer, der Ungar.

- N. der Herr
G. des Herrn
D. dem Herrn
A. den Herrn

До слабкої відмини належить частина іменників, які позначають національність: der Britte, der Bulgare, der Pole. (див. додаток 2)

Виятки: der Deutsche, ein Deutscher (відмінюється як прикметник); die Deutsche, eine Deutsche; Pl.: die Deutschen/Deutsche

Змішана відміна іменників

Особливістю змішаної відмини іменників є закінчення *-(e)ns* в *Genitiv* й *-en* в *Akkusativ*:

- N. der Name
G. des Namens
D. dem Namen
A. den Namen

До змішаної відмини належать іменники: der Aberglaube, der Friede, der Funken, der Gedanken, der Gefallen, der Glauben, der Haufe, der Namen, der Same, der Schade, der Willen.

По-особливому відмінюється слово *das Herz*:

- N. das Herz
G. des Herzens
D. dem Herzen
A. das Herz

1. Поставте іменники в необхідній формі й закінчіть речення:

- a) Die Arbeit (der Student) ...
b) Die Sprache (der Jugoslawe) ...
c) Ich sehe (dieser Junge) ...
d) Gewöhnlich erzähle ich (der Kollege) ...
e) Versuche und Forschungen (dieser Biologe) ...
f) Ich halte die Sicht (der Journalist) für ...
g) Ich habe heute (unser Kunde) ...
h) Die Geburt (der Elefant) ...

2. Поставте іменники в необхідному відмінку:

- a) Das Schreiben ist an (Herr) Müller adressiert.
b) Die Geschichte (dieser Kollege) ist allen bekannt.
c) Wir schenken (der Junge) das Buch.
d) Die Haut (das Kind) ist so zart.
e) Die Firma schickt Geräte an (ihr Kunde).
f) Der Direktor hat mit mir für heute Nachmittag (ein Termin) vereinbart.
g) Der Fuchs frisst (der Hase).
h) Die Abgeordneten wenden sich mit diesem Brief an (der Präsident).
i) Der Wagen (der Student) fuhr gegen den Baum.
j) Die Belastung (die Natur) ist in letzter Zeit spürbar.
k) Die Fabrik liefert (die Firma) die Ware.
l) Der Sohn ähnelt (der Opa) sehr.
m) Der Jäger hat (der Bär) verfolgt.
n) Ich bin (der Neffe) zufällig auf der Straße begegnet.
o) Ich danke (der Nachbar) herzlich für seine Hilfe.

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- a) Одного дня я бачила в лісі великого ведмедя, але не злякалася. (Präteritum)
b) Перед сном я розповідаю дітям казки, й вони швидко засинають.
c) Я довіряю експертові, що проводив ці дослідження. (Perfekt)
d) Політики звичайно неохоче відповідають на запитання журналістів.
e) Я побився об заклад з другом і програв 10 євро. (Perfekt)
f) Життя кожної людини складається з білих і чорних смуг, і тому потрібно вміти радіти щастю.
g) Поліцейські заарештували одного демонстранта. (Perfekt)
h) Я чула, що в одному селі бик поранив селянина. (Perfekt)
i) Я повинна вмовити колегу знову повернутися на роботу.
j) Я повинен оплатити офіціантові рахунок.
k) Ти бачив фотографію принца, який нещодавно нас відвідав? (Perfekt)
l) Моя подруга показала мені свій діамант. (Perfekt)

У множині всі іменники відмінюються однаково.

Іменник в *Dativ* множини одержує закінчення *-n*, іменники, які вже мають суфікс *-n*, не одержують закінчення *-n*.

N.	die Freunde	Kinder	Frauen
G.	der Freunde	Kinder	Frauen
D.	den Freunden	Kindern	Frauen
Akk.	die Freunde	Kinder	Frauen

Іменники з закінченням *-s* множини не одержують закінчення *-n* у *Dativ*:
die Autos – den Autos, mit allen Kameras.

1. Дайте відповіді на такі запитання, використовуючи множину:

- Wen begrüßt der Lehrer? (der Student, die Studentin)
- Wem erklärt die Lehrerin die Regel? (der Hörer)
- Wem applaudieren die Zuschauer? (der Schauspieler)
- Wem gratulieren Sie? (der Professor, der Kollege)
- Wem widmet der Schriftsteller seinen Roman? (der Flieger)
- Wer betritt den Saal? (der Arzt, die Ärztin)
- Wer bewundert die Stadt? (der Tourist, der Schüler)
- Was braucht das Land? (der Kosmonaut, der Arbeiter, der Ingenieur, der Wissenschaftler)
- Wessen Arbeiten werden mit dem Staatspreis ausgezeichnet? (der Wissenschaftler, der Schriftsteller, der Journalist)
- Wem verkaufst du deine Bücher? (das Kind)
- Wessen Briefe beantwortest du? (die Frau)
- Wem schenkst du deine Bücher? (der Bruder, die Schwester)
- Wem helfen die Mäzene? (der Arme, der Künstler)

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Діти, читайте книги цього письменника!
- Які університети й вищі навчальні заклади ти відвідав? (Perfekt)
- Що твій шеф зробив зі своїми новими машинами? (Perfekt)
- У Лондоні я бачив всі парки, крім цього. (Perfekt)
- У співака немає бажання відповідати на всі листи його фанатів.
- Ми поздоровляємо близнючок з їхнім днем народження.
- Чому глядачі не аплодують акторам?
- Діти дарують своїм матерям власноручно виготовлені подарунки.
- Нашій фірмі терміново потрібні електрики, робітники, слюсарі.
- Ти поговорила з жителями цього будинку? (Perfekt)
- Пацієнт дякує лікарям і медсестерам за їхню уважність.
- Чиї книги читаються із задоволенням?
- Я сказав батькам правду, але вони мені не повірили. (Perfekt)
- Ти був на всіх весіллях твоїх друзів? (Perfekt)
- Забудь цього хлопця, ти не можеш подобатися всім людям.
- Режисер присвятив свій фільм відомим архітекторам. (Perfekt)
- Там лежать книги, які нам потрібні.
- Я не знаю інших співаків, які так добре співають.
- Ти прочитав всі оповідання цього автора? (Perfekt)
- Всі міста України дуже гарні. Але моє улюблене місто – Київ.
- Мати подарувала своїм дочкам нові плаття. (Präteritum)
- Викинь ці газети, ти все одно не будеш їх читати!

N.	Petrenko	Natascha	Kyjiw	England
G.	Petrenkos	Nataschas	Kyjiws	Englands
D.	Petrenko	Natascha	Kyjiw	England
Akk.	Petrenko	Natascha	Kyjiw	England

Heines Gedichte – die Gedichte Heines

Kyjiws Straßen – die Straßen Kyjiws

Якщо власна назва складається з декількох слів, то тільки останнє слово одержує закінчення *-s*: Johann Wolfgang Goethes Werke.

Якщо перед власною назвою стоїть прикметник, то *-s* не ставиться: die Gedichte des jungen Schewtschenko, die Geschichte des alten England.

Якщо власна назва закінчується на *-s*, *-ß*, *-z*, *-x*, то замість *Genitiv* звичайно використовується *von* + *Dativ*: die Straßen von Paris, „Das Kapital“ von Marx.

Якщо перед власною назвою стоїть титул або посада, то *-s* не ставиться: die Rede des Professors Müller, але Professor Müllers Rede.

Якщо географічні назви вживаються з означеним артиклем, то вживання *-s* в *Genitiv* є факультативне:

N.	die Schweiz	der Rhein
G.	der Schweiz	des Rhein(s)
D.	der Schweiz	dem Rhein
Akk.	die Schweiz	den Rhein

Назви жителів країн і континентів дивися в Додатку 2.

1.1. Дайте відповіді на запитання, вживаючи *Genitiv*, де можливо, за зразком: *Hast du den Roman "Der Vorleser" von B. Schlink gelesen?* – *Ja, ich habe B. Schlinks Roman gelesen.*

- Hast du den Hund von Maria Petrenko gesehen?
- Hast du die Tragödie "Maria Stuart" von Friedrich Schiller gelesen?
- Hast du etwas über das neue Buch von Professor Marx gehört?
- Hast du die Oper "Figaros Hochzeit" von Wolfgang Amadeus Mozart gehört?
- Hast du dir die Filme von Tykwer angesehen?
- Welche Bilder von Repin kennst du?
- Welche Straßen von Paris kennst du?

2. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи *Genitiv*, де можливо:

- Ти читала вірші молодого Гайне? (Perfekt)
- Столиця України – Київ, а столиця Німеччини – Берлін.
- Які музеї Дрездена ви знаєте?
- Який музей Парижа відвідують всі туристи?
- Я грала з кішкою старого професора Лук'яненка. (Perfekt)
- На який ріці розташована столиця Франції?
- Ці студенти не прочитали «Капітал» Маркса. (Perfekt)
- У своїй новій книзі історик описує історію старої Росії.
- Ти відвідав усі галереї Берліна?
- Я в захваті від віршів Тараса Шевченка. (Perfekt)
- Письменник присвятив свою книгу талановитій Лесі Українці. (Perfekt)
- Гори Швейцарії приваблюють туристів з усіх країн.
- Промова викладачки Трапп вразила нас. (Perfekt)
- Собака Макса знову напаскудила на наш газон. (Perfekt) Я ненавиджу це!
- Ти читав роман Еріха Марії Ремарка? (Perfekt)
- Багато країн Європи не мають кордонів.
- Які музеї Мілана ви знаєте?
- Я вирішив вчитися тільки в столиці Англії.
- Жарти Ганни Марії нервують мене. Вона не може поводитися дещо серйозніше? Їй варто послідувати прикладу Петра. Я ще ніколи не чула, щоб він розмовляв.
- Біограф Мадонни написала багато цікавого про її життя. (Perfekt)
- Статтю вченого Незабудька можна прочитати в цьому журналі.
- Олівці Наталки були скрізь.
- Ми пройшлися по вулицях Парижа й згадали свою молодість. (Perfekt)
- Ти хіба не знаєш, що вода Рейну брудна, і в ній не можна купатися?
- Повітря старої Праги принесло приємні спогади. (Präteritum)
- Краще не торкатися машини старого Мюллера. Він такий нервовий.

У *Nominativ* іменник відповідає на запитання *Wer? – Хто? Was? – Що?*

В *Akkusativ* іменник відповідає на запитання *Wen? – Кого? Was? – Що?*

Іменник в *Nominativ* і *Akkusativ*

Однина			
	Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід
N. Wer? Was?	der (dieser) Freund	die (diese) Frau	das (dieses) Buch
Akk. Wen? Was?	den (diesen) Freund	die (diese) Frau	das (dieses) Buch
Множина			
N. Wer? Was?	die (diese) Freunde	die (diese) Frauen	die (diese) Bücher
Akk. Wen? Was?	die (diese) Freunde	die (diese) Frauen	die (diese) Bücher

Займенники *jeder (jedes, jede)* – кожний (кожне, кожна), *jener (jenes, jene)* – той (те, та) відмінюються як означений артикль.

Відмінювання іменника в *Nominativ* і *Akkusativ* з *ein* і *kein*

Однина			
	Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід
N. Wer? Was?	ein (kein) Freund	eine (keine) Frau	ein (kein) Buch
Akk. Wen? Was?	einen (keinen) Freund	eine (keine) Frau	ein (kein) Buch
Множина			
N. Wer? Was?	keine Freunde	keine Frauen	keine Bücher
Akk. Wen? Was?	keine Freunde	keine Frauen	keine Bücher

Відмінювання особових займенників в *Nominativ* і *Akkusativ*

Nominativ	Akkusativ	Nominativ	Akkusativ
ich	mich	wir	uns
du	dich	ihr	euch
er	ihn	sie	sie
sie	sie	Sie	Sie
es	es		

Der Lehrer korrigiert den Fehler und erklärt uns die Regel.

1. Поставте іменники в *Akkusativ*:

- Ich kenne (dieser Student, diese Frau, dieses Mädchen, dieser Mann).
- Ich habe (kein Kugelschreiber, kein Buch, kein Heft, kein Lineal, kein Bleistift).
- Wir übersetzen (dieser Satz, diese Übung, dieser Text, dieses Märchen, diese Erzählung).
- In diesem Zimmer gibt es (ein Tisch, ein Stuhl, ein Bett, ein Teppich, ein Sofa, eine Lampe).
- Mein Freund versteht (dieser Satz, diese Aufgabe, diese Regel).
- Ich habe (ein Freund, eine Freundin).
- Hast du (ein Vater, eine Mutter, ein Bruder)?

2. Поставте замість іменників із вправи 1 особові займенники, де можливо.

3. Поставте відповідні особові займенники в *Akkusativ*:

- Meine Mutter versteht meine Frage nicht. Ich erkläre _____ ihr.
- Kommt ihr heute? Wir erwarten _____.
- Meine Freunde wohnen in diesem Haus. Kennst du _____?
- Ich bin heute zu Hause. Besuchst du _____?
- Mein Freund gibt mir seinen Kugelschreiber. Ich nehme _____.
- Wir begrüßen Herrn Bergmann und er begrüßt _____.
- Meine Lehrerin erklärt die Hausaufgabe. Aber ich verstehe _____ nicht.

4. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Ти знаєш цього студента? Так, я знаю його.
- Завтра я відвідаю цього колегу. Я завжди із задоволенням відвідаю його.
- Ганна пише переклад. Вчитель бере його й читає.
- Він виправляє помилку й пояснює нам правило.
- Незабаром прийдуть мої брати й сестри. Я чекаю на них.
- Не забудь нас! Ти нас рідко відвідуєш.
- Принесіть завтра роботи й покладіть їх на цей стіл!
- Це друг Марії. Ти його знаєш?
- Ти мене добре розумієш? – Так, я розумію тебе добре.
- Ви завтра принесете ці книги? – Так, ми їх принесемо завтра.
- Ви читаєте цю газету? – Так, я читаю її.
- Мати купує пилосос. Ми користуємося ним.
- У тебе тут помилка. Виправ її!
- В кімнаті є телевизор, стіл, два стільці й кушетка.
- Я дуже старанний. Вчителі хвалять мене.
- Вчитель рідко запитує нас. Це нечесно!
- Ти неправильно перекладаєш це речення. Переклади його ще раз!
- У Києві тільки один театр? – Ні, ти помиляєшся, в Києві багато театрів.

Іменник в *Nominativ* й *Dativ*

Однина			
	Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід
N.	der (dieser) Freund	die (diese) Frau	das (dieses) Buch
D.	dem (diesem) Freund	der (dieser) Frau	dem (diesem) Buch
Множина			
N.	die (diese) Freunde	die (diese) Frauen	die (diese) Bücher
D.	den (diesen) Freunden	den (diesen) Frauen	den (diesen) Büchern

Відмінювання іменника в *Nominativ* й *Dativ* з *ein* і *kein*

Однина			
	Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід
N.	ein (kein) Freund	eine (keine) Frau	ein (kein) Buch
D.	einem (keinem) Freund	einer (keiner) Frau	einem (keinem) Buch
Множина			
N.	keine Freunde	keine Frauen	keine Bücher
D.	keinen Freunden	keinen Frauen	keinen Büchern

Іменники множини одержують в *Dativ* закінчення *-(e)n*.

Відмінювання особових займенників в *Nominativ* і *Dativ*

Nominativ	Akkusativ	Nominativ	Akkusativ
ich	mir	wir	uns
du	dir	ihr	euch
er	ihm	sie	ihnen
sie	ihr	Sie	Ihnen
es	ihm		

Liebe Oma, wir gratulieren dir herzlich zum Geburtstag und wünschen dir (persönlich) viel Glück!

1. Поставте відповідний особовий займенник:

- Ich brauche ein Wörterbuch. Geben Sie ____ ein Wörterbuch!
- Das Kind bringt seiner Mutter seine Zeichnung. Sie gefällt _____. Sie lobt _____.
- Wir haben heute viel zu tun. Helft _____!
- Susi hat morgen Geburtstag. Schenkt ____ morgen ein Geschenk zum Geburtstag!
- Peter ist krank. Wir besuchen ____ morgen und bringen ____ Apfelsinen und Saft.
- Die Regel ist schwer für mich. Die Lehrerin erklärt _____ noch einmal.
- Brauchst du morgen mein Auto? Ich gebe ____ mein Auto für vier Tage.

2. Поставте іменники в *Dativ*:

- Der Vater schenkt (der Sohn, die Tochter, die Frau, der Hund, die Katze) Geschenke.
- Der Direktor dankt (die Ingenieure und die Arbeiter) für gute Arbeit.
- Ich begegnete gestern (eure Freunde, euer Freundin, euer Bekannter) im Kino.
- Ich gratuliere (der Kollege, das Mädchen, der Sohn, die Eltern) zur Einzugsfeier.
- Ich gebe (der Student, der Junge, das Kind, die Freunde, meine Bekannte) diese Bücher.
- Ich erkläre (mein Onkel und meine Tante) die Steuern.

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Батько забороняє дітям кока-колу.
- Мені й моїм друзям здається, що ти нас не розумієш.
- Наша сусідка погрозувала своєму чоловіку, що викине його з будинку. (Präteritum)
- Стиліст радить моїй подружці пофарбувати волосся в білий колір.
- Хазяїн здає свою квартиру моєму вчителю.
- Я не можу пообіцяти це тобі й твоїм батькам.
- Я бажаю вам багато щастя й радості!
- Хлопець присвячує цей вірш своїй коханій.
- Ти можеш позичити мені свою машину на два дні?
- Я не вірю цим людям, вони хочуть нас обдурити.
- Нарешті фірма доставила мені новий диван. (Perfekt)
- Вчителька показує студентам картинку.
- Поясніть цій дівчині завдання!
- Мені пояснити вам дорогу до цього будинку?
- Я зобов'язаний цим будинком моїм батькам і бабусі.
- Ми не могли собі уявити, що він буде регулярно допомагати цьому безпритульному. (Präteritum)
- Молодій подружній парі не свистачає грошей, тому їхні батьки змушені посилати їм гроші.
- Поясни своєму синові, що він повинен поважати своїх колег!
- Ця сумка належить не моїй подрузі, а її синові.

В Genitiv іменник відповідає на запитання *Wessen?* – Чий?

Іменник в *Nominativ* й *Genitiv*

Однина			
	Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід
N. Wer? Was?	der (dieser) Freund	die (diese) Frau	das (dieses) Buch
G. Wessen?	des (dieses) Freundes	der (dieser) Frau	des (dieses) Buches
Множина			
N. Wer? Was?	die (diese) Freunde	die (diese) Frauen	die (diese) Bücher
G. Wessen?	der (dieser) Freunde	der (dieser) Frauen	der (dieser) Bücher

Іменники чоловічого роду в *Genitiv* мають закінчення *-(e)s* або *-(e)n*. Всі іменники середнього роду мають в *Genitiv* закінчення *-(e)s*. В іменників жіночого роду закінчення відсутні.

Відмінювання іменника в *Nominativ* й *Genitiv* з *ein* і *kein*

Однина			
	Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід
N. Wer? Was?	ein (kein) Freund	eine (keine) Frau	ein (kein) Buch
G. Wessen?	eines (keines) Freundes	einer (keiner) Frau	eines (keines) Buches
Множина			
N. Wer? Was?	keine Freunde	keine Frauen	keine Bücher
G. Wessen?	keiner Freunde	keiner Frauen	keiner Bücher

Hast du die neuen Bücher deines Freundes gesehen? – Ти бачила нові книги твого друга?
 Einer meiner Freunde besucht dich diese Woche. – Один з моїх друзів відвідає тебе на цьому тижні.

Заміна *Genitiv* на *Dativ* з прийменником *von*

Das Heft meines Freundes – das Heft von meinem Freund
 Das Buch einer guten Studentin – das Buch von einer guten Studentin
 Einer meiner Freunde – einer von meinen Freunden
 Viele deiner Briefe – viele von deinen Briefen
 Annas Buch – das Buch von Anna

1. Поставте відповідний присвійний займенник:

- Er hat einen Hund. Das ist _____ Hund.
- Der Vater liest eine Zeitschrift. Das ist _____ Zeitschrift.
- Geht nach Hause und vergesst _____ Hefte nicht!
- Du hast einen Computer. Das ist _____ Computer.
- Wir wohnen oben. _____ Wohnung ist klein.
- Ich sitze hier. Da liegen _____ Buch, _____ Heft, _____ Kugelschreiber.
- Anna hat eine Katze. Das ist _____ Katze. Und Mario hat einen Hund. Das ist _____ Hund.
- Sind Sie schon hier? Sind das _____ Koffer?
- Wir haben heute viel zu tun. _____ Mutter feiert _____ Geburtstag.
- Morgen kommen _____ Freunde aus Lemberg. Mit ihnen kommen auch _____ Kinder.

2. Поставте іменники в *Genitiv*:

- Hier stehen die Schuhe (mein Vater und meine Mutter).
- Die Fragen (der Lehrer) überraschen mich immer.
- Einer (meine Freunde) will mir nicht helfen.
- Die Einrichtung (alle Zimmer) ist wunderschön.
- Eine (meine Schwester) hat wieder unseren Bügeleisen kaputt gemacht.
- Viele (seine Briefe) habe ich beantwortet.
- Ich habe gestern die Wohnung (mein Kollege) gesehen.
- Das Auto (mein Chef) sieht sehr teuer aus.
- Die Gäste haben alle Sehenswürdigkeiten (unsere Stadt) besichtigt.

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Колега мого друга потрапив у пригоду. (Perfekt)
- Кожний з моїх знайомих зробить мені цю послугу із задоволенням.
- Хтось вкрав прикраси моєї сестри. (Perfekt)
- Чий день народження ви вчора святкували? Ми святкували день народження мого друга. На наступному тижні ми святкуємо день народження його дружини. (Perfekt)
- Особливо похвалив професор статтю цього аспіранта. (Perfekt)
- Я можу дати тобі одну з моїх ручок, якщо ти хочеш.
- Не можна торкатися книг мого брата.
- На вихідні ми хочемо відвідати рідне місто моїх друзів.
- Діти моєї тітки й мого дядька граються у дворі.
- Один з наших знайомих принесе нам твої книги.
- Напишіть ще раз адресу одержувача! Я не можу її прочитати.
- Я можу подарувати тобі одну з моїх машин. Краще дай мені машину Наталки!
- Ти знаєш номер телефону цього виконроба?
- Чий це пакет? Це ваш пакет?
- Ми не могли знайти капці мого дідуся.

Прикметник з означеним артиклем відмінюється за слабкою відміною:

число	відмінок	ч. р.	ж. р.	с. р.
однина	N. G. D. Akk.	der neu-e Mantel des neu-en Mantels dem neu-en Mantel den neu-en Mantel	die neu-e Bluse der neu-en Bluse der neu-en Bluse die neu-e Bluse	das neu-e Kleid des neu-en Kleides dem neu-en Kleid das neu-e Kleid

Такі ж закінчення мають прикметники після:

Dieser, dieses, diese; Pl.: diese

Dieser neue Kugelschreiber gefällt mir nicht. – Мені не подобається ця нова ручка.

Jener, jenes, jene; Pl.: jene

Hast du jenes neue Gebäude gesehen? – Ти бачив той новий будинок?

Solcher, solches, solche; Pl.: solche

Solcher Fehler darf dir nicht noch einmal passieren! – Ти більше не можеш дозволити собі зробити таку помилку!

Jeder, jedes, jede; Pl.: jede

In jedem Buch kannst du diese Aufgabe finden. – У кожній книжці ти можеш знайти це завдання.

Welcher, welches, welche; Pl.: welche

Welchen neuen Mantel willst du kaufen? – Яке нове пальто ти хочеш купити?

Derjenige, dasjenige, diejenige; Pl.: diejenigen

Derjenige Student, der diesen Brief geschrieben hat, soll sich melden. – Той студент, що написав цей лист, повинен з'явитися.

Derselbe, dasselbe, dieselbe; Pl.: dieselben

Jeden Tag sehe ich dasselbe graue Zimmer. – Щодня я бачу цю саму сіру кімнату.

Mancher, manches, manche; Pl.: manche

Mancher alte Mann hat einen Krückstock. – У якогось старого чоловіка милиця.

число	відмінок	ч.р.	ж. р.	с. р.
множина	N. G. D. Akk.	die neu-en Mäntel der neu-en Mäntel den neu-en Mänteln die neu-en Mäntel	die neu-en Blusen der neu-en Blusen den neu-en Blusen die neu-en Blusen	die neu-en Kleider der neu-en Kleider den neu-en Kleidern die neu-en Kleider

Такі ж закінчення мають прикметники в множині після присвійних займенників і після *alle*,

beide, manche, welche, keine:

Meine neuen Bücher sind da. – Мої нові книги тут.

Ich habe keine grünen Hemden. – У мене немає зелених сорочок.

NB! Зверніть увагу на такі прикметники:

1) з закінченням *-el*: dunkel – die dunkle Kammer, edel – ein edler Wein, nobel – ein nobler Mann;

2) з закінченням *-er*: sauer – der saure Wein, teuer – ein teures Schmuckstück, bitter – ein bitterer Geschmack;

3) прикметники з закінченням *-a* не змінюються: ein rosa Hemd, ein lila Kleid;

4) прикметники, утворені від назви міст, мають закінчення *-er*. Вони не змінюються й завжди пишуться з великої літери: die Kvjiwer U-Bahn, der Stuttgarter Hauptbahnhof.

1. Поставте прикметники в необхідній формі:

- Wie konntest du diese (schwarz) Katze in der (dunkel) Straße sehen?
- Ohne jene (mutig) Frau hätte ich dein Leben nicht gerettet.
- Welches (neu) Wörterbuch willst du für dieses (nett) Mädchen kaufen?
- Ich bin heute wegen des (alt) Mannes gekommen.
- Jeden Abend gehe ich mit meinem (komisch) Hund spazieren.
- Solche (wichtig) Probleme kann man ohne den Direktor nicht besprechen.
- Beide (neu) Studenten sind nicht zur Versammlung gekommen.
- Diesen (sauer) Apfel kann ich nicht essen. Hast du einen süßeren?
- Ich werde dir alle meine (antik) Bücher schenken.
- Trotz des (schlecht) Wetters ist mein Freund zu mir gekommen.
- Man kann dieses (uralt) Auto nicht mehr fahren.
- Welche (neu) Bücher haben dir am besten gefallen?

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Хто купив це гарне плаття й ці прекрасні туфлі? (Perfekt)
- Замість дорогого сірого пальта я купила цей золотий ланцюжок (Perfekt). Як він тобі подобається?
- Через мою маленьку дочку я знову спізнююся на роботу. Боюся, що це не сподобається моему новому шефу.
- З цією дамою літнього віку дуже складно працювати. Я намагаюся ігнорувати кожне друге зауваження, яке вона робить.
- Щодня в магазині я бачу одне й те ж саме недружнє обличчя продавщиці. Я ще ніколи не бачив, щоб вона посміхалася. (Perfekt)
- Я повідомила всім новим студентам, що в нас завтра контрольна. (Perfekt)
- Мені завжди захоплювало Київське метро, воно таке гарне й чисте. (Perfekt)
- Що тобі подарувати на день народження? Ти хочеш це рожеве чи це червоне плаття?
- Я поклав свої нові книги на жовтий стіл в кутку. (Perfekt)
- Не дивлячись на свої тісні туфлі, я станцювала один танець зі Свенном. (Perfekt)
- Я нічого не маю проти цього нового працівника.
- Я б тобі не радила купувати цей дорогий автомобіль.
- Ми пішли додому цією темною вулицею. (Perfekt)
- Той фіолетовий будинок був побудований у 1925 році. (Präteritum)
- З цією розумною людиною приємно розмовляти про все.
- Мої нові друзі ще ні разу не запрошували мене до себе додому. (Perfekt)
- На вечірку прийшли ті ж самі іноземні студенти, яких ми бачили сьогодні в їдальні. (Perfekt)
- Цей привабливий чоловік працює в дорогому ресторані на розі вулиці.
- Кожна молода жінка добре виглядає, якщо вона вдягається за останньою модою.

Прикметники з неозначеним артиклем мають такі закінчення:

число	відмінок	ч. р.	ж. р.	с. р.
однина	N.	ein neu-er Mantel	eine neu-e Bluse	ein neu-es Kleid
	G.	eines neu-en Mantels	einer neu-en Bluse	eines neu-en Kleides
	D.	einem neu-en Mantel	einer neu-en Bluse	einem neu-en Kleid
	Akk.	einen neu-en Mantel	eine neu-e Bluse	ein neu-es Kleid

Ich kann dir ein interessantes Buch empfehlen, wenn du willst. –

Я можу порадити тобі цікаву книгу, якщо ти хочеш.

Möchtest du dir einen Film ansehen? – Ти хотів би подивитися фільм?

Такі закінчення мають прикметники після присвійних займенників в однині й *kein*.

Закінчення прикметників після присвійних займенників в однині:

число	відмінок	ч. р.	ж. р.	с. р.
однина	N.	mein alt-er Mann	meine jung-e Frau	mein klein-es Kind
	G.	meines alt-en Mannes	meiner jung-en Frau	meines klein-en Kindes
	D.	meinem alt-en Mann	meiner jung-en Frau	meinem klein-en Kind
	Akk.	meinen alt-en Mann	meine jung-e Frau	mein klein-es Kind

Hast du mein neues Programm gesehen? – Ти бачив мою нову програму?

Dein neues Buch hat mich sehr beeindruckt. – Мене дуже вразила твоя нова книга.

Закінчення прикметників з *kein*:

число	відмінок	ч. р.	ж. р.	с. р.
однина	N.	kein alt-er Mann	keine jung-e Frau	kein klein-es Kind
	G.	keines alt-en Mannes	keiner jung-en Frau	keines klein-en Kindes
	D.	keinem alt-en Mann	keiner jung-en Frau	keinem klein-en Kind
	Akk.	keinen alt-en Mann	keine jung-e Frau	kein klein-es Kind

Ich brauche keine alte Lampe. – Мені не потрібна стара люстра.

Kein intelligenter Mensch wird diese Zeitschrift lesen.

– Жодна розумна людина не стане читати цей журнал.

1. Поставте прикметники у необхідній формі:

- Nach einer (klein) Pause können wir unsere Arbeit fortsetzen.
- Es ist gefährlich einen (zerbrochen) Spiegel zu Hause zu haben.
- Wo kann ich mein (kaputt) Auto reparieren lassen?
- Außer einem (bunt) Kopftuch konnte ich ihr leider nichts anbieten.
- Statt eines (freundlich) Gesichtes habe ich eine (sauer) Miene gesehen.
- Es macht Spaß gegen einen (stark) Gegner zu kämpfen.
- Ich habe diesen Brief von einer meiner (alt) Freundinnen erhalten.
- Für einen (gut) Zweck kann ich viel Geld ausgeben.
- Ich will eine (zuverlässig) Frau heiraten, die mir auch treu sein wird.
- Gestern habe ich ein (neu) Auto gekauft. Ich werde es dir heute zeigen.
- Wegen ihrer (krank) Mutter konnte sie nicht in den Urlaub fahren.
- Trotz seines (frech) Benehmens haben wir ihm diesen Job angeboten.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Під час нашої тривалої подорожі я бачила багато цікавого. (Perfekt)
- Що ви зробили з вашою чорною кішкою? Ви віддали її вашій бабусі? (Perfekt)
- Не дивлячись на високу температуру, Рита прийшла на заняття. (Perfekt)
- Де моя вчорашня газета? Я поклав її на цей стілець. (Perfekt)
- Куди ти поставив мій старий велосипед (Perfekt)? Я ніде не можу його знайти.
- Ніхто не знав відповідь на це запитання, крім однієї розумної дівчини. (Präteritum)
- Що ти будеш робити з розбитою склянкою?
- Не дивлячись на його недружнє зауваження, вона залишилася в кімнаті. (Perfekt)
- Я бачила одну дуже симпатичну сукню в магазині. (Perfekt)
- Внаслідок сильного шторму загинуло багато людей. (Perfekt)
- Завтра я зустрічаюся з моєю молодшою сестрою. Ми йдемо разом в кіно.
- Де я можу купити німецько-український словник?
- Боюся, що ти купив бракований телевизор (Perfekt). Його знову потрібно ремонтувати.
- Мені не потрібен новий велосипед. Я хочу знайти свій старий.
- Я не зрозуміла жодного слова з його промови, хоча я вже рік вчу німецьку. (Perfekt)
- Я купила пральну машину-автомат (Perfekt). Тепер я зможу зекономити багато часу.
- Тобі давно час викинути твій старий будильник. Ти знову проспав збори. (Perfekt)
- Через важку аварію дівчина була місяць в лікарні. (Präteritum)
- Це не дуже гарна ідея йти сьогодні до наших друзів в гості.
- На щастя, мені не потрібна нова машина.
- Нарешті моя дружина купила електричну кавоварку. (Perfekt)
- Крім маленької дитини, всі туристи були задоволені екскурсією. (Präteritum)
- Ввічлива людина ніколи б не поставила таке дурне запитання.
- Я купила рожеве плаття для моєї маленької дочки. (Perfekt)
- Недавно реставрували Київський вокзал. (Präteritum)

Якщо прикметник вживається без артикля, то він відмінюється за сильною відміною. Звичайно за сильною відміною відмінюються незлічувані іменники, які позначають матеріали й рідини: *Butter, Milch, Fleisch* і т.п., а також абстрактні іменники: *Liebe, Mut, Hoffnung* тощо.

число	відмінок	ч.р.	ж.р.	с.р.
однина	N.	gut-er Kaffee	gut-es Wasser	gut-e Torte
	G.	gut-en Kaffees	gut-en Wassers	gut-er Torte
	D.	gut-em Kaffee	gut-em Wasser	gut-er Torte
	Akk.	gut-en Kaffee	gut-es Wasser	gut-e Torte

Такі ж закінчення мають прикметники після: *etwas, viel, wenig, genug, mancherlei*, а також після *manch, welch* (якщо в них немає закінчень):

Ich habe etwas kaltes Bier getrunken. – Я випив трохи холодного пива.

Du sollst nicht so viel kaltes Wasser trinken. – Тобі не слід пити так багато холодної води.

число	відмінок	ч.р.	ж.р.	с.р.
множина	N.	gut-e Männer	gut-e Frauen	gut-e Kinder
	G.	gut-er Männer	gut-er Frauen	gut-er Kinder
	D.	gut-en Männern	gut-en Frauen	gut-en Kindern
	Akk.	gut-e Männer	gut-e Frauen	gut-e Kinder

Такі ж закінчення мають прикметники після неозначених числівників: *einige, viele, mehrere, wenige*, після *zwei, drei* і т.д.

In diesem Lande habe ich viele schöne Gebäude gesehen.

– Я побачив багато гарних будинків у цій країні.

Ich werde gern zwei saftige Äpfel essen. – Я із задоволенням з'їм два соковитих яблука.

NB! Auf dem Tisch steht eine Flasche (N.) roter Wein (N.). – На столі стоїть пляшка червоного вина.
Ich kaufe eine Flasche (Akk.) roten Wein (Akk.). – Я купую пляшку червоного вина.

1. Поставте прикметники в необхідній формі:

- Ich trinke gerne (rot) Wein. Was trinkst du gern?
- Kannst du mir bitte eine Tasse (heiß) Tee geben? Ich bin so unterkühlt.
- Vergiss nicht (frisch) Brot zu kaufen!
- Möchtest du ein Glas (erfrischend) Limonade?
- Heute isst man weniger (heiß) Suppe als früher.
- Hast du etwas (warm) Milch?
- Ich habe mit vielen (neu) Mitarbeitern gesprochen?
- Diese Kette ist aus (rein) Gold.
- Ich habe viele (interessant) Museen in Florenz gesehen.
- Mir gefällt nur in (rein) Wasser zu schwimmen.
- Ein Glas (kalt) Sekt wird dich nicht umbringen.
- Zwei (neu) Bücher liegen auf dem Schreibtisch.
- Was schmeckt dir besser: (warm) oder (kalt) Bier?

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Ти п'єш чорну каву з цукром чи без?
- Я подивилася цей фільм з великим задоволенням. А ти?
- Що ти купила в магазині? Я купила свіжий хліб, свіже молоко, копчене сало й зелений чай.
- Я зараз на дієті й тому можу їсти тільки пісне м'ясо й сир.
- На столі лежала плитка білого шоколаду. Де вона?
- Діти слухали вчителя з великою увагою.
- Ти хочеш трохи свіжого кефіру?
- Тобі подобається свіжа випічка? Я сама її пекла.
- Ми пішли в кіно з багатьма маленькими дітьми з нашого дому.
- Поки ви були в магазині, я прочитав дві цікавих газети. (Perfekt)
- Батьки дивляться на дитину з великою любов'ю.
- Необхідно ознайомитися з багатьма новими правилами!
- Якщо ти хочеш пити, пошукай щось у холодильнику. Там повинна стояти пляшка свіжого пива й пляшка мінеральної води.
- Мені б хотілося, щоб ми цілий день провели на свіжому повітрі.
- Якщо тобі щось потрібно, я тобі допоможу з великою радістю.
- Цікаво, чи в цьому кафе є справжній фруктовий сік.
- У місті ще є багато гарних будинків, які ми не бачили.
- З великою кількістю розумних молодих людей у команді можна багато чого досягти.
- Я зовсім змерз. Дай мені чашку гарячого чаю!
- Я такий голодний, я був би тобі вдячний, якби ти міг дати мені трохи чорного хліба, краще за все з маслом і сиром та чашку чорної кави з коньяком.
- Я познайомився з багатьма цікавими людьми. (Perfekt)

Вищий ступінь порівняння прикметників утворюється за допомогою суфікса *-er*, найвищий ступінь утворюється за допомогою суфікса *-st*:

schön – schöner – am schönsten

klug – klüger – am klügsten

В найвищому ступені порівняння суфікс *-est* приєднується до прикметників, які закінчуються на *-d, -t, -s, -ß, -sch, -z*:

frisch – frischer – am frischesten

breit – breiter – am breitesten

Більшість односкладових прикметників з *a, o, u* одержують *Umlaut* у вищому й найвищому ступенях порівняння:

kalt – kälter – am kältesten

kurz – kürzer – am kürzesten

Не одержують *Umlaut* всі двоскладові прикметники й такі односкладові прикметники: *falsch, froh, klar, rasch, schlank, stolz, stumpf, zart* і т.д.:

mutig – mutiger – am mutigsten

schlank – schlanker – am schlanksten

Такі прикметники утворюють ступені порівняння не за правилами:

gut – besser – am besten

nah – näher – am nächsten

hoch – höher – am höchsten

groß – größer – am größten

viel – mehr – am meisten

Якщо прикметник в вищому ступені стоїть перед іменником, то він має суфікс *-er* і закінчення прикметника, в вищому ступені порівняння – суфікс *-st* і закінчення прикметника:

Ich habe ein bess-er-es Auto als du gekauft. – Я купив кращу машину, ніж ти.

Das ist der interessant-est-e Film, den ich mir angesehen habe. – Це найцікавіший фільм, що я бачив.

Часто для посилення вищого ступеня вживаються слова: *viel, noch*:

Dieses Buch ist viel interessanter als jenes. – Ця книга набагато цікавіша, ніж та.

Es ist noch wichtiger. – Це ще важливіше.

Kyjiw ist viel kleiner als New York. – Київ набагато менший за Нью-Йорк.

Існують також особливі форми, що закінчуються на *-stens*, які вживаються тільки як прислівники:

höchstens – якнайбільш, bestens – краще за все, meistens – принаймні,

wenigstens – здебільшого, mindestens – як мінімум, zumindest – щонайменш.

Зверніть увагу на наступні прикметники:

a) groß – größer – am größten;

b) прикметники, які закінчуються на *-isch*:

neidisch – neidischer – am neidischsten, heimisch – heimischer – am heimischsten;

c) прикметники, утворені від *Partizip I*:

bedeutend – bedeutender – am bedeutendsten;

d) прикметники, що утворені від *Partizip II* слабких дієслів і закінчуються на *-ert, -elt, -tet*:

begeistert – begeisterter – am begeistertsten;

e) прикметники, які закінчуються на *-er* або *-el* мають особливі форми:

dunkel – dunkler – am dunkelsten, teuer – teurer – am teuersten, edel – edler – am edelsten.

1. Поставте прикметник у вищому чи найвищому ступенях порівняння:

- Februar ist (kalt) als Januar. Februar ist der (kalt) Monat des Jahres.
- (gut) wäre es, wenn wir jetzt diese wichtige Frage besprechen könnten.
- Gibt es hier einen (kurz) Weg nach Frankfurt?
- Dieses Gebäude ist (hoch) als jenes.
- Kyjiw ist eine (groß) Stadt als Zschitomir.
- Peter fährt ein (teuer) Auto als Michael.
- Wer läuft (schnell) in deiner Klasse?
- Jetzt spreche ich Deutsch (gut) als meine Schwester.
- Dieses Buch ist viel (interessant).
- Das ist das (schön) Gebäude, das ich in meinem Leben gesehen habe.
- Diese Witze sind (lustig).
- In diesem Zimmer ist es meiner Meinung nach (dunkel).
- Hättest du nicht ein (bequem) Fahrrad kaufen können?

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- На прощальній вечірці було найвеселіше (Präteritum), хоча прощатися завжди сумно.
- Я хотів би купити світліше пальто й туфлі. Ці кольори занадто темні.
- Ви не могли б говорити голосніше, вас не чути.
- Ця проблема ще цікавіша.
- Швидше за все буде звичайно полетіти на літаку, але й найдорожче за все.
- Будь, будь ласка, уважніша! Я не хочу, щоб з тобою щось сталося.
- Цей роман цікавіший, ніж той. А цей найцікавіший.
- Найгарніший капелюшок я купила, звичайно, у Парижі.
- Жінки в Італії носять набагато гарніший одяг, ніж у Німеччині.
- В нашій групі Вібкс найбоязкіша. Їй треба бути сміливішою.
- Звичайно, я хочу більшу квартиру. Але зараз я не можу це собі дозволити.
- Ти знаєш, яке море холодніше за Чорне?
- В якій країні йде дощ найбільше?
- Цей співак – найпопулярніший співак в нашій країні.
- Якщо ти хочеш схуднути, тобі треба: регулярно робити зарядку, їсти менше, пити більше води.
- В грудні ночі найдовші й дні найкоротші.
- Найкоротший шлях у село через ліс.
- Макс живе в одному з найгарніших будинків Києва.
- Німецька мова, звичайно, не найлегша мова світу.
- Ця змія найотруйніша.
- У відпустці Ганс спить ще гірше, ніж вдома.
- У мене є краща ідея, пішли краще в кіно!
- Найгарніша жінка в університеті, звичайно, я! Хочете щось сказати?

Lektion 63. Посилення й послаблення значення прикметників за допомогою прислівників

Ich denke, dass er	zu sehr ziemlich	viel (-) viel (++) viel (+) viel	arbeitet.
--------------------	------------------------	---	-----------

Посилення	Посилення в негативних реченнях	Послаблення	Перебільшення
- außerordentlich hübsch - ausgesprochen schön - besonders interessant - ganz leer - sehr langsam - überaus sparsam - ungewöhnlich laut	- überhaupt nicht gut - gar nicht interessant	- einigermaßen frisch - ganz nett - halbwegs pünktlich - recht schnell - ziemlich langsam - relativ groß - vergleichsweise klein	- zu groß - viel zu dick - allzu dünn

Такі вирази для посилення або послаблення значення як hochaktuell, extrabreit, vollklimatisiert, tiefblau, superschnell, topmodern, affenstark, bildschön, nagelneu, riesengroß, stockfinster, todtraurig широко використовуються в розмовній німецькій мові, однак вони не завжди сполучаються з прикметниками.

Lektion 63. Übungen

1. Виберіть слова, які підсилюють значення прикметників:

- Also Klaus hat eine _____ lange Nase.
- Er hat auch einen _____ großen Mund.
- Seine Ohren sind auch _____ groß.
- Einen _____ dicken Bauch hat er übrigens auch.
- Und dann noch diese _____ kurzen Beine. Er sieht wirklich wie eine kleine Kugel aus.

ausgesprochen, ungewöhnlich, besonders, sehr, außerordentlich

2. Виберіть слова, які послаблюють значення прикметників:

- Maria ist eine _____ hübsche Frau.
- Sie hat _____ große Augen und einen _____ schönen Mund.
- Ihre Beine sind _____ lang, aber nicht zu lang.
- Sie ist auch _____ freundlich, aber nur mit ihrem Freund.
- Aber leider muss ich gestehen, dass sie _____ pünktlich ist
- Im Großen und Ganzen ist Maria eine _____ nette Frau.

ziemlich, relativ, halbwegs, recht, ganz, relativ

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Не дивно, що Петер хоче негайно одружитися, Інга надзвичайно гарна й розумна жінка. Не найменшу роль зіграв і той факт (Perfekt), що вона незабаром одержить спадщину. Це робить її особливо привабливою.
- Ця газета занадто нудна, ти не можеш знайти мені щось відносно цікаве, почитати.
- Закінчення вистави було не дуже захоплюючим. (Präteritum)
- Мій друг досить швидко зробив домашнє завдання. (Perfekt)
- Саме тоді, коли ви надзвичайно вгомилися, наш чай з травами творить дива.
- Після довгого сидіння в літаку мої ноги зовсім зацімпили.
- Чому ти лаєш мене за те, що я заснув під час фільму? (Perfekt) Фільм був зовсім нецікавий. (Präteritum)
- Моя нова подруга досить пунктуальна, вона спізнюється тільки на 20 хвилин.
- Професор знову занадто розумно говорив. Як результат, я зовсім нічого не зрозумів. (Perfekt)
- Я не раджу тобі приміряти ці штани, ти занадто товстий для них. Вони розійдуться по швах.
- Це був надзвичайно поганий фільм. (Präteritum)
- Це досить складне запитання. Я зараз не можу на нього відповісти.
- Його статок відносно великий. У нього гарна квартира й дві машини.
- Це досить цікаве запитання.
- Моя заробітна платня дещо невелика, але мені подобається моя робота.
- Ти занадто товста! Тобі треба схуднути!

Прикметники й Partizip можуть легко субстантивуватися:

der Kranke, der Fremde, der Reisende.

Субстантивовані прикметники й Partizip, які позначають людей, мають чоловічий або жіночий рід:

ein Deutscher – eine Deutsche

ein Bekannter – eine Bekannte

Субстантивовані прикметники й Partizip, які позначають абстрактні поняття, мають середній рід:

das Neue, das Schöne, das Gelesene.

Субстантивовані прикметники й Partizip відмінюються як прикметники:

der Kranke – ein Kranker – diese Kranken

der Bekannte – ein Bekannter – diese Bekannten

Див. відмінювання прикметників в Лекціях 59-60.

Субстантивовані прикметники й Partizip мають після слова *alles* закінчення *-e* і після слів *etwas*,

nichts, *viel*, *wenig* закінчення *-es*:

alles Gute, etwas Gutes, nichts Neues, wenig Interessantes.

Список найбільш уживаних субстантивованих прикметників і Partizip

Іменники, утворені від прикметників	Іменники, утворені від Partizip I	Іменники, утворені від Partizip II
der Adlige – дворянин	der Abwesende – відсутній	der Angeklagte – підсудний
der Arbeitslose – безробітний	der Anwesende – присутній	der Angestellte – службовець
der Bekannte – знайомий	der Auszubildende – учень виробничого навчання	der Beamte – службовець
der Blinde – сліпий	der Heranwachsende – молода людина	der Behinderte – інвалід
der Blonde – блондин	der Leidtragende – людина в скорботі	der Betrogene – обманутий
der Deutsche – німець	der Reisende – мандрівник	der Betrunkene – п'яний
der Kranke – хворий	der Überlebende – людина, яка вижила в якійсь катастрофі	der Gefangene – ув'язнений
der Lahme – паралітик	der Vorsitzende – голова	der Gelehrte – учений
der Rothaarige – рудий		der Geschiedene – розлучений
der Schuldige – винуватець		der Verheiratete – одружений
der Farbige – кольоровий		der Verletzte – поранений
der Fremde – чужинець		der Verliebte – закоханий
der Geizige – жадюга		der Verlobte – заручений
der Gesunde – здоровань		der Verstorbene – небіжчик
der Heilige – святий		der Vorgesetzte – начальник
der Jugendliche – підліток		
der Taubsumme – глухонімий		
der Tote – мрець		
der Verwandte – родич		
der Weise – мудрець		
der Weiße – білий		

1. Поставте правильні закінчення:

- Dieser Angestellte ___ ist ein alter Bekannter ___ meiner Eltern. Meine Eltern haben viele Bekannte ___.
- Ein Unbekannter ___ fragte uns nach dem Weg zum Platz der Unabhängigkeit. Wir erklärten dem Unbekannten ___, wie er am besten dorthin fahren kann.
- Die Alte ___ dankte dem jungen Mann, der ihr seinen Platz abgetreten hat.
- Einst kam ein junger Virtuoso ___ zu Franz Liszt.
- Jugendliche ___ unter 16 Jahren haben keinen Zutritt ins Kino.
- Wir waren zu dritt am Tisch: ein Angestellter ___, ein Gelehrter ___ und ein Busfahrer.
- Die Folgen des Unfalls waren sehr traurig: ein Toter ___ und fünf Verletzte ___.
- Die Leidtragende ___ weinten in der Kirche.
- Der Gefangene ___ ist in Verzweiflung geraten.
- Der Betrunkene ___ hat laut Lieder gesungen.
- Du willst sagen, dass dieser Intelligente ___ dein fünfter Mann ist?

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Скнара – це людина, яка по можливості нікому нічого не хоче давати з свого майна.
- Розлучений – це людина, яка офіційно розриває свій шлюб.
- Лідер партії був на зборах на заводі.
- Людина, що пережила цю катастрофу, була глибоко вражена. (Präteritum)
- Багато бездомних отримують допомогу від одіозного мера міста.
- Моя сестра вийшла заміж за чорного. (Perfekt)
- Мудрець повинен бути розумним та мати життєвий досвід.
- Заручені щасливо цілувалися. (Präteritum)
- І де я бачив цю руду? (Perfekt)
- Святий – це людина, яка жила за Божими законами. (Perfekt)
- Ми маємо одного інваліда в нашому класі, нещасний має багато проблем зі сходами.
- Важкопораненого доставили до лікарні на гелікоптері. (Präteritum)
- Глухий сидів спокійно перед телевизором і нічого не чув. (Präteritum)
- Небіжчик був близьким родичем мого друга. (Präteritum)
- Закохані бігли вздовж узбережжя річки. (Präteritum)
- Хворому якраз зробили укол. (Perfekt)
- Звинувачуваний не хотів визнати своєї провини. (Präteritum)
- Паралітик не міг рухатися і лежав сумно в своєму ліжку. (Präteritum)
- П'яниця – це людина, яка п'є багато алкоголю.
- В нашому гуртожитку живуть 3 українці, німець, англієць та японець.
- Я ніколи не думав (Perfekt), що побачу стільки мандрівників у цьому селі.
- Я знаю багато смішних анекдотів про блондинок.
- Одноокий виглядав загрозово у своєму піратському одязі. (Präteritum)

Особові займенники змінюються за особами:

	Однина	Множина
die 1. Person	ich	wir
die 2. Person	du	ihr
die 3. Person	er, sie, es	sie
Вічлива форма		Sie

Звертання *du, ihr* вживаються звичайно у сім'ї та під час спілкування з друзями.

Особові займенники відмінюються таким чином:

Однина					
N.	ich	du	er	sie	es
G.	meiner	deiner	seiner	ihrer	seiner
D.	mir	dir	ihm	ihr	ihm
Akk.	mich	dich	ihn	sie	es

Множина				
N.	wir	ihr	sie	
G.	unser	euer	ihrer	
D.	uns	euch	ihnen	
Akk.	uns	euch	sie	

Зворотні займенники

Зворотний займенник *sich* вказує на те, що дія спрямована на саму діючу особу. Дієслова, які вживаються із зворотними займенниками, можуть бути перехідними або неперехідними.

ich	wasche mich	wir	waschen uns
du	wäschst dich	ihr	wascht euch
er/sie/es	wäscht sich	sie	waschen sich
		Sie	waschen sich

Er bereitet sich auf die Prüfungen vor. – Він готується до іспитів.

Sie verstehen sich sehr gut. – Вони добре розуміють один одного.

Зворотний займенник *sich* може служити непрямим додатком перехідних дієслів, в цьому випадку він може замінюватися особовим займенником.

Mein Freund kauft sich ein Buch. – Мій друг купує собі книгу.

Er will mir auch ein Buch kaufen. – Він хоче мені теж купити книгу.

1. Поставте займенники в необхідних відмінках:

- (mein) Meinung nach irrst du (du). Wenn du (ich) nicht glaubst, frag jemand anderen!
- Nach seinem Vorschlag haben wir (er) angerufen.
- Die Lehrerin ist wie immer mit unserer Übersetzung nicht zufrieden. Wir müssen (sie) noch einmal machen.
- Kinder, wasch (sich) die Hände und setzt (sich) an den Tisch!
- Störe (ich) nicht! Gib (ich) lieber dieses Wörterbuch!
- Ich bitte meinen Kollegen um einen Kugelschreiber. Er gibt (er) mir.
- Jeden Montag dusche ich, kämme (sich), ziehe (sich) an.
- Stell (du) vor! Wir gehen jetzt in den Wald.
- Das Mädchen sieht (sich) heute einen Film an.
- Wenn du (wir) wieder nicht hilfst, wollen wir nichts mehr mit (du) zu tun haben!
- Gib (sie) diese Bücher! Inga wird (sie) brauchen.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Я б вам не радив так пізно йти через ліс. Це небезпечно для вас.
- На його думку, вона повинна цілий день сидіти дома й чекати його з роботи.
- Що ви купили сьогодні в магазині для себе?
- Я рада його подарунку. Це саме те, що мені потрібно.
- Що може нам перешкодити це зробити, точніше хто? Він чи вона?
- Не дай їй можливості дізнатися правди. Вона його вб'є.
- Що робить вас щасливим? – запитав він мене.
- Матері завжди ніклуються про нас, їхніх дітей. А що ми робимо для них?
- Діти, одягайтеся й пішли на прогулянку! Ти теж підеш?
- На мій погляд, він витрачає занадто багато грошей на нас. Що ти думаєш?
- Вам подобається фільм? – Так, він дійсно чудовий.
- Мене не стосується, що ти йому цього разу будеш розповідати.
- Її завдання – дивитися за дітьми й водити їх до школи. Варити їжу їй не потрібно.
- Тобі не шкода витрачати так багато часу на телевизор. – Я не можу прожити без нього ні дня.
- Що буде з нами, якщо йому не вдасться переконати її допомогти нам?
- Чому ти приймаєш душ кожну другу годину? Тобі так жарко?
- Я можу запропонувати їм інвестувати гроші в цей проект.
- Діти запитують мене, що я хочу подарувати їм на Різдво.
- Зі мною тобі нема чого боятися. Я можу постояти за тебе й за твоїх дітей.
- Я не бачу його (я маю на увазі Ганса) останнім часом. Де він?
- Що ви тут робите в моїй кімнаті? І ти, Інго, тут з ними?
- У моєї подруги сьогодні день народження. Я її вітаю і дарую їй цей букет.
- Біля входу Марія зустрілася з нею та з її чоловіком. Вона (Анка) виглядала жахливо.
- Вона готується до іспитів, і він (я маю на увазі мій друг) хоче їй допомогти.

У кожного особового займенника є свій присвійний займенник.

Присвійні займенники відповідають на запитання *Wessen?* (чий, чия, чие)

ich	mein	wir	unser
du	dein	ihr	euer
er	sein	sie	ihr
sie	ihr		
es	sein		
		Sie	ihr

Однина

	ч. р.	ж.р.	с.р.
N.	mein Kugelschreiber	meine Karte	mein Haus
G.	meines Kugelschreibers	meiner Karte	meines Hauses
D.	meinem Kugelschreiber	meiner Karte	meinem Haus
Akk.	meinen Kugelschreiber	meine Karte	mein Haus

Множина

N.	meine Kugelschreiber, Häuser, Karten
G.	meiner Kugelschreiber, Häuser, Karten
D.	meinen Kugelschreibern, Häusern, Karten
Akk.	meine Kugelschreiber, Häuser, Karten

Займенники *dein, sein, ihr, unser, euer* відмінюються як *mein*.

Якщо присвійні займенники вживаються без іменника після них, то вони відмінюються наступним чином:

	Однина			Множина
	ч. р.	ж.р.	с.р.	
N.	meiner	meine	meines	meine
D.	meinem	meiner	meinem	meinen
Akk.	meinen	meine	meines	meine

Wessen Wagen ist das? Das ist meiner. – Чия це машина? Це моя машина.

Dieser Wagen ist besser als meiner. – Ця машина краща за мою. Diese Bluse ist schöner als meine.

– Ця блузка гарніша за мою. Dieses Haus ist älter als meines. – Цей будинок старіший за мій.

Часто замість *meines, deines, seines* вживається *meins, deins, seins*: Wessen Buch ist das? Das ist **meins, deins, ihres, unsres**. – Чия ця книга? Це моя, його, твоя, їх, наша.

Auf meinem Tisch kann man viel Interessantes finden!

1. Поставте займенники в необхідній формі:

- Was ist auf (dein) Karte geschrieben? Ich kann es nicht lesen.
- Legt (ihr) Kugelschreiber, (ihr) Buch, (ihr) Lineal auf (mein) Tisch.
- Ich mag (ihr) schönes Haus und (ihr) netten Garten.
- Während (unser) Unterhaltung hat er zweimal um (mein) Hilfe gebeten.
- (Ihr) Haus gegenüber steht ein schönes Gebäude.
- Das Kind geht (sein) Vater und (sein) Mutter entgegen.
- Auf diesem Bild kannst du (mein) Kinder sehen.
- (mein) Vorstellungen nach musst du das machen.
- Niemand will etwas mit (ihr) Bruder zu tun haben.
- Ich schenke (dein) Kindern (mein) Haus.
- Auf (mein) Tisch kann man viel Interessantes finden.
- Die Freundin (mein) Bruders ist, (mem) Meinung nach, sehr unfreundlich.
- Von (sein) Witzen ist es mir schon schlecht.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Що ти поклала в свою нову сумку?(Perfekt) Невже знову мій мобільний?
- Напроти мого дому будується новий будинок.
- Ти задоволений її перекладом цього тексту.
- Ти очікуєш від нашої команди, що ми виконаємо вашу роботу?
- Не бери мою ручку й олівець, ти їх ніколи не повертаєш!
- Ваш собака мені вже набрид. Він постійно грає в нашому садку.
- Дитина біжить назустріч своїй мамі.
- На твій погляд, всі повинні працювати, а ти будеш керувати нашою діяльністю. Твої погляди мені не подобаються.
- З твоєї промови я зрозумів, хто відіграє головну роль у вашій країні.
- Я незадоволений моїми новими книжками. Вони взагалі нецікаві.
- Повісь свій диплом між моїми картинками.
- У нашому підручнику міститься багато корисної інформації про граматику.
- Постав своє крісло до стіни, а моє біля вікна!
- На жаль, я не можу покласти на мого друга.
- Ти можеш поїхати на моїй машині в Дрезден, якщо тобі треба.
- Дівчина моєї мрії посміхалася з мого нового плаката. (Präteritum)
- Його робота над усе для нього. Наші інтереси взагалі не мають ніякого значення для нього.
- З його грішми можна реалізувати наш план.
- На мій погляд, його машина набагато краща, ніж твоя.
- Наше майбутнє здається нам зараз безтурботним.
- Чия це дитина? Це їхня дитина, я зараз покличу її батьків.
- Її нове плаття мені дуже сподобалося, я хочу собі таке ж.
- Мені не подобається його новий комп'ютер. Мій набагато кращий, ніж його.

До вказівних займенників відносяться: *dieser, jener, (ein) solcher, derjenige, derselbe, es, der, die, das, selbst*. Займенники *dieser, jener* відмінюються як означений артикль (див. *Lektion 59*).

Вказівний займенник *solcher* вживається звичайно в однині з неозначеним артиклем і відмінюється як прикметник після неозначеного артикля (див. *Lektion 60*).

Однина			
	ч. р.	с. р.	ж. р.
N.	ein solcher Mann	ein solches Kind	eine solche Frau
G.	eines solchen Mannes	eines solchen Kindes	einer solchen Frau
D.	einem solchen Mann	einem solchen Kind	einer solchen Frau
Akk.	einen solchen Mann	ein solches Kind	eine solche Frau

Неозначений артикль може стояти після займенника, в такому випадку форма *solch* не змінюється.

Однина				Множина
	ч.р.	с.р.	ж.р.	
N.	solch ein Mann	solch ein Kind	solch eine Frau	solche Filme
G.	solch eines Mannes	solch eines Kindes	solch einer Frau	solcher Filme
D.	solch einem Mann	solch einem Kind	solch einer Frau	solchen Filmen
Akk.	solch einen Mann	solch ein Kind	solch eine Frau	solche Filme

У вказівних займенниках *derjenige, derselbe* відмінюються обидві частини, перша частина відмінюється як означений артикль, друга – як прикметник після означеного артикля.

Однина				Множина
	ч.р.	с.р.	ж.р.	
N.	derjenige	dasjenige	diejenige	diejenigen
G.	desjenigen	desjenigen	derjenigen	derjenigen
D.	demjenigen	demjenigen	derjenigen	denjenigen
Akk.	denjenigen	dasjenige	diejenige	diejenigen

Однина				Множина
	ч.р.	с.р.	ж.р.	
N.	derselbe	dasselbe	dieselbe	dieselben
G.	desselben	desselben	derselben	derselben
D.	demselben	demselben	derselben	denselben
Akk.	denselben	dasselbe	dieselbe	dieselben

Вказівні займенники відмінюються як означений артикль, тільки в *Genitiv* і *Dativ* множини вони мають інші форми:

Однина				Множина
	ч. р.	с. р.	ж. р.	
N.	der	das	die	die
G.	dessen	dessen	deren, derer	deren, derer
D.	dem	dem	der	denen
Akk.	den	das	die	die

Вказівний займенник *selbst* не змінюється.

1. Поставте займенники в необхідній формі:

- Mit (ein solcher) Mann solltest du nichts zu tun haben.
- Das ist (diejenige) Bluse, die wir das letzte Mal im Geschäft gesehen haben.
- Mit solch (ein) Freund braucht man keine Angst zu haben.
- Das war (dasselbe) Monster, das uns auch neulich schon erschrocken hat.
- Solch (ein) Film sollten sich Kinder in deinem Alter nicht ansehen.
- Ich würde in (jenes Restaurant) nicht zum zweiten Mal essen gehen.
- Solch (ein) Frau brauchst du keinen Rat zu geben.
- Auf dieser Party haben wir (diejenige) Studenten (Pl.) wie immer gesehen.
- Das ist (derselbe) Mann, über den wir gesprochen haben.
- Ein (solch) Mann wie du sollte sich beim Sprechen mehr kontrollieren, man kann vieles falsch interpretieren.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Чоловік, чий собака сидів спокійно під столом, дав нам знак підійти. (Präteritum)
- Це ж та ж машина, яку ми бачили на виставці в Гамбурзі. (Perfekt)
- Доповідач розповідав про відомого письменника, його життя, його книги. (Präteritum)
- Дитина хоче все сама робити. Дуже смішно спостерігати за нею під час їжі.
- Я бачив сьогодні дівчину, якій ти подарував мою книжку. Вона посміхнулася, коли побачила мене. До речі, на ній було те ж плаття, що й минулого разу. (Perfekt)
- З такою дитиною, як твоя, немає ні хвилини спокою.
- Той студент, схоже, не розуміє, що я його запитую.
- Вчитель розповідає нам про космонавтів та їхні польоти.
- Наші книжки стоять у тій же самій шафі.
- У такому величезному будинку я б не хотів жити.
- Студенти, чий успіхи були відзначені, одержали путівки до Словаччини. (Präteritum)
- Такі книги повинні обов'язково читатися студентами.
- Я ходила з подругою і її дочкою в кіно. Ми дивилися той же самий фільм, що був учора в рекламі по телевізору. (Perfekt)
- Зараз ми говоримо не про ваші плани, а про плани нашої фірми.
- Навіть професор не зміг відповісти на те ж запитання, що ми поставили нашому вчителю. (Präteritum)
- Думка тих, хто не побоявся висловитися на цю тему, була важливою. (Präteritum)
- Журналістка, чия стаття нас так вразила, була сьогодні теж на прес-конференції.
- З такою людиною нічого не страшно, вона завжди підтримає у важку хвилину.
- Дівчина, чия кішка вп'ялася мені в руку, весело сміялася. (Präteritum)
- Ми підемо в той же ресторан, що й минулого разу.
- Собака, чий хазяїн сидить біля вікна, намагається вкусити мене.
- Випадково я купила таку саму книгу, що й мій чоловік.
- Ти сам винний в своїх нещастях!
- Чоловік, в чиему будинку я живу, – лікар.

Безособовий займенник *es* вказує на відсутність діючої особи.

Es вживається:

- a) у безособових реченнях, які виражають явища природи:
Es regnet. – Йде дощ. Es schneit. – Йде сніг. Es donnert. – Гримить грім.
- b) у безособових реченнях, які виражають особистий стан:
Es geht mir gut. – В мене все добре. Es friert mich. – Мене морозить.
- c) у безособових реченнях, які позначають час:
Es ist 10 Uhr. – 10 годин. Es ist noch früh. – Ще рано.
- d) у безособових реченнях, які позначають відчуття:
Es schmeckt mir gut. – Мені це смакує. Es gefällt mir. – Це мені подобається. Es duftet hier nach Flieder. – Тут пахне бузком.
- e) у безособових реченнях, як позначають шум:
Es klopft. – Стукають. Es klingelt. – Дзвонить (телефон). Es läutet. – Дзвонить (дзвінок). Es raschelt. – Шелестить.
- f) у безособових реченнях, які позначають тему:
Es handelt sich um. – Мова йде про. Es hängt von ... ab. – Це залежить від...
- g) в усталених виразах:
Er hat es eilig. – Він поспішає. Sie nimmt es leicht. – Вона легко це сприймає. Sie meint es ernst. – Вона серйозно це сприймає.

Es вживається в пасивних конструкціях:

- Es wurde gelacht. – Сміялися.
Es darf hier nicht geraucht werden. – Тут не можна палити.

Es вживається також як корелят наступного підрядного речення або інфінітивної групи:

- Es ist wunderbar, dass du uns heute besuchst. – Це прекрасно, що ти нас сьогодні відвідаєш.
Es tut mir leid, dass du mit uns nicht in den Urlaub fahren kannst.
– Шкода, що ти не можеш поїхати з нами у відпустку.
Es ist normal, auch im Urlaub mal an den Job zu denken.
– Це нормально навіть у відпустці іноді думати про роботу.
Es ist nicht logisch, sich so zu benehmen. – Це не логічно так себе поводити.

1. Перекладіть речення на німецьку мову з *es*.

1. Як книжка? Вона чудова.
2. Він дочитав книжку до кінця й відклав її убік.
3. Moda для нього, неї (жінка) і неї (дитина) – це все.
4. Гримить грім.
5. Я чую, як хтось співає. Це, напевно, солдати.
6. Його мати працює з нами, це дуже працююча жінка.
7. Він, щоправда, сказав, що візьме участь, але це під сумнівом.
8. Впали перші краплі. (Präteritum)
9. Жив колись король. (Präteritum)
10. Добре, що ти знайшла час для нас. (Perfekt)
11. Я відмовився повторювати все ще один раз. (Präteritum)
12. Блискає блискавка, незабаром буде дощ.
13. Дзвонить дзвінок. Ми повинні поспішати. Зараз прийде вчитель.
14. Стоп, на сьогодні досить!
15. Горить.
16. Морозить.
17. Зелене й цвіте.
18. Чути шерех.
19. Стукають в двері.
20. Морозить руки.
21. Мене викинуло на повороті. (Perfekt)
22. Ніч.
23. Пізно.
24. Знову буде холодніше.
25. Незабаром в тебе справи будуть йти краще.
26. Сміялися. (Präteritum)
27. Тут не можна палити.
28. Тут добре жити.
29. Приємно бачити тебе тут.
30. В нього найкращі наміри.
31. Я радий, що ти здоровий.
32. Він любить завжди суперечити.
33. Йому добре живеться.
34. Тут добре танцювати.
35. Смеркне.
36. Немає сенсу тут працювати.
37. Він багато чого досягнув. (Perfekt)
38. Ще не відомо, чи він зможе прийти завтра.
39. Ще не відомо, кого він завтра приведе.

До питальних займенників відносяться займенники *wer? was? welcher? was für ein?*

Займенники *wer, was* відмінюються таким чином:

	Wer?	Was?
N.	wer?	was?
G.	wessen?	-----
D.	wem?	-----
Akk.	wen?	was?

Займенники *welcher, welche, welches* відмінюються як означений артикль.

У займеннику *was für ein* відмінюється тільки остання частина, в множині в цього займенника форма *was für?*

До відносних займенників відносяться займенники *der, das, die, welcher, welches, welche, wer, was.*

Відносні займенники *der, das, die* відмінюються таким чином:

	Однина			Множина
	ч.р.	с.р.	ж.р.	
N.	der	das	die	die
G.	dessen	dessen	deren	deren
D.	dem	dem	der	denen
Akk.	den	das	die	die

Примітка: Відмінювання відносних займенників *der, das, die* відрізняється від відмінювання вказівних займенників *der, das, die* тільки в *Genitiv* множини.

Відносні займенники *wer, was* відмінюються як питальні займенники.

Відносний займенник *welcher* застарів і вживається дуже рідко.

1. Поставте необхідні питальні займенники:

- _____ Buch liest du? Das ist ein Krimi.
- _____ Buch liest du? Das ist ein sehr interessanter Abenteuerroman.
- _____ Bücher sind in deinem Land gern gelesen?
- _____ fragst du?
- _____ Schriftsteller kannst du nennen?
- _____ dankt der Lehrer für die Hilfe bei der Veranstaltung?
- _____ Zeitschriften liest du gern?
- _____ Buch hast du ausgeliehen? – Annas.

2. Поставте необхідні відносні займенники:

- Der Schriftsteller, _____ Bücher ich so gerne lese, hielt in der letzten Woche einen Vortrag an unserer Universität.
- Hast du heute den Studenten gesehen, _____ früher mit uns studiert hat?
- Sieh dir den Film an, _____ unsere Lehrerin empfohlen hat.
- Wird das Mädchen, _____ ich heute kennen gelernt habe, an mich denken?
- Weißt du, _____ diesen Kollegen zum Geburtstag eingeladen hat?

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Найкраще сміється той, хто сміється останній.
- Письменник, чий романи особливо люблять студенти, опублікував нову книгу. (Perfekt)
- Яке пальто ти купила? Сіре чи чорне? (Perfekt)
- Дівчина, чий друг у нас все вдома з'їв (Perfekt), не могла від сорому очі підвести. (Präteritum)
- Це той професор, з яким ти вчора обговорював це запитання? (Perfekt)
- Чий зошит ти взяла (Perfekt), щоб приготуватися до контрольної роботи?
- Яку квартиру Ви цього разу купили? (Perfekt)
- Кому ви хочете поставити це запитання? Я хочу поставити його чоловіку, який щойно стверджував (Perfekt), що життя на Марсі немає.
- Який роман ти хочеш прочитати на цьому тижні?
- Хлопці, чий рюкзак лежали на підвіконні, грали спокійно в нарди.
- Кому ти зробила послугу (Perfekt), від якої в мене ще довго буде боліти голова?
- Мій друг, з яким я вчора в бібліотеці готувався до іспиту (Perfekt), раптово зник. Він не прийшов додому. (Perfekt)
- Ознайомтеся з проблемою, якій ми хочемо присвятити ці збори!
- Дай мені книгу, яка лежить на столі!
- Покажи мені газету, яку ти читаєш!
- Дівчина, чие ім'я ти назвав, живе напроти мсне.
- Чоловік, чию книгу ти взяв, нішов купатися в море.
- Діти, чий батьки грають в баскетбол, будують замок з піску.
- На чий машині ти сьогодні їдеш?
- Хлопець, чий брат мене вчора побив (Perfekt), сміється з мене.

До неозначених займенників відносяться *man, jemand, jeder, alle, einige, viele, etwas, einer*. До заперечних займенників відносяться *niemand, nichts, keiner*. Ці займенники не мають множини, за винятком *einer, keiner*, і не мають відмінкових закінчень або мають їх тільки частково. Займенники *jemand, niemand* відмінюються таким чином:

N.	jemand	niemand
G.	jemandes	niemandes
D.	jemand(em)	niemand(em)
Akk.	jemand(en)	niemand(en)

В розмовному мовленні ці займенники звичайно не мають закінчень:

Hast du jemand(en) gesehen? Nein, niemand(en). – Ти кого-небудь бачив? Ні, нікого.

Займенник *jeder* відмінюється як означений артикль (див. Лекція 59).

Займенники *alle, einige, viele* відмінюються таким чином:

N.	alle	einige	viele
G.	aller	einiger	vieler
D.	allen	einigen	vielen
Akk.	alle	einige	viele

Займенники *etwas* й *nichts* не змінюються.

В розмовному мовленні займенники *einer, keiner* вживаються замість *jemand, niemand*. Вони відмінюються як означений артикль:

N.	einer	keiner
G.	eines	keines
D.	einem	keinem
Akk.	einen	keinen

Неозначений займенник *man* не має аналогії в українській мові. Він стоїть у *Nominativ* і вживається самостійно. Займенник *man* не перекладається на українську мову. In diesem Land treibt man viel Sport. – У цій країні багато займаються спортом.

In diesem Land treibt man viel Sport!

1. Поставте займенники в необхідній формі:

- Hast du (jemand) darüber befragt? Nein, noch (niemand).
- (jeder) Schüler ist es klar, dass man viel studieren soll, um etwas im Leben erreichen zu können.
- (keiner) von uns soll diese Vorlesung versäumen, sie ist sehr wichtig.
- Ich habe Angst, dass (niemand) dir in dieser Situation helfen kann.
- (einer) meiner Freunde hat meiner Frau ein schönes Bild geschenkt.
- (jeder) Frau und (jeder) Mann müssen sich pflegen, um gut auszusehen.
- Ich werde (alle) erzählen, was du gemacht hast.
- Wir haben (viel) neue Studenten bei dieser Veranstaltung kennen gelernt.
- (jeder) Buch dieser Schriftstellerin war interessant.
- (einer) der Bücher hat mir ganz gut gefallen. Ich habe es während eines Tages gelesen.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Ніхто не може стверджувати, що він знає все.
- Ти бачила кого-небудь із наших знайомих на цій конференції? (Perfekt)
- Всі студенти, яким запропонували написати цю роботу, погодилися. (Präteritum)
- Викладачка принесла цю газету для одного із студентів. (Perfekt)
- Ніхто з нас не міг відповісти на запитання, поставлене професором. (Präteritum)
- Я всім в нашому відділі дала зрозуміти, що більше не збираюся за них всіх одна працювати. (Perfekt)
- Ти знову зробив дуже багато помилок у своєму диктанті! (Perfekt)
- Ніхто не міг зрозуміти, чому вона відмовилася від такої можливості відправитися в подорож навколо світу. (Perfekt)
- Ми сьогодні поговорили з одним із викладачів нашої групи. (Perfekt)
- Міг би хто-небудь з вас зробити доповідь на цю тему?
- Нікому не запропонували взяти участь у цій науковій праці. (Präteritum)
- Ми саме обговорювали один із нових фільмів. (Perfekt)
- Можливо, хтось із вас хотів сходити в цей театр.
- Всі ми захоплюємося однією з найгарніших картин цієї галереї.
- Деякі студенти зробили домашнє завдання без помилок. (Perfekt)
- Я хочу всіх запросити прийти на моє весілля в суботу.
- Хто-небудь знає щось про клімат в Африці? Ніхто?
- Цей ланцюжок подарувала мені одна з моїх подружок. (Perfekt)
- Вчора я ні з ким не розмовляла після роботи.
- Деяким моїм друзям я вже подарувала свої книжки. (Perfekt)
- Він повинен прийти з хвилини на хвилину.
- Кожний – коваль свого щастя.
- Він ні з ким не дружить, але й не ворогує.
- Ми не зустріли нікого знайомого. (Perfekt)
- Тут не палять.

Всі числівники піділяються на порядкові й кількісні числівники.

Кількісні числівники відповідають на запитання *wie viel?*

Кількісні числівники

1 – eins	11 – elf	21 – einundzwanzig	30 – dreißig
2 – zwei	12 – zwölf	22 – zweiundzwanzig	40 – vierzig
3 – drei	13 – dreizehn	23 – dreiundzwanzig	50 – fünfzig
4 – vier	14 – vierzehn	24 – vierundzwanzig	60 – sechzig
5 – fünf	15 – fünfzehn	25 – fünfundzwanzig	70 – siebzig
6 – sechs	16 – sechzehn	26 – sechsundzwanzig	80 – achtzig
7 – sieben	17 – siebzehn	27 – siebenundzwanzig	90 – neunzig
8 – acht	18 – achtzehn	28 – achtundzwanzig	
9 – neun	19 – neunzehn	29 – neunundzwanzig	
10 – zehn	20 – zwanzig		

100 – (ein) hundert	1000 – (ein) tausend
135 – (ein) hundertfünfunddreißig	1782 – (ein) tausendsiebenhundertzweiundachtzig
200 – zweihundert	2000 – zwei tausend
300 – dreihundert	3000 – drei tausend
400 – vierhundert	50453 – fünfzigtausendvierhundertdreißig
543 – fünfhundertdreißig	1000000 – eine Million

Ein Bus, eine Straßenbahn, ein Kleid.

Правила вживання кількісних числівників

- Неозначені артиклі *ein, eine, ein* можуть вживатися як числівники: Ich habe ein Kilo Trauben gekauft, nicht zwei. – Я купив один кілограм винограду, не два.
- Кількісний числівник *eins*, як самостійний числівник, має закінчення означеного артикля: Nur einer von seinen 5 Söhnen war bereit ihm zu helfen. – Тільки один з його синів був готовий допомогти йому.
- Якщо числівник *ein* вживається з означеним артиклем, то він має закінчення прикметника після означеного артикля: Nach dieser verrückter Hochzeit sprach der eine nicht mit dem anderen. – Після цього божевільного весілля ніхто ні з ким не розмовляв.
- Кількісні числівники *zwei* і *drei* змінюються тільки в *Genitiv* і *Dativ* (всі інші числівники до 999 999 не змінюються): Wir begrüßten die Anwesenheit zweier/dreier ehemaliger Bundeskanzler. – Ми привітали присутність другого/ третього колишнього бундесканцлера.
- Коли числівники вживаються як іменники, вони пишуться з великої літери: Die Studentin bekam eine Fünf für ihre Arbeit. – Студентка отримала п'ятірку за свою роботу.
- З великої літери пишуться також: eine Million; zwei Millionen; eine Milliarde, (-n); eine Billion, (-en).
- Числівники з усталеним закінченням *-er* не змінюються: Für den Automaten fehlt mir ein Zehner. – В мене нема монети в 10 центів для автомата.

Приклади вживання кількісних числівників в усному мовленні:

- грошові суми: 200 Euro (zweihundert Euro), 33.99 Euro (dreiunddreißig Euro neunundneunzig), 0.55 Euro (fünfundfünfzig Cent)
- температура: 17° (siebzehn Grad Celsius), 0° (null Grad), +2° (zwei Grad plus), -2° (zwei Grad minus), 25,9° (fünfundzwanzig Komma neun Grad Celsius)
- арифметичні дії: 2+2=4 (zwei plus (und) zwei ist (gleich) vier), 3-2=1 (drei minus (weniger) zwei ist (gleich) eins), 3×2=6 (drei mal zwei ist (gleich) sechs), 12÷3=4 (zwölf dividiert (geteilt) durch drei ist (gleich) vier)
- час: 9.00 (neun Uhr), 9.45 (neun Uhr fünfundvierzig), 13.30 (dreizehn Uhr dreißig)
- хронологічні дати: im Jahre 33 v. Chr (dreiunddreißig vor Christus), im Jahre 1533 n. Chr ((ein) tausend-dreiunddreißig nach Christus), 1854 (achtzehnhundertvierundfünfzig)

1. Напишіть такі числівники:

a) 12; b) 14; c) 35; d) 67; e) 59; f) 43; g) 89; h) 185; i) 1.907; j) 19.398; k) 300.584; l) 1.904.856; m) 2.907.457.

2. Напишіть словами такі грошові суми:

17,20- 8,75- 376,85- 1934,23- 875409,- 3906985,- Euro.

3. Напишіть словами наступну температуру:

23°, 0°, +4°, -21°, 24,9°

4. Напишіть словами такі арифметичні дії:

4+2=6 32-2=30

7 × 3=21 24÷3=8

5. Напишіть словами такі вказівки часу:

2.32; 15.30, 2.56; 19.45; 18.35; 14.15.

6. Напишіть словами такі хронологічні дати:

im Jahre 45. v. Chr.; im Jahre 23 v. Chr.; im Jahre 1523 n. Chr.; im Jahre 1467 n. Chr.; 1894, 1972, 2007, 1965, 1637.

7. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Громадяни вітали промову другого канцлера. (Präteritum)
- Я народилася в 1975. (Perfekt)
- Студентка одержала двійку за роботу. (Präteritum)
- Після наших зборів ніхто ні з ким не розмовляв. (Präteritum)
- Моя мати купила вчора кілограм апельсинів і два кілограми груш. (Perfekt)
- У цьому регіоні проживає близько 340.000 людей.
- Цей письменник написав тільки один роман. (Perfekt)
- Стало холодно. Температура впала. Сьогодні +4°. (Perfekt)
- Це був іспит двох студентів. (Präteritum)
- Я сьогодні відповів на сімнадцять листів. (Perfekt)
- Автобус спізнився на дванадцять хвилин. (Präteritum)
- Не приходь до половини шостої!
- Тільки сім студентів з тридцяти двох склали іспит. (Perfekt)
- Сімнадцятий (трамвай) завжди спізниється.
- В неї дві машини, одна з них в ремонті.
- Багато тисяч людей попрямували до центру міста. (Präteritum)
- Це таємниця двох людей.
- Я прочитав цю книгу в 2006. (Perfekt)
- Вона знову зіграла; цього разу число сімнадцять принесло їй удачу. (Perfekt)

Порядкові числівники

der erste der zweite der dritte der vierte der fünfte der sechste der siebte der achte der neunte der zehnte	der elfte der zwölfte der dreizehnte der vierzehnte der fünfzehnte der sechzehnte der siebzehnte der achtzehnte der neunzehnte	der zwanzigste der einundzwanzigste der zweiundzwanzigste der dreiundzwanzigste der zweiundertachtundzwanzigste	der dreißigste der vierzigste der fünfzigste der hundertste der tausendste
---	--	---	--

Правила вживання порядкових числівників

1. Порядкові числівники відповідають на запитання *der wievielte?*
2. Порядкові числівники записуються або цифрами з крапкою (der 2.), або буквами (der zweite), а вимовляються й читаються завжди з відповідним закінченням прикметника. (див. Lektion 52)
3. Порядкові числівники від 2 до 19 одержують суфікс *-t*, а з 20 суфікс *-st*.
4. Порядкові числівники не мають закінчення в сполученні з прикметником у найвищому ступені порівняння: Die drittbesten Sportler waren aus Deutschland. – Три найкращих спортсмени були з Німеччини.
5. Не за правилами утворюються: der erste, der dritte.

Приклади вживання порядкових числівників:

1. **дати:** Ich bin am fünften April 1974 geboren. – Я народився п'ятого квітня 1974 року. Der 1. Januar (der erste) ist ein Feiertag. – Перше січня – святковий день;
2. **королі:** Karl I (Karl der Erste) wurde im Jahr 800 zum Kaiser gekrönt. – Карл I коронувався кайзером у 800 році. Unter Karl V (Karl dem Fünften) war das Land reich. – Під час правління Карла V країна була багатою;
3. **кількість людей у групах:** Zu meinem Geburtstag waren wir zu viert. – На мій день народження нас було четверо. Sie haben zu dritt das Zimmer betreten. – Вони втрьох зайшли до кімнати.

Sie haben
zu dritt
das Zimmer
betreten.

1. Виконайте вправу за зразком: eine 40-Watt-Birne – eine vierziger Birne.

eine Briefmarke für 60 Cents; ein fünf-Cent-Stück; ein Tennisspiel zu viert; ein Zimmer für zwei Personen; eine 100-Watt-Birne; ein Wein aus dem Jahr 2000; eine rüstige Frau von 60 Jahren; eine Buskarte, mit der man 80 mal fahren kann; ein Hundert-Euro-Schein.

2. Назвіть таких королів:

Karl V.; Ludwig XIV.; Maximilian I.; Katharina II.; Ludwig XVI.; Friedrich II.; Friedrich Wilhelm I.

4. Напишіть такі дати народження за зразком:

Ich bin (15.04.1976) geboren. – Ich bin am fünfzehnten April neunzehnhundertsechundsiebzig geboren.

- a) Ich bin (27.06.1974) geboren.
- b) Meine Mutter ist (11.12.1951) geboren und mein Vater ist (2.07.47) geboren.
- c) Meine Frau ist (12.09.1973) geboren.
- d) Mein Sohn ist (13.08.1992) geboren und meine Tochter ist (29.02.2004) geboren.
- e) Mein Hund ist (21.03.2006) geboren.

4. Перекладіть речення на німецьку мову:

- a) Яке сьогодні число? – Сьогодні 23 грудня.
- b) Яке завтра число? – Завтра четверте квітня.
- c) Сьоме січня – святковий день.
- d) Я познайомився зі своєю подружкою 22 лютого 1998 року. (Perfekt)
- e) Яке було число? Сьоме. (Präteritum)
- f) Я вже за двадцятим листом.
- g) Її привітали як тисячного відвідувача. (Präteritum)
- h) Дірк, який стартував п'ятим, прийшов першим.
- i) Вчитель вже сто разів пояснював тобі це. (Perfekt)
- j) Нас було шестеро на мій день народження. (Präteritum)
- k) Ти знаєш, коли коронували Карла першого? (Präteritum)
- l) Він так само погано живе зі своєю третьою жінкою, як з першою й другою.
- m) Під час гонки на конях він був другим, а його конкурент прийшов першим. (Präteritum)
- n) Сьогодні студент склав свій третій іспит. (Perfekt)
- o) Перші відвідувачі отримали найкращі місця, інші повинні були стояти. (Präteritum)
- p) Сьомого січня ми святкували Різдво вчотирьох. (Präteritum)
- q) Шеф приїжджає четвертого квітня з відрядження. (Perfekt)
- r) Його друга дружина, на відміну від першої, не шила. (Präteritum)
- s) Коли Петро купив свою першу машину, він був щасливим. (Präteritum)
- t) Юля народилася 27 червня 1992 року. (Perfekt)
- u) П'ятого квітня я куплю нову машину.

Дробові числівники позначають частину цілого:

а) Половина цілого – *ein halb*:

Ein halb mal ein halb ist ein viertel. – Одна друга помножити на одну другу дорівнює одній четвертій.
Geben Sie mir ein halbes Kilo Kartoffeln! – Дайте мені півкілограма картоплі! Die Studenten müssen viereinhalb Kilometer laufen. – Студенти повинні бігти чотири з половиною кілометри.

Ich war eineinhalb Jahre in Deutschland. – Я був півтора року в Німеччині.

Всі інші числівники утворюються з порядкових числівників за допомогою суфікса *-tel* або *-stel* (вони не змінюються):

Ich gebe meinen Eltern ein Viertel meines Gehaltes. – Я даю четверту частину своєї зарплати моїм батькам. Ein Fünftel der Einwohner in meinem Haus sind Türken. – Одна п'ята жителів в моєму будинку турки. Die letzte Viertel Stunde war schrecklich. – Остання чверть години була жахливою.

Від порядкових числівників за допомогою суфікса *-ens* утворюються сурядні сполучники, які вживаються при перерахуванні: *erstens, zweitens, drittens*.

Від кількісних числівників утворюються прислівники й прикметники зі значенням множинних числівників. Вони відповідають на запитання *wie oft?* (як часто?) *wievielmals?* (скільки разів?).

Як прислівники вони утворюються за допомогою суфікса *-mal* і не змінюються, як прикметники числівники утворюються за допомогою суфікса *-malig* й відповідного закінчення прикметника: *Wir haben bei unseren Freunden sechsmal angerufen.* – Ми шість разів дзвонили нашим друзям. *Nach dreimaliger Behandlung war mein Vater wieder gesund.* – Після триразового лікування мій батько був знову здоровий.

Множні числівники можуть утворювати від кількісних числівників за допомогою суфікса *-fach*. Вони можуть вживатися як прислівники (не змінюючись) і як прикметники (змінюючись): *Das Fenster ist dreifach gesichert.* – Вікно тричі укріплене. *Man muss alle Unterlagen in dreifacher Ausfertigung vorlegen.* – Необхідно представити всі документи в трьох екземплярах.

Типові числівники означають різні способи й можливості. Вони утворюються від кількісних числівників за допомогою суфікса *-erlei* й не змінюються: *Es gibt hunderterlei Möglichkeiten den Vater zu überzeugen.* – Існує сто можливостей переконати батька.

1. **Mal:** *Wir riefen ihn einmal, dann zum zweiten Mal, und am Abend zum dritten Mal an.* – Ми подзвонили йому раз, потім другий раз і ввечері третій раз.
2. **Vielmals, mehrmals, oftmals:** *Ich habe vielmals an dieser Diskussion teilgenommen.* – Я багато разів брав участь у цій дискусії.
3. **Doppelt:** *Wir müssen doppelt arbeiten, um dieses Auto kaufen zu können.*
– Нам потрібно вдвічі більше працювати, щоб заробити на цю машину

Модель 1

Zweimal/dreimal so viel /groß/ schön wie... – в два/три рази більше...ніж

Mein Auto kostet zweimal so viel wie das Auto meines Freundes. – Моя машина коштує вдвічі більше, ніж машина мого друга.

Die Bevölkerungsdichte in Polen ist sieben Komma dreimal so groß wie in Holland, nicht wahr? – Густота населення Польщі в 7,3 рази більше населення Голландії, чи не так?

Модель 2

Ein Kilo/ein Kilometer mehr/ weniger...als...

– на кілограм/кілометр більше/менше... ніж

Meine Katze wiegt eineinhalb Kilo mehr als mein Hündchen.

– Моя кицька важить на півтора кілограма більше, ніж мій песик.

1. Прочитайте такі числа:

a) $\frac{1}{4}$; b) $\frac{1}{3}$; c) $\frac{1}{6}$; d) $1\frac{1}{2}$; e) 1,23; f) 2,4; g) 7,345; h) 5,8; i) $\frac{1}{2}$.

2. Побудуйте речення за зразком: *Dieses Buch ist (100) interessant... jenes Buch. – Dieses Buch ist hundertmal so interessant wie jenes.*

- a) Das Kind wiegt (2) viel ... unser Hund.
- b) Die Bevölkerungsdichte in Kyjiw ist (2,5) groß ... Lemberg.
- c) Mein Schwein ist (4,5) dick... das Schwein meines Nachbars.
- d) Ich bin (20) schön... meine Rivalin.

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- a) Територія України складає близько однієї шостої території Росії, чи не так?
- b) Київ удвічі більше Берліна, чи не так?
- c) Густота населення у Швейцарії майже на одну цілу вісім десятих більше щільності населення в Австрії.
- d) Дружина хотіла третину майна свого чоловіка, але він був з цим не згодний, адже вона не працювала жодного дня у своєму житті.
- e) Австрія вдвічі більша за Швейцарію.
- f) Це яблуко вдвічі більше за те.
- g) Моя зарплата на одну цілу три десятих більша зарплати моєї дружини.
- h) По-перше, ти повинен робити домашнє завдання, а, по-друге, ти повинен бути більш дисциплінованим.
- i) Існують сотні можливостей чесно заробити гроші.
- j) Мій будинок на одну цілу чотири десятих більше будинку мого друга.
- k) Швейцарія складає біля однієї дев'ятої території Німеччини.
- l) Моя кішка важить на півтора кіло більше мого песика.
- m) Остання чверть години була дійсно цікавою.
- n) Я йому одного разу сказав, що він повинен повернути гроші, потім другого разу, потім третього, але це не допомагає.
- o) Цюрих вдвічі більший, ніж Базель.
- p) Україна в п'ять разів більша Молдови.
- q) Моя бібліотечка в чотири рази більша бібліотеки мого колеги.
- r) Я п'ять разів їздив у Швейцарію й тільки два рази в США.
- s) Моя машина коштує в тринадцять разів більше машини мого сусіда.
- t) Ми повинні вдвічі більше працювати в саду на вихідних, якщо ми хочемо, щоб батько був задоволений нами.
- u) Я розлучений, але я бачу моїх дітей кожні вихідні й віддаю їм одну чверть моєї зарплати.
- v) Густота населення в Україні на сім цілих три десятих більша, ніж в Росії.
- w) Я купив утричі більше яблук цього разу, ніж того разу.
- x) Ця мавпа важча за ту на один кілограм.

Час доби

der Morgen	am Morgen	morgens
der Vormittag	am Vormittag	vormittags
der Mittag	am Mittag	mittags
der Nachmittag	am Nachmittag	nachmittags
der Abend	am Abend	abends
die Nacht	in der Nacht	nachts
die Mitternacht	um Mitternacht	—

heute	morgen	früh	Vormittag	Mittag	Abend	Nacht
morgen	-	x	x	x	x	x
übermorgen	-	x	x	x	x	x
gestern	x	x	x	x	x	x
vorgestern	x	x	x	x	x	x

Heute früh gehe ich in die Schule. – Сьогодні вранці я йду в школу.

Übermorgen Vormittag bin ich schon zu Hause. – Післязавтра до обіду я вже буду дома.

Um 4 Uhr abends kommt mein Freund. – О четвертій вечора приходить мій друг.

Дні тижня

der Montag	am Montag	montags
der Dienstag	am Dienstag	dienstags
der Mittwoch	am Mittwoch	mittwochs
der Donnerstag	am Donnerstag	donnerstags
der Freitag	am Freitag	freitags
der Samstag	am Samstag	samstags
der Sonntag	am Sonntag	sonntags
der Wochentag	Wochentage	werktags
das Wochenende	am Wochenende	-

der Tag – tagelang

die Woche – wochenlang

Am Montag besuche ich meinen Freund. – У понеділок я відвідаю свого друга.

Sonntags arbeitet man nicht. – У неділю не працюють.

Місяці року

der Januar	im Januar	der Juli	im Juli
der Februar	im Februar	der August	im August
der März	im März	der September	im September
der April	im April	der Oktober	im Oktober
der Mai	im Mai	der November	im November
der Juni	im Juni	der Dezember	im Dezember

Im Juli habe ich Urlaub. – У липні в мене відпустка.

Пори року

der Frühling	im Frühling
der Sommer	im Sommer
der Herbst	im Herbst
der Winter	im Winter

das Jahr	jahrelang
das Jahrzehnt	jahrzehntelang
das Jahrhundert	jahrhundertlang

1. Поставте дієслова в необхідній формі та правильно вкажіть час дії:

- (вчора вранці) Herr Hüber bei einem Versandhaus ein Armband (bestellen). (Perfekt)
- (завтра вранці) Herr Hüber bei einem Versandhaus ein Armband (bestellen). (Präteritum)
- (позавчора ввечері) Anke ihren Geburtstag (feiern).
- (післязавтра ввечері) Anke ihren Geburtstag (feiern).
- (завтра опівдні) ich mit dem Flugzeug nach Spanien (fliegen).
- (вчора вночі) wir uns einen Horrorfilm (ansehen).
- (на вихідних) ich meinen Freund (besuchen). Er wird sich freuen.
- (в понеділок) ich das gesamte Gepäck fünf Stockwerke hoch (tragen).
- (по п'ятницях) wir Tennis (spielen).
- (весна) meine Lieblingsjahreszeit (sein).
- (зимою) man Ski und Schlittschuh (laufen können).
- (вночі) ich die Hausaufgabe (machen).
- (у квітні) wir nach Frankreich (fahren). Fährst du mit?

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Післязавтра опівдні я їду на південь.
- Вчора ввечері я не користувався ліфтом. (Präteritum)
- У червні та в січні студенти працюють найбільше.
- У мене день народження п'ятого грудня.
- Тижнями я чекала на нашу зустріч. (Perfekt)
- В середу керівництво підприємства продало цей філіал. (Präteritum)
- Восени діти знову йдуть до школи.
- Завтра вранці у мене зустріч з дантистом, мені потрібно заплombувати зуб.
- На вихідні ми їдемо до лісу.
- Роками я вчив німецьку (Perfekt), поки я навчився розуміти цю мову. (Präteritum)
- Літом багато робітників хочуть мати відпустку.
- По четвергах та суботах я займаюся спортом.
- Позавчора опівдні я загубив свої права. (Präteritum)
- У вівторок Дірк майстрував книжкову полицю. (Präteritum)
- Опівночі вийшли ми з нічного клубу і повільно пішли додому. (Präteritum)
- Я повинна скласти цей іспит в листопаді.
- Взимку сім'я втратила майже все під час землетрусу. (Präteritum)
- Тижнями я шукав свою сім'ю в лікарнях. (Perfekt)
- Вчора ввечері ми домовилися, що підемо в кіно на вихідних. (Perfekt)
- В неділю не працюють.
- Позавчора вранці вкрали мій велосипед. (Präteritum)
- У червні, липні та серпні в мене літні канікули.
- Була зима, лежав глибокий сніг.
- Я сьогодні почуваюся недобре, тому що вчора не спав вночі. (Präteritum)
- В понеділок п'яний водій наїхав прямо на нього. (Perfekt)

Дати

1998		Der erste Weltkrieg endete 1914 (neunzehnhundertvierzehn). = Der erste Weltkrieg endete im Jahre 1914 (neunzehnhundertvierzehn). – У 1914 році закінчилася війна.
1. Juli	Der wievielte ist heute?	Heute ist der erste Juli.
17.07.72	Den wievielten haben wir heute?	Heute ist der siebzehnte Juli neunzehnhundertzweiundsiebzig.
17.07.72	Am wievielten bist du geboren?	Ich bin am siebzehnten Juli neunzehnhundertzweiundsiebzig geboren

Вказівки часу

Letzte (vorige) Woche = in der letzten (vorigen) Woche – минулого тижня, diese Woche = in dieser Woche – цього тижня, nächste Woche = in der nächsten Woche – наступного тижня

Letzten (vorigen) Monat = im letzten (vorigen) Monat – минулого місяця, diesen Monat = in diesem Monat – цього місяця, nächsten Monat = in dem nächsten Monat – наступного місяця

Letztes (voriges) Jahr = im letzten (vorigen) Jahr – минулого року, dieses Jahr = in diesem Jahr – цього року, nächstes Jahr = im nächsten Jahr – наступного року

два тижні тому – (vor + D.) vor zwei Wochen

день тому – vor einem Tag

через два дні (in + D.) – in zwei Tagen

через тиждень – in einer Woche

diesen Abend – в цей вечір, сьогодні ввечері

dieses Jahr – цей рік; в цьому році

dieses Jahres – цього року

dieses Monats – цього місяця

vom 3. (dritten) dieses (Monats) – від 3-го цього місяця (в листах)

Am 3. (dritten) dieses (Monats) läuft die Frist ab. – 3-го числа цього місяця закінчується строк.

dieser Tage – на днях

an diesem Abend – в цей вечір

an diesem Tag – у цей день

an diesen Tagen – в ці (певні) дні

in diesen Tagen – в ці дні (проміжок часу)

in dieser Zeit – в цей час, у теперішній час

nach der Zeit kommen – прийти з запізненням (пізніше домовленого часу)

morgen um diese Zeit – завтра (приблизно) в цей же час

von der Zeit an... – з цього часу..., з тих пір...

vor der Zeit – передчасно

zu der Zeit konnte ich nicht – тоді я не зміг

zu jeder Zeit – в будь-який час

zu nachtschlafender Zeit – у нічний час

zur Zeit (z. Z.) – в теперішній час, тепер, зараз

Час (за годинником)

Wie spät ist es? 7 Uhr – Es ist sieben Uhr.

7.15 – Es ist (ein) Viertel nach sieben. = Es ist sieben fünfzehn.

7.30 – Es ist halb acht. – Es ist sieben dreißig.

7.45 – Es ist (ein) Viertel vor acht. = Es ist sieben fünfundvierzig.

8.25 – Es ist fünfundzwanzig Minuten nach acht. = Es ist fünf Minuten vor halb neun.

Es ist Punkt acht. – Зараз рівно восьма.

1. Напишіть правильно час дії:

- (минулого тижня) habe ich nichts verdient.
- Ich bin (в 1972) geboren.
- (два тижні тому) musste Mark Strafe zahlen, weil er keinen Führerschein bei sich hatte.
- (цього вечора) will ich an einem Seminar teilnehmen.
- (сьогодні) ist (перше листопада).
- Der wievielte ist heute? Heute ist (двадцять сьоме серпня).
- (в останній час) bin ich viel im Stadtpark spazieren gegangen.
- Jetzt ist es (двадцять п'ять хвилин на дванадцять).
- (зараз) kann ich mir kein Auto leisten.
- (в минулому році) hat unsere Familie in den USA gewohnt, (нещодавно) sind wir zurück in die Ukraine zurückgekehrt.
- Der Brief ist (від третього числа цього місяця).
- Ich bin (30 січня 1987) geboren.
- Jetzt ist es (без чверті шість).
- Es ist (рівно вісім).

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Тиждень тому я з запізненням прийшов на службу.
- О пів на шосту ми можемо зустрітися перед кінотеатром «Україна».
- Через два дні я закінчую свою роботу й можу їхати до Англії.
- Сьогодні друге лютого. Мій друг святкує свій день народження, він народився в 1967 році.
- В цьому році я хочу нарешті зіграти в лото.
- П'ятого числа цього місяця кінчається термін.
- Яке сьогодні число? – Сьогодні двадцять вересня.
- Місяць тому власник будинку поремонтував дах.
- Без двадцяти шість прийшов нарешті мій чоловік додому. (Präteritum)
- Минулого року я працювала (Perfekt), як рабиня, але через декілька місяців я зможу відкрити свій власний магазин.
- Цього дня я хочу спокійно посидіти дома та подивитися телевізор.
- Нещодавно, а саме три дні тому, я познайомився з Інгою. (Perfekt)
- Через тиждень я хочу ознайомитися з новими правилами.
- Минулого місяця я був у Нідерландах. (Präteritum)
- Мій син народився 26 квітня 2006 року.
- В двадцять хвилин першої пацієнту стало погано.
- Зараз я нічого не можу сказати по цій справі.
- Яке число в нас сьогодні? Сьогодні в нас сімнадцять березня.
- Ця телеграма від сьомого січня цього року.
- Як ти можеш терпіти його, він знову прийшов із запізненням. (Perfekt)
- Цього року я хочу опублікувати свою книгу.

Прислівники не змінюються, вони вживаються з дієсловом й показують, як, де і коли відбувалася дія.

Прислівники часу

Прислівники часу вказують на те, коли, до якого часу, відколи, як довго відбувається дія. Der Briefträger ist vorgestern gekommen. – Листоніша приходив позавчора.

сьогодення	heute, jetzt, nun, gerade, sofort, augenblicklich, gegenwärtig, heutzutage
минуле	gestern, vorgestern, bereits, eben, soeben, vorhin, früher, neulich, kürzlich, inzwischen, unterdessen, einst, einmal, ehemals, jemals, seither, vorher, damals, anfangs
майбутнє	morgen, übermorgen, bald, demnächst, nächstens, künftig, nachher, danach, später
загальне	wider, oft, oftmals, häufig, mehrmals, stets, immer, immerzu, zuerst, zuletzt, endlich, nie, niemals, morgens, mittags, abends, nachts, vormittags.

У подібному значенні вживаються також вирази: nächste Woche, jeden Tag, voriges Jahr.

Прислівники способу дії

- Прислівники способу дії показують, яким чином і з якою інтенсивністю відбувається дія: Er fragte mich unfreundlich. – Він запитав мене недружно.
- Прислівники способу дії надають висловленню певного відтінку, більшість з них вживається з іншими прислівниками:

посилюючі (1)	sehr, besonders, außerordentlich, ungewöhnlich
послаблюючі	fast, kaum, beinahe, ganz, recht, einigermaßen, ziemlich
прислівники, що ставлять щось під сумнів	wohl, vielleicht, vermutlich, möglicherweise, wahrscheinlich, versehentlich
посилюючі (2)	sicher, bestimmt, allerdings, natürlich, gewiss, folgendermaßen, tatsächlich, absichtlich, unbedingt
заперечливі	gar nicht, überhaupt nicht, keineswegs, keinesfalls, vergebens, umsonst

- Прислівники способу дії можуть утворюватися за допомогою суфіксів:
 - **weise**: normalerweise, dummerweise, glücklicherweise, verständlicherweise;
 - **halber**: vorsichtshalber, umständehalber;
 - **falls**: schlimmstenfalls, bestenfalls.
- Прислівники *bald, gern, viel* можуть мати порівняльні ступені:
 - bald – eher – am ehesten
 - gern – lieber – am liebsten
 - viel – mehr – am meisten

Прислівники місця

Прислівники місця вказують на те, де відбувається дія, куди або звідки вона спрямована.

Де?	da, dort, hier, außen, draußen, drinnen, drüben, innen, oben, unten, mitten, vorn, hinten, links, rechts
Куди?	dahin, dorthin, hierhin, hinaus, heran, hinein, herein, hinauf, herauf, hinunter, herunter, hinüber, herüber, aufwärts, abwärts, vorwärts, rückwärts, seitwärts, nach unten, nach oben
Звідки?	daher, dorthier, von unten, von draußen

1. Перекладіть прислівники часу на німецьку мову:

- a) миттєво; b) в теперішній час; c) в наші дні; d) вже; e) нещодавно; f) позавчора; g) тим часом; h) в той же час; i) колись; j) з того часу; k) раніше; l) спочатку; m) незабаром; n) вранці; o) потім; p) ніколи; q) часто; r) постійно; s) знову; t) під кінець; u) спочатку; v) нарешті.

2. Перекладіть прислівники способу дії на німецьку мову:

- a) надзвичайно; b) незвично; c) задарма; d) звичайно; e) марно; f) можливо; g) ймовірно; h) наступним чином; i) обов'язково; j) помилково; k) зовсім ні; l) однак; m) навмисно; n) фактично; o) ні в якому разі.

3. Перекладіть прислівники способу дії на німецьку мову:

- a) туди; b) сюди, усередину; c) вниз (по річці); d) через (на ту сторону); e) через (на цю сторону); f) нагору; g) вперед; h) назад; i) в сторону; j) звідти; k) назовні (йти); l) вниз; m) із зовні (йти); n) поближче; o) всередину; p) у зворотному напрямку.

4. Перекладіть речення на німецьку мову:

- a) Костюм сидить більш-менш, але туфлі виглядають досить дешево.
 b) На щастя, я склав цей складний іспит. (Perfekt)
 c) Ймовірно, він відмовився від подорожі. (Perfekt)
 d) Ні в якому разі ти не повинна сплачувати грошовий штраф замість свого чоловіка!
 e) Ми зайшли до кімнати. (Präteritum)
 f) Зайдіть, будь ласка!
 g) Найбільше студенти працюють у січні та червні.
 h) Діти каталися на ковзанах задом наперед. (Präteritum)
 i) Можливо, він простудився. (Perfekt)
 j) Дарма ми шукали ключа. І не дивно, він був весь час у моїй кишені. (Perfekt)
 k) Моя мати більше любить оповідання, ніж романи, але більше всього вона любить кримінальні історії.
 l) По дурості я позичив другові свою машину. (Perfekt)
 m) Підлога була така слизька, що я ледь не впав. (Perfekt)
 n) Книгу, само собою зрозуміло, я знаю, але я її не читав. (Perfekt)
 o) Ця дорога все вниз, а ця нагору.
 p) Сюди, до мене!
 q) Слідкуй за мною, речі необхідно прати та прасувати таким чином!
 r) Не кричи на мене, я їй нічого не зробив!
 s) Ні в якому разі не купляй тут машину, ти про це пошкодуєш.
 t) Наш сусід навмисно спиляв наше дерево. (Perfekt)
 u) Я помила посуд, мій чоловік тим часом помив машину. (Perfekt)
 v) Я безплатно працював в цій організації. (Perfekt)

Прислівники місця показують, де відбувається дія, куди вона спрямована і де бере початок.

Wo?	Wohin? nach/hin	Woher? von/her
da	dahin	von / her
hier	hierhin	von hier
dort	dorthin	von dort / dorthier
außen*	nach außen	von außen
draußen**	nach draußen / hinaus	von draußen
oben	nach oben / hinauf / aufwärts	von oben
vorn	nach vorn / vorwärts	von vorn
links, rechts	nach links, nach rechts	von links, von rechts

Два прислівника місця можуть вживатися разом: Die Bierkästen stehen dort unten. – Пивні ящики стоять там внизу.

hin / her

hin (дія від нас)	Wo läufst du denn hin? – Куди це ти біжиш?
her (дія, спрямована на нас)	Wo kommst du denn her? – Звідки це ти йдеш?

Hin / her + дієслово

hin	her
Bringst du morgen die Bücher in die Bibliothek? Na gut, ich bringe sie hin. – Ти завтра принесеш книжки в бібліотеку? Добре, я принесу їх туди. Kannst du mich bitte hinfahren? – Ти можеш, мене, будь ласка, звозити туди? Gehst du auch zu Sven? – Ja, ich komme auch hin. – Ти теж йдеш до Свена? Так, я теж йду туди. Jetzt ist Schluss! Setzt euch hin! – Все, кінець! Сядьте нарешті! Er startete die ganze Zeit vor sich hin. – Він весь час дивився в простір перед собою.	Ich kann nicht vom Radio weg. Bringst du mir bitte das Heft her? – Я не можу відійти від радіо. Ти мені принесеш, будь ласка, зошит сюди? Wie lange seid ihr hergefahren? – Як довго ви їхали сюди? Immer besuchen wir euch. Jetzt kommt ihr mal her! – Весь час ми вас відвідуємо. Нарешті ви приїдьте сюди! Setz dich doch mal her zu mir! – Сядь врешті біля мене! Der Hund lief die ganze Zeit hinter mir her. – Пес весь час біг за мною.

Hin / her + прийменник + дієслово

Man trug seine Einkäufe ins Haus hinein. – Покупки занесли в дім. Die Katze ist den Baum hinaufgeklettert. – Кицька здерлася на дерево. Sie sah traurig zum Fenster hinaus. – Вона сумно дивилася в вікно. Er sah lange zu ihr hinüber. – Він довго дивився на неї.	Kommen Sie bitte herein! – Зайдіть, будь ласка, всередину! Die Katze sprang vom Baum herunter. – Кицька зістрибнула вниз з дерева. Könnten Sie mir bitte das Salz herüberreichen? – Ви можете передати мені сіль?
---	--

Зникнення hin / her в розмовній мові

Komm rein! – Заходь!	rein	hinein – herein
Gehen wir mal raus! – Давай же вийдемо (погуляємо)!	raus	hinaus – heraus
Ich bin hier oben. Komm doch rauf! – Я нагорі. Йди сюди нагору!	rauf	hinauf – herauf
Sven, steig sofort vom Schrank runter! – Свен, негайно злязь з шафи!	runter	hinunter – herunter
Ich schicke Ihnen das Fax gleich rüber! – Я вам негайно перешлю факс.	rüber	hinüber – herüber

Від прислівників можуть утворюватися атрибутивні прикметники за допомогою суфікса *-ig*: der heutige Tag.

1. Перекладіть правильно прислівники часу:

- Kinder, (куди) geht ihr? Wir gehen (до того місця).
- Begreifst/ Kapiertst du? Geld (сюди)!
- Nach dieser Unterrichtsstunde gehen wir (вниз).
- Bringst du morgen noch Stifte mit in die Schule? Ja, ich bringe sie (туди).
- Sandra, wir sind immer nur zu Hause. Gehen wir mal (на вулицю)!
- Gehst du auch zu dieser Party? Ja, ich gehe auch (туди).
- (звідки) kommst du denn?
- Siehst du nicht, wir kommen (сюди зверху)?
- Bring mir bitte ein Glas Wein (сюди)!
- Du bist so ungehorsam. Setz dich mal her (сюди) zu mir! Ich lese dir ein Märchen von braven Kindern vor.
- Ihr seht so müde aus. Wir lange seid ihr (сюди) gefahren?

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Це сюди не відноситься.
- Мати бере книгу і йде в кімнату.
- Діти дивилися з вікна, сміючись. (Präteritum)
- Я була останній раз в тебе. Тепер твоя черга. Приїдь якось до мене! (Präteritum)
- Ми всі носимо меблі до будинку.
- Кицька зістрибнула з шафи. (Präteritum)
- Хто там? Заходьте!
- Та сядьте нарешті! Я не можу більше терпіти цей шум.
- Я в спальні. Піднімайся до мене.
- Ви можете, будь ласка, передати гірчицю?
- Діти біжать на вулицю.
- Я їду до моєї бабусі. Ти можеш мене туди завезти!
- Я не можу сказати їй це прямо в обличчя.
- Я вам зараз вишлю e-mail.
- Іди сюди і розкажи мені, як ти зараз без мене живеш!
- На вулиці йде дощ, давай краще залишимося дома!
- Цей фільм вразив мене до самого серця. (Perfekt)
- Я не можу зрозуміти, що він там робить, він цілий день бігає туди-сюди.
- Кицька здерлася на шафу. Дякувати Богу, що бабуся цього не бачила. (Perfekt)
- Це так виглядає, нібито Дірк в депресії. Він сидить цілий день у своєму кріслі і дивиться поперед себе.
- Ти, неслухняна кицька, злізь негайно з мого ліжка!
- Куди ти біжиш?
- Нашу школу відремонтували як зовні, так і провели внутрішні роботи. (Präteritum)
- Ми піднімалися ескалатором. (Präteritum)
- Студент спускався сходами. (Präteritum)

Неістоти

запитання	Wofür? Woran? Womit? Worüber?	питальне слово: Wo(r) +прийменник
відповідь	dafür daran, damit darüber	займенниковий прислівник: da(r) +прийменник

R додається, якщо прийменник починається на голосний.

- Worüber ärgerst du dich? – Через що ти сердися?
- Ich ärgere mich über den angebrannten Kuchen. – Я серджуся через згорілий пиріг.
- Darüber würde ich mich nicht ärgern. – Я б не сердився з цього приводу.

Істоти

запитання	Für wen? An wen? Mit wem? Über wen?	прийменник + питальне слово
відповідь	Für ihn/sie An ihn/sie Mit ihm/ihr Über ihn/sie	прийменник + займенник

- Auf wen wartest du? – Кого ти чекаєш?
- Ich warte auf Peter. – Я чекаю Петера.
- Peter Schulz? Auf ihn würde ich nicht warten. Er ist so unzuverlässig.
- Петера Шульца? Я б не чекала його, він такий ненадійний.

Складнопідрядні речення

Ich kann mich nicht genau **daran** erinnern, **was** wir dort gegessen und getrunken haben.

– Я зараз не можу точно згадати, що ми там їли й пили.

Wir sprechen **darüber**, dass weitere Firmen in das neue Industriegebiet kommen.

– Ми говоримо про те, що з'являються й інші фірми в новому промисловому районі.

Ich freue mich **darauf**, dass wir bald Ski laufen werden.

– Я радію тому, що ми будемо незабаром кататися на лижах.

Інфінітивні конструкції

Ich kann mich nicht daran gewöhnen, früh aufzustehen. – Я не можу звикнути рано вставати.

1. Поставте запитання до таких речень:

- a) Ich habe auf das Geld verzichtet.
- b) Ich warte auf meine Freunde.
- c) Ich interessiere mich für UFOs.
- d) Mein Freund hat sich an das Leben in der Wüste gewöhnt.
- e) Ich fürchte mich vor meinem Chef.
- f) Peter erinnert sich an die schöne Reise nach Konstanz.
- g) Das Kind entschuldigt sich bei seiner Mutter.
- h) Wir streiten uns immer über unsere Kinder.
- i) Ich bitte meinen Freund um einen Gefallen.

2. Вставте необхідні займенникові прислівники:

- a) Es hängt _____ ab, welchen Preis sie uns anbieten werden.
- b) Ich ärgere mich _____, dass du dein Bett wieder nicht gemacht hast.
- c) Ich bemühe mich _____, dass ich die Prüfung gut ablege.
- d) Ich freue mich _____, dass mein Freund gesund geworden ist.
- e) Es kommt _____ an, wo wir unseren Urlaub machen werden.
- f) Ich verlasse mich _____, dass du mir die Wahrheit gesagt hast.
- g) Ich zweifle _____, dass er uns seine Ski ausleihen wird.

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- a) Чим ти пишеш? З ким ти пишеш свою статтю?
- b) Чого ти чекаєш? Кого ти чекаєш? – Я чекаю, що мій друг мене забере.
- c) Про що ти розмовляєш зі своїми друзями? Про кого ти розмовляєш зі своїми друзями?
- d) Через що ти лаєшся зі своїми родичами? З ким ти сваришся через майно?
- e) Про що ти піклуєшся? Про кого ти піклуєшся?
- f) Я вже звик, що в ресторані не курять. (Perfekt)
- g) Про що ти міркуєш? Я міркую про те, що ми будемо робити.
- h) В кого ти закохався? (Perfekt)
- i) Чим ти цікавишся? Ким ти цікавишся?
- j) За чим ти сумуєш? Сумуєш ти за своєю батьківщиною?
- k) Ти вже почав пакувати валізу? (Perfekt)
- l) Я дійсно дуже рада, що завтра ввечері буду сидіти на терасі свого будинку.
- m) Мова йде про те, що він не хоче нам допомагати.
- n) Чим це пахне? Хтось варить суп?
- o) Я скаржуся на те, що мій шеф порушує мої права.
- p) Припини з цим! Я більше не можу чути твою гру на піаніно.
- q) Чим ти цікавився? В кого ти наводив довідки? (Perfekt)
- r) До чого ти не можеш звикнути? До кого ти не можеш звикнути?
- s) Я сумніваюся, що він прийде вчасно на цей раз.

Список найбільш уживаних прислівників з прийменниками

arm an D. – бідний на щось	glücklich über Akk. – щасливий через щось
angesehen bei D. – шанований кимось	interessiert an D. – зацікавлений у чомусь
ärgerlich über Akk. – незадоволений чимось	nachlässig in D. – неохайний, халатний в чомусь
aufmerksam auf Akk. – уважний до чогось	neidisch auf Akk. – заздрисний стосовно когось/чогось
begeistert von D. – в захваті від чогось	nutzlich für Akk. – корисний для когось
bekannt mit D. – знайомий із чимсь	rot vor D. – червоний від чогось
bekannt für Akk. – відомий чимсь	reich an D. – багатий на щось
bekümmert über Akk. – стурбований через щось	stolz auf Akk. – гордий чимось
beleidigt über Akk. – скривджений через щось	schädlich für Akk. – шкідливий для чогось
beliebt bei D. – улюблений кимось	überzeugt von D. – переконаний у чомусь
blass vor D. – блідий від чогось	verbittert über Akk. – розчарований чимось
böse auf Akk. – злий на щось	verliebt in Akk. – закоханий у когось
betroffen von D. – постраждалий від чогось	voll von D. – повний чогось
betroffen über Akk. – здивований чимсь	verrückt nach D. – божевільний через
besessen von D. – одержимий чимсь	verschieden von D. – відмінний від чогось
beunruhigt über Akk. – неспокійний через щось	verständnisvoll gegenüber D. – розуміючий стосовно когось
eifersüchtig über Akk. – ревнивий через щось	verwandt mit D. – у родинних відносинах з
erfreut über Akk. – радісний через щось	verwundert über Akk. – здивований через щось
erkrankt an D. – хворий на щось	voreingenommen gegenüber D. – упереджений щодо чогось
fähig zu D. – здатний до чогось	zufrieden mit D. – задоволений чимось
fertig mit D. – готовий із чимсь	zurückhaltend gegenüber D. – стриманий щодо чогось
fertig zu D. – готовий до чогось	
frei von D. – вільний від чогось	
freundlich zu D. – дружній стосовно когось	
froh über Akk. – радісний чомусь	

Zu wem bist du freundlich? – Ich bin freundlich zu ihm.

– До кого ти дружньо ставишся? – Я до нього дружньо ставлюся.

1. Побудуйте запитання та поставте необхідні прийменники з відповідними артиклями:

- _____ ist die Ukraine reich? Die Ukraine ist reich _____ Holz.
- _____ ist deine Frau so böse? Sie ist _____ mich so böse.
- _____ ist dein Mann interessiert? Er ist _____ einem guten Betriebsklima interessiert.
- _____ ist dieser Schauspieler bekannt? Er ist _____ sein Talent bekannt.
- _____ ist dein Mann eifersüchtig? Wie immer _____ unseren Nachbarn.
- _____ ist dein Mann immer stolz? Er ist _____ mich immer stolz.
- _____ ist dieser Sänger beliebt? Er ist _____ Jugend beliebt.
- _____ bist du beleidigt? _____ meinen Bruder.
- _____ ist er verliebt? Er ist _____ seine Kollegin verliebt.
- _____ bist du zufrieden? Ich bin _____ meinem Leben zufrieden.
- _____ bist du bereit? Ich bin _____ Arbeit bereit.
- _____ bist du verwandt? Siehst du diese Leute, _____ ihnen bin ich verwandt.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Від чого ти в захваті? Я в захваті від цього подарунка.
- Він ображений через те, що я йому сказав правду (Perfekt). Він почервонів від люті і зараз злий на весь світ. (Präteritum)
- Стосовно кого ти маєш упередження? Стосовно жінок.
- У мого брата голова забита дурними думками. Він одержимий монстрами. Батьки, звичайно, не в захваті від цього.
- Чим ти гордишся? Я горджуся успіхом свого сина.
- Наш шеф відомий своїми істериками, але ми радіємо з того, що нечасто бачимо його.
- На кого ти сердишся? Я серджусь на секретарку, вона знову занізнилася. (P.).
- Цей хлопець нетямиться через нашу дочку, але вона ним не цікавиться.
- Чому ти так радієш? Я так радію цьому листу.
- Алкоголь шкідливий? Але ж звичайно, алкоголь шкодить здоров'ю.
- Він був так довго закоханий, і я щасливий з того, що він нарешті одружився з нею.
- Від чого ти вільний? Я вільний від зобов'язань.
- Коли вона це почула, вона побіліла від страху. (Präteritum)
- Чому ти так заздриш своїй подружці?
- Мій чоловік задоволений врожаєм, але він розчарований тим, що ціни впали.
- Її сестра хвора на рак, ми всі цим дуже засмучені.
- Він придатний для цієї роботи, я в цьому переконана на 100 відсотків.
- Цього лікаря любить як персонал, так і хворі.
- Твій чоловік дуже неприязний по відношенню до мене.
- Моя мати розуміє смаки молодих людей.

Найбільш уживані прислівники з Dativ

abträglich	Das wäre seiner Gesundheit abträglich. – Це зашкодило б його здоров'ю.
ähnlich	Er sieht seinem Bruder zum Verwechseln ähnlich. – Він вилитий брат.
angeboren	Das ist ihm angeboren. – Це йому властиво від народження.
angemessen	Dies ist seinen Kräften nicht angemessen. – Це йому не під силу.
behilflich	Der Gepäckträger war der Dame behilflich. – Носій допоміг дамі.
beschwerlich	Große Hitze ist mir beschwerlich. – Я з трудом витримую сильну спеку.
bekannt	Dieses Buch ist leider mir nicht bekannt. – На жаль, ця книга мені невідома.
bewusst	Er war sich seiner Tat bewusst. – Він усвідомлював, що робить.
böse	Peter ist seiner Freundin böse. – Петер сердиться на свою подругу.
entsprechend	Er arbeitet seinem Alter entsprechend. – Він працює відповідно до свого віку.
feind (рідко зустрічається)	Die Geschwister sind sich seit langem feind. – Брати й сестри давно вороже налаштовані один до одного.
gegenwärtig	Das ist mir noch gegenwärtig. – Це в мене ще свіже в пам'яті.
geläufig	Diese Sprache ist mir geläufig. – Цією мовою я володію вільно.
gelegen	Das kommt mir sehr gelegen. – Це мені дуже до речі.
gewachsen	Das Mädchen ist diesen Problemen nicht gewachsen. – Дівчина ще не доросла до таких проблем.
gleichgültig	Die Politik ist mir gar nicht gleichgültig. – Я зовсім не байдужа до політики.
leid	Das weinende Kind tut uns leid. – Нам шкода дитини, що плаче.
nahe	Wir waren unserem Ziel nahe. – Ми були близькі до своєї мети.
peinlich	Es war mir peinlich, sein Geld zu nehmen. – Мені було незручно брати в нього гроші.
recht	Sein Aufenthalt war meiner Tante nicht recht. – Моїй тітці не подобалося його перебування.
sympathisch	Der Zeuge war dem Richter sympathisch. – Суддя симпатизував свідку.
treu	Ich bin dieser Sache treu. – Я відданий цій справі.
überlegen	Die ukrainische Fußballmannschaft war den Russen überlegen. – Українська футбольна команда перемогла російську.
unterlegen	Dirk ist ihm unterlegen. – Дірк (багато в чому) йому поступається.
vergleichbar	Dein Leben ist meinem vergleichbar. – Твоє життя схоже на моє.
verhasst	Mein Chef ist mir verhasst. – Мені ненависний мій шеф.
zugetan	Ich bin ihm in Liebe und Treue zugetan. – Я люблю його й відданий йому.
zuwider	Solche Speise wird mir leicht zuwider. – Така страва може мені легко огиднути.

Найбільш вживані прислівники з Dativ

Alt, breit, dick, hoch, tief, lang, schwer, weit, wert.

Das Kind ist zwei Jahre alt. – Дитині два роки. Der Fluss ist 5 Meter tief. – Глибина річки 5 метрів. Das Berg ist 5000 Meter hoch. – Гора 5000 метрів заввишки. Die Aktien sind viel Geld wert. – Акції варті багато грошей. Das Brett ist 30mm dick. – Дошка 30 мм товщиною. Einige Vögel können über 10000 km fliegen. – Деякі пташки можуть літати на відстань більше 10000 км.

1. Підставте займенники та іменники у відповідному відмінку:

- Trotz (alles), was er von (diese Kundin) gehört hat, war sie (er) sympathisch.
- Schrei (unser Sohn) nicht an, er ist (dieser Druck) einfach nicht gewachsen!
- (Diese Situation) bei (meine Eltern) war (ich) peinlich.
- (Klassische Musik) ist (ich) im Allgemeinen nicht gleichgültig.
- (Dein Kind) hat sich für (das Geschenk) nicht bedankt. Das sieht (es) ähnlich.
- Ich verstehe mich nicht so gut mit (mein Mann), er ist (ich) eigentlich fremd.
- (Unser Kollege) hat das nicht zufällig gemacht. Er war sich (seine Tat) bewusst.
- Leider ist (diese Information) (ich) nicht bekannt.
- (Deine Tochter) sieht (du) so ähnlich aus!
- (Das Rauchen) ist (unsere Gesundheit) abträglich.
- (Das allein stehende Kind) in (die Ecke) tut (ich) leid.
- (Dieses Treffen) kommt (unsere Firma) sehr gelegen.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Я не хочу, щоб ти виходила заміж за цього чоловіка, він мені огидний.
- Це йому не по силах, залізи на гору.
- Життя цієї художниці дуже схоже на моє.
- Лікар оглядає хворого і каже: «Не хвилюйтеся, будь ласка! Це шкідливо для вашого здоров'я!»
- Я не можу сердитися на мою дочку. Вона так миле дівча.
- Секретарка віддана своєму шефу.
- Я займаюся спортом відповідно до мого віку.
- Туристи були близькі до своєї цілі, ця думка була єдиним, що могло зіграти їх душі під час такої холодної погоди. (Präteritum)
- В бідної дитини вроджена вада серця.
- Не зважаючи на все, він залишився вірним своїй футбольній команді. (Perfekt)
- Я не можу зараз згадати ім'я письменника.
- Я не відчуваю ніякої провини за собою.
- Мені огидний спосіб життя цього актора. Як можуть жінки ним захоплюватися!
- Я погано переносю дуже холодну зиму.
- Ти повинен жити відповідно до стану свого здоров'я.
- У мене викликає симпатію твій новий друг.
- Це мені дуже з руки, що ти зайдеш. Принеси, будь ласка, трохи сиру!
- Моє перебування не подобалося моєму дядьку.
- Ти можеш допомогти мені прибрати?
- Людам не все одно, чи їх чоловік або дружина їм вірні.
- Вона сильніша за мене у фізиці, а я за неї – в літературі.
- Вся ця ситуація з квітками була мені неприємна.
- Нам шкода хворої собаки, але я не знаю, як ми можемо допомогти їй.

Інфінітив має декілька форм, але найуживанішою є форма інфінітива I, що називається простим інфінітивом. Інфінітив має закінчення *-(e)n*: *lesen, machen, bummeln*. Інфінітив може вживатися з часткою *zu* або без неї.

Інфінітив вживається з часткою *zu*:

a) після більшості дієслів: *beginnen, beschließen, versprechen*:

Ich beginne, das neue Bild zu malen. – Я починаю малювати нову картину.

Wir beschlossen, diese Woche einen Ausflug zu machen. – Ми вирішили сходити на екскурсію на цьому тижні.

Ich freue mich sehr Sie kennen zu lernen. – Дуже приємно з Вами познайомитися.

b) після іменника з абстрактним значенням: *Lust, Wunsch, Möglichkeit*:

Heute habe ich die Möglichkeit, ins Theater zu gehen. – У мене є сьогодні можливість сходити в театр.
Haben Sie den Wunsch, zu Weihnachten ins Ausland zu reisen? – Ви не бажаєте поїхати за кордон на Різдво?

c) після прикметника в якості предикатива: *es ist wichtig, nötig*:

Es ist nützlich, die erworbenen Kenntnisse anzuwenden. – Корисно використати отримані знання.

Es ist wichtig, gesund zu essen. – Важливо їсти здорову їжу.

Якщо дієслово має відокремлюваний префікс, то частка *zu* стоїть між відокремлюваною частиною й коренем дієслова:

Die Studenten beginnen, sich auf die Seminare vorzubereiten. – Студенти починають готуватися до семінарів.

При вживанні складних форм інфінітиву частка *zu* ставиться безпосередньо перед інфінітивом допоміжного дієслова:

Ich bin froh, diese Bitte erfüllt zu haben. – Я радий, що виконав це прохання.

Wir freuen uns sehr, so herzlich empfangen worden zu sein. – Ми раді, що нас так щиро прийняли.

Інфінітив II (Infinitiv Perfekt): *getragen zu haben, eingezogen zu sein*.

Ich bin froh, das Buch gekauft zu haben. – Я радий, що купив цю книгу.

Ich bedaure, in diese Wohnung eingezogen zu sein. – Я шкодую, що переїхав у цю квартиру.

Es ist wichtig, gesund zu essen!

1. Закінчіть речення, використовуючи інфінітив з часткою *zu*:

- Das Mädchen beschloss ...
- Es ist interessant ...
- Peter vergisst immer ...
- Ich habe den Wunsch ...
- Wir haben den Auftrag ...
- Wir haben keine Lust ...

2. Побудуйте речення з інфінітивом II:

- Ich bedaure, (aus dem Haus ausziehen).
- Die Besucher sind froh (hier tanzen).
- Das Mädchen sagt, (kein einziges Mal zu spät kommen).
- Er behauptet, (die Wahrheit sagen).
- Der Schüler war überrascht (eine gute Note in der Prüfung bekommen).
- Sie gibt zu, die Stunde (versäumen).
- Herr Brecht behauptet, früher nie ins Ausland (reisen).

3. Перекладіть речення на німецьку мову, використовуючи інфінітив I та II:

- Хочеш пограти в теніс?
- Я вже шкодую, що запросив її на вечірку.
- У нас вчора був час подивитися новий фільм із Джеймсом Бондом. (Präteritum)
- Я раджу тобі завтра встати рано-вранці, тоді в тебе буде більше часу на підготовку до іспитів.
- Цікаво, чи він нам запропонує подивитися на його нову машину.
- Дівчина забула зробити домашнє завдання. (Perfekt)
- Ми маємо намір весело провести відпустку в компанії друзів.
- Директор наказує секретареві приготувати всі документи сьогодні.
- У мене немає ніякого бажання прибирати свою кімнату, але ж мати буде сварити. А ти випадково не хочеш мені допомогти?
- Це сумно, одному святкувати Різдво чи Новий рік.
- Мій друг просить мене терміново прийти до нього. Цікаво, що сталося. (Perfekt)
- Я готовий почати працювати у вашій компанії вже завтра.
- Це складно – зробити переклад такої статті?
- В мене є можливість безкоштовно вчитися два місяці в Німеччині.
- Ми вирішили зробити екскурсію за місто. Ну, хто проти?
- Я шкодую, що емігрувала до США. – Але чому?
- Звичайно, це дуже пізнавально й цікаво – подорожувати.
- Друзі бажають нам весело провести час на острові Ібіца.
- У тебе є можливість систематично займатися спортом?
- Я шкодую, що розповіла всі свої секрети подрузі. Це було нерозумно з мого боку.

Інфінітив вживається без частки *zu*:a) після модальних дієслів і дієслова *lassen*:

Ich muss mich noch heute auf die Prüfung vorbereiten.

– Мені треба ще сьогодні готуватися до іспиту.

Ich will noch fernsehen. – Я хочу ще подивитися телевізор.

Der Lehrer lässt den Studenten den Text lesen.

– Вчитель наказав студентові прочитати текст.

b) після дієслів *fahren, laufen, kommen, gehen, schicken, finden*:

Ich gehe noch heute einkaufen. – Я ще йду сьогодні за покупками.

Die Mutter fand ihre Handtasche auf dem Fußboden liegen. – Мати знайшла свою сумку на підлозі.

c) після дієслів *lehren, lernen, helfen*:

Die Tochter hilft der Mutter in der Wohnung aufräumen. – Дочка допомагає мамі прибрати у квартирі.

d) після дієслів *fühlen, sehen, hören*:

Ich höre sie singen. – Я чую, як вона співає.

Er sah das Kind spielen. – Він бачив, як дитина грається.

1. Закінчіть речення, вживаючи інфінітив з часткою *zu* або без неї:

- Das Kind hört ...
- Männer können ...
- Viele Bürger wollen ...
- Wir gehen ...
- Es ist interessant, ...
- Jetzt beginne ich ...
- Der Vater geht morgens ...
- Wer lehrt deine Freundin Klavier ...
- Er hat einen großen Wunsch ...
- Die Mutter lehrt ...
- Ich lasse ...
- Ich sehe ..
- Mein Vater lässt ...
- Die Mutter schickt ...

2. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи інфінітиви:

- Я дуже хотів вчора тобі допомогти зробити переклад (Präteritum), але, на жаль, мене не відпустили з роботи. (Perfekt)
- Він сьогодні йде обідати в ресторан зі своїми діловими партнерами.
- Ми були дуже раді, знову побачити своїх родичів. (Präteritum)
- В наступному місяці ми починаємо працювати над новим розділом книги.
- Дуже важливо в наш час мати цікаву й добре оплачувану роботу.
- Я дивуюся, що він тільки місяць тому навчився грати в теніс. (Perfekt)
- Мій знайомий комп'ютерщик має намір розробити нову комп'ютерну програму.
- Він вийшов з будинку й забув узяти ключі. (Präteritum)
- Здається, що він загубив гаманець із грошми й важливі документи.
- Бандит хотів вирвати сумочку з рук жінки. (Präteritum)
- Усі шкодували, що переїхали в новий і сучасний офіс. (Präteritum)
- Я проспала (Perfekt) й могла спізнитися на поїзд, але цього, слава Богу, не сталося. (Präteritum)
- Мама втомилася після роботи й відправила (послала) дочку за покупками в найближчий супермаркет. (Präteritum)
- У неї не було можливості купувати собі дорогі речі, проте вона одягалася зі смаком. (Präteritum)
- Моя мати вчить мене грати на піаніно, коли в неї є час.
- Хочеш піти зі мною в кіно?
- Хазяїн просить вас увійти.
- Я чую щодня, як співає мій сусід.
- Мій друг хоче цим літом покататися на човні й половити рибу.
- Ми не можемо відвідати всі визначні пам'ятки Києва за 3 дні.
- З нею неможливо розумно розмовляти. Вона не дає сказати слова.

Інфінітив – перша форма дієслова.

1	2	3
sagen	sagte	gesagt

В німецькій мові є дві форми інфінітива: Інфінітив I та інфінітив II.

Інфінітив I утворюється від кореня дієслова шляхом додавання суфікса

-(e)n: send-en, sammel-n.

Інфінітив I часто субстантивується: das Lesen, das Leben. Субстантивовані іменники завжди середнього роду.

Інфінітив II утворюється за допомогою *Partizip II* основного дієслова й інфінітива допоміжних дієслів *haben* або *sein*: gesprochen haben, gekommen sein.

Перехідні дієслова мають дві пасивні форми інфінітива:

Infinitiv I Passiv (gelesen werden),

Infinitiv II Passiv (gelesen worden sein) – вживається рідко

Wir wollen die Übersetzung *machen*. – Ми хочемо зробити переклад.

Die Übersetzung soll *gemacht werden*. – Переклад повинен бути зроблений.

Infinitiv може вживатися з *zu* й без *zu*. (Див. *Lektionen 81, 82.*)

Інфінітив I вказує на одночасність дії у реченні.

Mein Freund scheint krank zu sein. – Здається, мій друг хворий.

Інфінітив II вказує на те, що дія, виражена інфінітивом, передусім головного речення.

Der Professor verließ das Zimmer, ohne ein Wort gesagt zu haben. – Професор пішов з кімнати, не сказавши ні слова.

Після таких дієслів часто вживається інфінітив: bedauern, behaupten, gestehen, erklären, bekennen, bereuen, sich erinnern, leugnen, versichern.

Der Chef verließ das Büro, ohne ein Wort gesagt zu haben

1. Трансформуйте речення таким чином, щоб у них були інфінітив I або інфінітив II:

- Es scheint, dass er krank ist.
- Es scheint, dass unsere Tochter schon die Hausaufgabe gemacht hat.
- Es scheint, dass Peter Musik hört.
- Es scheint, dass unser Gast schon aufgestanden ist.
- Es scheint, dass Kaffee ihm nicht geschadet hat. Er schläft wie ein Bär.
- Es scheint, dass der Direktor seinen Verstand verloren hat.
- Es scheint, dass die alte Frau eingeschlafen ist.
- Es scheint, dass Peter ins Schlafzimmer gegangen ist.
- Es scheint, dass der Junge sehr dankbar ist.
- Es scheint, dass deine Frau viel zu viel arbeitet.
- Es scheint, dass der Student rechtzeitig seinen Antrag abgegeben hat.
- Es scheint, dass für den Schlafwagen eine Reservierung erforderlich ist.
- Es scheint, dass die Verkäuferin auf den jeweiligen Geschmack der Kunden eingeht.

2. Перекладіть речення на німецьку мову, використовуючи Інфінітив I та інфінітив II:

- Здається, мої знайомі поїхали в гори.
- Він шкодує, що сказав матері правду.
- Підсудний збрехав, що вбив жінку.
- Здається, мій друг сьогодні випадково прийшов вчасно.
- Здається, дитина дуже примхлива.
- Хлопець зізнався (Präteritum), що розбив вікно.
- Вона стверджує, що їздила зі своїм другом на Північне море.
- Здається, мати правильно годує своїх дітей.
- Моя подруга стверджує, що відмовила сина від цієї поїздки.
- Квартиронаймач стверджує, що прибрав під'їзд.
- Здається, дівчина в захваті від виставки.
- Батько пішов із квартири, не попрощавшись. (Präteritum)
- Здається, у чаї міститься більше кофеїну, ніж у каві.
- Здається, хлопець зістрибнув з моста в річку.
- Мій друг стверджує, що поставив свій велосипед на площадці зверху.
- Жінка шкодує, що не купила собаку.
- Сусід стверджує, що він заявив на злодія у поліцію.
- Світлана рада, що виїхала з дому.
- Жінка жалкує, що раніше не вийшла заміж.
- Я дуже шкодую, що мені довелося повідомити вам цю сумну звістку.
- Це прекрасно – мати так багато можливостей у житті.
- Сподіваюся почути Вашу доповідь на наступних зборах.

Конструкції *haben+zu+Infinitiv* й *sein+zu+Infinitiv* виражають необхідність, примус, закон.

Aktiv: Dieses Mädchen hatte im Februar Abitur zu machen. – Ця дівчина повинна була в лютому здати іспит на атестат зрілості.

Der Autofahrer hat regelmäßig Bremsen seines Wagens zu prüfen. – Водій повинен регулярно перевіряти гальма своєї машини.

Passiv: Die Bremsen des Autos sind regelmäßig zu prüfen. – Необхідно регулярно перевіряти гальма машини.

Конструкція *sein+zu+Infinitiv* виражає можливість або неможливість дії.

Die Übersetzung ist morgen abzugeben.

– Переклад варто завтра здати.

Das Wörterbuch war im letzten Monat zu kaufen.

– Словник можна було купити минулого місяця.

1. Побудуйте речення з конструкцією *haben+zu+Infinitiv*:

- Vor jeder Operation müssen sich Ärzte die Hände waschen.
- Die Models müssen auf ihre Figur achten.
- Diesmal muss ich die Theaterkarten besorgen.
- Der Reisende muss eine Fahrkarte besitzen.
- Jeder Autofahrer muss seinen Führerschein mitführen.
- Der Ingenieur muss diese Arbeit noch einmal überprüfen.
- Die Studenten mussten diesen Text in der Prüfung ohne Wörterbuch übersetzen.
- Der Nachtwächter muss unverschlossene Türen zuschließen.

2. Побудуйте речення з конструкцією *sein+zu+Infinitiv*:

- Das Formular kann am Schalter abgegeben werden.
- Dieser Schrank soll nicht verschlossen werden.
- Altpapier kann wiederverwertet werden.
- Die Bücher können im Lesesaal gelesen werden.
- In den südlichen Regionen der Ukraine kann man Häuser ausschließlich mit Sonnenwärme beheizen.
- Diese Sterne kann man nur in der Sternwarte beobachten.
- Der Text soll in 10 Minuten übersetzt werden.
- Diese Uhr kann man nicht mehr reparieren.

3. Перекладіть речення, вживаючи конструкції *sein+zu+Infinitiv* і *haben+zu+Infinitiv*, де можливо:

- Жінки, які хочуть мати гарний вигляд, повинні вести здоровий спосіб життя й відмовляти собі в деяких задоволеннях.
- Правдивість його висловлення підлягає сумніву.
- Журнал «Штерн» можна купити в кіоску на розі вулиць.
- Цей велосипед більше не підлягає ремонту й не може бути використаний.
- Багаж пасажирів повинен перевірятися в аеропорту.
- Студентка повинна ще раз написати семестрову роботу.
- Водій повинен раз на місяць міняти масло.
- Книжки потрібно тут здавати.
- Ще більше енергії можна одержати з вітру.
- Спортсмени повинні тренуватися щодня, якщо вони хочуть встановити рекорд.
- Цю гарну машину можна було купити ще минулого місяця.
- Всі школярі повинні знати, як переходити вулицю.
- Пасажири не повинні ставити багаж у проході.
- Легко визначити точне число населення України.
- Студенти повинні вивчити цей вірш напам'ять.
- Пасажири повинні показувати провідникам квитки.
- На жаль, ваш годинник не можна поремонтувати.

Lektion 85. Інфінітивні конструкції – “um...zu”, “ohne...zu”, “anstatt...zu”

Ці конструкції не залежать від дієслів і мають своє смислове значення:

Um...zu – вказує на мету дії.

Побудова речення з інфінітивною конструкцією **um...zu**

Головне речення	Інфінітивна конструкція		
			інфінітив з <i>zu</i>
Er schreibt alles auf,	um	nichts	zu vergessen.

Er schreibt alles auf, um nichts zu vergessen. – Він все записує, щоб нічого не забути.
 Ich muss meine Rede gut vorbereiten, um die Kunden überzeugen zu können, dass unser Produkt das Beste auf dem Markt ist. – Мені потрібно приготувати свою промову, щоб змогти переконати клієнтів, що наш продукт найкращий на ринку.
 Er hat viel gearbeitet, um sich einen Urlaub in der Türkei leisten zu können. – Він багато працював для того, щоб дозволити собі відпустку в Туреччині.

Ohne zu – показує, що очікувана дія не відбулася.

Побудова речення з інфінітивною конструкцією **ohne zu**

Головне речення	Інфінітивна конструкція	
		інфінітив з <i>zu</i>
Die Sportlerin hat das Spiel gewonnen,	ohne sich besonders	anzustrengen

Er hat das Zimmer verlassen, ohne auf Widerschen zu sagen. – Він вийшов з кімнати, не попрощавшись.
 Meine Schwester ist zu ihrem Freund gegangen, ohne mir den Schlüssel zu überlassen. – Моя сестра пішла до свого друга, не залишивши мені ключ.
 Der Dieb ist mit mir gegangen, ohne Widerstand zu leisten. – Злодій пішов зі мною, не чинячи опору.

Anstatt zu – показує заміну очікуваної дії якоюсь іншою дією.

Побудова речення з інфінітивною конструкцією **anstatt zu**

Інфінітивна конструкція		Головне речення	
	інфінітив з <i>zu</i>	дієслово	
Anstatt	die Kunden zu bedienen,	unterhalten	sich die Verkäufer.

Головне речення	Інфінітивна конструкція		
			інфінітив з <i>zu</i>
Die Verkäufer unterhalten sich,	anstatt	die Kunden	zu bedienen.

Anstatt die Kunden zu bedienen, unterhalten sich die Verkäufer.
 – Замість того щоб обслуговувати клієнтів, продавці розмовляють.
 Anstatt sich auf die Prüfung vorzubereiten, ist sie in die Disko gegangen.
 – Замість того щоб готуватися до іспиту, вона пішла на дискотеку.
 Anstatt vor Gericht gestellt zu werden, wurde der Kriminelle freigelassen.
 – Замість того щоб віддати його під суд, бандита відпустили.

Lektion 85. Übungen

1. Побудуйте речення з інфінітивними конструкціями:

- a) Sie hat viel gearbeitet. Sie wollte anerkannt werden.
- b) Es ist ihr gelungen mit Dirk zu sprechen. Seine Frau war nicht eifersüchtig.
- c) Die Gangster haben Masken getragen. Sie wollten nicht erkannt werden.
- d) Frau Metzke hat ihm nicht geholfen. Sie ließ ihn im Regen stehen.
- e) Frau Schmidt hat die Gespräche ihres Mannes abgehört. Sie wollte ihn erpressen.
- f) Sie ist nach Indien gefahren. Sie will den armen Menschen helfen.
- g) Peter hat zum dritten Mal geheiratet. Er hat nicht lange überlegt.
- h) Der Polizist hat Verkehr nicht geregelt. Er hat von den Autofahrern Geld kassiert.
- i) Er ist vorbeigegangen. Er hat mich nicht erkannt.
- j) Er hat sich dennoch für diese leitende Position qualifiziert. Er hat eine Fortbildung nicht gemacht.
- k) Er hat mit mir nicht ruhig und konstruktiv geredet. Er hat einen großen Aufstand gemacht.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- a) Вона вийшла заміж за Клауса, щоб ніколи більше при покупці товарів не дивитися на ціни.
- b) Мої друзі завжди ходять по дому навшпиньках, щоб не розбудити дитину.
- c) Замість того щоб сказати правду, вона щораз намагається вигадати нову історію.
- d) Я хочу сама зробити цю роботу, щоб подивитися, чого я варта.
- e) Замість того щоб сказати, що вона насправді про це думає, вона перетворила все на жарт.
- f) Лікар перевірів пульс хворого, щоб довідатися, чи він зараз нормальний.
- g) Ми купили бінокль, щоб краще було спостерігати за нашими новими сусідами.
- h) Замість того щоб грати роль закоханого парубка, Шварценеггеру довелося задовольнитися роллю термінатора. (Perfekt)
- i) Директор вигнав з роботи пані Мюллер без усякого співчуття й розуміння до її становища. (Perfekt)
- j) У перший раз в житті він прибирає вдома, ні на кого не насварившись при цьому.
- k) Клієнт підписав рахунок, не прочитавши його.
- l) Замість того, щоб здати годинники в ремонт, Зак викинув їх. (Perfekt)
- m) Цей колега зневажає наші права, навіть не помічаючи цього.
- n) Промовець почав свою промову, не відрекомендувавшись. (Perfekt)
- o) Я купила зошит, щоб записувати новий вокабуляр. (Perfekt)
- p) Замість того, щоб робити домашнє завдання, студенти пішли в кіно. (Perfekt)
- q) Офіціантка облила мене кавою, і пішла не вибачившись. (Perfekt)
- r) Він прийшов щоб привітати мене з днем народження. (Präteritum)
- s) Вона подарувала мені на день народження годинника, не запитавши, чи я його хочу. (Perfekt)
- t) Замість того щоб описувати тобі це словами, я покажу тобі ілюстрації.

Partizip I -

Partizip I утворюється шляхом додавання суфікса *-(e)nd* до основи дієслова: lachend, lächelnd.

Partizip I вживається в ролі:

- 1) визначення (в цій функції **Partizip I** відмінюється як прикметник): ein lachendes Kind, das lachende Kind: Die Frau erklärte dem zuhörenden Mann ihre Aufgabe in dieser Firma. – Жінка пояснювала слухаючому чоловіку своє завдання в цій фірмі.
- 2) обставини, найчастіше способу дії (в цій функції **Partizip I** вживається в короткій формі): Singend hat meine Mutter das Geschirr gespült. – Наспівуючи, моя мати мила посуд.

Partizip I зворотних дієслів зберігає займенник *sich*: Sie stand sich anziehend vor dem Spiegel. – Вона стояла, одягаючись, біля дзеркала.

Partizip I з zu

Partizip I перехідних дієслів може мати перед собою частку *zu*.

В дієсловах з відокремлюваним префіксом *zu* стоїть між префіксом і коренем.

Die durchzuführen Maßnahmen werden die Produktivität der Arbeit verbessern. – Заходи, які повинні бути проведені, підвищать ефективність роботи.

Порівняйте: der prüfende Professor – професор, що скзаменує; der zu prüfende Student – студент, що повинен екзамнуватися.

Перехід Partizip I в прикметники ь прислівники

Partizip I деяких дієслів, в результаті їхнього частого вживання в функції означення або обставини, перейшов в розряд прикметників ь прислівників, які віддалилися за змістом від дієслів, від яких вони були утворені: glänzende Augen – сяючі очі, glänzende Erfolge – блискучі успіхи, glänzend – блискуче.

Partizip I, який перейшов в розряд прикметників або прислівників, може мати ступені порівняння: bedeutend – bedeutender – am bedeutendsten.

Partizip I, який перейшов в розряд прикметників, може вживатися в функції предикативу: Meine Erfolge sind glänzend. – Мої успіхи блискучі.

1. Утворіть Partizip I таких дієслів:

- a) malen; b) vergessen; c) bauen; d) vorbereiten; e) lesen; f) stören; g) darstellen;
- h) beschreiben; i) tanzen; j) singen; k) aufführen; l) übersetzen; m) brechen;
- n) verschwinden; o) sich rasieren; p) bauen.

2. Перекладіть такі вирази з Partizip I:

- a) викладачі, що хвалять; b) картина, яка викликає захоплення; c) чоловік, що тоне; d) переконуючий приклад; e) хвилююче оповідання; f) напружена робота; g) гравець, що виграв у шахи; h) студент, який перекладає; i) стомлююча вистава.

3. Побудуйте речення за зразком: *das Gerät ist zu reparieren – das zu reparierende Gerät.*

- a) Der Auftrag ist zu erledigen.
- b) Die Zeitung ist zu kaufen.
- c) Die Invasion von Insekten ist aufzuhalten.
- d) Die Übersetzung ist zu verbessern.
- e) Das Komitee ist zu gründen.
- f) Das Gespräch ist zu inszenieren.
- g) Die Bemühungen sind anzuerkennen.

4. Перекладіть такі речення, вживаючи Partizip I:

- a) Коли я зайшов до кімнати, я не помітив читаючого студента. (Präteritum)
- b) Це була дійсно стомлююча екскурсія. (Präteritum)
- c) Не варто заважати дитині, яка вчиться.
- d) Жінка, що тонула, відчайдушно кликала на допомогу. (Präteritum)
- e) Ми помітили потіючого чоловіка, який, здається, намагався зрозуміти декларацію про доходи. (Präteritum)
- f) Мені відразу сподобалася дівчина, що посміхалася (Perfekt). Я хочу запросити її в кіно.
- g) Юнак, що прибирав, виглядав нещасним. (Präteritum)
- h) Дитина, що плакала, кликала матір. (Präteritum)

5. Перекладіть такі речення, вживаючи Partizip I з zu:

- a) Тут є ще багато відповідей, які треба відзначити (хрестиком).
- b) Мова йде про експеримент, який необхідно провести.
- c) Наукова значимість результатів, які будуть отримані в нашому університеті, велика.
- d) На тумбочці лежали медикаменти, які необхідно були прийняти. (Präteritum)
- e) Викладачка дала нам тему для обговорення. (Präteritum)
- f) Медики повинні постійно займатися проблемами здоров'я, які підлягають вирішенню.

- Partizip II* утворюється шляхом присднання префікса *ge-* й суфікса *-t* (дієслова слабкої відміни) або суфікса *-en* (дієслова сильної відміни): fragen – gefragt, lesen – gelesen.
- Багато дієслів сильної відміни змінюють в *Partizip II* кореневий голосний: sprechen – gesprochen.
- Дієслова слабкої відміни, корінь яких має наприкінці *d, t*, або сполучення *n* або *m* з попереднім приголосним (за винятком сполучення з *r* або *l*) мають у *Partizip II* суфікс *-et*: rechnen – gerechnet, arbeiten – gearbeitet.
- В дієсловах з відокремлюваним префіксом *ge-* стоїть між відокремлюваним префіксом і коренем, а в складних дієсловах – між обома складовими частинами: aufstehen – aufgestanden, fertig stellen – fertig gestellt.
- Без суфікса *ge-* утворюється *Partizip II* дієслів з невідокремлюваними префіксами й дієслів із суфіксом *-ier(en)*: besprechen – besprochen, studieren – studiert.
- Дієслова слабкої відміни, такі як *kennen*, мають в *Partizip II* кореневий голосний *a*: gekannt, genannt, gebrannt, gerannt, gesandt, gewandt. Дієслова *senden* і *wenden* мають, крім того, звичайні форми слабкої відміни.
- Ряд дієслів сильної відміни не тільки змінюють у *Partizip II* кореневий голосний, але й змінюють довгий голосний звук кореня на короткий і навпаки (це відображається також у написанні): greifen – gegriffen, nehmen – genommen.
- Partizip II* вживається в ролі:
 - означення (в цьому випадку *Partizip II* відмінюється як прикметник): das gestohlene Buch – украдена книга.

Partizip II перехідних дієслів у функції означення має значення пасивного стану: die angefangene Arbeit – розпочата робота.

Partizip II неперехідних дієслів, які відмінюються з дієсловом *sein*, може виконувати функцію визначення, якщо неперехідне дієслово в даному контексті означає закінчену дію. В функції визначення *Partizip II* неперехідних дієслів означає активний стан: der abgefahrne Zug – поїзд, який відправився.

Partizip II неперехідних дієслів, які відмінюються з дієсловом *haben*, не може виконувати функцію означення.

- предикатива: Jetzt sind alle Bücher gelesen. – Зараз прочитані всі книги.

Перехід *Partizip II* у прикметники й прислівники.

Partizip II деяких дієслів, в результаті їх частого вживання в функції означення або обставини, перейшов у розряд прикметників і прислівників, які віддалилися за змістом від дієслів, від яких вони утворені:

der ausgezeichnete Student – нагороджений студент, ein ausgezeichnete Student – прекрасний студент, ausgezeichnet – прекрасно, відмінно. *Partizip II*, який перейшов в розряд прикметників або прислівників, може мати ступені порівняння.

Partizip I, який перейшов в розряд прикметників, може вживатися в функції предикативу: Das ist ausgezeichnet. – Це прекрасно.

1. Утворіть *Partizip II* таких дієслів:

- malen; b) vergessen; c) bauen; d) vorbereiten; e) lesen; f) stören; g) darstellen; h) beschreiben; i) tanzen; j) singen; k) aufführen; l) übersetzen; m) brechen; n) verschwinden; o) sich rasieren.

2. Перекладіть такі вирази з *Partizip II* на *Partizip I*:

- палаючий папір; b) чоловік, що потонув; c) замерзла річка; d) виграна гра; e) придуманий прилад; f) виправлена робота; g) прибула делегація; h) освітлена вулиця; i) почищені черевики.

3. Побудуйте вирази, вживаючи *Partizip I* і *Partizip II*:

- Bauen (der Arbeiter, das Haus); b) lesen (der Student, der Text); c) übersetzen (die Erzählung, das Mädchen); d) schreiben (der Roman, der Junge); e) reparieren (der Uhrmacher, das Radio); f) bügeln (die Frau, die Hose); g) gewinnen (das Spiel, der Spieler); h) spülen (die Mutter, das Geschirr).

4. Перекладіть речення, вживаючи *Partizip I*:

- П'яний водій їхав зі своїми переляканими друзями по вулиці. (Präteritum)
- Я довго чекав на знайдену книгу. (Perfekt)
- Мені потрібна хустинка, яка підійде до мого нового пальто.
- Де моє випране й випрасуване плаття?
- Покажи викладачеві виправлений переклад!
- Програна гра розхвилювала мого батька. (Präteritum)
- Жінка, що прибула, стояла спокійно перед дверима й очікувала нас.
- Розведена пара намагалася ще щось один одному пояснити. (Präteritum)
- Мати викинула мій поламаний телевізор.
- Запломбований зуб болів у мене ще декілька днів. (Perfekt)
- Я не хочу повертатися до обговорених проблем.

5. Перекладіть речення, вживаючи *Partizip I* й *Partizip II*:

- Не треба заважати жінці, що голосно розмовляє.
- Водій, який вижив, запрягся більше не водити машину в стані сп'яніння. (Perfekt)
- Скривджена дитина не хотіла з нами розмовляти й сиділа в кутку. (Präteritum)
- Вирішальне питання в нашому обговоренні – що слід робити нашому підприємству.
- Ніхто не хотів вимивати з килима розлите молоко. (Präteritum)
- Ти можеш занести годинникареві поламаний годинник?
- Стоячи, привітала публіка учасників фестивалю.
- У мене немає ніякого бажання будити сплячу дитину.
- Пофарбований паркан виглядав чудово.
- Виючий собака наших сусідів нервує мене.

Означення, виражене *Partizip I* і *Partizip II*, може мати при собі слова, які пояснюють або уточнюють його, утворюючи разом з ними поширене визначення.

Поширене означення стоїть між артиклем (або словом що його замінює) й іменником, при цьому саме означення (*Partizip I* або *Partizip II*) стоїть безпосередньо перед іменником.

Partizip II

Поширене означення з *Partizip II* позначає пасивну дію, стан або процес. У більшості випадків події в поширеному означенні вже пройшли.

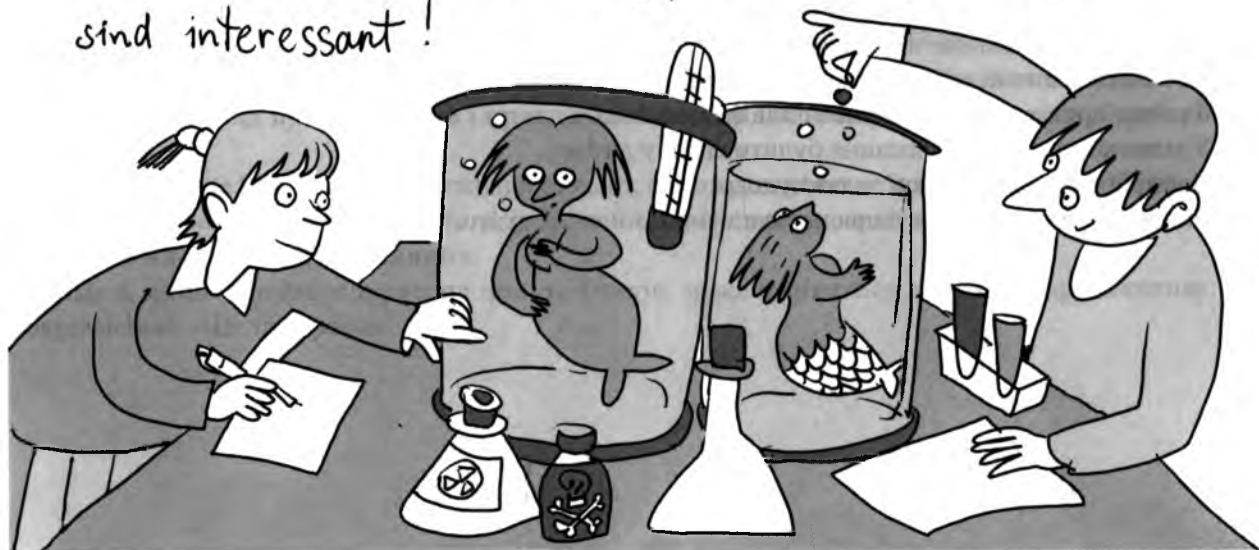
Das vor drei Jahren errichtete Haus ist sehr teuer geworden. – Будинок, побудований три роки тому, став дуже дорогим.

Partizip I

Поширене означення з *Partizip I* позначає активну дію, стан або процес, які відбуваються одночасно, але в більшості випадків – залежно від головної дії.

Die Zahl der an der Frankfurter Messe teilnehmenden Länder wächst von Jahr zu Jahr. – Кількість країн, що беруть участь у Франкфуртському ярмарку, росте з року в рік.

Die von den Schülern durchgeführten Experimente sind interessant!

1. Замініть підрядні речення на речення з поширеним означенням:

- Die Gangster, die eine Bank ausgeräumt haben, versuchten mit einem Hubschrauber zu entkommen.
- Die Ereignisse, die die Schriftstellerin auf dem Lande erlebte, beschrieb sie in ihrem Roman.
- Die Polizisten, die Banditen verfolgt haben, waren wie immer hilflos.
- Der Polizeihubschrauber, der die Gangster beobachtete, informierte die Polizisten in den Polizeiautos.
- Das Schewtschenko-Denkmal, das auf dem Hauptplatz errichtet wurde, wird bald enthüllt.
- Der Apparat, der von einem Bürger der Stadt erfunden wurde, versetzt uns in Staunen.
- Die DVD, die für den Unterricht vorbereitet wurde, liegt auf dem Tisch.
- Der Präsident, der vor zwei Jahren gewählt wurde, ist sehr beliebt.
- Die wertvolle Sammlung, die der Stadt von einem Mäzen geschenkt wurde, wurde im Museum ausgestellt.
- Das alte Bild, das auf dem Dachboden gefunden wurde, haben meine Eltern an die Wand gehängt.

2. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи поширене означення:

- Пошукова собака, що шукала гашиш, одержала додатковий шматок м'яса за свою гарну роботу. (Perfekt)
- Жінка, яка скрізь шукала зниклих дітей, звернулася в поліцію. (Präteritum)
- За гангстерами, які тікали по дахах будинків, слідували поліцейські. (Präteritum)
- Кістяк тисячолітньої давнини, знайдений у горах, буде вивчений вченими.
- Київ, що був на 60 відсотків зруйнований бомбардуванням під час війни, поступово відновлювався.
- Поліцією було арештовано парубка, який бездумно їхав через перехрестя.
- Теми, пройдені протягом семестру, будуть зараз повторені.
- Книга, написана Пако Рабанном, дуже популярна в наші дні.
- Апарати, придумані Да Вінчі, зараз використовуються на багатьох підприємствах.
- Біблія, куплена минулого місяця, стала улюбленою книгою мого сина.
- На жаль, зараз не можна зв'язатися з бухгалтером, яка поїхала у відпустку.
- Гангстери, що втримують заручників, вимагають літак і 2 мільйони доларів викупу.
- Праска, поремонтована вчора в майстерні, знову зламалася.
- Подарована нашими друзями статуетка виглядає жахливо.
- Доповідь, проведена нашим новим співробітником, була дуже цікавою.
- Фільм, розрекламований нашими друзями, нам не сподобався. (Perfekt)
- Число країн, які беруть участь у Франкфуртському ярмарку, росте з року в рік.
- Будинок, побудований торік на нашій вулиці, приводить всіх у захват.
- Знайшли добре захований скарб. (Präteritum)
- Вказівки, яких більше не дотримуються, повинні бути змінені.
- Я був вражений високою фігурою, зробленою з одного каменя.

Дієприкметник разом з пояснювальними словами утворює дієприкметниковий зворот. У реченні дієприкметниковий зворот майже завжди визначає підмет.

Дієприкметник звичайно стоїть наприкінці дієприкметникового звороту. Дієприкметниковий зворот, як правило, стоїть на початку всього речення, в цьому випадку речення має зворотний порядок слів.

Partizip I позначає активний процес, *Partizip II* – пасивний:

Das Schloss besichtigend, erinnerte ich mich an meine Flitterwochen. – Оглядаючи замок, я згадав свій медовий місяць.

Von den Wölfen verfolgt, kletterten die Touristen auf den Baum. – Переслідувані вовками туристи залізли на дерево.

Partizip I дієслів *sein* й *haben* (*seinend, habend*) в дієприкметникових зворотах не вживається.

Mit allem Notwendigen gut versehen, machten sich die Touristen auf den Weg.

1. Побудуйте речення з дієприкметниковими зворотами в *Präteritum*:

- Die Zeitung/ beiseite legen/ anschauen/ Inge/ er.
- Von/ die Tiere/ jagen/ haben/ wir/ kein/ andere Wahl/ als/ in/ das Auto/ sich einschließen.
- Von/ der Tisch/ aufstehen/ stellen/ das Mädchen/ die Tasse/ auf/ der Tisch.
- Vor/ die Verkehrsampel/ halten/ bemerken/ Peter/ mit/ Staunen/ dass/ es/ schon/ 8 Uhr/ sein.
- Von/ die Polizisten/ verfolgen/ hinausstürzen/ die Gangster/ durch/ ein Kellerfenster/ aus/ das Haus.
- Von/ das Leben/ in/ die große Stadt/ abschneiden/ sich langweilen/ Diana/ unheimlich.
- Originelle Methoden / anwenden/ erreichen/ der Gelehrte/ sein Ziel.
- Diskutieren/ lebhaft/ verlassen/ die Besucher/ der Zuschauerraum.
- Eine Zigarette/ rauchen/ sitzen Margaret/ in/ ihr/ Lieblingssessel.

2. Перекладіть речення з дієприкметниковими зворотами в *Präteritum*:

- Тримаючи дитину за руку, жінка пішла на прогулянку.
- Дивлячись телевизор, мій дідусь лежав на дивані.
- Голосно волаючи, ми дивилися футбольний матч України проти Швейцарії.
- Розпаковуючи наші валізи, ми обговорювали пригоди нашої поїздки.
- Маючи кращу освіту, ніж я, вона змогла, звичайно, одержати кращу роботу.
- Махаючи хвостом, собака Пітера обнюхав нас.
- Доповідач вимагав, посилаючись на вихідний пункт своєї доповіді, більш суворого контролю над роботою уряду.
- Сумно нявкаючи, кішка стрибнула мені на коліна.
- Під'їжджаючи до будинку, я згадав, що не купив масло.
- Будучи спеціально для цього навченим, собака вела сліпого до його дому.
- Розуміючи свою помилку, він більше не хотів вести дискусію на цю тему.
- Політик, доводячи важливість цієї коаліції для всієї країни, повинен був відмовитися від своїх власних амбіцій.
- Доповідач, посилаючись на статистику, обґрунтував необхідність жорстокіших законів.
- Приймаючи холодний душ, юнак кричав так, немов з нього душу виймають.
- Тримаючи келих шампанського, гості говорили про останні політичні події в Україні.
- Закриваючи двері, він почув, як спускалася його сусідка зі своїм сином.
- Будучи серйозно підготовленою до цієї роботи, дівчина не боялася.
- Вимагаючи демократії й справедливості, люди вийшли на майдан Незалежності.
- Оточена фотографами, акторка не могла пройти до театру.
- Ридаючи голосно від болю, дитина показувала матері поранений палець.
- Розмовляючи з молодою жінкою, Клаус спостерігав за глядачами в залі.
- Підмітаючи підлогу, Інґа наспівувала пісню.

Розповідне речення

У кожному німецькому реченні є підмет і присудок. Присудок завжди займає другу позицію в простому розповідному реченні. Прямий порядок слів має речення, яке починається з підмета. Зворотний порядок слів має речення, що починається не з підмета, а з якогось іншого члена речення.

Ich komme morgen. – Я прийду завтра. Morgen komme ich. – Завтра прийду я.

В реченнях з присудком, який складається зі змінюваної й незмінної частин, доповнення й обставини разом з їхніми означеннями, а іноді й підмети стоять між обома частинами присудка, ставлячи разом з ними так звану «рамкову конструкцію» німецького простого розповідного речення; рамкова конструкція утворюється й тоді, коли наприкінці речення стоїть відокремлюваний префікс дієслова. В розповідному реченні з прямим порядком слів між обома частинами присудка стоять всі члени речення, крім підмета з його означеннями, що займає в реченні перше місце.

Рамкова конструкція розповідного речення з прямим порядком слів і питального речення з питальним словом

1	2	3	остання позиція
Die Kinder	stehen	heute spät	auf.
Die Arbeit	hat	gestern	angefangen.
Die Übersetzung	wird	schon diese Woche	gemacht.
Der Lehrer	ist	mit unserer Arbeit	zufrieden.
Wer	hat	dieses Auto	gekauft.

Питальне речення

В німецькій мові є два види питальних речень: запитання з питальним словом і запитання без питального слова. В питальних реченнях без питального слова першу позицію займає дієслово:

Sprichst du Deutsch? – Ти говориш німецькою мовою?

Bist du jetzt beschäftigt? – Ти зайнятий?

В питальних реченнях з питальним словом першу позицію займає питальне слово й другу дієслово:

Warum arbeitest du nicht? – Чому ти не працюєш?

Was fragt dein Freund? – Що запитує твій друг?

Наказовий спосіб

В реченнях з наказовим способом, дієслово ставиться на перше місце:

Sprecht laut! – Говоріть голосно! Bleiben Sie lieber zu Hause!

– Залишайтеся краще дома! Sei ruhig! – Будь спокійна.

В питальних реченнях без питального слова і в спонукальних реченнях в рамці стоять всі члени речення.

Рамкова конструкція питального речення без питального слова й спонукального речення

1	2	3	
Stehen	die Kinder	morgen früh	auf?
Ist	er	noch mit unserer Arbeit	zufrieden?
Fange		im Juli diese Arbeit	an.
Ist	sie	gestern	Ski gelaufen?

1. Побудуйте правильно речення:

- Die Jäger/ ihre Jagd/ beenden. (Perfekt)
- Ich/ aufstehe/ heute früh. (Präsens)
- Er/ mit/ seine Arbeit/ zufrieden/ sein.
- Die Mutter/ mir/ ein Märchen/ vorlesen. (Perfekt)
- Die Arbeit/ erst heute/ beginnen. (Präsens Passiv)
- Das Dach/ morgen/ streichen. (Präsens Passiv)
- Warum/ du/ so spät/ kommen? (Perfekt)
- Dieser Angestellte/ bei uns/ arbeiten.
- Das Buch/ lesen!
- Hör/ auf/ damit!
- Wer/ dieses Wörterbuch/ kaufen? (Perfekt)
- Er/ mir/ das Buch/ leihen. (Perfekt)
- Die Firma/ Pleite gehen? (Perfekt)

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Мій син хоче стати митцем.
- Я одягаю своє пальто.
- Чому ти продав свою нову машину?
- Я дуже задоволений своєю роботою.
- Напиши мені свій номер телефону!
- Ти працюєш у цій фірмі?
- Ми були вчора на лузі.
- Книгу багато читають.
- Почни в травні роботу!
- Тут майже не прибирають.
- Я хочу допомогти тобі з домашнім завданням.
- Ми пішли в кіно. (Perfekt)
- Чому ти один катався на ковзанах? (Perfekt)
- Візьми з собою парасольку!
- Я влітку почитаю цю книгу.
- Він відпустив собаку. (Präteritum)
- Ти можеш мені допомогти? (Perfekt)
- Я не переклав речення. (Perfekt)
- Діти їдять тістечка з задоволенням?
- Я завтра принесу цей словник.
- Фірма поставляє товари.
- Ти повинна пообіцяти мені подарувати словник.
- Мій дядько невдоволений своїм садом.
- Ти переїжджаєш на нову квартиру?

При зворотному порядку слів перше місце займає другорядний член речення, а підмет стоїть після відмінюваної частини дієслова, найчастіше він займає третю позицію.

В розповідному реченні зі зворотним порядком слів між обома частинами присудка стоять всі члени речення, крім одного доповнення або обставини, що займає в реченні першу позицію.

Рамкова конструкція в розповідному реченні зі зворотним порядком слів 1

1	2	3	остання позиція
Morgen früh	stehen	die Kinder	auf.
Hier	wird	die Arbeit	angefangen.
Seit langem	ist	er mit unserer Arbeit	zufrieden.
Gestern	sind	wir	Ski gelaufen.

Рамкова конструкція в розповідному реченні зі зворотним порядком слів 2

1	2	додаток-займенник	підмет (іменник)	остання позиція
Erst gestern	erzählte	mir	die Mutter	über ihren neuen Job.
Jeden Tag	ruft	mich	mein Mann	aus Brasilien an.
Zum Glück	hat	es ihr	mein Freund	gesagt.

Рамкова конструкція в розповідному реченні зі зворотним порядком слів 3

1	2	підмет (займенник)	додаток в Akk., Dat. (займенник)	остання позиція
Gestern	hat	er	mir	das endlich gesagt.
Vorgestern	hat	sie	mich	angerufen.

1. Побудуйте правильно речення зі зворотним порядком слів:

- Letzten Monat/ mit/ das Auto/ fahren/ in den Urlaub/ wir. (Präteritum)
- Bei/ die Hausaufgabe/ Michael/ mir/ helfen. (Perfekt)
- Entgegen/ aufkommen/ alle Erwartung/ Wolken. (Präteritum)
- Außer mir/ dabei/ haben/ keiner/ eine Jacke. (Präteritum)
- Gestern/ mich/ die Lehrerin/ ausschimpfen. (Perfekt)
- Manchmal/ um/ das Geld/ drehen/ sich/ alles/ nur. (Präsens)
- Nur/ für/ ihre Kinder/ machen/ sie/ alles. (Präsens)
- Die Regeln/ der Direktor/ mir/ erklären. (Perfekt)
- Um sechs Uhr/ bringen/ der Postangestellte/ mir/ die Zeitungen. (Präsens)
- Hinter/ die Grenze/ kommen/ wir/ in/ ein Unwetter. (Präteritum)
- Vorgestern/ er/ mir/ sein Buch/ leihen. (Perfekt)
- Nebst Garten/ wir/ das Haus/ pachten. (Perfekt)
- Unten/ die Bäume/ wachsen/ Pilze. (Präteritum)
- Hinter/ das Bild/ der Safe/ sein/ früher. (Präteritum)

2. Перекладіть речення зі зворотним порядком слів на німецьку мову:

- Мати зателефонувала мені з Єгипту. (Perfekt)
- Поїзд запізнився через якусь несправність. (Präteritum)
- Цього разу вона мені сказала правду. (Perfekt)
- Замість дитячого садка будується готель.
- Це правило пояснила йому вчителька. (Perfekt)
- Завдяки його допомозі ми змогли виграти. (Präteritum)
- Дім їй подарував її друг. (Perfekt)
- Вікна побили йому діти. (Perfekt)
- Книгу подарувала мені моя бабуся. (Perfekt)
- Вчора діти ходили на луг. (Perfekt)
- Вірші Гейнс я читав із задоволенням. (Perfekt)
- Позавчора він мені помив посуд. (Perfekt)
- Вона вчора впала з драбини і сильно поранилася. (Perfekt)
- Машину ми йому помили. (Perfekt)
- Соус можна покращити сметаною.
- Я ношу з задоволенням вовняні шкарпетки.
- Тітка Дітера пообіцяла нам цю книгу. (Perfekt)
- Вже півгодини тому почався фільм. (Perfekt)
- Машину позичив мені мій друг. (Perfekt)
- Собаку подарували мені мої батьки на день народження. (Perfekt)
- На щастя, я не забув це правило. (Perfekt)
- Можливо, мати випрала йому штани. (Perfekt)
- Вона купила мені ящик баденського вина на день народження. (Perfekt)
- Сьогодні я з'їв на сніданок тільки 100 грамів ковбаси. (Perfekt)

В німецькій мові для заперечення використовуються заперечні слова: *nicht*, *kein* – (не) і *nein* (ні).

Arbeiten Sie? – Nein, ich arbeite nicht. – Ви працюєте? – Ні, я не працюю.

Haben Sie ein Buch? – Nein, ich habe kein Buch. – У Вас є книга? Ні, в мене немає книги.

Nicht

Заперечення буває повним і частковим:

a) заперечення буває повним, коли заперечуються всі дії. При повному запереченні *nicht* стоїть в самому кінці речення:

Ich arbeite nicht. – Я не працюю.

b) заперечення буває частковим, коли заперечується тільки якась частина. У реченнях з частковим запереченням *nicht* стоїть перед словом, яке заперечується (це може бути будь-яка частина мови, крім іменника):

Ich spreche noch nicht gut Deutsch. – Я ще не дуже добре говорю німецькою мовою.

Kein

a) заперечує тільки іменник;

b) стоїть безпосередньо перед словом, яке заперечується;

c) змінюється за відмінками як неозначений артикль:

Es gibt hier keinen Garten. – Тут немає саду.

Див. відмінювання прикметників з неозначеним артиклем в Лекції 60.

Якщо в запитаннях вже є заперечення, тобто заперечується якась дія, що у дійсності має місце, то відповідь буде починатися зі сполучника *doch*:

Willst du nicht mitgehen? – Doch, ich will! – Ти не хочеш піти з нами? – Як же, хочу!

Studierst du nicht an der Universität? – Doch, ich studiere an der Uni. – Ти не вчишся в університеті?

– Як же, я вчуся в університеті.

У множині заперечення *kein* має форму слабкого відмінювання:

Das waren keine guten Aussichten. – Це не були гарні перспективи.

Якщо іменник називає якусь професію, то обидва заперечення *nicht/kein* будуть правильними:

Ich bin nicht Lehrer. = Ich bin kein Lehrer. – Я не вчитель.

Від місця розташування заперечення може повністю змінитися зміст речення:

Nicht alle Mitarbeiter sind verheiratet. – Не всі працівники одружені.

Alle Mitarbeiter sind nicht verheiratet. – Всі працівники неодружені.

Якщо друга частина речення протиставляється першій, то використовується зворот *nicht... sondern*:

Ich bin nicht Lehrer, sondern Dozent. – Я не вчитель, а викладач.

1. Поставте *nicht* або *kein*:

- Ich habe heute _____ Geld.
- Die Verwandten kommen _____ heute, sondern morgen.
- Warum nimmst du mich _____ mit? – Ich habe _____ Zeit, mit dir zu bummeln.
- Wissen Sie überhaupt nichts? – Doch, ich weiß etwas, aber _____ alles.
- Die Bedienung im Restaurant war _____ höflich und freundlich.
- Die Hauswirtin lud _____ alle Bekannten und Freunde zur Einzugsfeier ein, weil sie von einigen _____ Anschriften hatte.
- _____ mir ist dieser Fehler unterlaufen, sondern meiner Kollegin.
- Erzähl dem Vater _____, dass ich die Schule geschwänzt habe und _____ Hausaufgaben gemacht habe.
- Die Familie hat es sich anders überlegt und beschloss, die Schiffsreise _____ zu unternehmen.
- Er ist _____ Geschäftsleiter, aber hat Spielraum genug, um eigene Entscheidungen zu treffen.

2. Дайте заперечні відповіді на запитання:

- Ich das ein Ausweg?
- Hast du schon deine Meinung geäußert?
- Bist du mit euerem neuen Haus zufrieden?
- Hat dein Freund Geschwister?
- Hast du den neuen Teller zerbrochen?
- Magst du den Winter?
- Habt ihr Geld an der Grenze gewechselt?
- Willst du nach dem Studium eine Imbiss-Stube eröffnen?
- Hat dein Vater das Rauchen aufgegeben?
- Hältst du viel von diesem Schauspieler?

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Шкода, що він не може нас відвідати.
- Не забудьте сьогодні вдома парасольку, тому що буде дощ!
- Я хотів би, щоб Ви мені більше не дзвонили.
- Наша фірма не може укласти з Вами договір щодо найму.
- Не будьте злими й заздрісними!
- Розмова відбулася в новому офісі, у якому ще немає нових меблів. (Präteritum)
- Професор не цінує колег, молодших за нього.
- Через демонстрації й страйки жителі міста не могли вчасно дістатися до роботи.
- Ми не мільйонери й не можемо собі все дозволити, але все-таки ми вміємо радіти життю.
- Його штани не підходять до його сорочки. Крім того, він не надів краватки.

За наявності в реченні двох додатків, виражених іменниками, першу позицію займає додаток у *Dativ*, а за ним слідує додаток в *Akkusativ*:

підмет	присудок	додаток-іменник в <i>Dativ</i>	додаток-іменник в <i>Akkusativ</i>
Der Lehrer	gibt	dem Studenten	ein Buch.

Der Vater schenkt seinem Sohn ein Buch. – Батько дарує синові книгу.

За наявності в реченні двох додатків, виражених займенником та іменником, на першу позицію виноситься додаток-займенник, а за ним слідує додаток-іменник:

підмет	присудок	додаток-займенник в <i>Akkusativ</i>	додаток-іменник у <i>Dativ</i>
Wir	schenken	es (das Buch)	der Mutter.

Meine Freundin gibt mir ihre Katze. – Моя подруга дає мені свою кішку.

За наявності в реченні двох додатків, виражених займенниками, першу позицію займає додаток в *Akkusativ*, а за ним слідує додаток в давальному відмінку.

підмет	присудок	додаток-займенник в <i>Akkusativ</i>	додаток-займенник в <i>Dativ</i>
Das Kind	schenkt	sie (die Blume)	ihr (der Mutter).

Der Lehrer gibt es (das Buch) ihm (dem Studenten). – Вчитель дає її (книгу) йому (студентові).

Додаток з прийменником стоїть після звичайного додатка:

підмет	присудок	додаток-займенник	додаток з прийменником
Der Mitarbeiter	berichtet	uns	über seine Arbeit.

Thomas erzählt seinem Freund von dem neuen Film.

1. Побудуйте запитання з двома додатками-іменниками й дайте відповідь на них, використовуючи займенники за зразком: *Hat der Vater seinem Sohn ein Buch geschenkt?* – *Ja, er hat es ihm geschenkt.*

- Der Postbeamte/ der Kunde/ der Check/ zurückgeben?
- Der Museumsdirektor/ die Gäste/ die Ausstellung/ zeigen?
- Die Mutter/ eine Reise/ der Sohn/ versprechen?
- Peter/ ein Blumenstrauß/ seine Freundin/ zum Geburtstag/ schenken.
- Dein Sohn/ unsere Kinder/ der Ball/ wegnehmen?
- Der Verlag/ das Manuskript/ der Schriftsteller/ zurücksenden.
- Du/ dein Auto/ deine Tante/ leihen?
- Der Arzt/ das Medikament/ der Kranke/ verschreiben?
- Du/ deine Schwester/ diese Nachricht/ senden?
- Der Dieb/ die Handtasche/ eine alte Dame/ stehlen?
- Die Kinder/ die Großmutter/ das Abenteuer/ erzählen?

2. Замініть додатки-іменники на додатки-займенники за зразком: *Ich schreibe meiner Schwester einen Brief.* – *Ich schreibe ihr einen Brief. Ich schreibe ihn meiner Schwester.*

- Die Firma liefert dem Kunden die Waren.
- Ich schicke meinen Verwandten diese Bücher.
- Ich gebe dem Beamten die Papiere zurück.
- Die Lehrerin erklärte den Studenten die Regel noch einmal.
- Hat der Angeklagte dem Richter seine Unschuld bewiesen?
- Der Leiter der Gruppe hat den Touristen dieses Hotel empfohlen.

3. Перекладіть спочатку речення з двома додатками на німецьку мову, а потім замініть додатки-іменники на додатки-займенники за зразком: *Der Student gibt dem Mädchen das Buch. Der Student gibt ihm das Buch. Der Student gibt es dem Mädchen. Der Student gibt es ihm.*

- Мама читає дітям казку.
- Пекар приносить своїй подрузі свіжоспечені булочки.
- Мій чоловік позичив нашу машину своєму другові. (Perfekt)
- Продавщиця порадила покупцеві жовту краватку. (Perfekt)
- Чому ти видала цьому чоловіку свою таємницю? (Perfekt)
- Він подарував торт своїй дівчині на день народження. (Perfekt)
- Ти знову запропонував допомогти своїй тітці? (Perfekt)
- Ти повернула книгу своїй подрузі? (Perfekt)
- Службовець послав цей лист панку. (Perfekt)
- Господарка показала кішок гостям. (Perfekt)
- Фірма поставляє товари клієнтам безкоштовно.
- Ти приховала правду від своєї матері.

підмет	присудок	Коли?	Чому?	Як?	Де? Куди?
Hans	kommt	heute		gern	zu uns.
Ich	schlief	gestern	vor Ärger	schlecht.	
Das Mädchen	ging	gestern	wegen des Tests	voller Furcht	ins Institut.

		1		2		3	
підмет	присудок	Коли?	доповнення в Dativ	Чому?	Як?	доповнення в Akkusativ	Де? Куди?
Ich	schreibe	morgen	ihr			einen Brief.	
Sie	entnimmt		dem Kind		mit Lachen	den Ball.	
Ich	schrieb	gestern	meinem Partner	wegen der Sache		einen Brief	nach England.

Wegen der Hitze arbeiteten die Angestellten nur bis 3 Uhr.

1. Поставте члени речення в правильному порядку:

a) *Der Mann hat ... getreten.*

- 1) aus Versehen
- 2) beim Tanzen
- 3) auf den Fuß
- 4) seiner Partnerin

b) *Der Manager kam ...*

- 1) mit dem neuen Mitarbeiter
- 2) gegen 9 Uhr
- 3) verärgert
- 4) ins Büro

c) *Das Mädchen hat ... gesagt.*

- 1) die Wahrheit
- 2) dummerweise
- 3) seiner Freundin
- 4) gestern

d) *Der Mann hat ... gekauft.*

- 1) kein Geschenk
- 2) vorgestern
- 3) seiner Frau
- 4) mit Absicht

e) *Sie betrat ...*

- 1) aus Angst
- 2) vorsichtig
- 3) das Zimmer
- 4) gestern

f) *Der Tourist sprang...*

- 1) vor der Angst
- 2) gestern
- 3) über die Mauer
- 4) an unserer Universität

g) *Das Mädchen überreichte...*

- 1) zu ihrem Geburtstag
- 2) ihrer Mutter
- 3) mit freundlichen Worten
- 4) am Morgen
- 5) in ihrem Zimmer
- 6) ein Buch über Gesundheit

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- a) Мотоцикліст вчора вирвав сумочку з рук жінки. (Präteritum)
- b) Я позавчора звичайно представив нового колегу шефу. (Perfekt)
- c) Молода дівчина поцілувала вчора свого друга на прощання на вокзалі. (Präteritum)
- d) Моя тітка принесла мені сьогодні з вибаченням позичену спідницю. (Perfekt)
- e) Схвильовано поклала мати руку на чоло хворої дитини. (Präteritum)
- f) Демонстранти одногосно засудили помилки уряду на головній площі країни на початку грудня. (Präteritum)
- g) Позавчора втомлена пантера перестрибнула з останніх сил річку. (Präteritum)
- h) Ти мені тиждень тому розповідала про свою поїздку до Туреччини. (Perfekt)
- i) Я сьогодні в страху перед іспитом йшов до університету. (Perfekt)
- j) Службовець приготував доповідь щодо цих операцій. (Perfekt)
- k) Автобус їде з сьогоднішнього дня через об'їзд повз наш університет без зупинки.
- l) Юнак приніс мені книгу з дружніми словами. (Präteritum)
- m) Студент гнівно вийшов сьогодні з аудиторії через зле зауваження вчителя. (Perfekt)
- n) Мати з жахом вирвала в дитини сірники. (Präteritum)
- o) Вчора я ходила до нового будинку мого друга. (Präteritum) Я з радістю прийняла його запрошення.

Порядок слів у простих реченнях зі зворотним дієсловом

Зворотний займенник *sich* стоїть після дієслова в *Präsens, Präteritum, Imperativ* у реченнях з прямим порядком слів:

Прямий порядок слів у реченнях зі зворотними дієсловами

підмет	присудок	зворотний займенник		
Sie	hat	sich	die Hände	gewaschen.
Unsere Industrie	entwickelt	sich	schnell.	

Зворотний порядок слів у реченнях зі зворотними дієсловами

(підмет виражений іменником)

	присудок	зворотний займенник	підмет	
Sofort	hat	sich	das Mädchen	gewaschen.
Gestern	fühlte	sich	die alte Dame	schlecht.

Якщо підмет у реченні зі зворотним порядком слів виражений особовим займенником, то він ставиться між дієсловом і зворотним займенником *sich*.

Якщо присудок складається з відмінюваної й невідмінюваної частини й підмет виражений особовим займенником, то цей займенник ставиться між відмінюваною частиною дієслова й зворотним займенником *sich*.

Зворотний порядок слів в реченні з зворотними дієсловами

(підмет виражений займенником)

	присудок	підмет	зворотний займенник	
Sofort	hat	sie	sich	gewaschen.
Gestern	fühlte	er	sich	schlecht.

Порядок слів у складнопідрядних реченнях зі зворотними дієсловами

Зворотний займенник *sich* може стояти перед або після підмета, якщо він виражений іменником, і обов'язково після підмета, якщо він виражений займенником.

Порядок слів у складнопідрядних реченнях зі зворотними дієсловами

(підмет підрядного речення виражений іменником)

Головне речення	Підрядне речення				
	сполучник	1	2		присудок
Der Abteilungsleiter fragt,	ob	1. alle Mitarbeiter 2. sich	1. sich 2. alle Mitarbeiter	schon	versammelt haben.

Die Mutter fragt, ob ihre Tochter sich schon gewaschen hat. – Die Mutter fragt, ob sich ihre Tochter schon gewaschen hat. – Мати запитує, чи дочка вже вмилася.

Порядок слів в складнопідрядних реченнях зі зворотними дієсловами

(підмет підрядного речення виражений займенником)

Головне речення	Підрядне речення				
	сполучник	підмет	sich		присудок
Der Abteilungsleiter fragt,	ob	man	sich	schon	versammelt hat.

Die Mutter fragt, ob ich mich schon geduscht habe. – Мати запитує, чи я вже прийняла душ.

1. Побудуйте речення з *sich* у правильній формі, дотримуючись необхідного порядку слів:

- Rasieren/ sich/ ihr/ jeden Morgen?
- Ich verstehe nicht/ (warum/ aufregen/ du/ sich).
- Kannst du mir sagen/ (worüber/ der Junge/ freuen/ sich)?
- Er will nicht erzählen/ (wie/ sich/ er/ in seiner Freizeit/ beschäftigen).
- Ich weiß nicht/ (sich/ ob/ der Sportler/ vorbereiten).
- Ich frage sie/ (interessieren/ wofür/ Peter/ sich).
- Gestern/ sich/ das Kind/ selbst/ anziehen.
- Albert/ beschäftigen/ mit spanischer Musik/ sich.
- Erkundigen/ du/ über die neue Stelle/ sich/ in unserer Abteilung?
- Die Freunde/ an den Tisch/ setzen/ sich/ am Fenster.
- Die Frau/ sich/ wegen des Lärmes/ beschweren/ über die Straßenkünstler.

2. Перекладіть речення з *sich*:

- Мій чоловік гнівно запитує мене, чи ми можемо зараз собі дозволити купити цю хутряну шубу.
- Ти даремно сердився, Петро не зламав прилад. (Perfekt)
- Вчителька весь час говорить, що мені треба себе добре поводити, але я не розумію, що вона розуміє під цим.
- Тітка подзвонила мені й сумно розповіла, що дядько знову рознервувався й викинув з вікна нову вазу. (Perfekt)
- Вчора ми вітали один одного поцілунками, а сьогодні ти мене ігноруєш. (Perfekt)
- Мати запитує, чи її дочка добре розважилася на вечірці. (Perfekt)
- Я заспокоївся й знову пішов в магазин. (Perfekt)
- Моя дружина постійно запитує, чи я згадую про наше весілля. (Perfekt)
- Сумно, що Петер знову спізнився. (Perfekt)
- Мій друг говорить, що мені треба поспішати, якщо я хочу сьогодні прийняти душ.
- Друг запитує мою дружину, чи вона радіє відпустці (тієї, що буде).
- Дівчина говорить, що вона приймає душ щодня.
- Це типово, що діти бояться темряви.
- Це риторичне запитання, чи моему чоловіку слід вибачитися перед сусідами.
- Він говорить, що моя конкурентка вже подала заяву на роботу. (Perfekt)
- Мої друзі дивуються моему терпінню з дітьми.
- Лікар питає регулярно про здоров'я хворої дитини?
- Твій батько цього разу відпочиває у Швейцарії чи Австрії?
- Де ви попросилися з нашим другом? (Perfekt)
- Тато сердиться, тому що діти знову сховалися. Не дивно, вони не люблять умиватися. (Perfekt)
- Я не розумію, про що ви розмовляли цілу ніч. (Perfekt)

Чим більше членів утворюють речення, тим частіше порушується рамкова конструкція шляхом винесення цілих словосполучень за рамку в кінець речення. За рамку часто виносяться:

- 1) член речення, що позначає предмет, який служить для порівняння: *wie* й *als*;
- 2) інфінітив з *zu*, інфінітивні групи й інфінітивні звороти;
- 3) часто – у великих реченнях – додатки або обставини, які виражаються декількома означеннями або прийменниковою групою;
- 4) часто – додатки з іменним присудком.

Порушення рамкової конструкції

1	2	3	4	остання позиція
Ich	habe	größere Leistungen	erzielt,	als mein Freund.
Der Vater	rät	mir	ab,	zu fahren.
Du	musst	mir	versprechen,	heute zu mir zu kommen.
Ich	werde	alles	tun,	um meinen Hund zu finden.
Sie	ist	seit vier Wochen	eingeladen,	mit uns meinen Geburtstag zu feiern.
Er	hat	große Heldentaten	vollbracht	während des Großen Vaterländischen Krieges gegen die Faschisten.
Das ganze Unternehmen	ist	dieses Jahr	stolz	auf unsere Leistungen.

1. Побудуйте правильно речення:

- a) Mein Freund (einladen) mich ein, am Mittwoch ins Kino zu gehen. (Präsens)
- b) Ich (verwenden) viel mehr Zeit für die Hausaufgabe, als mein Freund. (Perfekt)
- c) Du (müssen versprechen) mir, heute Abend den Fußboden zu wischen. (Präsens)
- d) Ich (tun) alles, um meine Kinder vor Unglück zu bewahren. (Futur)
- e) Sie (warnen) mich seit Wochen, nicht Lotto zu spielen. (Perfekt)
- f) Ich (vorschlagen), im Urlaub nicht aufs Land zu fahren, sondern an die See. (Präsens)
- g) Unser Nachbar (warnen) uns diesmal sehr böse, nicht über seinen Rasen zu laufen. (Perfekt)
- h) Mein Mann (kaufen) diesmal einen dickeren Wagen, als sein Chef. Das (kosten) ihn seinen Job. (Perfekt)
- i) Der Vater (abraten) mir, an diesem Wettbewerb teilzunehmen. (Präteritum)
- j) Mein Freund (sprechen) viel länger zu diesem Thema, als ich bereit war zu hören. (Perfekt)
- k) Er (auffordern) mich schon vor drei Wochen, die Einzugsparty zu feiern. (Perfekt)
- l) Endlich (lernen) wir, die Erläuterungen zur Lohnsteuer zu verstehen. (Perfekt)

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- a) Я буду робити все можливе, щоб зробити свого чоловіка щасливим.
- b) Продавець пропонує мені купити цю гарну машину.
- c) На щастя, я переконав дружину поїхати у вересні в Іспанію. (Perfekt)
- d) Я цілий тиждень нічого не буду їсти, щоб одягнути цю сукню.
- e) Ти повинен мені пообіцяти нарешті чесно сказати, що ж таки сталося. (Perfekt)
- f) Я нарешті навчився ніколи не заходити до його кімнати, не постукавши. (Perfekt)
- g) Мої друзі купили набагато більший дім, ніж я очікував. (Perfekt)
- h) Він вже запропонував мені працювати в його фірмі керівником відділу. (Perfekt)
- i) Я допоміг йому знайти будинок для сім'ї з п'яти душ та його практики адвоката. (Perfekt)
- j) Я буду працювати день і ніч, щоб дозволити собі (купити) цю квартиру.
- k) Ти повинна допомогти мені змішати борошно з розпушувачем і покласти на дошку.
- l) Професор запропонував мені прийняти участь у цьому науковому проєкті. (Perfekt)
- m) У цьому році вся сім'я задоволена моїми успіхами в школі.
- n) Ви повинні пообіцяти мені пофарбувати мій будинок на цих вихідних.
- o) Хлопець побудував гарні будинки протягом довгого часу депресії.
- p) Я буду всюди шукати, щоб нарешті знайти свої окуляри. (Perfekt)
- q) Ти повинна переконати мене приймати ці таблетки три рази на добу.
- r) Мій сусід знову погрожував подати на мене в суд через поламану драбину. Мабуть, нам треба заплатити за цю драбину. (Präteritum)
- s) Поліцейський наказав нам слідувати за ним. (Präteritum)
- t) Він вмовив мене замовити пиво у цієї офіціантки. (Perfekt)

Порядок слів у питальному реченні – пряме запитання:

питальне слово	присудок	підмет	інші члени речення
	Sprichst	du	Deutsch?
Warum	hast	du	mich nicht besucht?

Порядок слів в питальному реченні: непряме запитання:

Головне речення	Підрядне речення			
	сполучник	підмет		присудок
Sagen Sie mir bitte,	wie	ich	zum Platz der Unabhängigkeit	komme.
Wissen Sie nicht,	wo	man	Wörterbücher kaufen	kann.

Найчастіше вживані питальні слова:

Wer	Wer spricht gut Deutsch? – Хто добре говорить німецькою мовою?
Was	Was hast du zu Hause den ganzen Tag gemacht? – Що ти робив цілий день вдома?
Wen	Wen hat heute die Lehrerin gelobt? – Кого сьогодні похвалила вчителька?
Wem	Wem hat dieser Junge den Blumenstrauß geschenkt? – Кому цей хлопець подарував букет квітів?
Wessen	Wessen Telefonnummer ist das? – Чий це телефонний номер?
Wo	Wo wohnst du jetzt? – Де ти зараз живеш?
Wohin	Wohin reist ihr? – Куди ви мандруєте?
Woher	Woher kommst du? – Звідки ти?
Wann	Wann beginnt der Unterricht? – Коли починається заняття?
Wie lange	Wie lange müssen wir Klavier spielen? – Скільки нам грати на піаніно?
Wie oft	Wie oft besuchst du deine Eltern? – Як часто ти відвідуєш своїх батьків?
Warum	Warum hast du nicht auf uns gewartet? – Чому ти не почекав на нас?
Wieso	Wieso gehst du wieder zur Bank? – Чому ти знову йдеш в банк?
Weshalb	Weshalb hast du unseren Nachbarn nicht begrüßt? – Чому ти не привітав нашого сусіда?
Wie	Wie gefällt dir mein neues Kleid? – Як тобі подобається моє нове плаття?
Wie viel	Wie viel Geld hast du im Sommer verdient? – Скільки грошей ти заробив влітку?
Wie viele	Wie viele Bücher hast du während der Ferien gelesen? – Скільки книжок ти прочитав протягом канікул?
Welcher, -e, es	Welches Buch ist das? – Яка це книга?
Was für ein	Was für ein Buch ist das? – Що це за книга?

Питальні слова в реченнях, де дієслово вживається з прийменником:

Person	sich unterhalten über Akk.	Über wen habt ihr euch heute unterhalten?
	sich unterhalten mit D.	Mit wem habt ihr euch unterhalten?
Sache	sich unterhalten über Akk.	Worüber habt ihr euch heute unterhalten?
	sich unterhalten mit D.	Womit habt ihr euch unterhalten?

Wo(r) + прийменник. R додається, якщо прийменник починається на голосний.

Wo-r-auf wartest du? – Чого ти чекаєш?

Для додаткової інформації див. Lektion 78.

1. Поставте запитання до наступних речень:

- Ich bin 17 Jahre alt.
- Ich heiße Natalia.
- Ich studiere an der Universität.
- Mein Lieblingsfach ist Deutsch.
- Ich komme aus Kyjiw.
- Ich wohne in der Friedrich-Schiller-Straße.
- Meine Augenfarbe ist braun.
- Ich bin 1,72 m groß.
- Mein Hobby ist Gitarre spielen.
- Mein Lieblingstier ist die Katze.
- Ich bin am 17. Juli geboren.
- Ich mag am liebsten die Natur.

2. Поставте запитання до виділених слів:

- Der Metzger** verkauft **Lammfleisch**.
- Der Postbeamte** bringt **Post** auch **am Sonntag**.
- Gegen 10 Uhr** bin ich **durch den Park** gegangen.
- Ich habe **auf meinen Freund** fast 1 Stunde gewartet.
- Ich warte **auf den Bus**.
- Der Kindergarten** ist **am Nachmittag** geschlossen.

3. Поставте непрямі запитання, які починаються на: *Wissen Sie,...*

- Am wievielten ist Peter geboren?
- Wann kommt Maria aus Spanien zurück?
- Wer hat alle Fenster geputzt?
- Wie komme ich zur Teatralna Straße?
- Hat Dietrich den Fußboden erneuert?

4. Перекладіть речення на німецьку мову:

- У тебе ще є фотографії твоїх шкільних друзів? Ти згадуєш їх?
- Ви вже були колись в Берліні? (Präteritum) Чому Ви хочете відвідати це місто?
- Про що ти просив свого брата? (Perfekt)
- З приводу чого мені варто навести довідки на вокзалі?
- Хіба ти не радий, що він незабаром приїде?
- У тебе вже є новини від нього?
- Про що ти розмовляв зі своїми родичами? (Perfekt)
- Чий мотоцикл ти не хотів купувати? (Präteritum)
- До кого мені варто звернутися в цьому магазині?
- Ти знаєш, де він працює?
- Ти знаєш, чому він тобі задав це запитання? (Perfekt)

Однорідні члени займають в реченні одне місце; вони з'єднані один з одним за допомогою сполучників *und* або *oder*. Сполучник *und* звичайно пропускається між двома визначеннями, вираженими якісними прикметниками. Сполучники *und* і *oder* пропускаються в перерахуваннях перед всіма однорідними членами, крім останнього. Перед другим (і подальшими) крім останнього однорідного члена можуть пропускатися однаковий артикль або однаковий прийменник.

Das Haus und der Garten meines Freundes sehen wunderschön aus. – Будинок і сад мого друга прекрасно виглядають.

Gestern tanzten wir, sangen und aßen Kuchen. – Ми вчора танцювали, співали і їли пиріг.

Die Gruppe kann und muss die Prüfung gut ablegen. – Група може й повинна добре скласти іспит.

In diesem warmen, hellen Zimmer arbeite ich gern. – У цій теплій світлій кімнаті я із задоволенням працюю.

Mein Interesse für diesen Mann und seine Tochter wurde immer größer. – Мій інтерес до цього чоловіка і його дочки все збільшувався.

Er beschäftigt sich heutzutage mit Deutsch, Englisch und Französisch. – Зараз він займається німецькою, англійською й французькою мовами.

Schenke ihm ein Buch, ein Heft und ein Lineal! – Подаруй йому книжку, зошит і лінійку!

Ich gehe heute entweder ins Theater oder ins Kino. – Я йду сьогодні або в театр, або в кіно.

Es war gestern mal lustig, mal traurig. – Вчора було то весело, то сумно.

У реченнях з однорідними членами речення – інфінітивами *zu* ставиться перед кожним інфінітивом:

Der Autofahrer hat die Verkehrsregeln zu kennen und zu beachten. – Водій повинен знати і дотримуватися правил дорожнього руху.

Es macht mir Freude, mit ihm zu wohnen und zu arbeiten. – Мені приємно з ним жити і працювати.

Mein Interesse für diesen Mann und seine Tochter wurde immer größer.

1. Побудуйте правильно речення з однорідними членами:

- Während meiner Studienzzeit/ oft/ lesen/ ich/ und/ arbeiten/ in der Stadtbibliothek. (Perfekt)
- Die Gruppe/ können/ bestehen/ gut/ die Prüfungen/ und/ müssen.
- Mein Interesse/ der Roman/ für/ und/ werden/ immer/ für seine Helden/ größer.
- Der Student/ mit/ Physik/ sich/ Chemie/ oder/ befassen/ heute/ Mathematik.
- In diesem Hotel/ und/ am liebsten/ schön/ machen/ bequem/ ich/ mein Urlaub.
- Das Haus/ liegen/ und/ unweit/ der Garten/ von/ das Meer.
- Schenken/ ein Buch/ deinem Freund/ oder/ ein Portemonnaie! (Imperativ – du)
- Zeigen/ deiner Mutter/ mir/ die Photos/ und/ deines Vaters! (Imperativ – du)
- Frau Kohl/ lustig/ sein/ traurig/ gestern/ mal/ mal. (Präteritum)
- Meine Mutter/ helfen/ bei den Hausaufgaben/ und/ mir/ meine Tante/ immer.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Ти можеш написати цей звіт сьогодні або завтра.
- Протягом моєї відпустки я грав в теніс та загоряв на сонці. (Präteritum)
- Ми йдемо сьогодні або в кіно, або в ресторан.
- Пес і кицька сиділи на моєму новому дивані. (Präteritum)
- У цій маленькій кімнаті працював і читав вчений. (Perfekt)
- Я купив як гриби, так і помідори. (Perfekt)
- Мій брат і мої батьки пообіцяли прийти на мій день народження. (Perfekt)
- Мій син зараз займається англійською та технікою.
- У цій світлій затишній кімнаті я більш за все люблю працювати.
- Або моя сестра, або її дочка покажуть тобі замок.
- Книжки та словники ви можете отримати в цій кімнаті.
- Дай мені свою адресу й свій номер телефона!
- Коли я працював в університеті, я прочитав і написав багато наукових статей. (Perfekt)
- Нова чорна спідниця та біла блузка Інги не пасують одна до одної. Чому вона це не бачить?
- Ти можеш і повинен допомагати своїм батькам, особливо коли вони просять тебе допомогти.
- Я приїду або на таксі, або на метро, я ще не знаю.
- Вчора ми танцювали і співали пісні. (Präteritum)
- У відпустці я малював і палив. Це було шкідливо для мого здоров'я. (Präteritum)
- Жінка трошки дивна, то вона приємна, то недружня.
- Кицька та миша навряд чи зможуть стати друзями.
- Мій син відвідає мене сьогодні або завтра ввечері.
- Покажи мені годинник та книгу, які ти знайшов у цьому будинку! (Perfekt)
- Дім та машина – це все, що я ще маю.
- Політики можуть і повинні працювати багато на свій народ.
- Директор представив свою секретарку та заступника. (Perfekt)

Сполучники *und* (і), *aber* (але), *denn* (тому що), *oder* (або), *sondern* (не ... а) не впливають на порядок слів у складносурядному реченні, за ними слідує самостійне речення з прямим порядком слів.

Прямий порядок слів

	сполучник	підмет	присудок	
Sie kommt,	und	wir	gehen	zusammen nach Hause.
Unser Sohn hilft uns,	aber	unsere Tochter	will	uns nicht helfen.
Wir machen keine Hausaufgaben,	denn	die Lehrerin	gab	uns keine Hausaufgaben.
Sie geht nicht nach Hause,	sondern	sie	besucht	ihre Grosseltern.
Ich gehe heute ins Kino,	oder	ich	helfe	meinem Freund bei der Übersetzung.

Зворотний порядок слів

	сполучник		присудок	підмет	
Ich habe heute viel gearbeitet,	und	morgen	kann	ich	mich ausruhen.
Ich bin ins Kino gegangen,	aber	leider	war	der Film	langweilig.

Зворотний порядок слів з додатками-займенниками

	сполучник		присудок	додаток-займенник	підмет	
Ich habe gut geschlafen,	und	am Morgen	weckte	mich	meine Mutter.	
Ich war durstig,	aber	leider	gab	mir	die Krankenschwester	kein Wasser.

Die Frau hat ihre Tasche verloren,
aber das hat sie nicht geärgert.

Denn sie hat sich eine noch
bessere Tasche gekauft.

1. Дайте відповідь на запитання, вживаючи сполучник *denn*:

- Warum hast du deinen Koffer gepackt?
- Warum hast du an dieser Konferenz teilgenommen?
- Warum hast du schon seit 2 Tagen nicht geduscht?
- Warum hast du im April Urlaub gemacht?
- Warum lügst du deine Frau an?
- Warum untersucht der Tierarzt deine Katze?

2. З'єднайте речення сполучниками *und*, *aber*, *denn*, *oder*, *sondern*:

- Alle Gäste sind schon da. Torsten ist noch nicht gekommen.
- Das Wetter ist gut. Wir können heute einen Spaziergang machen.
- Ich weiß noch nicht, was ich machen werde. Soll ich ins Kino gehen? Soll ich meine Freunde besuchen?
- Der Mann ist unfreundlich. Ich kann nicht sagen, dass er uns nicht helfen wird.
- Sie lebt jetzt allein. Natürlich gehen die Zimmerpflanzen ein.
- Dieser Mann ist schon ziemlich alt. Er arbeitet viel besser als viele junge Kollegen.
- Er lädt heute seine Freunde nicht ein. Er geht selbst zu Besuch.
- Ich kann mein Zimmer nicht aufräumen. Ich habe keine Lust.
- Ich werde nicht den Teppich saugen. Ich werde das Geschirr spülen.
- Der Zug ist schon eingefahren. Hans steigt nicht ein.

3. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи сполучники *und*, *aber*, *denn*, *oder*, *sondern*:

- Ганс залишає свою роботу інженера, тому що він хоче поїхати за кордон.
- Ми можемо заощадити гроші, тому що ми живемо в Греції у нашого друга.
- Ти не можеш тут залишитися, але ми можемо дати тобі гроші на готель.
- Чоловіку було погано, але він не хотів в лікарню. (Präteritum)
- Моя дружина вилаяла мене, і я пішов, тремтячи від злості, у пивний бар. (Präteritum)
- Мати показала дочці, як правильно шити, але дівчині було нецікаво. (Perfekt)
- Ми бідували, але наші батьки не допомогли нам у цій ситуації. (Präteritum)
- Я не купую полуниці, а збираю їх у себе на городі.
- Мої діти їдять багато овочів і фруктів, тому що це корисно.
- Дівчина легко одяглася, але вона не змерзла. (Perfekt)
- Я добре поспала, і ранком мене розбудили птахи в садку. (Perfekt)
- Я хотіла поїхати в Німеччину (Präteritum), але в останню хвилину я відмовилася від поїздки. (Perfekt)
- Родичі не їдуть додому, а залишаються в нас.
- Вони їдуть у відпустку самі або беруть із собою дітей.
- Сьогодні я одержав першу частину грошей, а завтра одержу другу. (Perfekt)
- У мене був фальшивий паспорт (Präteritum), але, на щастя, прикордонник не помітив цього. (Perfekt)

Після сполучників і прислівників (у функції сполучника) *also* (отже), *außerdem* (крім того), *danach* (потім), *daher* (тому), *darum* (тому), *deshalb* (тому), *deswegen* (тому), *trotzdem* (однак), *andererseits* (з іншого боку), *dann* (потім), *sonst* (інакше), *folglich* (як наслідок), *demnach* (відповідно), *zwar* (а саме), *da* (раптом), *inzwischen* (тим часом) має місце зворотний порядок слів.

	1	2	3	4	
Ich will ins Kino gehen,	a) darum b) ich	kaufe	a) ich b) darum		die Eintrittskarten.
Der Student muss sich gut vorbereiten,	a) sonst b) er	wird	a) er b) sonst		in der Prüfung durchfallen.
Einerseits wollte ich an der Konferenz teilnehmen,	a) andererseits b) ich	a) fürchte b) fürchte mich	c) ich d) andererseits	mich	davor.

1. З'єднаєте речення сполучниками *danach*, *daher*, *darum*, *deshalb*, *deswegen*, *trotzdem*, *andererseits*, *dann*, *sonst*, *folglich*, *zwar*:

- Peter geht nicht gern mit seiner Frau einkaufen. Er tut es seiner Frau zuliebe.
- Ich will ins Kino gehen. Ich sehe ein, dass ich mich auf die Prüfung vorbereiten soll.
- Ich habe ihm 200 Euro gegeben. Er hat mich 2 Wochen in Ruhe gelassen.
- Eva hat einen wunderschönen Kuchen gebacken. Ihr Mann war, wie immer, mit ihr nicht zufrieden.
- Wir waren gerade beim Essen. das Telefon klingelte.
- Er läuft gern Ski. Er macht seinen Urlaub immer in der Schweiz.
- Dein Bruder hat sich nicht gemeldet. Ich vermute, dass er uns beim Umziehen nicht helfen will.
- Ich muss viel arbeiten. Ich kann das Geld für die Hochzeit innerhalb dieses Jahres nicht verdienen.
- Ich möchte mit Ihnen ein paar Bauprojekte realisieren. Mich interessiert Ihre Einstellung zu diesem Bau.
- Die Touristen essen so, als ob sie seit Wochen kein Essen gesehen hätten. Sie behaupten, dass sie schlank bleiben wollen.
- Rauchen ist in diesem Gebäude verboten. Wir rauchen unserem Büro gegenüber in einem Cafe.

2. Перекладіть речення на німецьку мову, використовуючи сполучники *also*, *außerdem*, *danach*, *daher*, *darum*, *deshalb*, *deswegen*, *trotzdem*, *andererseits*, *dann*, *sonst*, *folglich*, *zwar*:

- Я не хочу пилососити килим, крім того, мені хочеться, щоб ти мене не змушувала це робити.
- Зараз я допоможу своїй дружині, а то вона не піде зі мною гуляти.
- Марія – діабетик, тому їй не можна їсти солодощі, однак я вчора ввечері бачив, як вона крадькома з'їла тістечко. (Perfekt)
- З одного боку, діти не повинні суперечити батькам, з іншого боку, в них іноді бувають гарні ідеї.
- Обидва бандити в банку були добре озброєні, однак службовець банку не злякалася, тому що відразу впізнала свого колишнього чоловіка. (Perfekt)
- Ти повинен мені допомогти, інакше я не зможу врятувати пацієнта.
- Петро любить подорожувати, тому він купив нову надійну машину. (Perfekt)
- Жінка майже заснула, як раптом почула нідозрілий шум на кухні. (Perfekt)
- Чоловік хотів заплатити в ресторані, як раптом він помітив, що в нього украли портмоне. Він був справжній джентльмен і не хотів просити грошей у жінки його серця, однак йому довелося це зробити. (Präteritum)
- Ганс хоче спочатку закінчити навчання, а потім буде шукати роботу.
- Робітник банку спробувала натиснути кнопку сигналізації, тому він вистрілив.
- Вони були втомлені й тому йшли дуже повільно. (Präteritum)

Побудова складнопідрядних речень

На першому місці в складнопідрядному реченні стоїть сполучник або сполучне слово, на другому, як правило, підмет, за ним йдуть другорядні члени речення, й на останньому місці стоїть присудок.

Головне речення	Підрядне речення		
	сполучник		присудок
Wir können ins Kino gehen,	wenn	du Lust	hast.
Ich gebe dir das Buch,	falls	du vorbei	kommst.

Підрядне речення			Головне речення	
сполучник		присудок	присудок	
Wenn	die Katze aus dem Haus	ist,	tanzen	die Mäuse auf dem Tisch.
Falls	du mein Haus nicht	findest,	ruf	mich an.

Заперечення *nicht*, що ставиться перед присудком, стоїть у підрядному реченні безпосередньо перед дієсловом в простій формі часу або перед незмінною частиною присудка.

Ich glaube, dass du mich *nicht* verstehst. – Я вважаю, що ти мене не розумієш.

Ich glaube, dass du mich *nicht* verstanden hast. – Я вважаю, що ти мене не зрозумів.

Заперечення *nicht*, якщо воно не відноситься до присудка, а також заперечення *kein* займають у підрядному реченні те ж саме місце, що й у самостійному реченні. (Див. Лекція 92)

Місце *sich* у підрядному реченні дивись в Лекції 95.

Рамкова конструкція підрядного речення може порушуватися, коли присудок пояснюється складною прийменниковою групою або інфінітивним зворотом, а також порівнянням. (Дивись також Лекція 96)

Er behauptet, dass er fünf Stunden gehen kann, ohne zu ermüden. – Він стверджує, що може ходити п'ять годин, не втомлюючись.

Alle wissen, dass ich bessere Leistungen erzielt habe, als mein Freund. – Всі знають, що я досяг більших успіхів, ніж мій друг.

Ich bin froh, dass der Bauleiter mich hinaufführen will, auf den hohen Turm des neuen Gebäudes. – Я радий, що виконроб хоче повести мене на високу вежу нового будинку.

Alle wissen, dass ich bessere Leistungen erzielt habe, als mein Freund!

1. Побудуйте складнопідрядні речення:

- Kranke/ sein/ beunruhigt/ nachdem/ Arzt/ Zimmer verlassen. (Präteritum)
- Obwohl/ man/ hier/ nicht/ fotografieren/ dürfen/ ich/ ein paar Fotos/ machen. (Perfekt)
- Mutter/ mich/ fragen/ ob/ ich/ Tasche mitnehmen. (Perfekt)
- Wissen/ du/ nicht/ dass/ du/ ohne Antenne/ das Programm/ von RTL II/ nicht empfangen/ können?
- Freund/ meinen/ dass/ ich/ Zug/ zu Fuß/ nicht/ erreichen/ können.
- Da/ Firma/ Liefertermine/ nicht/ einhalten/ können/ müssen/ Arbeiter/ Überstunden/ machen.
- Da/ mein Freund/ ohne Licht/ Rad/ fahren/ ihm/ Unglück/ passieren. (Perfekt)
- Scin/ du/ sicher/ dass/ Zeuge/ sich/ nicht/ irren? (Perfekt)
- Kennen/ du/ Frau/ die/ ihr Geld/ verlieren? (Perfekt)
- Mond/ scheinen/ so/ hell/ dass/ man/ Zeitungen lesen/ können. (Präteritum)
- Ich/ werden/ dir/ sehr dankbar/ sein/ wenn/ du/ mir/ Gefallen/ tun.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Якщо ти хочеш заощаджувати час, тобі потрібно купити пральну машину.
- Я спізнився, тому що проспав. (Perfekt)
- Оскільки плаваю 36 років, він більше не може досягати високих результатів.
- Хоча готель занадто дорогий для нас, ми змушені тут переночувати.
- Оскільки сонце так тепло світить, можна лежати в купальнику на терасі.
- Хоча його машина поламалася, він не переживав. (Präteritum)
- Я не знаю ніякого іншого лікаря, який міг би тобі краще допомогти.
- Оскільки в пасажира не було квитка, він був змушений заплатити штраф. (Präteritum)
- Вона купує нові окуляри, оскільки її старі окуляри вкрали. (Präteritum)
- Поясніть, будь ласка, чому Ви не приходите вчасно на службу!
- Якщо в мене буде час, я відвідаю цю виставку.
- Я не знав, що ти літав в Іспанію. (Perfekt)
- Оскільки я загубив адресу Єви (Perfekt), я не зміг прийти до неї на день народження. (Präteritum)
- Відповідальні особи особисто подбали про акти, які треба знищити. (Perfekt)
- Ви не знаєте, що макулатуру можна легко ще раз використати?
- Оскільки китайська ваза була занадто дорогою, ми купили нашій подрузі віяло. (Perfekt)
- У дівчини захворювання, яке не можна вилікувати.
- Він має на увазі, що французький режисер зняв найкращий фільм цього сезону. (Perfekt)
- Чоловік випив стільки шнапсу (Perfekt), що він ледь щось розуміє.
- Ти знаєш, щойно розмовляла з найвпливовішою людиною в цьому місті. (Perfekt)

Entweder...oder – або... або

Ich lese am Sonntag entweder Bücher oder Zeitungen. – У неділю я читаю або книги, або газети.

Побудова речення з "entweder...oder"

1	присудок	3		oder	підмет	присудок	
Hans	arbeitet	entweder	am Morgen	oder	er	arbeitet	am Abend.
Enweder	arbeitet	Hans	am Morgen	oder	er	arbeitet	am Abend.

Entweder machst du, was ich dir sage, oder du wirst entlassen. – Або ти будеш робити, що я тобі кажу, або тебе звільнять.

Entweder gehen wir heute ins Restaurant oder meine Eltern besuchen uns. – Ми або підемо сьогодні в ресторан, або мої батьки прийдуть до нас.

Weder... noch – ні...ні

Weder Klaus noch Hans sind heute gut vorbereitet. – Ні Клаус, ні Ганс не підготувалися сьогодні добре.

Weder mein Freund noch ich gehen heute ins Kino. – Ні мій друг, ні я не йдемо сьогодні в кіно

Побудова речення з "weder ... noch"

Головне речення 1				Головне речення 2			
підмет	присудок	weder		noch	присудок	підмет	
Inge	liest	weder	Zeitungen,	noch	liest	sie	Bücher.
Weder	Zeitungen	liest	Inge	noch	liest	sie	Bücher.

Er war weder zu Hause, noch war er bei seinen Eltern. – Його не було ні дома, ні в батьків.

Sowohl ... als auch – як ... так і

Sowohl mein Bruder als auch meine Schwester kommen zu meinem Geburtstag. – Як мій брат, так і моя сестра прийдуть на мій день народження.

Побудова речення з "sowohl ... als auch"

	sowohl		als auch	
Der Student lernt	sowohl	Deutsch	als auch	Englisch.

Sowohl Maria als auch Peter sind großartige Mathematiker. – Як Марія, так і Петро – прекрасні математики.

Sowohl meine Eltern als auch meine Freunde wollen nicht, dass ich Mike heirate. – Як мої батьки, так і мої друзі не хочуть, щоб я вийшла заміж за Майка.

Mal ... mal – то ... то

Побудова речення з "mal...mal"

Головне речення 1				Головне речення 2			
mal	присудок			mal	присудок	підмет	
Mal	bin	ich	mit meinem Studium optimistisch,	mal	(bin)	(ich)	ganz verzweifelt.

Mal bin ich mit meinem Studium optimistisch, mal ganz verzweifelt. – То я оптимістично налаштований на навчання, то зовсім розчарований.

Mal möchtest du mit mir reisen, mal hast du keine Lust. Ich verstehe dich einfach nicht. – То ти хочеш зі мною подорожувати, то не хочеш. Я тебе просто не розумію.

Nicht nur ... sondern auch – не тільки, але й...

Peter hat nicht nur das Telegramm aufgegeben, sondern auch seinen Freund angerufen. – Петро не тільки вислав телеграму, але й подзвонив своєму другові.

Побудова речення з "nicht nur ... sondern auch"

Головне речення 1				Головне речення 2			
		nicht nur		sondern (auch)	підмет	присудок	
Eva	versteht	nicht nur	Deutsch,	sondern (auch)	sie	versteht	(auch)Französisch.

Sie hat nicht nur Probleme in ihrer Familie, sondern sie ist vor kurzem auch entlassen worden. – У неї не тільки проблеми в сім'ї, але її ще й з роботи звільнили.

1. Поставте необхідний парний сполучник:

- Meine Tochter spricht _____ Französisch _____ Deutsch.
- _____ hörst du auf mit dem Trinken _____ ich verlasse dich.
- _____ verstehen wir uns gut, _____ ist er so dogmatisch.
- _____ Sozialisten _____ Sozialdemokraten haben dieses Gesetz unterstützt.
- Die Sängerin hat _____ Talent _____ Stimme. Wahrscheinlich nur einen reichen Sponsor!
- Wir haben _____ eine Miniatur des Eiffelturms, _____ ein Bild von ihr gekauft.
- _____ machst du eine strenge Diät, _____ du hörst auf zu meckern, dass du dick bist.
- Sie ist _____ schön _____ intelligent, trotzdem verlieren alle Männer wegen ihr ihre Köpfe.
- _____ ihr Mann _____ sie hat diesen Erfolg erreicht.
- _____ treibt Sven Sport, _____ bleibt er monatelang auf seinem Sofa liegen.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- То вона палить, то розповідає всім, що паління шкідливе для здоров'я.
- Студент не тільки спізнився, але й не зробив домашнє завдання. (Perfekt)
- Я ще не вирішив. (Präteritum) Я поїду або в Іспанію, або у Францію.
- Як я можу допомогти їй знайти книгу? Вона не знає ні назви, ні автора.
- Іноді ми зустрічаємося в суботу, іноді п'ємо каву в неділю.
- Вони замовили як їжу, так і напої. (Perfekt)
- Він ні килим не вибив, ані прибрав у квартирі. (Perfekt)
- Я беру на прогулянку як дітей, так і собаку.
- Або мій брат, або я проведемо дітей додому. Можете не хвилюватися.
- Іноді вона носить шикарні речі, іноді абсолютно позбавлений смаку одяг.
- Ні її батьки, ні її друзі не змогли приїхати на її день народження. (Präteritum)
- Вона не розмовляє ні із мною, ні зі своїми батьками.
- Ти або будеш мене слухатися, або я відправлю тебе назад у село.
- Ця дитина – то диявол, то ангел.
- Дітріха немає дома, він або пішов в кіно, або сидить у новому ресторані. (Perfekt)
- Мої діти не тільки запросили мене в гості, але й заплатили за проїзд. (Perfekt)
- Я не знаю, чого він хоче. Він не хоче платити ні готівкою, ні кредитною карткою.
- В інституті я буду вивчати або англійську, або французьку мови.
- Він ані запрошує мене в гості, ні вітається зі мною в офісі.
- Вибирай, ти можеш або в кімнаті прибрати, або помити машину. – Але я не хочу ні прибирати, ні мити машину!
- Новий секретар не може ні лист надрукувати, ні баланс перевірити.
- Емма – прекрасна дружина, вона не тільки веде господарство, але й дивиться за дітьми.
- Ні я, ні моя дружина не хочемо дивитися цей фільм.
- Вони й газети не читають, і не дивляться телевізор.
- Або ти скажеш правду, або я тебе більше не буду запрошувати в гості.

1. Додаткові підрядні речення починаються сполучниками *dass*, *ob* або відносними займенниками *wann*, *wer*, *was*, *wie*:

Ich weiß, dass die Blutspendeaktion gut verlaufen ist.

– Я знаю, що акція з добровільної здачі крові добре пройшла.

Ich weiß nicht, ob das Dokument gefälscht wurde.

– Я не знаю, чи документ був підроблений.

Es ist noch nicht klar, wann der Politiker aus der Provinz kommt.

– Ще не відомо, коли політик приїде з провінції.

2. Додаткові підрядні речення можуть також вводитися займенниковими прислівниками *dafür*, *damit*:

Ich bin davon tief überzeugt, dass der Präsident dem Minister vertraut.

– Я глибоко впевнений, що президент довіряє міністрові.

Ich freue mich darüber, dass mein Freund seine Prüfung erfolgreich abgelegt hat.

– Я радий тому, що мій друг успішно склав іспит.

Ich warte darauf, dass er endlich alle seine Probleme löst.

– Я очікую, що він нарешті вирішить всі свої проблеми.

Дивись інформацію щодо займенникових прислівників в Лекції 78.

3. Додаткові підрядні речення можуть бути представлені інфінітивними конструкціями:

Якщо підмет головного речення збігається з підметом з'ясувального підрядного речення:

Ich hoffe, dass ich bald nach Frankfurt fahren werde.

– Я сподіваюся, що незабаром поїду до Франкфурту.

Ich hoffe bald nach Frankfurt zu fahren.

– Я сподіваюся, що незабаром поїду до Франкфурту.

коли додаток головного речення збігається з підметом підрядного речення:

Der Ministerpräsident weist die Minister an, dass sie bald einen Bericht über ihre Arbeit vorbereiten müssen. – Прем'єр-міністр наказує міністрам, щоб вони якнайшвидше приготували звіт про свою роботу.

Der Ministerpräsident weist die Minister an einen Bericht über ihre Arbeit vorzubereiten. – Прем'єр-міністр наказує міністрам, щоб вони чимшвидше зробили звіт про свою роботу.

с) Коли речення починається з *es ist leicht/ interessant/ schwer*:

Es ist schade, dass ich nicht genug Sport treiben kann. – Шкода, що я не можу достатньо займатися спортом.

Es ist schade nicht genug Sport treiben zu können. – Шкода, що не можна достатньо займатися спортом.

Займенникові прислівники *darum*, *dazu* можуть зникати у наступних дієслів – *bitten um*, *auffordern zu*, *überreden zu*, *sich ärgern über*, *hoffen auf*:

Ich bitte dich darum, dass du rechtzeitig kommst.

– Я прошу тебе про те, щоб ти вчасно прийшов.

Ich bitte dich rechtzeitig zu kommen. – Я прошу тебе прийти вчасно.

4. *was/ dass*: *was* – відносний займенник, *dass* – сполучник. Порівняйте:

Ich weiß, was mit Hilfe der Europäischen Union für das ehemalige Jugoslawien getan sein kann. – Я знаю, що можна зробити для колишньої Югославії за допомогою Європейського Союзу.

Weißt du, dass in Europa forciert wurde eine politische Union zu bilden? – Ти знаєш, що в Європі форсувалося створення політичного союзу?

1. Перетворіть, якщо можливо, додаткове підрядне речення в інфінітивну конструкцію:

e) Hans freut sich, dass er bald seinen Freund sieht.

f) Michael bedauert, dass er ein schlechtes Fahrrad gekauft hat.

g) Du weißt doch, dass ich die Wahrheit sage.

h) Er hofft, dass seine neue Bekannte sich bei ihm meldet.

i) Ich bitte Klaus darum, dass er mir bei der Arbeit hilft.

j) Die Eltern verboten den Kindern, dass sie mit Streichhölzern spielen.

k) Ich empfehle dir, dass du dieses Gedicht auswendig lernst.

l) Ich werde dazu aufgefordert, dass ich pünktlich ins Büro komme.

m) Es ist nicht gesund, wenn man so viel isst und trinkt.

n) Er behauptet, dass er alles selbstständig gemacht hat.

2. Побудуйте додаткові підрядні речення:

a) Wissen/ du/ ob/ die Förderung/ sein/ die internationale Kooperation/ in der Forschung/ wichtig?

b) Ich/ erkundigen sich/ (danach)/ (Präteritum)/ ob/ der/ Zug pünktlich/ kommen.

c) Ich/ sich ärgern/ darüber/ dass/ du/ sich vorbereiten/ auf deine Prüfungen/ nicht. (Perfekt)

d) Ich/ hören/ dass/ die praktische Ausbildung/ dauern/ im Betrieb/ zwei bis dreieinhalb Jahre. (Perfekt)

e) Wissen/ Sie/ dass/ Mozart/ in Salzburg/ geboren sein?

f) Der Polizist/ untersuchen/ was/ die Ursache/ sein/ für den Unfall.

g) Wissen/ du/ nicht/ dass/ die Kinder/ erhalten/ in Deutschland/ in den ersten Klassen/ keine Zensuren?

h) Man/ behaupten/ dass/ die Kinder/ lernen/ vor allem/ spielerisch.

i) Der Beamte/ behaupten/ dass/ die Zahl/ abnehmen/ die ungelernten Arbeitskräfte.

3. Перекладіть речення, вживаючи *was/dass*:

a) Ми всі обурені, що ти не допоміг своєму другові у важкий момент. (Perfekt)

b) Ми важко можемо уявити, що він під цим мав на увазі. (Perfekt)

c) Ти зрозумів, як необхідно приготуватися до Олімпійських ігор? (Perfekt)

d) Я важко можу собі уявити, що він емігрував до Швейцарії.

e) Тепер я бачу, що ти в цьому перекладі неправильно зробив. (Perfekt)

f) Я бачу, що не варто так дорого купувати собі ці книги.

g) Тепер ти розумієш, що зробило його таким відомим письменником?

h) Тепер ти розумієш, що він більше не буде за тебе поручатися?

i) Я знаю, які міри можна застосувати в цьому випадку.

j) Я прошу тебе купити квитки для моєї дочки.

k) Шкода, що я не можу присвячувати так само багато часу музиці, як і раніше.

l) Ти знаєш, що можна досягти з таким потенціалом, як у тебе.

m) Невідомо, чи ця акторка взяла участь у демонстрації. (Perfekt)

Речення з *dass* часто вживаються після або перед:

1. дієсловами, які повідомляють про щось: *sagen, berichten, herausfinden;*

In dem Artikel wird berichtet, dass im Zoo ein Panda-Bär geboren wurde.

– У статті повідомляється, що в зоопарку народилася панда.

2. дієсловами, що виражають почуття бажання або наміру, наприклад: *ablehnen, annehmen, vermuten, erwarten, befürchten, glauben, annehmen, hoffen, meinen, unterlassen, vergessen, vermeiden, verlangen, versprechen, versuchen, sich weigern, wünschen;*

Ich nehme an, dass dein Freund heute zu spät kommt.

– Я припускаю, що твій друг сьогодні запізнюється.

3. дієсловами з прийменниками: *sich erinnern an, denken an, träumen von, sich bemühen um, sich gewöhnen an, sich verlassen auf;*

Ich habe mich daran erinnert, dass wir schon diese Ausstellung besichtigt haben.

– Я згадала, що ми вже відвідали цю виставку.

4. дієсловами з безособовим займенником: *es stimmt, es ist richtig, es ist wichtig, es ist angenehm, es ist erfreulich, es ist möglich, es ist notwendig, es ist verboten, es ist unverständlich, es ärgert mich, es ekelt mich, es freut mich, es gelingt mir, es genügt mir, es scheint mir, es wundert mich.*

Es stimmt, dass wir uns gestritten haben. – Це правда, що ми посварилися.

Es ekelt mich, dass du über dein schmutziges Haus Scherze machst.

– Мене нудить від того, що ти жартуєш про свій брудний будинок.

Порядок слів в реченні з *dass*

Головне речення	Підрядне речення		
	сполучник		присудок
Ich bin der Meinung,	dass	du diese Sprache lernen	musst.

Підрядне речення			Головне речення
сполучник		присудок	
Dass	du dieses Buch nicht lesen	willst,	finde ich zu schade.

Альтернативою речення з *dass* є інфінітивна конструкція. Інфінітивні конструкції вживаються замість речення з *dass*, як правило, коли підмет головного й підрядного речення з *dass* збігаються:

Ich hoffe, dass ich dich bald besuche. – Ich hoffe, dich bald zu besuchen.

– Сподіваюся відвідати тебе незабаром.

Ich habe beschlossen, dass ich bei ihm einziehe. – Ich habe beschlossen bei ihm einzuziehen.

– Я вирішив переїхати жити до нього.

Der Mann leugnet, dass er unser Auto beschädigt hat – Der Mann leugnet, unser Auto beschädigt zu haben.

– Чоловік бреше, що пошкодив нашу машину.

N.B. Правила вживання інфінітива I і II дивися в Лекції 83.

Після дієслів, які позначають розвиток дії, вживається тільки інфінітивна конструкція, наприклад: *anfangen, sich anstrengen, aufhören, beabsichtigen, beginnen, fortfahren, versäumen, wagen.*

Ich beabsichtige, in diesem Sommer auf die Krim zu fahren. – Я маю намір поїхати в Крим цим літом.

Стилістично інфінітивна конструкція більш елегантна, ніж речення з *dass*.

1. Побудуйте речення з *dass*, використовуйте при цьому: *es stimmt, ich habe gehört, ich weiß, es ist wunderschön, es ist wichtig:*

- Man sorgt für höfliche Bedienung und gute Beratung seiner Kunde.
- Der Zug hält in Vinnitza.
- Dieser Apparat ist preiswert.
- Herr Petrenko kommt heute in die Versammlung.
- Der Zug hat in Kyjiw eine halbe Stunde Aufenthalt.
- Ich habe das Formular vollständig ausgefüllt.
- Der größte Öllieferant der Ukraine ist Russland.
- Ungefähr ein Viertel der Weltbevölkerung lebt in China.

2. Побудуйте речення з *dass* й, де можливо, речення з інфінітивними конструкціями. Поставте правильні артиклі іменників:

- Peter/ hoffen/ dass/ er/ ein dicker Apfel/ von/ sein Onkel/ bekommen.
- Geschäftsmann/ befürchten/ dass/ er/ keine Profite/ in/ dieses Jahr/ machen. (Präteritum)
- Mann/ vergessen/ dass/ er/ Unterlagen (Pl.)/ heute/ unterschreiben/ sollen. (Präteritum)
- Junge/ lügen/ dass/ er/ Fenster/ nicht /zerbrechen. (Perfekt)
- Ich/ sie/ versprechen/ dass/ ich/ Fehler (Pl.)/ in/ ihre Arbeit/ korrigieren. (Perfekt)
- Mein Mann/ fürchten/ dass/ Blitz/ er / einschlagen.
- Fred/ sein/ froh/ dass/ er/ aus/ sein Haus/ ausziehen. (Perfekt)
- Ich/ beschließen (Perfekt)/ dass/ ich/ in/ dieses Jahr/ ein neues Auto/ kaufen.
- Kind/ hoffen/ dass/ Mutter/ Fleck/ auf/ Hemd/ nicht/ bemerken.
- Junge/ behaupten/ dass/ Rauchen/ in/ seine Schule/ nicht/ verboten sein.

3. Перекладіть речення на німецьку мову з *dass* і, де можливо, речення з інфінітивними конструкціями:

- Він нам по секрету зізнався (Perfekt), що втік з в'язниці. (Präteritum)
- Менеджер будинку заборонив нам ставити велосипеди на площадці. (Perfekt)
- Мій друг повідомив мені, що взяв кредит. (Perfekt)
- Я припускаю, що наш сусід загубив ключа. (Perfekt)
- Дуже радує, що ти взявся за розум і готуєшся до іспитів. (Perfekt)
- Я вже звик рано вставати. (Perfekt)
- Мій тато вимагає, щоб я зробив звук радіо тихіше.
- Хлопець мріє про те, що він відвідає батьківщину своїх дідусів і бабусь.
- Я чула (Perfekt), що ти їдеш у відпустку на Чорне море.
- Я рада тому, що мої батьки подарують мені нові меблі.
- Я збираюся прийти сьогодні на збори.
- Я сердився, що не зміг заснути через шум. (Perfekt)
- Мене дивує, що на цей поїзд не потрібний квиток з додатковою оплатою.
- Те, що бізнесмен вибере гарне місце для бізнесу, є вирішальним.
- Я маю намір цього року поїхати до Італії.

Підрядні речення причини вводяться сполучниками *weil* «тому що» або *da* «оскільки». Сполучник *weil*, звичайно, стоїть після головного речення, коли в підрядному реченні виражається ще не відома причина дії.

Ich habe mich so lange nicht gemeldet, weil ich viel zu tun hatte.

– Я так довго не дзвонив, тому що в мене було багато справ.

Ich konnte nicht mitkommen, weil ich das Auto in die Werkstatt bringen musste.

– Я не зміг піти разом, тому що я повинен був віддати свою машину в майстерню.

Ich konnte auf deinen Brief nicht antworten, weil ich keinen Zugang zum Internet hatte.

– Я не зміг відповісти на твій лист, оскільки в мене не було доступу до Інтернету.

Підрядне речення, яке вводиться сполучником *da*, звичайно стоїть перед головним реченням і пояснює вже відому дію.

Da die Aufgabe einfach war, hat er sie am schnellsten gemacht. – Оскільки завдання було простим, він зробив його швидше всіх.

Da er zurzeit kein Geld hat, kann er dich nicht ins Theater einladen. – Оскільки в нього зараз немає грошей, він не може запросити тебе в театр.

Підрядні речення причини відповідають на запитання: *Warum? Weshalb? Aus welchem Grund?*

Warum bist du so spät gekommen? – Чому ти так запізнилася?

Ich bin so spät, weil mein Wecker nicht geklingelt hat.

– Я так спізнилася, тому що мій будильник не продзвонив.

Крім сполучників *weil* і *da* сполучник *denn* також має значення причини. Після сполучника *denn* вживається прямий порядок слів. (Див. Lektion 99.)

Wir blieben zu Hause, denn das Wetter war schlecht.

– Ми залишилися дома, тому що погода була погана.

Wir haben alles selbst gemacht, denn er kam nicht.

– Ми зробили все самі, тому що він не прийшов.

Da unser Bus nach Florenz schon abgefahren ist,
bleibt uns nichts anderes übrig, als ein Taxi zu nehmen!

Побудуйте складнопідрядні речення причини. Поставте правильні артиклі:

- Da/ regnen/ es/ wir/ Stunde/ noch/ lieber/ bleiben/ bei/ du.
- Er/ zu spät kommen/ weil/ er/ in/ der falsche Zug/ einsteigen. (Perfekt)
- Es/ da/ kalt/ sein/ lieber/ nicht/ wir/ baden.
- Anke/ müssen/ kochen/ viel/ weil/ sie/ 5 Kinder/ haben.
- Hans/ nach/ Frankreich/ fahren/ er/ Französisch/ lernen/ weil/ wollen.
- Da/ krank/ er/ sein/ kommen/ er/ nicht/ können. (Präteritum)
- Familie/ auf/ Urlaub/ verzichten (Perfekt)/ weil/ wollen/ sie/ kaufen/ Haus.
- Er/ damals/ da/ sein/ reich/ haben/ er/ viele Freunde. (Präteritum)
- Entscheidung/ da/ schon/ fallen/ ankommen/ zu spät/ dein Vorschlag. (Perfekt)
- Sie/ Mohammed/ nicht/ heiraten/ weil/ der gleichberechtigte Mensch/ ihre Meinung/ nach/ er/ sie/ als/ nicht/ akzeptieren.
- Da/ stehlen (Perfekt)/ Dieb/ ein neues Auto/ in/ Gefängnis/ müssen/ er.
- Wir/ Bücher/ lesen/ gestern/ Fernseher/ denn/ sein/ kaputt. (Perfekt)

Перекладіть речення на німецьку мову:

- Оскільки вона по вуха закохалася в Дітріха (Perfekt), вона більше не може сконцентруватися на навчанні.
- Тому що я недостатньо заробляю, я хочу поміняти свою роботу.
- Пані Глюк була дуже сердита, тому що її сусіди протанцювали всю ніч і, вона не змогла відпочити. (Präteritum)
- Оскільки він експерт в цій галузі, нам варто прислухатися до його пропозицій.
- Це мене не дивує, тому що я його дуже добре знаю.
- У нього завжди гарні оцінки, тому що він старанно вчиться.
- Я повинна йому знову подзвонити, хоча вже пізно, оскільки він не подзвонив і не написав. (Perfekt)
- Оскільки він знову зробив ту ж саму помилку (Perfekt), я не знала, плакати мені чи сміятися. (Präteritum)
- Єва не змогла зробити домашнє завдання (Präteritum), тому що вона не зрозуміла правило. (Perfekt)
- Оскільки сонце вже гріє, більше не потрібно носити товстє пальто.
- Оскільки я зараз плачу таку велику оренду за квартиру, я не можу дозволити собі купити нову машину.
- Хартмут не зміг прийти на збори, тому що в нього вчора був іспит. (Präteritum)
- Оскільки вже витягли вантажівку з ями (Perfekt), ми можемо відправитися додому зі спокійною душею.
- Я був обурений, що у п'яного водія не забрали права. (Präteritum)
- Оскільки жінка в машині була поранена, ми повинні були терміново викликати швидку допомогу. (Präteritum)
- Оскільки мій син прибрав у квартирі (Perfekt), в нас був час піти в кіно. (Präteritum)
- Я не можу поговорити зі своїм другом, тому що мені треба міряти пульс хворому.

Підрядні речення часу відповідають на запитання *Wann? Seit wann? Wie lange?* Найбільш уживаними сполучниками в підрядних реченнях часу є *als, wenn, nachdem, während, sobald, seitdem, bis, bevor, ehe*.

Als/wenn

Als вживається для означення одноразової дії в минулому. *Wenn* вживається для позначення багаторазової дії в минулому й теперішньому часі:

Порядок слів у складнопідрядних реченнях з *als* та *wenn*

Підрядне речення			Головне речення			
als wenn	підмет		присудок	присудок	підмет	
Als Wenn	er sie	mir das uns	gesagt hat, besucht,	wollte spielen	ich wir	mit ihm nicht mehr reden. gewöhnlich Tennis.

Als sie seine Zudringlichkeit mit einer Ohrfeige beantwortet hat, waren alle erstaunt. – Коли вона відповіла ляпасом на його настирливість, всі були здивовані.

Als ich gesehen habe, dass der Film ein voller Erfolg wurde, war es mir klar, wohin ich mein Geld investieren sollte. – Коли я побачив, що фільм буде дуже успішним, мені було зрозуміло, куди мені слід інвестувати свої гроші.

Als ich meine Wohnung modern eingerichtet habe, waren alle begeistert. – Коли я сучасно обставив свою квартиру, всі були в захваті.

Wenn du ihn ersetzen möchtest, überlege welche Alternative du hast. – Якщо ти хочеш замінити його, подумай, яка в тебе альтернатива.

Wenn er Kritik hörte, war er immer wütend. – Коли він чув критику, він завжди приходив у лютю.

Wenn alle Sachen erledigt sein werden, können wir eine Reise um die Welt machen. – Коли будуть улагоджені всі справи, ми зможемо здійснити навколосвітню подорож.

Seitdem, nachdem, sobald

Сполучники *seitdem, nachdem, sobald* вживаються, коли дія підрядного речення передє дії головного речення.

1. Порядок слів у складнопідрядних реченнях з *seitdem, nachdem, sobald*

Підрядне речення			Головне речення			
nachdem seitdem sobald	підмет		присудок в Perfekt	присудок в Präsens	підмет	
Nachdem	er	mir das	gesagt hat,	will	ich	mit ihm nicht mehr reden.

Nachdem er mir das gesagt hat, will ich mit ihm nicht mehr reden. – Після того, як він це мені сказав, я більше не бажаю з ним розмовляти.

Seitdem mein Freund in die USA ausgewandert ist, sehen wir uns fast nie. – Після того як мій друг емігрував у США, ми майже не бачимося.

Sobald ich den Teppich ausgeklopft habe, verlangt sie, dass ich das Zimmer aufräume. – Як тільки я вибив килим, вона вимагає, щоб я прибрав кімнату.

2. Порядок слів у складнопідрядних реченнях з *seitdem, nachdem, sobald*

Підрядне речення			Головне речення			
nachdem seitdem sobald	підмет		присудок в Plusquamperfekt	присудок в Präteritum	підмет	
Nachdem	er	das mir	gesagt hatte,	wollte	ich	mit ihm nicht mehr reden.

Nachdem er das mir gesagt hatte, wollte ich mit ihm nicht mehr reden. – Після того як він мені це сказав, я більше не бажав з ним розмовляти.

Seitdem mein Freund in die USA ausgewandert war, sahen wir uns fast nie. – Після того як мій друг емігрував у США, ми майже не бачилися.

Sobald ich den Teppich ausgeklopft hatte, verlangte sie, dass ich das Zimmer aufräume. – Як тільки я вибив килим, вона зажадала, щоб я прибрав кімнату.

1. Поставте *als* або *wenn*:

- Hast du immer Angst, _____ du zum Zahnarzt gehst?
- _____ ich zum ersten Mal nach Deutschland kam, fiel mir auf, dass das Land sehr sauber ist.
- _____ du im vorigen Jahr in der Schweiz warst, hast du deine Bekannten besucht?
- _____ du gefragt wurdest, ob du etwas davon wusstest, was hast du geantwortet?
- _____ ich ins Kino ging, habe ich immer Cola mitgenommen.
- _____ ich eine Auskunft brauche, wende ich mich ans Auskunftsbüro.
- Er kann erst dann heiraten, _____ er mit beiden Füßen fest im Leben steht.
- _____ er uns bemerkte, beschleunigte er seinen Gang.
- _____ ich ihn in unserem Blumengeschäft sehe, versuche ich ihm immer einen teuren Blumenstrauß zu verkaufen.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Щораз, коли я йду на вокзал, я зустрічаю його.
- З тих пір, як він зробив доповідь про новий продукт, вона не віталася з нами.
- Коли його прогнози не здійснюються, він завжди дуже засмучений.
- Після того як він побачив цю дівчину, він постійно сидів, задумавшись.
- Після того як ти набрався хоробрості реалізувати свою ідею, ти щасливий?
- Коли нам потрібна людина на роботу, ми розміщуємо оголошення в газеті.
- Після того як він так бездумно вчинив, ніхто йому не довіряв.
- Після того як він запропонував свій геніальний план, він працював менеджером.
- Коли він здав пальто в гардероб, він зрозумів, що його дружина мала на увазі.
- Після того як ми склали іспити, ми можемо нарешті відправитися у відпустку.
- Якщо ти не поквапишся, ми обов'язково запізнимося.
- Після того як ми ці дві сфери розділили, наші завдання стали більш прозорими.
- Після того як він майже годину вчоркавав її на холоді, в нього почали клацати зуби.
- Коли його дівчина нарешті приїхала, він не міг отямитися від радості.
- Щораз, коли я мив посуд, вона нила, що я це неправильно роблю. (Präteritum)
- Коли я п'ю це вино, у мене залишається дивний смак в роті.
- Після того як я написала книгу про положення жінки в суспільстві, я отримувала багато листів.
- З тих пір, як вона переїхала до мене, мені немає спокою.
- Після того як ти виїхав, вона цілий тиждень плакала.
- Коли він почув новину, його обличчя стало похмурим.
- З тих пір, як він став директором, він не бажав з нами спілкуватися.
- Коли пес побачив свого хазяїна, він підбіг до нього.
- Коли я приїжджаю в місто, я завжди згадую свою тітку.
- З тих пір як Ганс емігрував до Америки, ми не одержували листів від нього.

Während

В реченнях з *während* (в той час, як) дія головного й підрядного речення відбуваються одночасно.

Während die Studenten sich auf die Prüfungen vorbereiten, haben sie keine Zeit fürs Kino. – Коли студенти готуються до іспитів, вони не мають часу на кінотеатр.

Während du dich mit der Übersetzung beschäftigt hast, ist deine Katze weg gelaufen. – Коли ти займався перекладом, твоя кицька втекла.

Bevor i ehe

Bevor i ehe (до того як) використовується в реченнях, де дія головного речення передує дії підрядного речення (в головному й підрядному реченнях вживається однаковий час):

Bevor die Teilnehmer den Saal betreten haben, haben wir geprüft, ob alles in Ordnung ist. – До того як учасники зайшли в зал, ми перевірили, чи все в порядку.

Bevor er mit dem Chef spricht, bereitet er sich gründlich vor.

– Перед тим як говорити з шефом, він серйозно готується.

Solange

Solange (поки) використовується, коли є дві або більше дій, які відбуваються одночасно. Час головного й підрядного речення збігаються:

Solange du machst, was ich dir sage, hast du keine Probleme.

– Поки ти будеш робити те, що я тобі кажу, у тебе немає проблем.

Solange es regnet, müssen wir zu Hause bleiben.

– Поки йде дощ, ми повинні залишатися вдома.

Bis

а) Сполучник *bis* (до) означає закінчення дії головного речення (в головному і підрядному реченнях звичайно вживаються *Präsens* і *Futur*):

Bis er kommt, werde ich alles fertig machen. – До того, як він прийде, я все приготую.

б) Можливе вживання одночасних минулих дій:

Er war sehr glücklich, **bis** er diesen Fehler gemacht hat.

– Він був дуже щасливим, поки не зробив цю помилку.

в) Якщо дія головного речення передує дії підрядного речення, то в головному реченні вживається *Perfekt* або *Plusquamperfekt*, а в підрядному відповідно – *Präsens* або *Präteritum*:

Bis sie nach Hause kam, hatten wir die Wohnung sauber gemacht.

– До того як вона прийшла додому, ми прибрали у квартирі.

is sie nach Hause kommt, haben wir die Wohnung sauber gemacht.

– До того як вона прийде додому, ми вже приберемо квартиру.

Порядок слів у складнопідрядних реченнях часу
з *während*, *bevor/ehe*, *solange* та *bis*

Підрядне речення				Головне речення		
сполучник	підмет		присудок	присудок	підмет	
Während	ich	in Berlin	studierte,	habe	ich	alle Museen besucht.
Ehe	er		gekommen ist,	habe	ich	ihn bemerkt.
Solange	er		studiert hat,	musste	er	arbeiten.
Bis	er	diesen Fehler	gemacht hat,	war	er	sehr glücklich.

1. Поставте *während*, *ehe* (ледь) або *bevor*:

- _____ ich die Zeitung gelesen habe, hat sie sich die Speisekarte angesehen.
- _____ der Lehrer kommt, **setze** ich mich auf meinen Platz.
- _____ wir unser Geld gewechselt haben, ist unser Kind verschwunden.
- _____ er bezahlt, muss er wissen, dass es sein Geld wert ist.
- _____ dein Mann das Geld mit beiden Händen zum Fenster hinauswirft, arbeitest du dafür mehr als 8 Stunden am Tag.
- _____ die Sonne aufgeht, sitze ich schon am Schreibtisch.
- _____ er geheiratet hat, hat er eine große Wohnung gekauft.
- _____ er den Kuchen gebacken hat, sahen wir fern.

2. Поставте *während*, *solange* або *bis*:

- Zwei Stunden sind vergangen, _____ er die Regel verstanden hat.
- _____ du mit den Leuten höflich umgehst, gerätst du nicht in Schwierigkeiten.
- _____ du so tüchtig arbeitest, feiern deine Kollegen.
- _____ der Prozess andauerte, tagte das Gericht jeden Tag.
- _____ überall geputzt wird, stehst du nur da und schaust zu.
- Er war ein guter Mensch, _____ er anfang mit jemandem dunkle Geschäfte zu machen.
- _____ du dich mit dieser Arbeit beschäftigst, kannst du nichts Neues entwickeln.
- _____ die Mutter kochte, saßen wir in der Küche und hörten ihre Märchen.

Перекладіть речення на німецьку мову:

- Я спробую все заховати перш, ніж тато прийде.
- Поки наш архітектор планує будинок за правилами, все прекрасно.
- Ледь я випила чашку кави (*Perfekt*), як заходить до палати лікар і забороняє мені пити каву і чай.
- Я була на вокзалі, поки не прийшов мій поїзд на Лейпціг. (*Präteritum*)
- Поки я купалася у ванній, мої діти зламали фен. (*Präteritum*)
- Поки я спав, ішов дощ. (*Präteritum*)
- Перше ніж вона піде на цей захід, вона підстриже волосся.
- У той час як моя дочка підмітала підлогу, я витирала пил. (*Präteritum*)
- До того як прийде директор, ми можемо самі вирішити всі проблеми.
- До того як банк профінансує вартість будівництва, пан Мюллер повинен подати всі необхідні документи.
- В той час як ти займаєшся будинком, Марія відмовилася від земельної ділянки.
- Поки ти робиш уколи інсуліну, в тебе не буде проблем із цукром.
- Ледь я одержав стипендію (*Perfekt*), як купив велосипед. (*Präteritum*)
- В той час, як мій чоловік установлював електроплиту, я дивилася телевізор. (*Präteritum*)
- Ледь батько прийшов (*Perfekt*), як діти підбігли до нього. (*Präteritum*)
- В той час як я читав книгу, моя дружина готувала обід. (*Präteritum*)

Підрядні речення мети відповідають на запитання *Wozu? Zu welchem Zweck?*

Підрядні речення мети вводяться сполучником *damit*:

Er gibt mir die Zeitung, damit ich sie lesen kann.

– Він дає мені газету, щоб я її почитав.

Підрядні речення мети вживаються з *damit*, коли підмет головного й підрядного речень не збігаються:

Er macht ein glückliches Gesicht, damit niemand weiß, dass etwas passiert ist.

– Він робить щасливий вираз обличчя, щоб ніхто не довідався, що щось сталося.

Hans macht sich schnell frisch, damit seinen Eltern die Haare nicht zu Bergen stehen, wenn sie ihn sehen.

– Ганс швидко освіжається, щоб волосся його батьків не стало сторчма, коли вони його побачать.

Якщо підмет головного й підрядного речень збігаються, то вживається інфінітивна конструкція *um...zu...:*

Wir lernen viel, um mehr Kenntnisse auf diesem Gebiet zu erwerben.

– Ми багато вчимося, щоб одержати більше знань у цій області.

Sie gibt ihr ganzes Vermögen aus, um ihm zu gefallen.

– Вона витрачає все своє майно, щоб йому сподобатися.

Er ist bereit seinen Kopf zu riskieren, um seinem Freund zu helfen.

– Він готовий ризикнути своєю головою, щоб допомогти другові.

З модальними дієсловами:

Er hat sehr laut gesprochen, damit die alte Dame ihn hören konnte.

– Він говорив дуже голосно, щоб жінка похилого віку могла його почути.

Er hält die Zeitung vor seinem Gesicht, damit wir ihn nicht erkennen können.

– Він тримає газету перед обличчям, щоб ми не змогли його впізнати.

Sie hat strenge Diät gehalten, damit sie in die Gruppe aufgenommen werden konnte.

– Вона сиділа на строгій дієті, щоб її взяли в групу.

Ich habe wenig gegessen, um noch etwas arbeiten zu können.

– Я трохи поїв, щоб ще бути в стані трохи попрацювати.

Ich bin heute so früh gekommen, um dir noch heute helfen zu können.

– Я сьогодні так рано прийшов, щоб зможти тобі ще сьогодні допомогти.

Ich tue so, als ob ich krank wäre, um kein Diktat schreiben zu müssen.

– Я поводжуся так, немов я хвора, щоб мені не довелося писати диктант.

*Eva bereitet sich
gründlich vor, um
einen guten
Job zu bekommen*

1. Побудуйте складнопідрядні речення цілі або речення з інфінітивною конструкцією з двох простих речень за зразком: *Ich bin gleich gekommen. Ich wollte ihr helfen. – Ich bin gleich gekommen, um ihr zu helfen.* b) *Ich habe sie zum Bahnhof begleitet. Ich will nicht, dass sie sich in dieser Stadt verirrt. – Ich habe sie zum Bahnhof begleitet, damit sie sich in dieser Stadt nicht verirrt.*

- a) Wir rannten aus dem Haus. Wir wollten die Demonstration besser sehen.
- b) Sie hat diesen Brief gebracht. Sie wollte zeigen, dass sie aus bestem Hause kommt.
- c) Er hob den Arm. Er wollte sich bemerkbar machen.
- d) Der Vorhang hob sich immer wieder unter dem tosenden Beifall. Die Zuschauer wollten zeigen, wie begeistert sie von der Ausführung waren.
- e) Er fährt nach Wien. Er will noch zum letzten Mal seine alte Heimat sehen.
- f) Er wollte bei dieser Auseinandersetzung nicht diese umstrittene Frage stellen. Er wollte den Direktor nicht ärgern.
- g) Er hat das Lehrbuch mitgenommen. Sie konnte dieses Thema zusammen lernen.
- h) Es wurde beschlossen, dass die Kinder auch nach Berlin fahren. Sie können mehr diese Stadt kennen lernen.
- i) Er macht alles, was sie will. Er will kein Jammern und Klagen hören.
- j) Meine Mutter ist etwas früher nach Hause zurückgekehrt. Sie will mir bei meinem Problem helfen.
- k) Er hat das Haus gelb gestrichen. Seine Frau wird sich freuen, wenn sie aus ihrem Urlaub zurückkommt.

2. Перекладіть речення на німецьку мову.

- a) Останнім часом ми дуже мало виходимо, щоб заощадити трохи грошей.
- b) Ми довго обговорювали проблему, щоб під час розмови могли викристалізуватися дві різні думки. (Präteritum)
- c) Генерал відкликав війська з західного фронту, щоб відправити їх у марш на південь. (Perfekt)
- d) Я поставила їжу на плитку, щоб все було теплим, коли він прийде. (Perfekt)
- e) Щоб не розбити серце своєї матері, вона відмовилася від цієї ідеї. (Perfekt)
- f) Я мчався на вокзал, щоб не спізнитися. (Präteritum)
- g) Новий директор приходить, щоб абсолютно все привести в рух.
- h) Жінка нічого не сказала, щоб не показати свій гнів. (Perfekt)
- i) Весілля призначили на 12 жовтня, щоб усі могли приїхати. (Präteritum)
- j) Він емігрував, щоб одержати можливість реалізувати свої плани. (Perfekt)
- k) Вона підійшла ближче, для того щоб краще бачити й чути. (Perfekt)
- l) Я пішов у меблевий магазин, щоб поміняти меблі в їдальні. (Perfekt)
- m) Моя подруга привезла своїх дітей, щоб я декілька годин наглядала за ними. (Präteritum)
- n) Я пішов до зубного лікаря, щоб він вирвав мені зуб. (Perfekt)
- o) Я допомагаю моїй дочці вчити німецьку, щоб вона добре склала іспит.
- p) Я вчу німецьку, щоб мені вдалося скласти іспит.
- q) Жінка похилого віку купує цуценя, щоб не відчувати себе такою самотньою.

Означальні підрядні речення відповідають на запитання *Welcher? Was für ein?* Звичайно підрядне речення стоїть після іменника, який воно визначає. Означальні підрядні речення переважно вводяться означальними займенниками *der, die, das* – який, яка, яке, а іноді *welcher*.

	Однина			Множина
	ч. р.	с. р.	ж. р.	
N.	der	das	die	die
G.	dessen	dessen	deren	deren
D.	dem	dem	der	denen
A.	den	das	die	die

(*welche, welches, welcher, welche* використовуються замість *die, das, der, die* з метою уникнення повторення, наприклад: *Die, welche die beste Arbeit geleistet haben, werden einen Preis erhalten.* – *Ti, хто виконали найкраще роботу, отримають приз.*)

Побудова складнопідрядного означального речення

Головне речення	Підрядне речення			Продовження головного речення
	відносний займенник		присудок	
Der Mann,	dessen	Auto du kaufen	willst,	ist da.
Der Schlüssel,	der	auf dem Tisch	liegt,	gehört meiner Frau.
Die Beweise,	auf Grund deren,	er	verurteilt wurde,	sind überzeugend.

Das Bild, das dich so interessiert hat, ist kein Original. – Картина, що тебе так зацікавила, не оригінал.
Kennst du Frau Mauritz, deren Mann bei uns arbeitet? – Ти знаєш пані Маурітц, чоловік якої працює в нас?
Die Intrige, die er angefangen hat, scheint kein Ende zu nehmen. – Інтрига, яку він почав, здається, не має кінця.

В складнопідрядних означальних реченнях прийменник ставиться перед відносним займенником, що вводить їх:

Der Mann, mit dem wir gerade gesprochen haben, wird höchstwahrscheinlich unser Chef. – Чоловік, з яким ми щойно розмовляли, швидше за все, буде нашим шефом.

Der Kunde, mit dem wir so lange zusammengearbeitet haben, ist leider Pleite gegangen. – На жаль, клієнт, з яким ми так довго співпрацювали, збанкрутував.

Das Haus, in dem wir wohnen werden, ist ganz modern eingerichtet. – Будинок, у якому ми будемо жити, обставлений досить сучасно.

1. Побудуйте складнопідрядні означальні речення:

- Er hat mir einen Roman geschenkt. Der Roman ist sehr spannend.
- Das ist der Bildhauer. Über seine Bilder wird so viel gesprochen.
- Wer ist die Frau? Sie ist so schick gekleidet.
- Das Kleid hängt dort. Wieviel kostet das Kleid?
- Der Schrank steht in der Ecke. Der Schrank wurde im 19. Jahrhundert hergestellt/geschreinert.
- Das Auto darf nicht benutzt werden. Die Bremsen sind nicht in Ordnung.
- Der Schauspieler kommt aus unserer Stadt. Alle bewundern seine Filme.
- Die Journalisten wurden ausgezeichnet. Ihre Artikel sind am populärsten.
- Der Sänger hat ein Lied gesungen. Es ist seit zehn Jahren ein Schlager.
- Das Mädchen ist nicht gekommen. Ich habe fast 2 Stunden auf sie gewartet.
- Mein Freund hat mir die guten Neuigkeiten mitgeteilt. Ich freue mich darüber.
- Die Straße heißt Kaiserstraße. Wir sind durch die Straße spazierendgegangen.

2. Перекладіть складнопідрядні означальні речення на німецьку мову.

- Вистава, яку ми так довго готували (Perfekt), провалилася. (Präteritum)
- Дівчина, яку ти так сердито вилаяв (Perfekt), виглядала так, немов хотіла крізь землю провалитися. (Präteritum)
- Будинок, у якому ти жив торік (Perfekt), знесли. (Präteritum)
- Що ти зробив з грішми, які я тобі подарував на день народження? (Perfekt)
- Ми розмовляли з режисером, чий фільми присвячені світу природи. (Perfekt)
- Робота, на якій ти намагаєшся сконцентруватися, повинна була бути зроблена тиждень тому. (Präteritum)
- Як називається предмет, за допомогою якого вимірюється температура?
- Фірма, якій наш банк більше не хотів давати кредит (Präteritum), збанкрутувала. (Perfekt)
- Боксер, чий ніс кровоточить, одержав медичну допомогу. (Präteritum)
- Менеджер, з чийми методами ти був не згодний, звільнений правлінням. (Präteritum)
- Турист, у багажі якого знайшли гашиш, був негайно заарештований. (Präteritum)
- Аеропорт, персонал якого страйкує, був закритий. (Präteritum)
- Літак, на якому ми летіли (Perfekt), був майже порожній (Präteritum) – люди дотепер бояться терористів.
- Пані Клаус, якій належить цей чудовий будинок, раніше була нашою сусідкою. (Präteritum)
- Дітер хоче сфотографувати вежу, що йому так сподобалася. (Perfekt)
- Сусіди, які через шум не могли спати (Präteritum), подзвонили в поліцію. (Perfekt)
- Аудиторія, стіни якої фарбуються, зараз закрита.
- Діти втішають сусідку, чий син одержав поранення в нещасному випадку. (Präteritum)
- Діти спостерігали із-за шафи за пані Крюгер, яка сиділа на поламаному стільці. (Perfekt)
- Я знайшов книгу, яку читала моя дружина, у саду. (Perfekt)
- Це лікар, який мені допоміг. (Perfekt)
- Дім, який ти бачив, належить моїй сестрі. (Perfekt)
- Дитина, яку я виховую, – мій онук.

Означальні підрядні речення можуть вводитися питальними прислівниками *wo*, *wohin*, *wie*, *warum*, *woher*, *was*, *wer*, *wem*, *wo(r)*:

wo	Die Stelle, wo der Unfall passiert ist, ist jetzt leer. – Місце, де стався нещасний випадок, зараз безлюдне. Die Universität, wo ich studiert habe, gehört zu den besten Universitäten unseres Landes. – Університет, у якому я навчався, належить до найкращих університетів нашої країни.
wohin	Der Lehrer eilte ins Zimmer, wohin ihm die anderen folgten. – Викладач поспішив до кімнати, куди за ним послідували інші.
wann	Es wurde uns erzählt, wann das Gebäude gebaut wurde. – Нам розповіли, коли був побудований будинок.
woher	Das Dorf, woher der Schriftsteller kam, wurde in fast allen seiner Erzählungen beschrieben. – Село, звідки письменник родом, було описане майже в усіх його оповіданнях.
was	Ein Buch wäre etwas, was ich zum Geburtstag bekommen wollte. – Книга – саме те, що я б хотів одержати на день народження.
wer	Wer helfen will, soll morgen früh ins Hauptgebäude kommen. – Всі, хто хочуть допомогти, повинні прийти завтра вранці в головний корпус.
wo(r)	Das Problem, worüber er schon seit Tagen brütet, ist eigentlich nicht so schwer. – Проблема, над якою він вже кілька днів міркує, власне кажучи, не дуже складна.

Іноді означальні підрядні речення можуть вводитися сполучником *dass*.

Die Überzeugung, **dass** er alles richtig gemacht hat, tröstet ihn.

– Його втішає впевненість, що він зробив усе правильно.

Ich habe das Gefühl, **dass** etwas nicht stimmt.

– У мене таке відчуття, що щось не так.

Das ist der Baum,
von dem ich dir
erzählt habe.

1. Побудуйте складнопідрядні означальні речення:

- Das Buch/ über das/ er/ so/ sich freuen/ ihm/ seine Frau/ zum Geburtstag schenken. (Perfekt).
- Man/ erzählen (Präteritum Passiv)/ mir/ wann/ diese Entscheidung/ treffen.
- Der Ort/ aus dem/ er/ stammen/ durch/ seine Sehenswürdigkeiten/ bekannt sein.
- Ich/ sitzen/ auf/ die Bank/ von wo/ ich/ alles/ sehen/ können. (Präteritum)
- In/ meine Wohnung/ geben/ es/ vieles/ was/ ich/ rausschmeißen/ können (Konjunktiv 2/ aber/ mein Mann/ das nicht/ erlauben (Futur).
- Das Zimmer des Studenten/ sein/ das Chaotischste/ was/ man/ sich/ vorstellen/ können.
- Ich/ ein Geschenk/ bekommen/ das/ ich/ sehr/ sich freuen. (Perfekt)
- Die Mauer/ von der/ schon/ meine Großeltern/ erzählen (Präteritum)/ haben/ eine lange Geschichte
- Er/ anfangen/ wieder/ mit/ das Thema/ zu dem/ nicht/ sie/ sich äußern/ wollen. (Präteritum)
- Die Heizung/ unter die/ er/ immer/ seine nassen Schuhe/ stellen/ sein/ wieder kaputt. (Präteritum)

2. Перекладіть складнопідрядні означальні речення на німецьку мову:

- Я народився в маленькому селі (Perfekt), де всі люди знають один одного на ім'я.
- У кожному офісі є багато чого, що можна критикувати.
- Житомир – це місто, де народився відомий вчений і конструктор ракет С. П. Корольов.
- Гей, ти, неслухняна дитино! Роби, зрештою, те, що тобі мати говорить, або я займуся твоїм вихованням.
- Книгу, про яку ти згадав (Perfekt), вже давно продали. (Präteritum)
- Нічого з того, що президент сказав на прес-конференції, не було новим для мене.
- Найкраще з того, що зі мною відбулося останнім часом, це те, що мій син став студентом економічного університету. (Perfekt)
- Всі, кому не подобається, можуть піти з роботи. Є досить людей, які з задоволенням займуть цю посаду. – Я не знаю, про що ти говориш.
- Все, чим володів мій дядько, він подарував своїй кішці (Präteritum). Тепер родичі лаються через те, хто стане її опікуном.
- У будинку, де хочуть переночувати сміливі вчені, погана слава. Говорять, там живуть привиди.
- Схоже, тут немає місця, де можна спокійно поговорити.
- Наш сусід сумує. Він отримав все, про що він мріяв (Perfekt). І зараз він не знає, чого б йому ще захотіти від життя.
- Проблема, якою він займався роками, нарешті вирішена. (Perfekt)
- Жінка, якій цей чоловік тільки що подарував дерев'яну скриньку, – моя сестра. (Perfekt)
- Місто, звідки я родом, є єдиним місцем, де відпочиває моя душа.
- Книга, про яку вони якраз говорять, досить нудна.
- Ти не отримаєш на свій день народження машину, про яку ти мрієш.

Складнопідрядні умовні речення відповідають на запитання *Unter welcher Bedingung?* За своєю побудовою підрядні речення умови можуть бути сполучниковими й безсполучниковими:

1. Сполучникові речення вводяться сполучниками *wenn* «якщо» або *falls* «у випадку якщо».

Falls unser Gast in die Oper gehen will, bestellen Sie ihm die Eintrittskarten!

– Якщо наш гість захоче піти в оперний театр, замовте йому квитки!

Wenn du bis Montag mit deiner Arbeit nicht fertig bist, werde ich dich kündigen.

– Якщо ти не закінчиш свою роботу до понеділка, я тебе звільню.

Побудова складнопідрядних умовних речень з *wenn* та *falls*

Підрядне речення		Головне речення		
сполучник		присудок	присудок	
Wenn	die Katze aus dem Haus	ist,	tanzen	die Mäuse auf dem Tisch.
Falls	du mein Haus nicht	findest,	ruf	mich an.

Головне речення	Підрядне речення		
	сполучник		присудок
Wir können ins Kino gehen,	wenn	du Lust	hast.
Ich gebe dir das Buch,	falls	du vorbei	kommst.

2. У безсполучникових реченнях перше місце займає присудок.

Побудова складнопідрядних умовних речень без *wenn* та *falls*

Підрядне речення			Головне речення		
присудок	підмет		присудок	підмет	
Machst	du	alles rechtzeitig,	(dann) können	wir	uns etwas unterhalten.

Machst du alles rechtzeitig, dann können wir uns etwas unterhalten.

– Якщо ти зробиш усе вчасно, ми зможемо тоді трохи поговорити.

Verspätet du dich zur Party, siehst du die Überraschung, die wir für dich vorbereitet haben, nicht.

– Якщо ти спізнишся на вечірку, ти не побачиш сюрприз, який ми для тебе приготували.

У реченнях з нереальною умовою, в головному й підрядному реченнях вживається *Konjunktiv 2* (див. *Lektionen 41–45*).

Würde ich dich nicht seit der Schulzeit kennen, hätte ich deiner Geschichte nicht geglaubt.

– Якби я не знав тебе з шкільних часів, я б не повірив твоїй історії.

Wenn sie etwas Deutsch sprechen könnte, wäre es viel einfacher.

– Якби вона могла трохи говорити німецькою мовою, було б набагато простіше.

У трискладовому модальному присудку підрядного умовного речення змінювана частинна дієслова стоїть перед двома іншими частинами присудка.

Wenn dein Freund das wirklich hätte machen wollen, hätte er das schon getan.

– Якби твій друг дійсно хотів це зробити, він би давно це зробив.

Для вираження умови можуть бути використані наступні словосполучення:

im Fall, dass	under der Bedingung, dass
(es) sei denn, dass	vorausgesetzt, dass

Angenommen, dass das Kind die Wahrheit gesagt hat, so müssen wir ihm helfen.

– За умови, що дитина сказала правду, ми повинні їй допомогти.

Unter der Bedingung, dass du diese Diamanten billig kriegst, können wir ein Vermögen machen.

– Ми можемо заробити великі гроші, за умови, що ти дістанеш ці діаманти дешево.

1. Побудуйте складнопідрядні умовні речення:

- Man probiert Haschisch einmal. Man wird abhängig. (wenn)
- Er spricht nicht so schnell Deutsch. Man kann ihn gut verstehen. (wenn)
- Du kommst zu spät. Du musst dich entschuldigen. (wenn)
- Die Polizisten bilden eine Kette, um die Demonstranten zurück zu drängen. Man begreift, dass es gefährlich sein kann. (wenn)
- Das Baby weint. Man muss es entweder stillen oder wiegen. (wenn)
- Er ist, deiner Meinung nach, so unschuldig wie ein neugeborenes Lamm. Warum hat er das gemacht?
- Du findest dein festliches Kleid im Schrank nicht auf dem Bügel. Du musst auf dem Sofa suchen. (falls)
- Er erinnert dich daran. Zeige deinen Ärger nicht! (falls)
- Du weißt nicht, wen man wählen sollte. Versuch das Kleinere von zwei Übeln zu wählen! (wenn)
- Peter holt uns rechtzeitig ab. Wir kommen nicht zu spät zur Veranstaltung. (wenn)
- Er benimmt sich wieder so schrecklich. Ich werde ihn rausschmeißen. (wenn)

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Що ми будемо робити, якщо він дізнається, що поїзд не йде через Берлін?
- Якщо мій приїзд тебе не дивує, чому в тебе круглі очі?
- Якщо ти хворий, тобі варто відмовитися від поїздки.
- Якщо він мене не запросить, я не прийду на його день народження.
- Якщо ти не припиниш влаштовувати комедію, ми попросаємося один з одним.
- Якщо буде лити дощ, як з відра, ми краще залишимося вдома.
- Якщо ми не зможемо не втрутитися в цей конфлікт, у нас можуть бути неприємні наслідки.
- Якщо ти не можеш опанувати собою, тобі не можна працювати дипломатом.
- Якщо він, як ти кажеш, відчуває себе скривдженим, втіш його!
- Якщо я добре відпочину в відпустці, я зможу з новими силами приступити до роботи.
- Навіть якщо ти станеш на голову, я не буду цього робити.
- Якщо в тебе немає з собою паспорта, ти не можеш пройти паспортний контроль.
- Цікаво, що скаже цей політик, якщо йому поставлять це запитання.
- Я покличу на допомогу, якщо зникне електрика.
- Якщо ти не одягнеш дитину тепло, вона при такій погоді застудиться.
- Якщо в мене завтра буде час, я помандрую кілька годин по Інтернеті.
- Хіба ти не знаєш, що якщо їдеш на мотоциклі, потрібно надягати шолом?
- Якщо ви хочете заощадити час, зверніться до цієї фірми!
- Якщо ти знову мені збрешеш, я не буду з тобою розмовляти.
- Якщо ціни на продукти зростуть, споживачі будуть купувати менше.
- Якщо ти зробиш цю вправу, ти зрозумієш це правило.

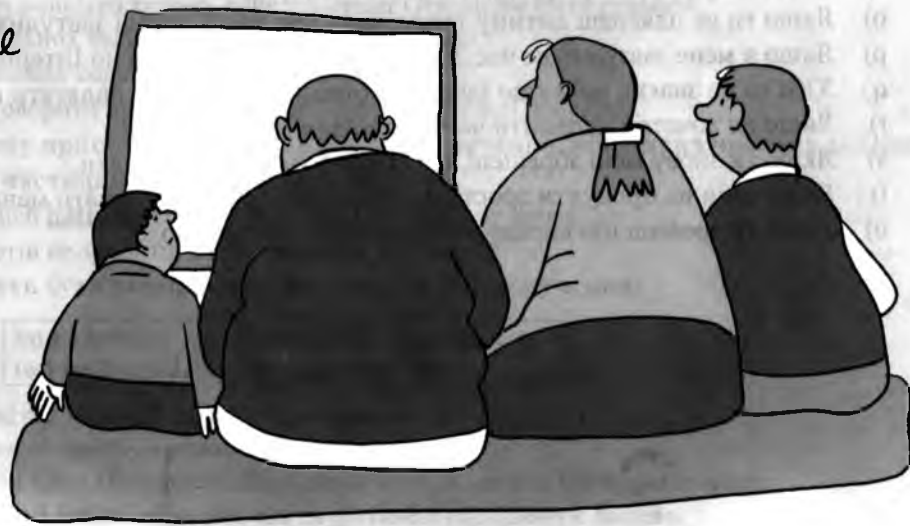
Підрядні речення наслідку виражають наслідок дії або ознаки предмета, вираженої присудком головного речення, тому підрядне речення зі сполучником *so dass* завжди стоїть після головного речення. Якщо в головному реченні є прислівник або означення, виражене прикметником, то *so* ставиться звичайно перед ними.

Побудова складнопідрядного речення наслідку

Головне речення	Підрядне речення		
	сполучник		присудок
Es war so kalt,	dass	das arme Mädchen kaum sprechen	konnte.
Der Lehrer diktiert den Studenten alle Regeln,	sodass	sie keine Fragen	haben.
Der Junge hat so einen schlechten Charakter,	dass	nienand mit ihm kommunizieren	will.

Er hat so auf ihren Fuß getreten, dass sie geschrien hat. – Він так наступив їй на ногу, що вона закричала.
 Die Frau war so schön, dass niemand daran zweifelte, dass sie im Schönheitswettbewerb gewinnt. – Жінка була такою гарною, що ніхто не сумнівався в тім, що вона переможе в конкурсі краси.
 Das Buch ist so schwer zu verstehen, dass fast alle aufgegeben haben, es zu lesen. – Книга така складна для розуміння, що майже всі кинули її читати.

Das Buch ist so schwer zu verstehen,
 dass fast alle
 aufgegeben
 haben, es
 zu lesen.

1. Побудуйте складнопідрядні речення наслідку:

- Die Erde bebte so stark. Das Haus stürzte ein.
- Sie hat das Kleid so gekürzt. Ich habe gedacht, dass es nun eine Bluse ist.
- Das Kleid sah lustig aus. Er wollte lachen, um seine Freundin aber nicht zu beleidigen, musste er sein Lachen verkneifen.
- Sie lächelte mir siegessicher zu. Ich wollte sie umbringen.
- Er wartete lange bei kaltem Wetter auf seine Freundin. Er hat sich erkältet.
- Der Weihnachtsmann sah böse aus. Einige Kinder fingen an zu weinen.
- Es war eine unglaubliche Schweinerei. Wir standen mit offenen Mündern da, ohne etwas sagen zu können.
- Der Raufbold hat den armen Mann gestoßen. Er ist wie ein Stein zu Boden gefallen.
- Die wirtschaftliche Lage hat sich verschärft. Die Regierung hat Angst vor Demonstrationen.
- Der Redner sprach langweilig. Wir sind fast eingeschlafen.
- Die ukrainische Fußballmannschaft hat fantastisch gespielt. Die Fans haben die ganze Zeit gejubelt.
- Der Wecker läutet zu laut. Ich kann es nicht ertragen.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Його зарплата така низька, що його сім'я не може прожити на неї.
- Мій чоловік так багато за собою доглядає, що це вже нервує мене. Незабаром на нашому дзеркалі будуть мозолі від його обличчя.
- Дідусеві було так погано (Präteritum), що ми викликали лікаря. (Perfekt)
- Літо було таким гарячим, що ми ледь могли дихати. (Präteritum)
- Він був настільки дурним, що не подумався до цього. (Präteritum)
- Ти мене змусила так довго чекати, що я за цей час знайшов собі нову подругу. (Perfekt)
- Я тобі це так часто говорив, що в мене вже язик болить. А ти однаково все зробила не так. (Perfekt)
- Студентка знала так багато, що можна було тільки дивуватися. (Präteritum)
- Я буду так майстерно просувати цю справу, що більше ніяких проблем не виникне.
- Ти так мало вчив, що не здаси іспит. (Perfekt)
- Я так швидко йшов (Perfekt), що не можу прийти до тями.
- Вона так довго жила в шикарних умовах (Perfekt), що це для неї зараз шок – мати так мало грошей.
- Батьки дали дитині стільки свободи, що вона стала просто нестерпною. (Perfekt)
- Дитина так голосно кричала (Perfekt), що мені довелося затиснути вуха. (Präteritum)
- Підлога була такою чистою (Präteritum), що я зняв туфлі. (Perfekt)
- Собака був такий смішний, що я розсміявся. (Präteritum)
- Жінка так на нас закричала (Präteritum), що ми втекли. (Perfekt)
- Чоловік був таким бідним, що міг дозволити собі тільки хліб і картоплю. (Perfekt)

Складнопідрядні порівняльні речення можуть бути реальними й нереальними.

Складнопідрядні порівняльні речення вводяться частками *wie* «як» і *als* «ніж».

1. *Wie* – вживається, коли факт і припущення збігаються. В головному реченні перед прислівником або прикметником можуть стояти *so*, *genauso*, *ebenso*, *geradeso*.

Побудова речень з *wie*:

Побудова простого речення з *wie*

Es ist heute	so genauso ebenso geradeso	kalt	wie	gestern.
--------------	-------------------------------------	------	-----	----------

Побудова складнопідрядного речення з *wie*

Головне речення		Підрядне речення		
				присудок
Heute haben wir	so genauso ebenso geradeso	viel gearbeitet,	wie	wir geplant haben.

Es ist heute nicht so kalt wie gestern. – Сьогодні не так холодно, як учора.

Dein Sohn hat ebenso wenig Verstand wie du. – У твого сина так само мало розуму, як і у тебе.

Er hat so viele dumme Fragen gestellt wie du – Він задав стільки ж дурних питань, як і ти.

2. *Als* – вживається, коли факт і припущення не збігаються.

Побудова речень з *als*:

Побудова простого речення з *als*

Dieses Buch	ist	besser	als	jenes.
-------------	-----	--------	-----	--------

Побудова складнопідрядного речення з *als*

Головне речення		Підрядне речення		
				присудок
Das Buch	war	besser,	als	wir gedacht haben.

Unser Auto ist größer als das Auto von unserem Nachbarn. – Наша машина більша, ніж машина нашого сусіда.

Du arbeitest besser als ich gedacht habe. – Ти працюєш краще, ніж я вважав.

Модальні вирази з *wie*

Wie du weißt, geht es mir nicht schlecht. – Як ти знаєш, справи в мене йдуть непогано.

Wie ich annehme, wird unser Angebot akzeptiert. – На мою думку, нашу пропозицію приймуть.

Wie ich vermute, darf er das Auto nicht fahren. – На мою думку, йому не можна їздити на машині.

Речення з нереальною умовою вводяться сполучниками *als ob* і *als*. (див. Лекція 46)

1. Поставте *als* або *wie*:

- Es bleibt mir nichts übrig, _____ das Mädchen nach Hause zu bringen.
- Diesmal hat der Direktor weniger über Sparmaßnahmen gesprochen, _____ ich erwartet habe.
- Das Essen ist heute nicht so gut _____ gestern.
- Er glaubt, dass das Leben jetzt fast so gut _____ früher ist.
- Auf dem Flohmarkt haben wir mehr Geld ausgegeben, _____ wir uns leisten können.
- Jetzt bekomme ich höhere Rechnungen für mein Handy _____ früher, ich glaube, dass die Firma sammelt.
- Heute hat er ebenso wenig geleistet _____ gestern.
- Das Kind hatte mehr Mut _____ die anderen gedacht haben.

2. Побудуйте речення з *als* або *wie*:

- Die Prüfung war leichter. Ich habe gedacht.
- Mein Wortschatz ist groß. Der Wortschatz meines Freundes ist größer.
- Ich habe mehr Vokabeln für den Test gelernt. Die Lehrerin hat gedacht.
- Die Aufführung war gut. Ich habe es erwartet.
- Deine Schuhe sind besser. Ich habe gedacht.
- Bei der interessanten Vorlesung ist die Zeit schneller verlaufen. Gewöhnlich vergeht die Zeit langsamer.
- Das Mädchen ist schön und intelligent. Ihre Mutter ist schön, aber nicht sehr intelligent.
- Ich habe viel Grammatik wiederholt, trotzdem habe ich die Kontrollarbeit schlecht geschrieben. Meine Freundin hat die Grammatik wenig wiederholt, aber sie hat die Kontrollarbeit gut geschrieben.

3. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи *als* або *wie*:

- Попит на цей продукт був не таким високим, як ми припускали. (Präteritum)
- Сьогодні в лікарня була така ж важка ніч, як і вчора. (Präteritum)
- Поранення залишило потворніший шрам, ніж дівчина думала. (Perfekt)
- З тих пір, як він став директором (Perfekt), він задирає ніс ще більше, ніж робив це раніше. (Perfekt)
- Я рада тобі, як завжди, але тобі треба було повідомити, що ти приїдеш.
- Було не так складно реалізувати план, як ми припускали. (Perfekt)
- Очікування нервує мене зараз точно так, як це було й минулого разу.
- Як я й боявся (Perfekt), його поведінка залишає бажати кращого.
- Ця листівка така ж гарна, як і та.
- Ангеліна встала сьогодні набагато раніше, ніж продзвонив будильник. (Perfekt)
- Дід Мороз приніс дитині набагато більше подарунків, ніж вона очікувала.
- Це яблуко таке ж червоне, як і те.
- Він був здивований більше, ніж ми очікували. (Perfekt)

Складнопідрядні порівняльні речення можуть вводитися сполучниками *je... desto, je... um so* – «чим..., тим...».

У реченнях з *je + Komparativ* дієслово стоїть наприкінці підрядного речення, в головному реченні з *desto + Komparativ* дієслово ставиться відразу після порівняльного ступеня прикметника.

Побудова речень з *je... desto*

Підрядне речення			Головне речення				
je	Komparativ		присудок	desto	Komparativ	присудок	
Je	mehr	wir	lernen,	desto	mehr	wissen	wir.
Je	bekannter	das Warenzeichen	ist,	desto	mehr Vertrauen	haben	die Kunden.

Je mehr wir lernen, desto mehr wissen wir. – Чим більше ми вчимо, тим більше ми знаємо.

Je mehr Geld dieser Geschäftsmann verdient, desto geiziger wird er. – Чим більше грошей цей бізнесмен заробляє, тим жадібнішим він стає.

Je effektiver unsere Maßnahmen werden, desto erfolgreicher wird unsere Arbeit. – Чим ефективнішими будуть наші міри, тим успішнішою буде наша робота.

1. Побудуйте речення з *je...desto*:

- Man verbietet den Kindern alles. Ihr Wunsch ist groß den verbotenen Apfel zu probieren.
- Die Leute verdienen viel Geld. Sie geben das Geld für Luxuswaren aus.
- Der Junge hat viel über die Voraussetzungen für die Prüfung erfahren. Er hatte wenig Lust sie überhaupt antreten.
- Du schreibst deine Rede spannend. Das Publikum wird dir aufmerksam zuhören.
- Die Tage werden kurz. Die Leute fühlen sich depressiv.
- Das Unternehmen bewirbt das Produkt viel. Das Verkaufsvolumen ist groß.
- Die Leute fahren dicke Autos. Sie haben einen hohen Status in der Firma.
- Die Ukraine entwickelt sich. Der Lebensstandard ist hoch.
- Die Frau pflegt sich. Sie wird hübsch.
- Die Bergmans feiern ihre Feste fröhlich. Ihre Nachbarn werden böse.
- Du lernst viele Sprachen. Deine Chancen einen guten Job nach dem Studium zu finden sind hoch.
- Du kommst früh. Wir haben viel Zeit für die Hausaufgabe.

2. Перекладіть речення на німецьку мову, вживаючи *je... desto*:

- Чим нижче ціни, тим більше споживачі можуть купити.
- Як стверджує один філософ, чим більше ми вчимо, тим більше ми розуміємо, що нічого не знаємо.
- Чим більше енергії річок буде використовуватися, тим більше електрики можна буде виробити.
- Чим менше ти будеш нити, тим краще.
- Чим більше порядку в документах, тим легше з ними працювати.
- Чим більше я чув про Італію, тим більше я хотів туди поїхати. (Präteritum)
- Чим ретельніше ти будеш працювати, тим більше замовлень ти отримаєш.
- Чим більше чоловік пиячив, тим агресивнішим він ставав. (Präteritum)
- Чим більше ти пробудеш в Німеччині, тим краще будеш говорити німецькою мовою.
- Чим більше він подорожував, тим більше йому подобалося в Україні.
- Чим голосніше співали гості, тим більш нервовим ставав хазяїн, і тим вища була ймовірність, що сусіди викличуть поліцію. (Präteritum)
- Чим довше суперники боролися один з одним, тим більше втомленими вони ставали. (Präteritum)
- Чим дешевше Ганс може купити новий одяг, тим більше він радіє.
- Чим голосніше кричала дитина, тим схвильованішими ставали її батьки. (Präteritum)
- Чим більше Дітріх прогулював школу, тим менше він хотів наздоганяти шкільних товаришів. (Präteritum)
- Чим голосніше бандити стукали в двері, тим переляканішою ставала жінка. (Präteritum)
- Чим жаркіше стає, тим гірше я себе почуваю.
- Чим вище ми летіли, тим гірше Анна почувала себе. (Präteritum)

Складнопідрядні допустові речення відповідають на запитання: *Trotz welchen Umständen wird eine Handlung realisiert?* Складнопідрядні допустові речення вводяться звичайно сполучниками *obwohl, obgleich, obschon* «хоча», «незважаючи на те, що».

Побудова допустових складнопідрядних речень

Головне речення	Підрядне речення		
	сполучник		присудок
Der Student kann den Satz nicht übersetzen,	obwohl	er alle Regeln gelernt	hat.

Підрядне речення		Головне речення		
сполучник		дієслово	присудок	
Obwohl	der Film interessant	war,	habe	ich ihn mir nicht angesehen.

Obgleich mein Freund mich liebt, hat er noch nie für mich im Restaurant bezahlt. – Незважаючи на те, що мій друг мене любить, він ще ніколи не платив за мене в ресторані.
 Obschon ich in der Schule 5 Jahre Deutsch gelernt habe, kann ich mich jetzt nur an ein paar Wörter erinnern. – Хоча я в школі вчив німецьку п'ять років, зараз я можу згадати лише кілька слів.
 Ich habe Herrn Müller gleich erkannt, obwohl ich ihn früher nie gesehen habe. – Я відразу впізнав пана Мюллера, хоча я його раніше не бачив.

Obgleich mein Freund mich liebt, hat er noch nie für mich im Restaurant bezahlt!

1. Побудуйте допустові складнопідрядні речення:

- Ich bin kein Feigling. Ich habe mich erschrocken, als ich den Geist gesehen habe.
- Er hat die Wahrheit gesagt. Niemand hat ihm geglaubt.
- Zuerst hatte er keinen Appetit auf Torte. Es konnte sich nicht bremsen, die ganze aufzuessen, nachdem er sie ausprobiert hat.
- Die Kunden warteten im Laden. Die Verkäufer unterhielten sich weiter.
- Sie hat sich für diese Party besonders hübsch gemacht. Ihr Traummann hat sie nicht bemerkt.
- Der Markt sieht attraktiv aus. Ich will das Risiko nicht eingehen.
- Die Frauen haben immer einen großen Schrank voller Kleider. Sie haben nichts anzuziehen, wenn sie ausgehen wollen.
- Er hat immer versucht sich zu kontrollieren. In diesem Fall ließ er seine Maske fallen.
- Das Mädchen war attraktiv. Sie wurde zum zehnten Mal nicht zum Tanz aufgefordert.

2. Перекладіть допустові складнопідрядні речення на німецьку мову:

- Хоча у нас зараз небагато грошей, ми хочемо провести відпустку в Туреччині.
- Хоча нам нічого не залишалось, як піти з підприємства, ми знали, що гра ще не закінчилась. (Präteritum)
- Хоча я дотримуюся думки, що діти повинні більше читати, я намагаюся не чинити тиск на своїх онуків.
- Хоча я спізнився, я не вибачився. (Perfekt)
- Хоча перспективи виглядали прекрасно, до моєї радості домішувався страх. (Präteritum)
- Хоча він випробував всі методи, ця дівчина ним не зацікавилася. (Präteritum)
- Хоча в цієї машини немає недоліків і вона споживає мало бензину, я її не купив. (Perfekt)
- Хоча вона й не знала (Präteritum), що шлях до серця чоловіка лежить через його шлунок, вона знайшла правильний шлях до його серця (Perfekt).
- Хоча ми живемо в селі, ми через тиждень ходимо у театр.
- Хоча він і не розумний, всі жінки закохані в нього. Іноді мені здається, що жінкам потрібна гора м'язів без голови.
- Хоча ми сміялися від всього серця над жартами коміка (Perfekt), Адольф просидів всю виставу з кислою міною (Präteritum).
- Хоча я не можу собі дозволити цю шубу зараз, я її все одно куплю.
- Цей дивний чоловік ходить у шортах і капцях по вулиці, хоча на вулиці зараз зима.
- Хайнц не прийшов на збори, хоча він нас не попередив про це. (Perfekt)
- Хоча в мене вистачає грошей, я не хочу купувати цю машину.
- Хоча спідниця була гарною, я не змогла собі дозволити купити її на той час. (Präteritum)
- Хоча ти мені не допоміг, я тебе пробачаю.
- Хоча моя подруга покинула мене (Perfekt), я не почуваю себе самотнім.

Якщо питальні речення вживаються в якості підрядних, то вони повинні вводитися сполучником.

Побудова складнопідрядного речення

Головне речення	Підрядне речення		
	сполучник		присудок
Ich weiß nicht,	wann warum mit wem	er	kommt.

Уі питальних реченнях, в яких немає питального слова, вживається сполучник *ob*:

Kommt er morgen? Ich weiß nicht, ob er morgen kommt. – Він приїде завтра?

– Я не знаю, чи він завтра приїде.

Ist sie noch traurig? Ich habe keine Ahnung, ob sie noch traurig ist. – Вона все ще засмучена?

– Я поняття не маю, чи вона ще засмучена.

В питальних реченнях з питальними словами вживається відповідне питальне слово або займенниковий прислівник в якості сполучника:

Ich weiß,	wann sie endlich kommt. warum sie sich schon lange nicht meldet. wie sie sich fühlt. wohin er gefahren ist. woher er gekommen ist. wer diese Arbeit gemacht hat. wen ich danach fragen kann. was sie von mir hält. wem man was sagen kann. wessen Buch sie gelesen hat. an wen ich mich wenden kann. von wem sie das gehört hat. worüber sie sprechen. worauf ich achten soll.	Я знаю,	коли вона нарешті прийде. чому вона так довго не відповідає. як вона себе почуває. куди він поїхав. звідки він приїхав. хто зробив цю роботу. кого я про це можу запитати. що вона думає про мене. кому що можна сказати. чию книгу вона прочитала. до кого я можу звернутися. від кого вона це чула. про що вони говорять. на що мені звернути увагу.
-----------	---	---------	---

Див. також Lektion 67.

Ich weiß, an wen ich mich wenden soll.

1. Побудуйте складнопідрядні речення:

Können Sie vielleicht sagen,...?

- Kommt die Kellnerin endlich?
- Muss man die Maschine schreiben lernen?
- Führt der Offizier Befehle aus?
- Kann man ihm etwas nachweisen?
- Regnet es oder schneit es?

Niemand weiß,...

- Warum ist er enttäuscht?
- Worüber lacht er so herzlich?
- Mit wem unterhält sich unsere Lehrerin?
- Von wem hat er diesen Brief erhalten?
- Von welcher Untersuchung hängt diese Entscheidung ab?

Ich weiß nicht,...

- Welche Nachweise sind noch nötig?
- Wohin fahren wir?
- Was kostet die Fahrt?
- Wer hat ihr die Wahrheit gesagt?
- Welche Fehler hat er gemacht?

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Я поняття не маю, хто ця літня жінка.
- Ви не знаєте, яким нормам повинен відповідати продукт?
- Він тебе запитував, як можна використати землю для сільського господарства в повній мірі? (Perfekt)
- Ти не знаєш, чому вона останнім часом така нервова?
- Скажіть, будь ласка, до кого я можу звернутися із цим запитанням?
- Вчитель мені не сказав, на що я повинен звернути увагу. (Perfekt)
- Тепер я розумію, що поліцейський мав на увазі.
- Ви знаєте, чи ця студентка підготувала гарну доповідь?
- Ніхто не знає, чи його запросили прийти сюди.
- Ми не отримали інформацію (Perfekt), чи його пропозиція була прийнята. (Präteritum)
- Ви не знаєте, де я можу недорого купити машину?
- Ти мені повинна сказати, від кого ти одержала такий дорогий подарунок! (Perfekt)
- Я не уявляю, чому діти так люблять ховатися в шафі.
- Поняття не маю, чому він не любить їсти свій десерт.
- Ви знаєте, чи Дірк допомагає літній дамі носити сумку?
- Скажіть, будь ласка, чи можуть діти довше залишитися на Новий рік?
- Ви не знаєте, хто поїде в це відрядження за кордон?
- Запитайте працівника пошти, як заповнювати цей формуляр!

Lektion 117. Прийменники, які вживаються з Akkusativ (bis, durch, entlang, für, gegen, ohne, um)

bis – до	<p>1) місце, час – Bis Kyjiw muss man noch 200 km fahren. – До Києва треба їхати ще 200 км.</p> <p>2) von...bis (з...до) – Von 2 bis 3 esse ich zu Mittag. – Я обідаю з 2-ї по 3-тю годину.</p> <p>3) прислівник – Bis bald, bis nachher – до зустрічі.</p>
durch – через, по	<p>1) місце – Wir gehen durch die Stadt. – Ми йдемо по місту.</p> <p>2) причина, наслідок – Die Nachrichten werden durch den Lautsprecher bekannt gegeben. – Новини повідомлялися через гучномовець.</p> <p>3) спосіб виконання дії – Durch harte Arbeit hat er sein Ziel erreicht. – Тяжкою працею він досяг своєї мети.</p>
entlang – вздовж	напрямок – Wir sind die Straße entlang gegangen. – Ми йшли вздовж вулиці. Das Auto fuhr die Gasse entlang. – Машина їхала вздовж провулку.
für – для, за, на	<p>1) вказівка на те, для кого призначені предмет чи дія – Diese Blumen sind für deine Frau. – Ці квіти для твоєї дружини. Ich habe es für dich gemacht. – Я зробив це для тебе.</p> <p>2) замість когось – Bitte schreib den Brief für mich, ich habe keine Zeit! – Напиши листа за мене, в мене немає часу!</p> <p>3) проміжок часу – Mein Freund ist für zwei Tage gekommen. – Мій друг приїхав на два дні.</p> <p>4) порівняння – Für eine alte Dame ist sie sehr dynamisch. – Для жінки похилого віку вона дуже динамічна.</p> <p>5) ціна, вартість – Wie viel hast du für dein Auto bezahlt? – Скільки ти заплатив за свою машину?</p> <p>6) для посилення – Ich habe meine Diät Tag für Tag durchgehalten, bis ich das gewünschte Ergebnis erreicht hatte. – Я сиділа на дієті день за днем, поки не досягла бажаного успіху.</p>
gegen – проти, по, біля, в порівнянні з	<p>1) проти – Wer ist gegen diese Entscheidung? – Хто проти цього рішення?</p> <p>2) напрямок руху – Er schlug mit der Faust gegen den Tisch (auf den Tisch). – Він грюкнув кулаком по столу.</p> <p>3) час – Er kommt gegen 2 Uhr. – Він прийде біля другої години.</p> <p>4) для порівняння – Gegen dich bin ich machtlos. – В порівнянні з тобою я безсилий.</p>
ohne – без	Ohne dich kann ich diese Arbeit nicht anfangen. – Я не можу почати цю роботу без тебе. Ohne Sprachkenntnisse kannst du nicht im Ausland arbeiten. – Без знання іноземних мов ти не можеш працювати за кордоном.
um – навколо, о (про час), на	<p>1) навколо – Er will eine Reise um die Welt machen. – Він хоче здійснити навколосвітню подорож.</p> <p>2) час – Er kommt um 2 Uhr. – Він прийде о 2 годині.</p> <p>3) зміна кількості – Die Preise sind um 10% gestiegen. – Ціни піднялися на 10 відсотків.</p> <p>4) втрата – 60 Personen sind ums Leben gekommen. – 60 людей загинули.</p>

Lektion 117. Übungen

1. Вставте необхідний прийменник:

- a) Gehen wir _____ das Haus! Ich zeige dir alles.
- b) Ich kann _____ dich nicht leben.
- c) Diese Ermahnung gilt auch _____ dich.
- d) Sie gingen die Wand _____.
- e) _____ sein Alter ist das Kind sehr groß.
- f) Wir sind _____ den Park gebummelt.
- g) _____ wen brauchst du das Buch?
- h) Er kam wie immer _____ seine Frau.
- i) Du bist zu jung _____ diese Aufgabe.
- j) Schritt _____ Schritt geht es vorwärts.
- k) Ich bin _____ diesen Vorschlag.

2. Перекладіть речення на німецьку мову.

- a) Я залишуся у вас від початку й до кінця. Без мене ви не впораєтесь.
- b) Це велика проблема для вас і для всіх людей мистецтва.
- c) Використовуючи своїх друзів, він заробив майно в близько 10 млн євро.
- d) Ми пройшли шлях уздовж узбережжя без нього і його дружини.
- e) Мені не можна дивитися телевизор, поки я не зроблю домашнє завдання.
- f) Я повернувся проти своєї волі, і не треба грюкати кулаком по столу!
- g) Чому ти хочеш піти туди без нас? Ми будемо тобі заважати?
- h) У мене в голові промайнула цікава думка.
- i) Я рада за нього. Нарешті він знайшов роботу, яка йому подобається.
- j) Плаття без рукавів не підходить для роботи в офісі.
- k) Краще давай не будемо виходити, а то промокнемо наскрізь.
- l) У вас є якісь ліки від кашлю? – Ні, в нас є тільки від ангіни.
- m) Він просив у мене трохи розуміння, але без тебе я не хотів слухати.
- n) Вздовж річки стояли високі дерева, а за ними шлюз, де загинуло троє дітей.
- o) Як для іноземця він говорить дуже добре німецькою й без акценту.
- p) Я хочу свою спідницю вкоротити на 5 см. – Навіщо, ходи відразу без спідниці.
- q) Вікно таке брудне, що я нічого не бачу скрізь нього. – А що тобі треба бачити? Навколо будинку сад, а взагалі нічого цікавого.
- r) Ми подорожували кілька тижнів без батьків і друзів.
- s) Він на цілу голову вищий, ніж я. – Чому ти запитуєш? Тобі це заважає? Ти проти високих чоловіків?
- t) Вхід для молоді до 18 років заборонений, ідіть в кіно без мене!
- u) Я прийду надвечір. Ти нічого не маєш проти? – Тільки без собаки!
- v) Проти всякого здорового глузду він з нею одружився.
- w) Він обійшовся погано зі своєю подругою.
- x) Я проти нового уряду. Ціни знову піднялися на 20 %.
- y) Без тебе я не хочу їхати у відпустку.

Lektion 118. Прийменники, які вживаються з Dativ (ab, aus, außer, bei, dank, entgegen, gegenüber, gemäß)

ab – з, від	1) відлік відстані або часу від якогось місця або моменту – Ab morgen mache ich alles, was du willst. – Із завтрашнього дня я буду робити все, що ти побажаш. Die Reise beginnt ab Berlin. – Подорож починається з Берліна.
aus – з, від	1) з чогось (з місця) – Ich nahm den Brief aus dem Briefkasten. – Я дістав лист із поштової скриньки. 2) походження – Sie kommt aus der Ukraine. – Вона родом з України. 3) матеріал – Dieses Diadem ist aus Gold. – Ця діадема із золота. 4) причина вчинку – Ich habe ihm das aus Ärger gesagt. – Я сказав це йому зі злості.
außer – крім	Außer mir wollen alle an dieser Arbeit teilnehmen. – Всі, крім мене, хочуть взяти участь у цій роботі.
bei – біля, в, при, з	1) біля – Der Flughafen befindet sich bei (in der Nähe von) Borispil. – Аеропорт знаходиться біля Борисполя. 2) місце знаходження – Das Mädchen war heute beim Zahnarzt. – Дівчина була сьогодні в дантиста. 3) під час виконання чогось – Ich habe beim Putzen diese Münze gefunden. – Під час прибирання я знайшов цю монету. 4) за якістю характеру – Bei deiner Vorsicht ist es schwer zu verstehen, wie es passieren konnte. – З твоєю обережністю важко зрозуміти, як це могло статися.
dank – завдяки:	Dank deinem Rat habe ich diesen Fehler nicht gemacht. – Завдяки твоїй пораді я не зробив цієї помилки.
entgegen – назустріч, всупереч	Hans geht uns entgegen. – Ганс іде назустріч нам. Entgegen seinen Erwartungen hat sie es nicht gemacht. – Всупереч його очікуванням вона цього не зробила.
entsprechend – за, у відповідності	Entsprechend deiner Vorstellung sind alle Änderungen berücksichtigt worden? – На твою думку, були всі зміни прийняті до уваги?
gegenüber – напроти	Die Schule befindet sich (gegenüber) dem Bahnhof gegenüber. – Школа знаходиться напроти вокзалу. (<i>gegenüber вживається до і після іменника, але завжди після займенника</i>)
gemäß – згідно з, у відповідності	Gemäß der Vorschrift habe ich sogleich Maßnahmen getroffen. – Згідно з приписами я негайно вжив заходів.

Mein Sohn war heute beim Zahnarzt!

Lektion 118. Übungen

1. Вставте необхідний прийменник:

- Das Denkmal ist dem Haus _____.
- _____ dieser Vorschrift darf man hier nicht rauchen.
- Nur Jugendliche _____ 18 Jahren dürfen sich diesen Film ansehen.
- Das Haus wird _____ Fertigteilen gebaut.
- _____ meiner Mutter habe ich keinen Freund.
- Er wohnt _____ seinen Eltern.
- _____ deiner Unpünktlichkeit sind wir hier geblieben.
- Arbeitest du _____ einer Firma oder _____ einer Bank?
- Meinem Rat _____ ist er trotzdem zu dieser Veranstaltung gekommen.
- _____ diesem Wetter sollst du dich _____ anziehen.
- Er stammt _____ Hamburg.
- Ich sitze meiner Freundin _____.
- _____ mir haben alle Kinder dieses Märchen verstanden.
- Die Kette ist _____ Silber.
- Meine Mutter war heute _____ Zahnarzt.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Ми літаємо з усіх німецьких аеропортів.
- Крім роботи, їй треба ще доглядати за господарством.
- При всій моїй повазі я не можу тобі допомогти.
- Тільки завдяки моєму досвіду це вийшло. (Perfekt)
- Він вийняв книгу з шафи й почав читати її. (Präteritum)
- Із 1972 року я працюю завідувачем відділу.
- Вона живе під Франкфуртом і повинна щодня їздити туди й назад.
- Фабрика зараз не працює.
- Кому ти йдеш назустріч?
- Через страх перед тобою він не сказав цього. (Perfekt)
- Діти теж були на демонстрації. (Präteritum)
- Ми транспортуємо тільки франко-завод.
- Завдяки одній події стало відомо, що він зраджує свою дружину. (Präteritum)
- Коли я почула цю новину, я нетямилася від злості. (Präteritum)
- Згідно з його наміром був змінений заповіт. (Perfekt)
- Він розбудив нас із глибокого сну. (Perfekt)
- У мене немає бажання вести машину в тумані.
- Що знаходиться напроти будинку, де ти живеш?
- В таку спеку краще залишатися вдома.
- Цей ланцюжок зроблений з чистого золота.
- Ми зустрічаємося завтра напроти церкви.
- Крім тебе, ніхто не знає про наше рішення.
- З сьогоднішнього дня я буду жити за законами.

Lektion 119. Прийменники, які вживаються з Dativ (mit, nach, seit, von, zu, zufolge)

mit – з, на	<p>1) з – Mit wem möchtest du deinen Urlaub verbringen? – З ким ти хочеш провести свою відпустку?</p> <p>2) знаряддя, спосіб виконання дії – Ich fahre jeden Tag mit dem Zug. – Я їжджу щодня на поїзді. Womit schreibst du? – Чим ти пишеш?</p> <p>3) явище, стан – Mit Freude hat er festgestellt, dass alles richtig gemacht wurde. – Він відзначив із задоволенням, що все було зроблено правильно.</p> <p>4) час – Mit der Zeit werden die Kinder klüger. – Згодом діти стають розумнішими.</p>
nach – в, після, згідно, після	<p>1) напрямок – Fahren Sie diese oder nächste Woche nach Paris? – Ви їдете на цьому чи на наступному тижні в Париж?</p> <p>2) після (час) – Nach 10 Uhr kann ich dich nicht anrufen. – Після 10 годин я не можу тобі дзвонити.</p> <p>3) згідно – Nach diesem Gesetz kannst du das Haus nicht erben. – Відповідно до цього закону ти не можеш одержати будинок у спадщину.</p> <p>4) послдовність – Ich mache es nur nach dir. – Я зроблю це тільки після тебе.</p>
seit – з якогось моменту	<p>Seit dem Wochenende habe ich ihn nicht gesehen. – Я не бачив його з вихідних.</p>
von – від, з	<p>1) від місця – Von der Schule fahren die Kinder normalerweise mit dem Bus nach Hause. – Діти звичайно їздять зі школи додому на автобусі.</p> <p>2) von ... bis – Ich arbeite von morgens bis abends. – Я працюю з ранку до ночі.</p> <p>3) виражає орудийний відмінок – Er ist von den Polizisten verfolgt worden. – Його переслідувала поліція.</p> <p>4) замість Genitiv – Die Briefe von ihm wurden nie veröffentlicht. – Його листи ніколи не були опубліковані.</p>
zu – до, на, щоб	<p>1) до – Ich komme zu dir in 10 Minuten. – Я прийду до тебе через 10 хвилин.</p> <p>2) позначення часу – Was macht man zu Weihnachten? – Що роблять на Різдво?</p> <p>3) позначення наміру – Um Wiebke besser zu verstehen, hat er diese Sprache gelernt. – Щоб краще розуміти Вібке, він вивчив цю мову.</p> <p>4) позначення почуття – Zu meinem Bedauern ist er nicht gekommen. – На мій жаль, він не прийшов.</p> <p>5) в перше, в друге – Warum hast du das zum zweiten Mal gemacht? – Чому ти зробив це вдруге?</p> <p>6) усталені вирази: <i>zu Hause sein</i> – бути вдома <i>zu Besuch kommen</i> – приходити в гості <i>zu Gast sein</i> – бути гостем <i>zu Fuß gehen</i> – йти пішки <i>zu Mittag essen</i> – обідати <i>zu Bett gehen</i> – йти спати <i>zu Hilfe kommen</i> – приходити на допомогу <i>zu Gott beten</i> – молитися Богові <i>zu Ende sein</i> – закінчуватися <i>zu Tisch kommen</i> – йти до столу</p>
zufolge – згідно	<p>Der Anweisung zufolge darf man diese Tür nicht blockieren. – Відповідно до вказівки ці двері не можна блокувати.</p>

Lektion 119. Übungen

1. Вставте необхідний прийменник:

- Warum streitest du immer _____ deinem Freund?
- Einem Gerücht _____ will er Maria heiraten.
- Das Buch wurde _____ meiner Mutter geschenkt.
- Wann kommst du endlich _____ mir?
- Die Frau ist immer _____ der neusten Mode gekleidet.
- Ich glaube, dass er das _____ Absicht gemacht hat.
- In diesem Laden verkauft man alles _____ niedrigsten Preisen.
- _____ der Rückkehr meines Mannes haben wir uns nicht gesehen.
- Gehen wir lieber _____ Fuß, das Wetter ist wunderschön!
- Er hörte _____ seiner Tätigkeit auf.
- Was bist du _____ Beruf?
- _____ deinem Vergnügen bin ich nicht _____ Deutschland gefahren.
- _____ dem Wochenende lerne ich Deutsch!
- _____ diesem Gesetz kann ich sein Auto erben.
- Wann essen Sie gewöhnlich _____ Mittag?

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Мартін був удома з нами (Perfekt), коли стався цей нещасний випадок. (Präteritum)
- У кімнаті завжди спекотно. Вікно виходить на південь.
- На її погляд, він із західної частини України, але я в цьому не впевнений.
- Дай мені парасольку, з дерев капає! Хіба ти не бачиш, що я добре вдягнена?
- Я нічого не хочу говорити на цю тему. Ця тема закрита.
- Ціна зі сніданком становить 250 євро. На мій погляд, це дорого.
- З Берліна можна їхати по шосе А 213.
- Коли й на чому ти хочеш поїхати в Італію?
- Наші родичі з кінця війни не були знайдені.
- Діти вже пішли спати (Perfekt). Ми можемо тепер спокійно помолитися Богові.
- Тобі з твоїм хворим серцем не варто слухати ці історії.
- Ти одержуєш листи від твого друга?
- З цим білим платтям ти не можеш носити чорні туфлі!
- Я хочу купити ще одну склянку меду.
- Мій друг подарував мені букет троянд на день народження. (Perfekt)
- Скільки часу ти працюєш у цій фірмі? Вже два роки.
- Можна я помию руки твоїм милом?
- Король Швеції вчора відвідав цю церкву. (Perfekt)
- До їжі не було ніякого вина. На наш жаль, Ганс забув його купити. (Perfekt)
- У 20 років він вже одружений. Всі з заздністю відзначають, що він щасливий.
- З тих пор, як він керує фірмою, всі співробітники задоволені.
- Ти пом'яв картоплю? Я чекаю вже 10 хвилин.
- Цього разу ми працювали дуже уважно й робили все поступово. (Perfekt)

Lektion 120. Прийменники, які вживаються з Akkusativ ū Dativ (an, auf, hinter)

An	
Akkusativ	– з запитанням <i>wohin?</i> – Ich habe das Buch an meine Freundin geschickt. – Я послав книгу моїй подрузці.
Dativ	– з запитанням <i>wo?</i> – Die Leiter lehnt am Baum. – Драбина притулена до дерева. – при позначенні часу – An einem Wintermorgen ist er zu mir gekommen. – Одного зимового ранку він прийшов до мене. – <i>an...vorbei</i> – Mein Freund ist an mir vorbeigegangen, ohne mich zu grüßen. – Мій друг пройшов повз мене, не привітавшись. – в усталених виразах – An deiner Stelle würde ich sie nicht einladen. – На твоєму місці я б не став її запрошувати.
Auf	
Akkusativ	– з запитанням <i>wohin?</i> – Die Mutter legt die Gabeln auf den Tisch. – Мати кладе виделки на стіл – <i>auf...zu</i> – при позначенні руху, напрямку – Das Kind lief auf den Vater zu. – Дитина підбігла до батька. – <i>auf...hin</i> – при позначенні попереднього висловлювання – Auf diese neue Situation hin müssen wir unsere Meinung ändern. – В зв'язку з цією новою ситуацією ми повинні змінити нашу думку. – <i>auf...hinaus</i> – період часу в майбутньому – Er hat das Geld auf die Jahre hinaus verdient. – Він заробив гроші на багато років уперед. – в усталених виразах: <i>auf Urlaub fahren</i> – їхати у відпустку, <i>auf die Dauer</i> – надовго, <i>sich auf den Weg machen</i> – відправлятися в путь, <i>auf jeden Fall</i> – про всяк випадок, <i>auf Zeit spielen</i> – виграти час, <i>auf jemanden achten</i> – з кимось рахуватися, <i>sich freuen auf</i> – радіти чомусь, <i>sich auf Deutsch unterhalten</i> – розмовляти німецькою мовою.
Dativ	– з запитанням <i>wo?</i> – Das Buch liegt auf dem Tisch. – Книга лежить на столі – при позначенні часу – Mein Geburtstag fällt in diesem Jahr auf einen Dienstag. – Цього року мій день народження припадає на вівторок. – в усталених виразах: <i>auf der Reise</i> – в подорожі, <i>auf der Fahrt</i> – у поїзді, <i>auf dem Weg</i> – в дорозі, <i>auf der einen Seite</i> – на одній стороні.
Hinter	
Akkusativ	– з запитанням <i>wohin?</i> – Ich stelle das Auto hinter das Haus. – Я ставлю машину за будинком. – за підтримки – Ich stelle mich hinter mein Kind. – Я підтримую свою дитину.
Dativ	– з запитанням <i>wo?</i> – Das Kind versteckt sich hinter dem Baum. – Дитина ховається за деревом. – за підтримки – Ich stehe hinter meinem Kind. – Я підтримую свою дитину.

Lektion 120. Übungen

1. Поставте необхідний відмінок з прийменниками *an, hinter, auf*:

- Auf (diese Seite) standen 5 Leute und nur 2 auf (jene).
- Das neue Bild hängt an (die Wand).
- Auf (diese Party) hat man sich auf (das Deutsch) unterhalten.
- An (wer) schickst du diesen Brief?
- Wenn du heute an (das Kino) vorbeigehen wirst, kaufe bitte 2 Eintrittskarten.
- Stellst du dein Fahrrad vor oder hinter (das Haus)?
- Wir müssen auf (die Zeit) spielen, sonst sind wir verloren.
- Weißt du, wer hinter (dieser Politiker) steht?
- Das kommt auf (jeder Fall) nicht in Frage!
- Diesmal will ich nicht auf (diese Personen) achten müssen, sie sind doch zum ersten Mal bei uns zu Gast.
- Wann machen sich die Reisenden auf (der Weg)?
- Die Kinder verstecken sich hinter (der Baum).
- Das Kind lief auf (der Vater) zu.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Одного літнього дня я зустрівся з своїм другом. Я його вже давно не бачив. (Perfect)
- Його подружка така короткозора. Щораз вона проходить повз мене, не впізнавши. Це просто неймовірно!
- Що б ти робив на моєму місці, якби тобі запропонували роботу за кордоном?
- Куди ти поклала мою газету? На стіл чи на пральну машину?
- Ця товста книга вже три дні лежить за його кріслом. Щораз, коли він іде до кухні, він спотикається об неї, але не забирає.
- Коли мій чоловік приходив з роботи, наш собака завжди біжить до нього.
- Вчора ми проходили повз новий ресторан (Perfekt), але в нас не було часу зайти й по вечеряти там (Präteritum). А що?
- Ти хотів би в цій квартирі довго жити чи тільки один місяць?
- Повісь, будь ласка, картину на стіну! Це занадто високо для мене.
- Де стоїть твоя машина? За будинком?
- У будь-якому випадку я не думаю, що ти можеш розраховувати на його допомогу.
- Я вчора купив квитки. Наступного четверга ми відправляємося в дорогу.
- Цей колега поводить себе так зухвало. Цікаво, хто стоїть за ним?
- Не опирайся об крісло! Воно дуже брудне.
- Під час подорожі можна познайомитися з багатьма цікавими людьми.
- Я сідаю за стіл в кутку.
- Багато гарних картин висять на стіні в моїй кімнаті.
- Ти можеш, будь ласка, покласти мій пояс на стіл!
- Одного холодного вечора Петер прийшов до мене.
- Мій словник і два рожевих зошити лежать на моєму новому столі.

Lektion 121. Прийменники, які вживаються з Akkusativ i Dativ (in, neben, über)

In	
Akkusativ	– з запитанням <i>wohin?</i> – Gehst du morgen in die Schule? – Ти завтра йдеш у школу?
Dativ	– з запитанням <i>wo?</i> – Der Schlüssel ist in der Tasche. – Ключ в сумці. – з позначенням часу – Kannst du in der Nacht schlafen? – Ти можеш спати вночі? – з позначенням часу в майбутньому – Ich komme in einer Woche zurück. – Я вертаюся через тиждень. – з позначенням стану – In ihrer Angst sprangen viele Menschen aus dem brennenden Haus. – Багато людей у жаху вистрибнули з палаючого будинку. Усталені вирази з in: <i>in Ordnung sein</i> – бути в порядку, <i>in Ohnmacht fallen</i> – зомліти, <i>in Gefahr sein</i> – бути в небезпечі, <i>in Kraft treten</i> – набути чинності.
Neben	
Akkusativ	– з запитанням <i>wohin?</i> – Er stellt sein Fahrrad neben meines. – Він ставить свій велосипед біля мого.
Dativ	– з запитанням <i>wo?</i> – Der Tisch steht neben dem Sessel. – Стіл стоїть біля крісла. – на додаток – Neben ihrem Job muss sie noch einen großen Haushalt versorgen. – На додаток до своєї роботи вона повинна ще вести велике домашнє господарство.
Über	
Akkusativ	– з запитанням <i>wohin?</i> – Ich hänge das Bild über das Sofa. – Я вішаю картинку над софою. – з зазначенням теми – Seine Rede über die Unabhängigkeit der Ukraine hat allen gefallen. – Його промова про незалежність України всім сподобалася. Усталені вирази з über: <i>über Nacht bleiben</i> – залишитися на ніч, <i>über alle Berge</i> – через всі гори.
Dativ	– у значенні <i>через</i> – Die Kinder laufen jeden Tag über die Brücke. – Діти бігають щодня через міст. Der Zug fährt über München. – Поїзд іде через Мюнхен. – <i>через якийсь час в майбутньому</i> – Wir sehen uns wieder in über einem Jahr. – Ми побачимося знову десь через рік. – <i>під час якогось періоду часу (вживається після іменника)</i> – Den ganzen Sommer über habe ich gearbeitet. – Я ціле літо пропрацював. – у значенні <i>більше</i> – Diese Reise hat über einen Monat gedauert. – Це поїздка тривала більше місяця. – з запитанням <i>de?</i> – Die Krawatte hängt über dem Stuhl. – Краватка висить на стільці

Lektion 121. Übungen

1. Поставте необхідний відмінок з прийменниками *in, neben, über*:

- Ist alles in (die Ordnung) mit deiner Dissertation?
- Diese Diskussion hat wie immer über (die Stunde) gedauert.
- In (die Ärger) kann sie nur schreien, konstruktiv kann man mit ihr nicht reden.
- (der ganze Tag) über hat das kranke Kind geschlafen.
- Weißt du Bescheid, dass das neue Gesetz in (diese Woche) in (die Kraft) tritt?
- Jeden Tag um 8 Uhr geht das Kind in (die Schule).
- Die Verliebten verabschieden sich und weinen, weil sie wissen, dass sie sich nun über (ein Jahr) nicht sehen werden.
- Die Frau hat sich auf die Bank gesetzt und ihre Tasche neben (sich) gestellt, damit sie niemand klaut.
- Ist das gesuchte Buch in (diese Schublade)?
- Manche Frauen sind so schreckhaft, wenn sie eine kleine Maus sehen, können sie in (die Ohnmacht) fallen.
- Warum gehst du jeden Tag über (die Brücke)?
- Die Reise hat über (ein Monat) gedauert.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Через тиждень приїжджає моя кузина в гості.
- Ти не бачила мої шкарпетки (Perfekt)? Я ніде не можу знайти їх. – Вони ж висять на стільці!
- Ти знаєш, що буде з твоєю фірмою через рік?
- Де в тебе вдома стоїть телевізор? Біля крісла чи дивана?
- Семинар з проблем молоді зацікавив всіх студентів. (Perfekt)
- Крім своєї основної роботи, цій жінці доводиться ще й вдома робити переклади.
- Боюся, що життя твоєї тітки в небезпечі. Допоможи їй, якщо можеш!
- Побоюючись знову зустріти цю ненормальну людину, дівчина завжди уникає цієї вулиці.
- Куди ти хочеш повісити цю картинку? – Над дзеркалом.
- Цей автомобіль їздить щодня через цей міст.
- Збори тривали більше 2 годин (Perfekt). Обговорювалися дуже важливі теми запровадження нової маркетингової політики. (Präteritum)
- Що знаходиться під цією лампою?
- Коли дитина повертається зі школи?
- Я працював усе літо, щоб заробити трохи грошей. (Perfekt)
- Дорога йде через річку. Ми знову промокнемо.
- Моя подруга живе через дорогу, так що я можу до неї ходити в гості щодня.
- З цього року я сиджу за першою партою й повинна слухати вчителя.
- Я хочу сісти в це чорне крісло в кутку.
- Через кілька годин повернеться мій чоловік. Ви можете з ним про це поговорити.
- Я працював цілий рік на свою машину. (Perfekt)

Lektion 122 Прийменники, які вживаються з Akkusativ i Dativ (unter, vor, zwischen)

Unter	
Akkusativ	– з запитанням <i>wohin?</i> – Ich will mich gleich unter die Dusche stellen. – Я хочу відразу ж стати під душ.
Dativ	– з запитанням <i>wo?</i> – Der Zug fährt unter der Brücke durch. – Поїзд їде під мостом. – з позначенням часу – Jugendliche unter 16 Jahren dürfen sich diesen Film nicht anschauen. – Дітям до шістнадцяти років дивитися цей фільм забороняється. – під час позначення осіб, предметів, які перебувають серед ряду інших – Unter anderem hat der Lehrer das Folgende gesagt. – Серед іншого викладач сказав наступне. – за певних умов – Ich kann nicht unter diesen Bedingungen arbeiten. – Я не можу працювати в таких умовах. Усталені вирази з unter: <i>unter den Teppich kehren</i> – не зважати на щось <i>etwas unter Kontrolle bringen</i> – щось контролювати <i>unter Wasser schwimmen</i> – плавати під водою <i>unter den Paragraph fallen</i> – підходити під параграф <i>unter der Hand haben</i> – саме цим займатися
Vor	
Akkusativ	– з запитанням <i>wohin?</i> – Stell das Fahrrad vor die Tür! – Постав велосипед перед дверима!
Dativ	– з запитанням <i>wo?</i> – Ich stehe vor deiner Tür. – Я стою перед твоїми дверима. – з позначенням часу – Vor 20 Minuten war der Direktor noch hier. – Ще 20 хвилин тому директор був тут. – причина поведження – Vor Angst konnte ich mich nicht bewegen. – Я не міг поворухнутися від страху. Усталені вирази з vor: <i>vor Anker liegen</i> – стояти на якорі <i>vor Gericht stehen</i> – відповідати перед судом <i>vor Zeugen aussagen</i> – давати свідчення перед свідками <i>vor allen Dingen</i> – насамперед.
Zwischen	
Akkusativ	– з запитанням <i>wohin?</i> – Ich hänge den Spiegel zwischen diese Bilder. – Я вішаю дзеркало між цими картинами.
Dativ	– з запитанням <i>wo?</i> – Der Spiegel hängt zwischen den Bildern. – Дзеркало висить між картин. – з позначенням часу – Ich komme zu meinem Freund zwischen dem 14. und 15. August. – Я приїду до мого друга між 14-м і 15-м серпня. Усталені вирази з zwischen: <i>zwischen Himmel und Erde</i> – між небом і землею <i>sich zwischen zwei Stühlen setzen</i> – сісти між двох стільців <i>zwischen den Zeilen lesen</i> – читати між рядків

Lektion 122. Übungen

1. Поставте необхідний відмінок з прийменниками *unter, vor, zwischen*:

- Stelle deine Schuhe unter (dieser Stuhl)!
- Nimm diesen Brief noch einmal in die Hand und versuch zwischen (die Zeilen) zu lesen! Verstehst du jetzt, was ich meine?
- Alle Züge fahren unter (jene Brücke) durch.
- Unter (diese Umstände) kann kein anständiger Manager arbeiten.
- Der Bild hängt zwischen (der Spiegel) und (das Fenster).
- Steht mein Auto wie immer vor (die Tür)?
- So einfach kannst du dieses Problem nicht unter (der Teppich) kehren.
- Kinder und Jugendliche unter (21 Jahre) dürfen keinen Alkohol kaufen.
- Während meines Urlaubs in Spanien habe ich gelernt unter (das Wasser) zu schwimmen. Es macht so viel Spaß.
- Vor (der Ärger) konnte ich kein Wort sagen, nur gestikulieren.

2. Перекладіть речення на німецьку мову

- Я такий брудний після цієї роботи. Мені потрібно негайно під душ.
- Що серед іншого сказав доповідач? (Perfekt)
- Постав, нарешті, свою сумку перед цим столиком.
- Два тижні тому я ще був в Англії у відпустці.
- Дітям до шістнадцяти років забороняється дивитися такі фільми.
- Цей злочинець нарешті на лаві підсудних.
- Ти, як завжди, стоїш за дверима й підслуховуєш! Як тобі не соромно!
- В першу чергу ти повинен зрозуміти, що не можна суперечити своєму босові, принаймні у цій фірмі.
- Повісь дзеркало між дверима й вікном! Так, так добре!
- Я не можу відпочити в таких умовах. Такий шум, жах!
- Я нічого не можу знайти під стільцем. Може, твоя ручка під диваном?
- Ти думаєш, що ти найрозумніший і можеш читати між рядків?
- Секретарка була тут п'ять хвилин назад, я думаю, вона вийшла. (Perfekt)
- Цього року я приїду до вас між 10-м і 12-м серпня.
- Від страху я не міг вимовити ні слова. (Präteritum)
- Під який стілець ти поставив свої туфлі?
- Повісь свій диплом між цими картинами!
- Ти не можеш просто так проігнорувати цю пропозицію.
- Що можна зробити в таких умовах? – Зовсім нічого не можна.
- Постав, будь ласка, цю квітку перед вікном!
- Столик стоїть між кріслом і стільцем.
- Що знаходиться в тебе перед будинком?
- Твоя кішка знову спить на ліжку під ковдрою.
- Серед іншого політик спробував пояснити діяльність Київської ради. (Perfekt)
- Від злості тато розбив наші улюблені тарілки й рвав на собі волосся. (Perfekt)

abseits – осторонь від	Das Haus befindet sich abseits des Weges. – Будинок знаходиться осторонь від дороги.
angesichts – через	Angesichts dieser neuen Tatsachen können wir nicht weiter zusammen arbeiten. – Через ці нові обставини ми не можемо далі разом працювати.
anhand – за допомогою	Anhand der Karte haben wir die Straße gefunden. – За допомогою карти ми знайшли вулицю.
anlässlich – з приводу	Komm morgen anlässlich meines Geburtstags zu mir! – Приходь завтра до мене з приводу мого дня народження!
anstelle – замість	Dieser Kollege wird anstelle deines Bruders bei uns arbeiten. – Цей колега буде працювати у нас замість твого брата.
aufgrund – на підставі	Aufgrund des schlechten Wetter bleiben wir zu Hause. – Через погану погоду ми залишаємося вдома.
außerhalb – за, поза	Er wohnt außerhalb der Stadt. – Він живе за містом.
innen – протягом, в	Ich komme binnen 2 Tage zurück. – Протягом двох днів я повернуся.
diesseits – по цю сторону	Er wohnt diesseits des Waldes. – Він живе по цю сторону лісу.
halber, wegen – заради, через	Nur dringender Geschäfte halber/ wegen verreist er. – Він подорожує тільки через термінові справи.
infolge – внаслідок	Es ereigneten sich zahlreiche Unfälle infolge der schlechten Wetterverhältnisse. – Внаслідок поганих погодних умов сталися численні нещасні випадки.
inmitten – серед	Sie saßen inmitten der Kinder. – Вони сиділи серед дітей.
innerhalb – в, протягом	Er besucht uns innerhalb dieser Woche. – Він відвідає нас на цьому тижні.
jenseits – по ту сторону	Er wohnt jenseits des Flusses. – Він живе по ту сторону річки.
kraft – в силу	Kraft des Gesetzes darfst du es nicht machen. – За законом тобі не можна це робити.
entlang – вздовж	Wir gingen entlang des Flusses. – Ми йшли уздовж ріки.
laut – згідно	Laut dieses Paragraphen darf man hier nicht rauchen. – Відповідно до цього параграфа тут не можна курити.
mangels – за відсутністю	Mangels eindeutiger Beweise darf er nicht entlassen werden. – Через відсутність переконливих доказів його не можна звільнити.
mittels – за допомогою	Wir kommunizieren mittels Telefon. – Ми спілкуємося за допомогою телефону.
oberhalb – поверх	Oberhalb des Dorfes beginnt der Wald. – Вище села починається ліс.
seitens – з боку	Bisher wurde seitens der Regierung noch nichts unternommen. – Дотепер ніяких заходів не було вжито урядом.
statt – замість	Ich komme statt meiner Freundin. – Я прийду замість моєї подруги.
trotz – незважаючи на	Trotz seines guten Rufes hat er diesen Job nicht bekommen. – Незважаючи на свою гарну репутацію, він не одержав цю роботу.
ungeachtet – незважаючи на	Ungeachtet der Mahnungen ist sie allein durch den Park gegangen. – Незважаючи на попередження, вона пішла одна через ліс.
unterhalb – нижче	Unterhalb des Schlosses beginnt der Wald. – Нижче замка починається ліс.
unterhalb – нижче	Peter wohnt unweit der Stadt. – Петер живе недалеко від міста.
wegen – через	Wegen deiner Arbeit habe ich mich heute verspätet. – Я сьогодні спізнився через твою роботу.
zeit – протягом (часу)	Das werde ich zeit meines Lebens nicht vergessen. – Я це ніколи в житті не забуду.
zufolge – внаслідок	Zufolge des Befehls muss er nach Deutschland fahren. – Внаслідок наказу він повинен їхати в Німеччину.
zugunsten – заради	Er hat das zugunsten seines Sohnes gemacht. – Він зробив це заради свого сина.
zwecks – з метою	Wir machen es zwecks einer gründlichen Untersuchung. – Ми робимо це з метою ретельного дослідження.

1. Поставте необхідний прийменник:

- _____ dieses Gesetzes darf man dieses Haus nicht kaufen.
- _____ des regnerischen Wetters schlage ich vor, auf unseren Ausflug zu verzichten. Wer ist dagegen?
- Die Frau hat das alles _____ ihrer Kinder gemacht. Man sollte sie nicht tadeln.
- Dieser Vertrag muss _____ 6 Tagen unterschrieben werden.
- Mein Freund wohnt _____ unserer Universität.
- Was kannst du _____ unserer Veranstaltung sagen?
- Einem Gerücht _____ werden wir bald einen neuen Chef haben.
- Ich kann diese Aufgabe _____ deiner Kollegin machen.
- _____ des schlechten Wetters ist Peter mit großer Verspätung zur Arbeit gekommen.
- Die ausländischen Studenten kommunizieren meistens mit ihren Eltern _____ Internet.
- _____ aller Bemühungen haben wir unser Ziel nicht erreicht.
- _____ meiner Bitte hat sie mir nicht geholfen.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Через ці зміни в структурі організації ми повинні проаналізувати наші завдання.
- Я сміялася до сліз (Perfekt). Я до кінця життя не забуду цю смішну ситуацію.
- Не дивлячись на всі заходи, ситуація вийшла з-під контролю. (Perfekt)
- Парочка гуляла вздовж ріки. (Perfekt)
- Я повинен щодня двадцять хвилин їздити на машині, я живу за містом.
- Протягом цих двох тижнів я зайду до тебе.
- Хто може сьогодні замість нашої продавщиці попрацювати?
- Через мою поламану машину я спізнився на зустріч. (Perfekt)
- За допомогою цього листа ми можемо встановити правду.
- Відповідно до цього правила студентам забороняється палити в університеті.
- Як ти знаєш, її будинок знаходиться осторонь від дороги.
- Не дивлячись на моє застереження, вона зробила цю помилку (Perfekt). Зараз я їй нічим не можу допомогти.
- Через сильний туман загинуло багато людей. (Perfekt)
- Ти можеш зробити це заради своєї команди?
- Я кажу це тобі на підставі цих документів.
- З боку факультету жодні ефективні заходи не були вжиті. (Präteritum)
- Тільки заради цього договору він поїде на Різдво до Парижу. (Futur)
- Не дивлячись на дощ, діти пішли гратися. (Perfekt)
- Замість цієї книжки я вам дам іншу.
- Через свого батька дитина не взяла участі у конкурсі. (Perfekt)
- Дитина була врятована за допомогою хірургічного втручання. (Präteritum)
- Через недолік фактичних доказів звинувачуваного відпустили. (Präteritum)
- Тільки за допомогою цифр ти можеш стверджувати, що наше підприємство може збанкрутувати.

ab	Der Bus fährt ab Bahnhof. – Автобус іде з вокзалу. Ab der nächsten Ampel fahren Sie geradeaus! – З наступного світлофора їдьте прямо!	Dativ	вихідний пункт
aus	Sie nahm den Lippenstift aus der Tasche. – Вона дістала помаду з сумочки. Ich komme aus der Ukraine. – Я з України.		рух з одного місця розташування походження
bei	Brovary liegt bei (in der Nähe von) Kyjiw. – Бровари знаходяться біля Києва. Ich wohne noch bei meinen Eltern. – Я живу ще з батьками. Dirk arbeitet bei Salzgitter. – Дірк працює у фірмі Зальцгіттер.		близькість місця людина робоче місце
gegenüber	Das Gebäude liegt dem Park gegenüber. – Будинок знаходиться навпроти парку. Peter sitzt mir gegenüber. – Петер сидить навпроти мене		навпроти
nach	Wir fahren nach Deutschland/ nach Süden**/ nach Hause / nach oben / nach vorne/ nach links... – Ми їдемо в Німеччину/ на південь/ додому/ нагору/ вперед/ ліворуч...		вказівка напрямку
von	Ich komme gerade von meinem Bruder. – Я саме прийшов від мого брата. Der Teller ist vom Tisch gefallen. – Тарілка впала зі столу.		походження дії
von...aus	Alle Vorlesungen werden von Lemberg aus organisiert. – Всі лекції організовані зі Львова. Von hier aus kann man alles sehen. – Звідси можна все побачити.		відправний пункт подій перспектива
zu	Ich fahre zu meiner Großmutter/ zur Arbeit/ zum Bahnhof... – Я їду до бабусі/ на роботу/ на вокзал		ціль
bis	Der Zug fährt nur bis München. – Поїзд іде тільки до Мюнхена. Ich begleite dich bis zum Haus (Dativ). – Я проведу тебе до дому. Er fuhr uns bis vors Kino (Akk.) – Він довів нас до кінотеатру.	Akk./ Dativ	кінцевий пункт
durch	Die Mutter ging durch die Tür. – Мати вийшла через двері.	Akk.	
entlang	Sie spazieren den Fluss entlang. – Вони йдуть вздовж ріки.		паралельність
gegen	Das Auto fuhr gegen einen Bus. – Машина врізалася в автобус.		контакт
um	Die Gäste standen um den Tisch herum. – Гості стояли навколо столу. Wir bauen einen Zaun um den Garten. – Ми будуємо паркан навколо саду.		оточення
innerhalb	Das Ticket gilt nur innerhalb der Stadtgrenze. – Квиток діє тільки в рамках міста.	Gen.	обмеження
außerhalb	Außerhalb der Stadt ist die Luft viel frischer. – За містом повітря набагато свіжіше.		

1. Поставте необхідний прийменник з відповідним артиклем:

- Die Gabel ist _____ Tisch gefallen.
- In dieser Woche fahre ich _____ (mein) Großmutter.
- Die Kinder saßen _____ ihre Mutter _____.
- Dieter begleitete mich _____ Haltestelle.
- Dieser Zug fährt _____ Berlin.
- Ich komme _____ Österreich.
- Der Student nahm ein Wörterbuch _____ (sein) Rucksack.
- Die Touristen gingen _____ (ein) langen Korridor.
- Du sollst nicht _____ Sonne photographieren.
- Ich fahre _____ Süden.
- Das Gebäude liegt (der) Park _____.
- Die Truppen lagerten sich _____ Stadt _____.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Ми будуємо паркан навколо садка.
- З наступного світлофора їдьте направо.
- Куди ти йдеш? Я їду додому.
- До кого пішли твої діти? До їхнього діда. (Perfekt)
- Туристи стояли навколо пам'ятника. (Präteritum)
- Від кого ти йдеш? Я їду від свого дядька.
- Земля обертається навколо сонця.
- В кого ти живеш? Я живу у своїх батьків.
- Діти бачать через вікно, як їх батьки йдуть по парку.
- Він провів мене до дому. (Präteritum)
- Ірпінь знаходиться під Києвом.
- Школа знаходиться навпроти саду.
- Дівчина дістала пудру із сумки. (Präteritum)
- Всі екскурсії організовуються з Києва.
- Сьогодні після роботи я їду до моєї подружки.
- Ми їдемо від Берліну до Лейпцігу.
- Я родом з Турції.
- На цьому тижні ми їдемо до гарного Львова.
- Цей квиток діє тільки в рамках цього міста.
- Парочка йде вздовж гарної річки.
- За містом набагато краще займатися спортом.
- Наша команда грала проти вітру.
- З вікна я могла бачити ціле місто. (Präteritum)
- Я їду якраз від керівника мого відділу (жінка).
- Як я зможу її впізнати? Вона буде сидіти навпроти мене.
- Ти йдеш нагору чи вниз?

	Wo? + Dativ	Wohin? + Akkusativ
in	Das Buch liegt in der Schublade. – Книга лежить в шухляді.	Er legt das Buch in die Schublade. – Він кладе книгу в шухляду.
an	Das Bild hängt an der Wand. – Картина висить на стіні. Sie sitzt am Klavier. – Вона сидить за піаніно.	Er hängt das Bild an die Wand. – Він вішає картину на стіну. Sie setzt sich an das Klavier. – Вона сідає за піаніно.
auf	Die Zeitung liegt auf dem Tisch. – Газета лежить на столі.	Er legt die Zeitung auf den Tisch. – Він кладе газету на стіл.
über	Die Lampe hängt über dem Bett. – Люстра висить над ліжком.	Ich hänge die Lampe über das Bett. – Я вішаю люстру над ліжком.
unter	Der Hund liegt unter dem Stuhl. – Собака лежить під стільцем.	Der Hund legt sich unter den Stuhl. – Собака лягає під стілець.
vor	Die Bank steht vor dem Haus. – Лавка стоїть перед домом.	Wir stellen die Bank vor das Haus. – Ми ставимо лавку перед домом.
hinter	Das Auto parkt hinter dem Haus. – Машина припаркована за будинком.	Wir parken das Auto hinter das Haus. – Ми паркуємо машину за будинком.
neben	Er saß neben der neuen Studentin. – Він сидів біля нової студентки.	Er setzte sich neben die neue Studentin. – Він сів біля нової студентки.
zwischen	Das Bild hängt zwischen den Fenstern. – Картина висить між вікнами.	Ich hänge das Bild zwischen die Fenster. – Я вішаю картину між вікнами.

Порівняйте:

Nach/in

Ich fahre nach Italien, Rom	<i>Nach</i> вживається перед географічними назвами без артикля
Ich fahre in die Türkei/ die Bundesrepublik Deutschland/ in die USA	<i>In</i> вживається перед географічними назвами з артиклем

Дивись правила вживання артикля перед іменниками в Лекції 48.

Zu/in

Ich gehe zum Bahnhof.	ціль
Ich gehe in den Bahnhof.	будівля, приміщення

Зі словами *Post, Polizei, Bahnhof, Flughafen* може також вживатися прийменник *auf*.

Ich fahre zur Post, zur Polizei, zum Bahnhof, zum Flughafen. = Ich fahre auf die Post, auf die Polizei, auf den Bahnhof, auf den Flughafen.

Er setzte sich neben die neue Studentin

1. Дайте відповідь на наступні питання:

- Wohin legt er das Buch? Wo liegt das Buch? (in, der Bücherschrank)
- Wohin hängt Peter das Bild? Wo hängt das Bild? (an, die Wand)
- Wohin setzt sich Erika? Wo sitzt Erika? (an, das Fenster)
- Wohin willst du dieses Bäumchen einpflanzen? Wo gedeiht dieser Baum (hinter, das Haus)
- Wohin legt Dirk die Zeitschrift? Wo liegt die Zeitschrift? (auf, der Schreibtisch)
- Wohin hängt ihr diese Lampe? Wo hängt die Lampe? (über, der Tisch)
- Wohin geht die Katze? Wo versteckt sich die Katze? (unter, der Stuhl)
- Wohin parkt ihr euer Auto? Wo steht ihr Auto? (vor, das Haus)
- Wohin setzt sich die Mutter? Wo sitzt die Mutter? (neben, die Stehlampe)
- Wohin hängst du das Foto? Wo hängt das Foto? (zwischen, das Foto, das Bild)

2. Вставте *nach* або *in*:

Ich fahre _____ Italien, _____ Deutschland, _____ Türkei, _____ USA,
_____ Belgien, _____ Ukraine, _____ Frankreich, _____ England.

3. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Ми сідаємо в куток біля вікна.
- Я кладу книгу на диван.
- Я хочу поставити свій письмовий стіл до вікна.
- Куди ти кладеш мою сорочку? Я кладу її на ліжко.
- Кицька лягає під стілець.
- Де ти, як правило, ставиш свою машину? Перед домом.
- Де стоїть твій велосипед? В під'їзді.
- Чому ти не садиш дитину за стіл?
- Словник стоїть у книжковій шафі.
- Я вішаю картину між календарем та картиною.
- Люстра висить над диваном.
- Де висить ця картина? Вона висить на стіні у вітальні.
- Діти ховаються під ліжком.
- Вранці мій батько сидить з задоволенням біля вікна й читає газети.
- Де ти ставиш свій велосипед? Я ставлю його біля стіни за домом.
- Я повісила картину на стіну. (Perfekt)
- Діти сидять за столом і їдять тістечка.
- Влітку ми сидимо на лавці перед домом.
- Де лежать мої окуляри? Вони лежать на столі.
- Чому ти ставиш свої туфлі під стілець, а не в шафу?
- Моя картина висить між вікнами.
- Чому ти не сідаєш біля свого тата?
- Я вішаю лампу над своїм столом.

an	Mein Bruder besucht mich am Mittwoch. – Мій брат відвідає мене в середу.	Dativ	день
	Eva wurde am 1.01.72 geboren. – Єва народилася 1.01.72.		дата
	Ich möchte am Abend fernsehen. – Я хочу ввечері подивитися телевізор.		час дня
	Meine Kinder besuchen mich an Weihnachten. – Мої діти відвідають мене на Різдво.		свято
aus	Dieser Schrank ist aus dem 19. Jahrhundert. – Ця шафа XIX сторіччя.		часове походження
in	Ich besuche dich in der nächsten Woche. – Я прийду до тебе на наступному тижні.		тиждень
	Wir machen Urlaub im September. – Ми йдемо у відпустку у вересні.		місяць
	Im Frühling ist Kyjiw am schönsten. – Навесні Київ найгарніший.		сезон
	In den 70ern waren unsere Eltern jung und glücklich. – У 70-ті наші батьки були молоді й щасливі.		десятиріччя
	Er ist im 20. Jahrhundert geboren. – Він народився в XX сторіччі. Але: Er ist 1998 geboren. – Він народився в 1998.		сторіччя
	Im nächsten Jahr fahre ich nach Deutschland. – В наступному році я їду в Німеччину. Im nächsten Monat kaufen wir eine Katze. – В наступному місяці ми купимо кішку.		майбутній час
	Ich habe in der letzten Zeit wenig geschlafen. – Останнім часом я мало спав.		часовий проміжок
nach	Nach dem Kino gingen wir spazieren. – Після кіно ми пішли гуляти.		
vor	Vor der Prüfung muss man viel lernen. – Перед іспитом необхідно багато вчитися.		
zu	Zu dieser Zeit war ich noch in Deutschland. – У цей час я був ще в Німеччині.		час або часовий проміжок в минулому
gegen	Wir essen gegen 7 Uhr. – Ми їмо близько 7-ї години.	Akk.	неточний час дня
	Die Party beginnt gegen 8 Uhr. – Вечірка починається близько 8.		неточний час дії
	Dieses Gebäude wurde gegen Ende des 19. Jahrhunderts gebaut. – Цей будинок побудували під кінець XIX сторіччя.		неточний час дії
um	Die Stunde beginnt um 9 Uhr. – Урок починається о 9-й годині.		точний час дії
	Dieses Gebäude ist um 1800 entstanden. – Це будинок з'явився десь у 1800 році.		неточний час дії (зі сторіччям)

1. Поставте прийменники *an, in, aus, nach, vor, zu, gegen, um*; якщо необхідно, поставте також відповідні артиклі:

- Der Film beginnt _____ 7 Uhr.
- Mein Sohn ist _____ 4. Mai geboren.
- Dieser Tisch ist _____ dem 19. Jahrhundert.
- _____ den Prüfungen sollen die Studenten alles gründlich wiederholen.
- _____ Winter laufen Kinder Ski und Schlittschuhe.
- Die Aufführung beginnt _____ 19 Uhr.
- Ich bin _____ April geboren.
- _____ dem Schwimmen hatte ich keine Lust, Sport zu treiben.
- Was hast du _____ der letzten Zeit gemacht?
- Meine Tante kommt zu uns _____ der nächsten Woche.
- _____ den 80ern waren die Lieder am schönsten.
- Ich bin _____ 1987 geboren.
- _____ nächsten Jahr kaufe ich mir ein neues Auto.
- Ich weiß nicht genau, wann die Party anfängt, ich glaube _____ 23 Uhr.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Після зборів ми пішли додому. (Perfekt)
- Я хочу прийти до тебе в середу. – О котрій? – О сьомій.
- У наступному році ми їдемо в Швейцарію кататися на лижах.
- Коли ви прийдете? Я не знаю, біля п'ятої години.
- Коли ти народився? Я народився в 1967 році. (Perfekt)
- Коли ти святкуєш свій день народження? Я святкую 4 листопада.
- Влітку наше село найгарніше.
- Останнім часом я мало читав. Мені треба було понаднормово працювати. (Präteritum)
- Перед виставою я хочу купити програмку.
- В цей час я був в Іспанії й насолоджувався теплим сонцем на пляжі. (Prät.)
- На Різдво Клаус їде до своїх батьків.
- Цей письменник народився в XV сторіччі.
- У 60-ті роки життя було простішим і стабільнішим. (Präteritum)
- Ввечері я звичайно вдома.
- Цей пам'ятник побудований десь на початку XX сторіччя.
- Після кіно ми йдемо ще в кафє, щоб обговорити фільм.
- В понеділок я не маю часу, якщо ти хочеш, я можу зайти до тебе у вівторок.
- На цьому тижні я роблю доповідь в нашому інституті.
- Ми йдемо спати біля сьомої.
- Навесні прокидається природа від зимового сну.
- Ми зробимо це на наступному тижні.
- Після відпустки важко звикати до роботи.

ab = von... an	Ab heute arbeite ich bei Siemens... – Из сьогоднішнього дня я працюю в Сіменс. Von nächster Woche an treibe ich Sport. – З наступного тижня я займаюся спортом.	Dativ	початок у теперішньому часі й майбутньому
seit	Ich bin seit letztem Monat hier. – Я тут з минулого місяця.		початок в минулому й продовження в теперішньому часі
von...bis	Vom 10.02 bis 1.02 sind wir verreist. – З 10.02 по 1.02 ми подорожували.		початок і кінець
zwischen	Die Firma ist zwischen Weihnachten und Neujahr geschlossen. – Фірма закрита між Різдом і Новим роком.		
bis (zu)	Inge bleibt bei uns bis (zum) Ende des Monats. – Інга залишиться в нас до кінця місяця.		кінцевий пункт
bei	Beim Joggen hat mein Freund mir die letzten Nachrichten erzählt. – Під час бігу підтюпцем мій друг розповів мені останні новини.		одночасність дій
über	Peter fährt über das Wochenende weg. – Петер їде на вихідні.	Akk.	проміжок часу
während	Während der Woche kaufe ich nicht ein. – Протягом тижня я не роблю покупки.	Gen.	
innerhalb	Wir müssen innerhalb einer Woche liefern. – Нам необхідно зробити поставку протягом тижня.		
außerhalb	Außerhalb dieser Zeit kann ich mit Ihnen nicht sprechen. – Крім цього часу, я не маю можливості поговорити з Вами.		

Beim Joggen hat mein Freund mir die letzten Nachrichten erzählt.

1. Поставте відповідні прийменники:

- _____ heute arbeite ich _____ Siemens.
- Ich habe dieses Buch _____ Morgen _____ Mitternacht gelesen.
- _____ dieser Woche kann ich mich mit dir nicht treffen. Es tut mir leid.
- Wir haben _____ spät in die Nacht hinein gesprochen.
- _____ eines Jahres hat sich vieles geändert.
- _____ drei Jahren arbeite ich als Dolmetscherin bei dieser Firma.
- _____ dem Essen hat mir meine Frau die letzten Nachrichten erzählt.
- Meine Schwester will _____ Nacht bei mir bleiben.
- Wir müssen _____ von zwei Wochen diese Waren liefern.
- Ich habe sie das letzte Mal _____ zwei und drei Uhr gesehen.
- Mein Sohn bleibt hier _____ Ende des Monats.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Ми можемо отримати в нього аудієнцію між понеділком та середою.
- Він вже рік як помер.
- Він вже багато років над цим працює.
- З завтрашнього дня я хочу вести здоровий спосіб життя і не їсти солодощі.
- Між лекціями ти не можеш списати домашнє завдання, на це не залишається часу.
- З четвертої години я чекаю на тебе.
- Мій брат вже три роки живе у Львові.
- Я від цієї роботи божеволію, я працюю щоденно з ранку до вечора.
- Під час канікул він повністю відпочив. (Präteritum)
- Під час перегляду телевізора я згадав про те, що я не зробив домашнє завдання. (Perfekt)
- Протягом чотирнадцяти днів ми багато вивчили. (Perfekt)
- Під час мого перебування в Берліні я познайомився зі своєю майбутньою дружиною. (Perfekt)
- Години прийому цього лікаря – з восьмої до десятої.
- Я був вчора такий втомлений, що проспав до одинадцятої. (Perfekt)
- Ми вчора протанцювали на дискотечі до опівночі. (Perfekt)
- Ми про це говорили під час його прибуття. (Perfekt)
- Я хочу за тиждень прочитати книжку. А які плани в тебе?
- Протягом двох тижнів фірма поставить нам меблі.
- Я боюся, що моя депресія буде тривати протягом усієї зими.
- Протягом заняття ми перекладали текст. (Perfekt)
- За межами цього часу ми не можемо кататися на лижах.
- За їжею я не сказав ні слова. (Perfekt)
- Бабуся залишається в нас до кінця місяця.
- З першого по восьме травня ми були в Іспанії у відрядженні.

an – auf – in – nach – zu (Wohin?)

An	їхати на край чогось: an das Flussufer/ an die Küste/ an den Waldrand/ an die Landesgrenze/ ans Meer fahren.
Auf	a) підніматися на щось, що вище навколишньої місцевості: auf einen Berg/ auf eine Bergspitze, auf einen Turm, auf das Dach, auf die Leiter, auf den Baum steigen b) іти на щось пласке або відкрите: auf das Feld/ auf die Wiese/ auf den Sportplatz/ auf die Straße/ auf den Marktplatz gehen; c) класти на щось пласке або відкрите: etwas auf den Tisch legen; d) сідати на щось: sich auf den Stuhl (aber: in den Sessel)/ auf die Couch/ auf das Sofa setzen; e) auf das Land (Gegensatz – in die Stadt) ziehen; f) etwas auf ein Blatt Papier schreiben
In	a) іти в закритий простір: ins Haus/ in die Wohnung /in die Küche/ ins Theater gehen; b) класти в закритий простір: etwas in die Schublade/ in den Kasten/ in den Rucksack/ ins Auto legen; c) іти в щось, що частково оточує: ins Wasser/ in den Schnee/ ins Sportstadion/ in den Garten/ in den Wald/ in die Wiese (wenn die Pflanzen hoch sind)/ in die Alpen gehen; in die Luft steigen; etwas in ein Heft schreiben/ sich in den Sessel setzen, sich ins Bett legen. d) in die falsche Richtung laufen, ins Unglück rennen.
Nach	a) їхати в міста: nach Kyjiw/ London fahren; b) вказує напрямок світу: nach Süden/ nach Norden fahren; c) їхати в країни, назви яких вживаються без артикля: nach Deutschland fahren.
Zu	a) іти або їхати до людей: zu den Eltern/ zu Natascha; b) іти до якогось місця: zum Bahnhof/ zur Post/ zum Hotel/ zum Sozialamt/ zum Mond/ zu den Sternen/ zur Insel.

an – auf – bei – in (Wo?)

An	a) на межі, в безпосередній близькості: am Flussufer/ an der Küste/ am Waldrand/ an der Grenze/ b) в якомусь місці: am Bahnhof/ an der Haltestelle/ am Schreibtisch/ am Ofen/ an der Schreibmaschine/ an der Post/ an der Universität (aber: in der Fabrik/ in der Firma/ in der Bäckerei) (як установа, а не приміщення)
Auf	a) на чомусь, що вище навколишньої місцевості: auf einem Berg/ auf einem Turm/ auf dem Dach/ auf der Leiter/ auf dem Bahnsteig b) на плоскій або відкритій поверхні: auf dem Erdboden/ auf dem Fußboden, auf dem Feld, auf der Wiese/ auf dem Platz/ auf dem Stuhl (aber: in dem Sessel) / auf der Straße.
Bei	a) бути у людини або в організації: bei meinem Onkel/ bei Herrn Müller/ beim Direktor/ bei der Firma/ bei der Post/ bei dem Finanzamt/ bei sich; b) бути біля чогось: bei Berlin/ beim Bahnhof/ beim Rathaus.
In	a) у закритому просторі: im Haus/ im Zimmer/ im Flur/ im Bad (aber: auf der Toilette)/ im Auto/ in der Schublade/ im Bücherschrank (aber: auf dem Regal) / im Kasten/ im Heft/ im Buch (aber: auf dem Zettel)/ an der Wandtafel) b) бути в тому, що частково оточує: im Wasser/ im Schnee/ im Stadion/ im Garten/ im Wald/ im Feld / in der Wiese (wenn die Pflanzen hoch sind); c) in der Schewtschenkostraße, in den Alpen, in der Luft; d) бути на континенті, в країні, якійсь місцевості: in Europa, in England, in der Türkei, in Salzburg, in einem Dorf bei Kyjiw.

1. Поставте прийменники та відповідні артикли:

- Es wird bald regnen. Gehen wir _____ Haus!
- Am Sonntag werden wir uns _____ Flussufer ausruhen.
- Mein Sohn studiert _____ (sein) Onkel.
- Die Kinder gehen _____ Sportplatz, sie wollen Fußball spielen.
- Wir treffen uns _____ Bahnhof.
- Setzt dich nicht _____ Bank, sie ist frisch gestrichen!
- Sie ist _____ Leiter gestiegen und gestürzt.
- Meine Mutter arbeitet _____ Post, und mein Vater _____ Fabrik, meine Schwester _____ Universität, mein Bruder _____ Bäckerei und ich arbeite _____ Haltestelle.
- Meine Freundin sitzt _____ Sofa und ich sitze _____ Sessel.
- Wo ist Anne? Sie ist _____ Toilette gegangen.
- Wir wollen diesen Urlaub _____ Alpen machen.

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Діти біжать у воду, а мати лежить на пляжі та спостерігає за ними.
- Де ти зараз? – Я на площі. – На якій площі?
- Якщо в нас сьогодні буде час, ми підемо на ринкову площу.
- Я познайомився з дружиною на кордоні. (Perfekt)
- Він пише свій номер телефону на аркуші паперу.
- Погода така гарна, пішли на луг!
- Мій чоловік лізе на дах, тому що щось сталося з антеною.
- Влітку я хочу їхати на північ, а взимку на південь.
- Ми провели весь день в лісі. (Perfekt)
- Я засинаю. Я лягаю спати.
- Де ти працюєш? Я працюю в Сіменсі.
- Де стоять твої книжки? На книжковій полиці.
- Де ти живеш? Я живу на вулиці Шевченка.
- Через годину ми зрозуміли, що ми їхали в неправильному напрямку. (Präteritum)
- Сідайте за стіл!
- Що було написано на записці, яку ти знайшла в шухляді? (Präteritum)
- На вихідних ми хочемо поїхати за місто.
- Моя дружина працює на пошті, а я на фабриці, наш син учиться в школі.
- Ми були цілий день на березі річки (Präteritum), загоряли. (Perfekt)
- Туристи були дуже втомленими, однак вони хотіли піднятися на везу. (Präteritum)
- До кого ти йдеш? Я йду до своїх батьків, вони живуть біля вокзалу.
- Сядь не на диван, а в крісло!
- Він знову в туалеті? Що він з'їв? (Perfekt)
- Моя робота така нудна. Я сиджу цілий день за комп'ютером.
- Пішли на стадіон, я хочу трохи побігати підтюпцем!
- Куди ти поклала мою книгу? – В рюкзак.

Модальні частки надають реченню емоційного забарвлення.

Розповідні речення

eben halt	Der letzte Zug ist vor 2 Minuten abgefahren. Dann müssen wir eben ein Taxi nehmen. – Останній поїзд від'їхав дві хвилини тому. Тоді нам треба взяти таксі. Warum willst du denn nicht? – Ich will halt nicht! – Чому ти, власне кажучи, не хочеш? – Я просто не хочу!	незмінне рішення заперечення
einfach	Diese Frage verstehe ich einfach nicht! – Це питання я просто не розумію! Wenn du mir nicht helfen willst, dann sag es mir einfach! – Якщо ти не хочеш допомагати мені, просто скажи це!	невдоволення рішенням проблем
eigentlich	Eigentlich will er mit dir nicht ins Kino gehen. – Власне кажучи, він не хоче йти в кіно з тобою.	подив, критика
ja	Das ist ja bekannt. – Це ж відомо.	саме собою зрозуміло
schon	Das wird schon gut gehen! – Все буде добре!	заспокоєння

Спонукальні речення

mal	Gib mir doch mal den Hammer! – Дай-но мені молотка! Sag mal, wer zu uns gekommen ist! – Скажи-но, хто до нас завітав!	прохання
doch	Setz dich doch an das Fenster! – Та сядь же біля вікна! Du hast doch mir helfen können. – Ти ж міг допомогти мені!	порада, докір
ja blo? nur	Tu das ja nicht! – Та не роби ж цього! Tu das bloß nicht! – Та не роби ж цього! Tu das nur nicht! – Та не роби ж цього!	попередження
ruhig	Lass das Licht ruhig an, wenn du rausgehst! Mein Freund bezahlt die Nebenkosten! – Спокійно залишай світло включеним, коли виходиш. Мій друг платить за електрику та воду.	заохочення

Питання

denn	Was gibt es denn zu Lesen? – Що є, власне кажучи, почитати? Hast du denn keinen Hunger? – Ти що ж це, не голодний?	інтерес
eigentlich	Warst du eigentlich schon mal in der neuen Disco? – Ти, власне кажучи, був хоч раз на новій дискотеці?	

Вигук

doch	Das ist doch falsch! – Це ж невірно!	протилежність
ja aber	Es hat ja geschneit! – Все-таки випав сніг! Das ist aber nett! – Це, однак, дуже приємно!	сюрприз
vielleicht	Das ist vielleicht ein Service! – Це, мабуть, і є послуга!	прикрість

1. Підставте відповідні за смыслом модальні частки:

- Es geht _____ nicht aus deiner Tasche.
- Es wird _____ gehen!
- Was sollte ich _____ bestellen?
- So ist es ihm _____ gelungen!
- Das ist mir _____ recht.
- _____ hat er recht.
- Schreib mir, damit ich _____ im Bilde bin!
- Das wollte ich _____ sagen.
- Das musst du _____ tun.
- Sieh es dir _____ an!
- Der Stoff ist nicht _____ neu.
- Moment _____!

2. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Хай буде так!
- Я хочу це все ж таки спробувати.
- Це можна спокійно пропустити!
- Це, власне кажучи, недобре.
- Просто чудово!
- Ти можеш спокійно прийти також.
- Він виставив картину так, щоб всі, власне кажучи, побачили її.
- Він прийде (не хвилюйся).
- Він, власне кажучи, не дуже розумний.
- Що, власне кажучи, сталося?
- Та не роби ж це!
- Ну, говори вже!
- Де він, власне кажучи?
- Я все ще ж не дійшов до того, щоб йому написати.
- Я мусив би це знати!
- Та не запізнюся ж!
- Та не забудьте ж це!
- Підійди-но! Заговика ж в цьому!
- Що це, власне кажучи, означає?
- Я не можу цього стверджувати.
- Глянь-но!
- Де ми, власне кажучи?
- Ну, роби ж!
- Все пройде!
- Я не можу йому цього зробити, він все ж таки мій брат.
- Ти можеш це спокійно спробувати.

Lektion 130. kennen – wissen – können – mögen – gefallen – gern haben – zu Hause – nach Hause

kennen – wissen – können

kennen – kannte – gekannt	Ich kenne diese Frau gut. – Я добре знаю цю жінку.	+Akk.	знати когось або щось завдяки власному досвіду
wissen – wusste – gewusst	Ich weiß es. – Я знаю це. Weißt du das? – Ти це знаєш? Er weiß nichts. – Він нічого не знає.	+ es, nichts, das, etwas	
	Ich weiß, dass die ukrainische Küche sehr schmackhaft ist. – Я знаю, що українська кухня дуже смачна.	+ <i>näherne</i> <i>satzung</i>	
	Was wissen Sie über dieses Projekt? – Що ви знаєте про цей проект?	+ über + Akk.	
	Ich weiß nichts davon. – Я нічого не знаю про це.	+ von + Dat.	
können – konnte – gekonnt	Ich kann fließend Deutsch. – Я можу вільно говорити німецькою.	+ <i>infinimus</i>	здатність, можливість
	Ich kann Chinesisch kochen. – Я можу готувати страви китайської кухні.		
	Sie können mich am Abend anrufen. – Ви можете мені ввечері зателефонувати.		

mögen – gefallen – schmecken – lieben – gern(e) haben – gern(e) machen/ tun

mögen – mochte – gemocht möchte	Magst du Katzen? – Ja, ich mag Katzen. – Ти любиш кішок? – Так, я люблю кішок.	+Akk.	вираження симпатії (подобатися)
	Ich möchte ein Eis. – Я хотів би морозива.		ввічлива форма (хотів би)
gefallen – gefiel – gefallen	Dieses Buch gefällt mir nicht. – Ця книга мені не подобається. Es gefällt mir nicht, wie er mit seinen Eltern spricht. – Мені не подобається, як він розмовляє зі своїми батьками.	+ Dat	щось або когось знаходити гарним (не можна вживати, коли мова йде про напої й їжу)
schmecken	Die Suppe schmeckt mir nicht. – Суп мені не подобається.	+ Dat	вживається, коли мова йде про напої й їжу
lieben	Peter liebt seine Frau. – Петро любить свою дружину.	+Akk.	любити когось
gern(e) – lieber – am liebsten haben	Ich habe meinen Bruder gern, lieber übrigens als meine Schwester. – Я люблю свого брата, власне кажучи, більше, ніж мою сестру.	+Akk.	вираження симпатії (подобатися)
gern(e) – lieber – am liebsten machen	Was machst du in deiner Freizeit am liebsten? – Що ти більш за все любиш робити у свій вільний час. Treibst du gern Sport? – Ти любиш займатися спортом?	+Akk.	любити якийсь вид діяльності

Lektion 130. Übungen

Hause

zu Hause – вдома

nach Hause – додому

Ich bin heute zu Hause. Ich fahre in 5 Minuten nach Hause. – Я сьогодні вдома. Через 5 хвилин я їду додому.

1. Поставте: kennen – wissen – können:

- _____ Sie diesen Studenten?
- Ich _____ ihre Adresse nicht! Sie _____ sie aufschreiben.
- _____ du, wann der Professor seinen Vortrag hält? Ich _____ das nicht.
- Fragen wir lieber diese Studentin! Sie _____ alles.
- Ich _____ fließend Französisch.
- Ich _____ diesen Schriftsteller nicht. Und _____ du etwas von ihm? Leider _____ ich nichts.

2. Поставте: mögen – gefallen – schmecken – lieben – gern(e) haben – gern(e) machen/ tun:

- _____ dir die Suppe?
- Ehrlich gesagt, hat mir sein Geschenk nicht _____, aber ich wollte es nicht zeigen.
- _____ du Obst?
- Bevor du heiratest, überleg mal, ob du deine Freundin wirklich _____!
- Mein Vater _____ keine Hunde.
- Hat dir der Film _____?
- Die Grosseltern haben ihre Enkel _____.
- Ich lese historische Bücher _____.

3. Поставте: zu Hause – nach Hause:

- In zehn Minuten kommt mein Mann _____.
- Ich war krank und blieb den ganzen Tag _____.

4. Перекладіть речення на німецьку мову:

- Я можу готувати блюда японської кухні.
- Ти щось знаєш про цей нещасний випадок? – Ні, я нічого про це не знаю.
- Я люблю свою кішку навіть більше, ніж свою мишку.
- Ти любиш танцювати? – Я не знаю, я ніколи про це не думав.
- Ти знаєш цього співака? – Я чув його пісні.
- Тобі подобатися цей суп? – Ні, але крабовий салат непоганий.
- Ти знаєш, що я зараз хочу? – Поняття не маю! – Я б хотіла морозива.
- Що ви знаєте про цей проект?
- Коли ти сьогодні йдеш додому? Якщо ти не проти, я можу тебе провести.
- Чому вона вийшла заміж за Петра, якщо вона його не любить. (Perfekt)
- Ти любиш виноград? – Не дуже.
- Тобі подобається моя нова машина? – Я б собі теж таку з задоволенням купив.
- Найбільше я люблю читати книги, звичайно, коли в мене є час.
- Чому ти не прибираєш вдома? – Мені більше не треба це робити, я два місяці тому одружився.
- Ти любиш суп?

Список сильных та неправильных дієслів

Infinitiv	переклад	3. Pers Sg. Präsens	3. Pers Sg. Präteritum	3. Pers Sg. Perfekt
backen	пекти	bäckt	backte (buk)	hat gebacken
befehlen	наказувати	befiehlt	befahl	hat befohlen
beginnen	починати	beginnt	begann	hat begonnen
beißen	кусати	beißt	biss	hat gebissen
bergen	ховати	birgt	barg	hat geborgen
bersten	лопати	birst	barst	ist geborsten
betrügen	обманювати	betrügt	betrog	hat betrogen
bewegen	рухатися	bewegt	bewog	hat bewogen
biegen	гнути	biegt	bog	hat gebogen
bieten	пропонувати	bietet	bot	hat geboten
binden	пов'язувати	bindet	band	hat gebunden
bitten	просити	bittet	bat	hat gebeten
blasen	дути	bläst	blies	hat geblasen
bleiben	залишатися	bleibt	blieb	ist geblieben
braten	жарити	brät (bratet)	briet	hat gebraten
brechen	розбивати	bricht	brach	hat gebrochen
brennen	палити	brennt	brannte	hat gebrannt
bringen	приносити	bringt	brachte	hat gebracht
denken	думати	denkt	dachte	hat gedacht
dreschen	молотити	drischt	drosch	hat gedroschen
dürfen	сміти	darf	durfte	hat gedurft
empfehlen	радити	empfiehl	empfahl	hat empfohlen
erlöschen	гаснути	erlischt	erlosch	ist erloschen
erschrecken	лякати	erschrickt	erschrak	ist erschrocken
erwägen	обдумувати	erwägt	erwog	hat erwogen
essen	їсти	isst	aß	hat gegessen
fahren	їхати	fährt	fuhr	ist/ hat gefahren ¹
fallen	падати	fällt	fiel	ist gefallen
fangen	ловити	fängt	fang	hat gefangen
fechten	фехтувати	ficht	focht	hat gefochten
finden	знаходити	findet	fand	hat gefunden
flechten	плести	flicht	flocht	hat geflochten
fliegen	летіти	fliegt	flog	ist/ hat geflogen ²
fliehen	втікати	flieht	floh	ist geflohen
fließen	текти	fließt	floss	ist geflossen
fressen	їсти (тварини)	frisst	fraß	hat gefressen
frieren	мерзнути	friert	fror	hat gefroren
gebären	народжувати	gebirt (gebärt)	gebar	hat geboren
geben	давати	gibt	gab	hat gegeben
gedeihen	процвітати	gedeiht	gedieh	ist gediehen
gehen	йти	geht	ging	ist gegangen
gelingen	вдаватися	gelingt	gelang	ist gelungen
gelten	рахуватися	gilt	galt	hat gegolten
genesen	одужати	genest	genas	ist genesen
genießen	насолоджуватися	genießt	genoss	hat genossen
geschehen	відбуватися	geschieht	geschah	ist geschehen
gewinnen	виграти	gewinnt	gewann	hat gewonnen
gießen	поливати	gießt	goss	hat gegossen
gleichen	вирівнювати	gleich	glich	hat geglichen
gleiten	сковзати	gleitet	glitt	ist geglitten
glimmen	жевріти	glimmt	glomm	hat geglommen

Infinitiv	переклад	3. Pers Sg. Präsens	3. Pers Sg. Präteritum	3. Pers Sg. Perfekt
graben	копати	gräbt	grub	hat gegraben
greifen	хапати	greift	griff	hat gegriffen
haben	мати	hat	hatte	hat gehabt
halten	тримати	hält	hielt	hat gehalten
hängen	висіти	hängt	hing	hat gehangen
hauen	рубати	haut	haute	hat gehauen
heben	піднімати	hebt	hob	hat gehoben
heißen	зватися	heißt	hieß	hat geheißen
helfen	допомагати	hilft	half	hat geholfen
kennen	знати	kennt	kannte	hat gekannt
klimmen	затискати	klimmt	klomm	ist geklommen
klingen	дзвеніти	klingt	klang	hat geklungen
kneifen	щипати	kneift	kniff	hat gekniffen
kommen	приходити	kommt	kam	ist gekommen
können	могти	kann	konnte	hat gekonnt
kriechen	повзти	kriecht	kroch	ist gekrochen
laden	вантажити	lädt	lud	hat geladen
lassen	дозволяти	lässt	ließ	hat gelassen
laufen	бігти	läuft	lief	ist gelaufen
leiden	страждати	leidet	litt	hat gelitten
leihen	позичати	leiht	lieh	hat geliehen
lesen	читати	liest	las	hat gelesen
liegen	лежати	liegt	lag	hat gelegen
lügen	брехати	lügt	log	hat gelogen
mahlen	молоти	mahlt	mahlte	hat gemahlen
meiden	уникати	meidet	mied	hat gemieden
melken	доїти	melkt	molk (melkte)	hat gemolken
messen	міряти	misst	maß	hat gemessen
mögen	подобатися	mag	mochte	hat gemocht
müssen	бути повинним	muß	musste	hat gemusst
nehmen	брати	nimmt	nahm	hat genommen
nennen	називати	nennt	nannte	hat genannt
pfeifen	свистіти	pfeift	pfiff	hat gepfiffen
preisen	хвалити	preist	pries	hat gepriesen
quellen	бити джерелом	quillt	quoll	ist gequollen
raten	радити	rät	riet	hat geraten
reiben	терти	reibt	rieb	hat gerieben
reißen	рвати	reißt	riss	ist/ hat gerissen ³
rennen	їхати верхи	rennt	ritt	ist/ hat geritten ⁴
riechen	мчати	riecht	rannte	ist gerannt
ringen	нюхати	ringt	roch	hat gerochen
rinnen	боротися	rinnt	rang	hat gerungen
rufen	текти	ruft	rann	ist geronnen
salzen	гукати	salzt	rief	hat gerufen
saufen	солити	säuft	salzte	hat gesalzen
saugen	пиячити	saugt	soff	hat gesoffen
schaffen	смоктати	schafft	sog	hat gesogen
scheinen	створювати	scheint	schuf	(gesaugt)
scheißen	здаватися	scheißt	schien	hat geschaffen
schelten	випорожнятися	schilt	schiss	hat geschienen
scheren	сварити	schert	schalt	hat geschissen
schieben	різати	schiebt	schor	hat gescholten
	пшовхати		schob	hat geschoren

Infinitiv	переклад	3. Pers Sg. Präsens	3. Pers Sg. Präteritum	3. Pers Sg. Perfekt
schießen	стріляти	schießt	schoß	hat geschossen
schlafen	спати	schläft	schief	hat geschlafen
schlagen	бити	schlägt	schlug	hat geschlagen
schleichen	підкрадатися	schleicht	schlich	ist geschlichen
schleifen	точити	schleift	schliff	hat geschliffen
schließen	закривати	schließt	schloss	hat geschlossen
schlingen	охоплювати	schlingt	schlang	hat geschlungen
schmeißen	кидати	schmeißt	schmiss	hat geschmissen
schmelzen	танути	schmilzt	schmolz	ist/ hat geschmolzen ⁵
schneiden	різати	schneidet	schnitt	hat geschnitten
schreiben	писати	schreibt	schrieb	hat geschrieben
schreien	волати	schreit	schrie	hat geschrieen
schreiten	сваритися	schreitet	schrift	ist geschritten
schwiegen	мовчати	schweigt	schwieg	hat geschwiegen
schwellen	напухати	schwillt	schwoll	ist geschwollen
schwimmen	плавати	schwimmt	schwamm	ist/ hat geschwommen ⁶
schwingen	махати	schwingt	schwung	hat geschwungen
schwören	клястися	schwört	schwor	hat geschworen
sehen	бачити	sieht	sah	hat gesehen
sein	бути	ist	war	ist gewesen
senden	посилати	sendet	sandte (sendete)	hat gesandt (gesendet)
singen	співаги	singt	sang	hat gesungen
sinken	тонути (корабель)	sinkt	sank	ist gesunken
sinnen	роздумувати	sinnt	sann	hat gesonnen
sitzen	сидіти	sitzt	saß	hat gesessen
sollen	бути повинним	soll	sollte	hat gesollt
spalten	колоти	spaltet	spaltete	hat gespalten
speien	шпигувати	speiet	spie	hat gespieen
spinnen	вигадувати	spinnt	spann	hat gesponnen
sprechen	говорити	spricht	sprach	hat gesprochen
sprießen	підпирати	sprießt	spross	ist gesprossen
springen	стрибати	springt	sprang	ist gesprungen
stechen	колоти	sticht	stach	hat gestochen
stehen	стояти	steht	stand	hat gestanden
stehlen	красти	stiehlt	stahl	hat gestohlen
steigen	підніматися	steigt	stieg	ist gestiegen
sterben	помирати	stirbt	starb	ist gestorben
stieben	розсіюватися	stiebt	stob	ist gestoben
stinken	смердіти	stinkt	stank	hat gestunken
stoßen	вдарятися	stößt	stieß	ist/ hat gestoßen ⁷
streichen	красити	streicht	strich	hat gestrichen
streiten	сваритися	streitet	stritt	hat gestritten
tragen	носити	trägt	trug	hat getragen
treffen	зустрічатися	trifft	traf	hat getroffen
treiben	гнати	treibt	trieb	ist/ hat getrieben ⁸
treten	ступати	tritt	trat	ist/ hat getreten ⁹
trinken	пити	trinkt	trank	hat getrunken
tun	робити	tut	tat	hat getan
verbleichen	блякнути	verbleicht	verblich	ist verblichen
verderben	псувати	verdirbt	verdarb	ist/ hat verdorben ¹⁰
verdrießen	дратувати	verdrießt	verdross	
vergessen	забувати	vergisst	vergaß	

Infinitiv	переклад	3. Pers Sg. Präsens	3. Pers Sg. Präteritum	3. Pers Sg. Perfekt
verlieren	губити	verliert	verlor	hat verloren
verschwinden	щезати	verschwindet	verschwand	ist verschwunden
verzeihen	вбачати	verzieht	verzieh	hat verziehen
wachsen	рости	wächst	wuchs	ist gewachsen
waschen	мити	wäscht	wusch	hat gewaschen
weichen	пом'якшувати	weicht	wich	ist gewichen
weisen	вказувати	weist	wies	hat gewiesen
wenden	звертатися	wendet	wandte (wendete)	hat gewandt (gewendet)
werben	агітувати	wirbt	warb	hat geworben
werden	ставати	werde	wurde	ist geworden
werfen	кидати	wirft	warf	hat geworfen
wiegen	важити	wiegt	wog	hat gewogen
winden	намотувати	windet	wand	hat gewunden
wissen	знати	weiß	wusste	hat gewusst
wollen	хотіти	will	wollte	hat gewollt
wringen	вижимати	wringt	wrang	hat gewrungen
ziehen	тягти	zieht	zog	ist/ hat gezogen ¹¹
zwingen	примушувати	zwingt	zwang	hat gezwungen

¹ Ich bin nach Hause gefahren. Mein Mann hat sein Auto gefahren.

² Ich bin nach Berlin geflogen. Der Pilot hat die Maschine nach Berlin geflogen.

³ Das Pferd hat am dem Strick gerissen. Der Strick ist gerissen.

⁴ Ich bin durch den Wald geritten. Er hat sein Pferd geritten.

⁵ Der Schnee ist geschmolzen. Sie haben Speck geschmolzen.

⁶ Ich bin durch den Fluss geschwommen. Er hat 2 Stunden im Schwimmbad geschwommen.

⁷ Ich habe mich an den Stuhl gestoßen. Er ist mit dem Fuß gegen einen Stuhl gestoßen.

⁸ Sie hat die Kühe auf die Weide getrieben. Der Boot ist an Land getrieben.

⁹ Ich bin ins Zimmer getreten. Er hat mir auf den Fuß getreten.

¹⁰ Sie hat mein Kleid verdorben. Das Fleisch ist in der Hitze verdorben.

¹¹ Ich bin in eine neue Wohnung gezogen. Das Pferd hat den Wagen gezogen.

Назви жителів країн та континентів

Слабке відмінювання	Сильне відмінювання
der Afghane – des Afghanen	der Ägypter – des Ägypters
der Brite – des Briten	der Algerier – Algeriers
der Bulgare – des Bulgaren	der Araber – der Arabers
der Chilene – des Chilenen	der Argentinier – des Argentiniers
der Chinese – des Chinesen	der Belgier – des Belgiens
der Däne – des Dänen	der Brasilianer – des Brasilianers
der Finne – des Finnen	der Engländer – des Engländers
der Franzose – des Franzosen	der Holländer – des Holländers
der Grieche – des Griechen	der Inder – des Inders
der Ire – des Iren	der Indonesier – des Indonesiers
der Jugoslawe – des Jugoslawen	der Iraker – des Irakers
der Libanese – des Libanesen	der Iraner – des Iraners
der Pole – des Polen	der Italiener – des Italieners
der Portugiese – des Portugiesen	der Japaner – des Japaners
der Rumäne – des Rumänen	der Japaner – des Japaners
der Russe – des Russen	der Kanadier – des Kanadiers
der Schotte – des Schotten	der Kolumbianer – des Kolumbianers
der Schwede – des Schweden	der Libyer – des Libyers
der Sudanese – des Sudanesen	der Marokkaner – des Marokkaners
der Tschechoslowake – des Tschechoslowaken	der Norawege – des Norwegers
der Türke – des Türken	der Österreicher – des Österreichers
der Ungar – des Ungarn	der Peruaner – des Peruaners
der Vietnamese – des Vietnamesen	der Schweizer – des Schweizern
der Asiate – des Asiaten	der Spanier – des Spaniers
der Israelis – des Israelis – (Pl.) die Israelis	der Syrer – des Syrsers
der Saudi – des Saudis – (Pl.) die Saudis	der Tunesier – des Tunesiers
der Somali – des Somalis – (Pl.) die Somalis	der Ukrainer – des Ukrainers
der Pakistani – des Pakistanis – (Pl.) die Pakistanis	der Afrikaner – des Afrikaners
der Deutsche відмінюється як прикметник.	der Amerikaner – des Amerikaners
der Deutsche/ ein Deutscher	der Australier – des Australiers
	der Europäer – des Europäers

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Lined writing area for page 278, consisting of 18 horizontal lines.

Для нотаток

Lined writing area for page 278, consisting of 18 horizontal lines.

Для нотаток

Lined writing area for page 279, consisting of 18 horizontal lines.

Для нотаток

Lined writing area for page 279, consisting of 18 horizontal lines.

Навчальне видання

Наталя Леонідівна Драб
Світлана Олександрівна Скринька
Стаброз Свен

DEUTSCHE GRAMMATIK

mit Lösungen

Посібник для студентів вищих навчальних закладів та старших класів школи

німецькою та українською мовами

Редактор С. І. Мазур
Коректор Л. Я. Шутова
Комп'ютерна верстка: Д. Г. Мацяка

Підписано до друку 01.08.07. Гарнітура Times. Формат 60×84_{1/8}. Папір офсетний.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 22,75. Наклад 2000 прим. Зам. № 7199

ПП "Нова Книга"
21029, м. Вінниця, вул. Квятека, 20
Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК № 2646 від 11.10.2006 р.
Тел. (0432) 52-34-80, 52-34-82 Факс 52-34-81
e-mail: newbook1@vinnitsa.com
www.novaknyha.com.ua

727119

Віддруковано з готових діапозитивів
на державному підприємстві «Державна картографічна фабрика»

21100, м. Вінниця, вул. 600-річчя, 19
Тел.: 51-33-77, 51-32-96. E-mail: dkf@vp.ua